XV. évfolyam. Budapest

195. szám.

Vasárnap, 1881. julius 17.

Szerkesztő- s kiadó-hivatal:
Budapest IV. himző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. szám.

Csak bérmentes levelek fogadtatnak el. Kéziratok vissza nem küldetnek.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:

Egy évre	20.—
Félévre	10.—
Negyedévre	5.—
Egy hóra	1.80

Egy szám 6 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetések és nyiltterek
felvétetnek árszabály szerint
a kiadó hivatalban:
Budapest IV. himző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. sz.

Hirdetések felvétetnek a külföldön:
Bécsben: Oppelik A.-nál, Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolfnál, Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Voglernél, Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és társánál, Wollzeile Nr. 12.
Párisban: Rudolf Mosse, 40. rue notre dame-des-Victoires (place de la Bourse.)
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és társánál.

Az alkotmányhüek.

A parlamentárizmusnak ama hanyatlása, mely ez idő szerint Európaszerte érezhető, s magában Angliában is mutat bizonyos visszaesést az ir képviselők ellen alkalmazott rendszabályokban: talán sehol sem annyira érezhető — leszámitva a kis bulgár államot, — mint Ausztriában. A pártok helyzete egymáshoz, a formák, melyekbe az alkotmányt erőnek erejével szoritani igyekeznek, az eszközök, melyekkel a pártok küzdenek, sőt olykor az auxiliárius csapatok is, melyeket segitségül vesznek, mind ellene mondanak a valódi parlamentárizmus követelményeinek. Ugy, hogy ámbár belátjuk mily türhetetlenek az állapotok nálunk, mennyire nem felelősek tetteikért azok, a kiknek vállain kellene nyugodni a felelősség terhének, mennyire nem érvényesülhet a kisebbség a választások után s a nép valódi akarata a választások alatt, mondjuk akármennyire belássuk is, hogy ezek és hasonlók miatt nálunk a parlamentárizmus végét járja, mégis azt kell mondanunk, hogy Ausztriában az állapot még sokkal félszegebb. A kormányon levő párt, illetőleg nem is párt, hanem különféle frakcziók által támogatott férfiak, a legvisszásabb helyzetet foglalják el a parlamentben, s magok az egyes pártok nem különben.

Nem szükség sokáig magyarázgatnunk a fentebbieket, a legujabb napok tényei mindent kimagyaráznak. A sok békitgetés, melyre gróf Taaffe a kormányra kerülvén vállalkozott, szomoru elkeseredéssé fajult. Addig édesgette a cseheket, mignem nyakára nőttek Ausztriának. „Arany hidakat kell nekik épiteni — mondogatá annak idején — a melyeken át bejöhessenek a reichsráthba és az alkotmányba.“ A csehek felhasználták az aranyhidat, s az osztrákok most veszik észre, hogy nem a palládium jött be rajta a parlamentbe, hanem a trójai faló. Azóta minden kérdésben kiüt a háboru csehek és osztrákok között. S változó szerencsével folyt a harcz. Egyszer egyik, másszor a másik kerekedik felül. Egymáshoz méltó ellenfelek. S ha a németeknek van is okuk panaszkodni a cseh brutalitás ellen, s elemlegetni a kuchelbadi tört kancsókat, zuzott székeket s bevert fejeket, a fegyverek tisztességes voltát illetőleg bizony ők sem állanak jol ban. Emlékezzünk csak a cseh egyetem ügyére. Mily készségesen igértek meg a cseheknek mindent, s milyen alattomos módon szavazták le igéretök daczára a törvényjavaslatot harmadszori felolvastatása alkalmával.

Ha az állapotokat csak ugy tekintjük, mint a hogy most vannak, s nem veszszük tekintetbe sem az alakulási processust, sem a haladás irányát, teljes lelkünkből el kell itélnünk a gróf Taaffe miniszteriumát s mindazt, a mit ez a kormányférfiu minisztérré kineveztetése óta elkövetett. Ha nem beszélne is semmi más ellene, mint az, hogy a belső békétlenséget elmérgesitette, engedte, hogy a csehek vérszemet kapjanak s végül az alkotmányt egészen kiforgatta sajátos lényegéből, el kellene őtet itélnünk. Még magyar szempontból is eli télnénk. Mert nekünk magyarokul nem fáj ugyan az Ausztria feje, s mint a függetlenségi párt hivei nem is igen óhajtozunk utána, hogy az Ausztriával való kapocs valami nagyon belső legyen, de mindaddig, a mig a mostani kapcsok kötnek oda, s tényleg barátságos viszonyban állunk hozzá: érdekünkben van, hogy ez az Ausztria mentől erősebb legyen s mentől egységesebb. Mondjuk tehát mindezen bünei miatt, melyeket Taaffe elkövetett, el kellene őt itélnünk, ha csak a jelen állapotokat vennénk szemügyre. De meg kell figyelnünk azt is, a mi előtte történt s a mi talán az ő közbelépése nélkül is történt volna és akkor némileg másként fog kiütni itéletünk.

Gróf Taaffe a liberális eszméket negélyező alkotmányhü pártot váltotta fel az uralomban. És csak vissza kell emlékeznünk, hogy mik voltak ennek a pártnak titkos, de épen azért mindig érvényesülő tendencziái. Soha a német elem nagyobb praepotencziát nem gyakorolt, mint épen ezen pártnak közel tizenkét évi uralma alatt. Nem volt a közéletnek ága, hol a német elem tulsulyát ne igyekeztek volna megszilárditani, nem volt intézmény, melyet el ne németesitettek volna, nem volt a birodalomban népfaj, melyet ne törekedtek volna végkép elnyomni. Akkor is voltak bizony cseh excessusok, még pedig más természetüek, mint a jelenlegiek. Csakhogy akkor persze mélységesen hallgattak a cseh apok, mert a ki először próbált szólani, l lzárták tüstént. S kuchelbadi scénák sem efordultak elő, mert megrakták Csehországot jó előre katonasággal, s arangirozták a kis ostrom állapotot. Most több a füst, de a láng akkor még mérgesebben terjedt egyre tovább. Most nagyobb lármát csapnek belőle, de tényleg az állapot akkor még türhetetlenebb volt, mint a mostani.

Sőt mondhatnánk akár azt is, hogy a mostani sajnálatos eseményeknek voltaképen az a „Vervassungstreue Partei“ az okozója, mely most oly éktelen hangon kiáltja a tolvajt. Az általa felidézett gyülölség tör most elő. A vihar, melyet ő vetett. S lehetnek bár a Taaffe-kormánynak bünei, a mért a dolgokat idáig engedte fejlődni, de azok felidézője nem ő. Az az alkotmányhü párt, mely ugy hiszi, hogy ő fog kimosdódni ha másokat márt be, bizony semmivel sem jobb a Deákné vásznánál, mondhatnánk sokkal rosszabb. Azért nekünk még csak a szivünk sem esik meg rajtok, ha oly kétségbeesetten panaszkodnak a mostani kormány ellen. De nem is tesznek elfogultakká panaszaik. Kárhoztatjuk azért a Taaffe tulkapásait is. Nem javasolhatjuk, hogy népgyülések oszlattassanak fel, hogy a szabad szó nyilvánitása elnyomassék, hogy a bécsi lapok tuczat számra elkoboztassanak, mint a hogy az Ausztriában most mindennapi dolog. Midőn Taaffe ennyire a régi párt ellen forditja a fegyvereket, melyeket az alkotott, mi csak azt mondhatjuk reá, hogy egyik rosszabb, mint a másik; még pedig az annyit jajgató alkotmányhü párt, az a rosszabb.

S van ezenkivül is más két szempont, melyből a kisebb rosznak uralmon maradását óhajtjuk, t. i. a Taaffe kormányáét. Egyik szempont a jövő szempontja, melynek sötétjéből a Hohenwarthék alakja tünik elő. Az ultramontánok képezik hátvédét, s avval fenyegetnek, hogy a Taafe miniszteri székének ők lesznek örökösei. A másik szempont, a melyből ezen urak cselekedeteit mérlegelnünk kell, a magyar szempont. Élénken emlékezetünkben van még, mit csináltak velünk. Nem volt nekik elég, hogy a csehekkel és a lajtántuli részek nemzetiségeivel éreztették tulsulyukat, kezük nyult a Lajtán innenső felére is. Belenyultak Magyarország legbensőbb magánügyeibe. Lenyomták minden méltányos követeléseinket az alkudozások idején, s ha olykor ugy beszéltek is velünk, mint hozzájok hasonló féllel, a lehetőség szerint ugy tekintettek bennünket mindig mint provincziát. Ennek a pártnak nincs Magyarországtól mit várnia. Hiába nyujtja felénk segitségért kezét. Sokat vétett ellenünk, és sokat fogna ujból véteni. Azért érthetetlen dolog, midőn a magyarországi sajtóban emelkednek hangok mégis, ennek a pártnak érdekében.

Szentpétervár, julius 13.

— Az „Egyetértés“ levelezőjétől. —

A mostani orosz állapotok kevés anyagot nyujtanak a levélirásra. Mindenütt a legnagyobb csend uralkodik s még a nihilisták sem mozognak. Beavatott emberek azt állitják, hogy az orosz forradalmi párt jelentékenyen meggyengült, részint azért, mert segédforrásai kiapadtak, de még azért is, mert vezéreit elvesztette.

Ha a kormány a most beállott szünetet föl nem használja, a forradalmi betegség megujul minduntalan. De arra gondolni sem lehet, hogy az orosz államférfiak arra forditják szabad idejöket, hogy a társadalmi osztályok feszültségét üdvös rendszabályokkal eltüntessék.

Az orosz lapok nagy kárörömmel emlékeznek meg a konstantinápolyi biróság itéletéről, mely Törökország legkitünőbb fiát anuyira meggyalázta. Egyik s másik ujság világosan kijelenti, hogy csak hasznára válna Törökországnak, meg a szomszédállamoknak is, ha Midhát pasát eltennék láb alól. Az orosz lapoknak ez az egyhangu nyilatkozata legjobban rámutat azokra a titkos kezekre, melyek a konstantinápolyi dolgok irányát kijelölték!

Az orosz fővárosban nagyon meg vannak elégedve a bulgáriai zavarok kimenetelével. Azt mondják, hogy az alkotmány felfüggesztése már akkor is szóban forgott, mikor a fejedelem az európai udvarokat meglátogatta. Mindenütt e módszert ajánlották neki s biztositották őt, hogy ha közte s a népképviselet közt kenyértörésre kerül a dolog, számithat a hatalmak erkölcsi támogatására.

A zsidókérdés megint uj stádiumba lépett. A déli kormányzósági hivatalok a zsidó lakosság jogainak megszoritását követelik. Különösen hangsulyozzák azt a kivánságukat, hogy tiltanák meg a zsidóknak a koresmatartást s a szeszes italokkal való kereskedést. Ha ezeket a követeléseket összevetjük a zsidóellenes sajtó magatartásával, be kell látnunk, hogy az orosz zsidók emancipácziójáról jó időre szó se lehet.

Budapest, jul. 16.

Franczia országban a pápai encyklika a legjobb benyomást tette. Mint a „Times“-nak Párisból távirják, a kabinet egyik tagja az encyklika azon passzusára vonatkozólag, mely a kormányforma választásának szabadságáról szól, a következőket jegyezte meg: XIII. Leo a legjobb politikus azok közt, kik 300 év óta a pápai trónon ültek, s most, miután a klerikalizmusnak körmeit szedtük, ily pápával szemben óvakodnunk kell attól, hogy tovább menjünk. Az ország nem követne bennünket; most az a meggyőződése, hogy elég az, a mi történt, s a klerikális kérdést ujra fölvetni annyit tenne, mint undort kelteni valamennyi párt becsületes embereiben. A „Times“ bozzá teszi, hogy e nyilatkozat XIII. Leo békülékeny politikájának valódi győzelmét képezi, nemkülönben Csaczki nunczius ama csodálatraméltó ügyességének, melylyel e politikát támogatja.

Észak-Afrikából hetek óta tegnap érkezett az első jó hir: mint táviratink jelezték, Bu-Amema a francziák csapatai elől megfutamodott. Brunetiére ezredesnek, ki Bu-Amemát megtámadta, utolsó tudósitása Ain-Medinából érkezett és julius 14-ikéről van keltezve. E szerint Bu-Amemát, ki Aszkura irányában megfutamodott, egész nap üldözték a nélkül, hogy képesek lettek volna őt utolérni. A julius 13-ki összeütközésben Bu-Amema 70 embert vesztett. Sfaxból azonban semmi hir. Tunisban azt hiszik, hogy a fölkelők sokáig már nem tarthatják magukat, minthogy Sfax összes erődítményei össze vannak lőve, s a franczia ostromló csapatok azóta a kellő erősitést megkapták.

A bulgár radikálisok vezetői egymás után átköltöznek Romániába, melyet a szabadság honának tartanak, s müködésüket onnan fogják megindítani az abszolutizmus aláaknázására. E czélból Bukarestben ujra megalkotják a felszabaditás előtt létezett bulgár klubbot, s lapot alapitanak. — Mint utólag jelentik, ezen jegyzőkönyvet, mely a fejedelem föltételeinek a nemzetgyülés által történt elfogadásáról szól, a képviselőkkel is aláirátták. Összesen 306-an irták alá, 6 disszidens nem jelent meg az ülésen. A képviselők ülés után a fejedelmet feliratban arra kérték, hogy Karavelov és Slavejkov hivatalos müködését vétesse felülvizsgálat alá, minthogy ők abban árulást látnak. A fejedelem kétségkivül nem fog késni a kérelem teljesitésével.

Pétervárról azt a feltünő hirt közlik, hogy a nemrég kegyvesztetté lett s külföldre költözött Loris Melikovot a czár táviratilag magához hivatta, hogy fölszólitsa az államszolgálatba való visszalépésre. Ignatiev befolyásának növekedése napjaiban meglehetősen feltünést kelthet e hir, mert Melikov és Ignatiev két, homlokegyenest ellenkező irány hivei s Ignatiev épen annálfogva jutott a czár kegyeibe, hogy a Loris Melikov által életbeléptetett rideg formákat sikerrel tudta hitelvesztettekké tenni.

Oroszországnak Közép-Ázsiában való uj hóditásairól a „Novoje Vremjában“ nagy feltünést keltő czikk jelent meg. E lap véleménye szerint az uj hóditásokról első sorban azt a gyakorlati hasznot lehet huzni, hogy Indiába uj, s pedig „orosz“ ut nyittatik. „Ha az angolok az Oroszországgal való összetüzés esetére helyzetüket előnyösnek tartják, hát nekünk oroszoknak sincs épen okunk rá, hogy a magunk helyzetét kétesnek mondjuk, — folytatja a N. V. Természetesen az Oroszország és Anglia közötti háboru mindkét államra nagy szerencsétlenség lenne. Oroszország e harczot nem óhajtja. Anglia is alighakiván belebocsátkozni. Mindkét állam részére elegendő tér nyilik a Közép-Ázsiában általuk meghóditott népek közt. Békés kereskedői viszonyok mindkét államra nézve előnyösök, minthogy uj piaczok lesznek nyithatók. Erre az esetre e mondás: „rosz béke is jobb a jó háborunál“, kiváltképen alkalmazható s nagyon talál. Ha mi Indiába vezető orosz utról beszélünk, legkevésbé sem gondolunk harczi vállalatokra. Sőt ellenkezőleg, ugy véljük, hogy ez uton Oroszország és Anglia közt a legszilárdabb békének vetjük meg alapját, azon békéét, mely nem személyes rokonszenveken, hanem a kölcsönös gazdasági érdekeken és müvelődési misszión alapszik. Ha e tekintetben némely engedmények mutatkoznának szükségeseknek, ezek sem Anglára, sem Oroszországra nem lehetnek sértők. A közjó érdekében tett engedményt nem lehet a gyengeség vagy a félelem jelének tekinteni.“

A görög-török határrendezés keresztülvitelében beállott szerződésszerü 40 napi szünetet a konstantinápolyi lapok nem hagyhatják felhasználatlanul. Most a „Vakit“ azt a hirt hozza, hogy a porta a török-görög határvonalnak a part irányában való megváltoztatását követeli. Az eféle hirek gyártásában valószinüleg az a jó szándék vezeti e füllentéseiről hirhedt kormánykörlönyt, hogy a kormány továbbra is folytonos bizonytalanságban tartassék, s hadserege létszámának leszállitását meg ne kezdhesse.

Midhát pasáról a „Vakit“ folytatja a gyártott hirek közlését. Legujabb értesülése szerint Midhat öngyilkossági kisérletet tett. A szultángyilkossági per tárgyalása alkalmával jelentették, hogy bizonyos dr. E. Dickson, ki Abdul-Aziz holttestét 1876. junius 4-én orvosi vizsgálat alá vette, az erről szóló jelentését közzé akarta tenni a „Stambul“ czimü lapban, de e lap a jelentést nem merte közzé tenni. Dickson most e jelentést a „Standard“-ban közli. Dickson, mint elbeszéli, Rusdi pasa nagyvezér egy szárnysegéde által az emlitett nap délutánján dr. Marrionnal, a franczia nagykövet-

AZ „EGYETÉRTÉS“ TÁRCZÁJA.

AZ ELHAGYOTT HÁZ.

Jules Claretie regénye.

8

I.

Egy névtelen levél.

(Folytatás.)

— Jobb lenne talán mindent elfelejteni és semmit se tudni meg, gondolá a tengernagy.

Azonban mégis igy szólt tengerészéhez:

— Igazad van. Majd holnap elmondod, hogy mit tudtál ki.

Ekkor Reyniére ur lement az ebédlőbe. Ott nagy éljenzéssel fogadták, ugy fogadták, mint valami győztes hadvezért, fennhangon dicsérték ügyességét, de a vendégek jó kedve csakhamar csökkent, midőn a tengernagy arczvonásain észrevették a szenvedő kifejezést, mely Vernier orvos urnak legelőször feltünt. Herblay ur barátjára tekintve, elrémült a változáson, mely Reyniére uron végbement. Már nem volt ugyanazon ember.

— Beteg vagy, János?

A tengernagy megkisérté mosolyogni.

Azt felelé, hogy nincs baja. Egy kis sápadtság, egy kis fejfájás.

— Kérem uraim, ne ügyeljenek reám!

Valóban Reynier ur szive annyira felduzzadt, hogy majd megrepedt. E törhetetlen férfi torkában elfojtott zokogás volt, mely kegyetlenül fojtogatta. Szemei előtt őrült képletek, szomoru képek vonultak el, és lázasan villogó kék szeme sajátságos szikrákat szórt.

— Biztosithatom tengernagy, ismételé Vernier orvos, hogy távoznia kellene! Önnek nyugalomra van szüksége.

Reyniére ur a csemegéig várakozott. Az éj beállott. A kávét az előcsarnokban hordták fel, és a halvány égen szerényen az első csillagok mutatkoztak, mig a fák sötét zöldje majdnem feketés szinvegyületet nyert.

— Már késő van, szólt a tengernagy Herblay urhoz, de hány órakor érhetnék még Párizsba?

— Ma este?

— Ma este.

— Mily gondolat! veté oda az ügyvéd. Hát valami fontos dolgod van ott, mely jelenlétedet igényeli?

— Ugy van.

— Talán a levél, melyet vettél?

— Igen, épen e levél miatt.

— Reménylem, szólt szivélyesen az ügyvéd, megragadva barátja kezét, melyet igen forrónak talált, hogy Párizsban nem történt valami szerencsétlenség?

— Semmi. Az egész egyszerü üzleti dolog.

— A miniszteriumból irtak neked?

— A miniszteriumból.

— Talán azt parancsolják, hogy menj a tengerre.

— Talán.

— Akkor tehát azon busulsz, hogy el kell hagynod szeretett nődet?

— Te mindent eltalálsz! szólt a tengernagy erőtetett mosolylyal.

— Teremtette! veté oda jó hiszemüleg Herblay ur, ha nem ez lenne, hát mi volna? És ha te hajóra szállsz, mily fájdalom lesz ez szegény nődre nézve! Ő utolsó elutazásod alkalmával eleget kért, hogy maradj Párisban! Sőt egy kissé neheztelt is, hogy haboztál beadni lemondásodat.

— Igaz, ugy van, szólt Reyniére ur, mintha egyszerre valami elfelejtett dologra emlékeznék.

— Ez azért van, mert a hölgyek nem türnek vetélytársat, még akkor sem, ha ezen vetélytárs a dicsőség és előbb-utóbb megbosszulják magokat . . .

— Hallgass Bernard! kiáltá hevesen a tengernagy oly dühös arczkifejezéssel, mely meglepte az ügyvédet.

Mielőtt Herblay ur csodálkozásának kifejezést adhatna, Regniére ur egy baráti kézszoritással már jóvá tette azt, a mi durva volt felkiáltásában és a házi urtól elválva igy szólt:

— Ne emlékeztess, hogy talán valamivel megsértettem Blancheot. Hisz tudod, hogy babonás férj vagyok! Ennye no! lássuk csak, mentse ki vendégeidnél. En egy-két parancsot adok Gauthiernak. És isten veled! isten veled, barátom! Mondd csak hány órakor lehetek Párisban?

— Tizenegy, fél tizenkettő és éjfél közt!

— Ez nagyon késő, mormogá a tengernagy,

— Nagyon késő? szólt Hesblay ur. Csak nem akarod ez órában felkeresni a minisztert! Maradj hát velünk. Mi itt oly kedélyesen elmulatunk! Utazzál el holnap.

— Nem, ma este akarok és ma este kell Párisban lennem.

— A mint tetszik, szólt a jogtudor. De biztositasz, hogy nincs okom aggódni?

— Biztositalak, szólt a tengernagy oly arczkifejezéssel, melynek keserüségét Hesblay nem vette észre.

A tengernagy behivatta Gauthiert, ki a kocsissal ebédelt. Mig befogtak, Reyniére ur meghagyta „tengerészének“, hogy másnap jöjjön utána. Gauthier Párisba hozhatja Fokot.

— A viszontlátásig Gauthier! szólt a tengernagy a tengerésznek kezet nyujtva, ki oda nyujtá durva kezét. Rayniére mindig inkább jó barátnak tekinté Gauthiert, mint katonának vagy szolgának, de efféle baráti kitöréseket, csak kényes pillanatokban tanusitott.

Artenayben, az orleansi visszavonulás estéjén, a tengernagy szintén kezet nyujtott a tengerésznek, mert azt hitte, hogy más nap már nem leli életben.

Mig a kocsi kerekei a kavicsokon elrobogtak, és az éjben elszálliták a tengernagyot, Gauthier fejét rázta. A távolból már alig hallá a kocsis egyhangu ostorcsattogását, kinek Reyniére ur halkan ismételé:

— Hajtson gyorsan!

— De mily átkozott ördöngős levelet hozhatott azon ismeretlen szép fiu Rambouillesba? kérdé önmagától az öreg tengerész. Az égen sürü felhők tornyosulnak. Zivatar lesz!

II.

Hét lövés.

Reyniére tengernagy, mint minden ember, ki oly czélra törekszik, hol sorsa el lesz döntve, azt találta, hogy a kocsi, mely mezőkön át vitte a sorompóhoz, nem halad elég gyorsan. A fák égbe meredt koronáikkal, a csillagok fényétől megvilágitva, az ut mind két oldalán szinte repülni látszottak; a falvak, melyeken átmentek, már mély álomba voltak merülve, és alacsony házaikkal és gyéren kivilágitott ablakaikkal gyorsan eltüntek. A kocsis folytonosan ostorozta lovait, melyek száguldva mentek e területeken, hol nem hallatszott egyéb, mint az indóház tájáról a gőzkatlan fütyülése. És a tengernagy időnkint röviden igy szólt:

— Gyorsabban!

Rambouillesban egy pillanatig várakozni kellett. Az indóház szük termében lázasan fel s alá menve, kezdetben mintegy öntudatlanul tekintett a falragaszokra, de később megkisérté tüzetesebben szemügyre venni a sok szinü hirdetéseket, melyek a falakat takarták. De gondolata egy gyors szökéssel visszatért azon undok levélre, és elhitette önmagával, hogy ha egy pillanatra kétségbe vonná e névtelen, hazug levél aljasságát, és hasonló kérdést hányna fel, ez Blanche-ra nézve sértés lenne.

— Kedves Blanche! gondolá. Mily örömmel fogom nem sokára keblemhez szoritani!

Midőn a vonat megérkezett, a tengernagy egy vasuti kocsiba szállott, hol egyedül volt. Behunyta szemét, mint hogyha lezárva szemhéjait nem látna többé bizonyos kegyetlen, ijesztő képeket, melyeknek láttára a vér agyához tódult. Fülei zugtak, borzasztó fejfájása volt, is ugy érezte magát, mintha mindig fojtogatnák. Kinyitotta az ablakokat, kidugta homlokát a friss éjjeli légbe, és körültekintett a sötét mezőkön, hol mindenütt nyugalom, pihenés, béke honolt, és hol a felhőtlen szép ég alatt mindenki boldognak látszott.

Visszaemlékezett az első utazásra, melyet szintén ily éjben Blancheal tett; akkor is ily enyhe, csillagos éj volt, és ezen emléknél időzve majdnem sirva fakadt.

Ezután zsebében keresgélt és kivette a levelet, melyet ezen ismeretlen hozott. E levelet, ezen átkozott levelet ujra átolvasta a lámpához közelitve, mely felülről megvilágitá a vasuti kocsit; ide s tova forgatta ujjai közt, mintha ugy összegyürve kifacsarhatná belőle a valót. Honnan jött? Ki irhatta? mily ember? mily nő? mily hazug? mily rágalmazó? mily aljas?

— Igen, szólt önmagához, az százszor is aljas ki aláirás nélkül, a nélkül, hogy vádja alá oda merné irni nevét, ily gyilkos levélkét küld egy férjnek, egy boldog és bizó lénynek; vagy ki egy megmérgezett iratot csusztat azon ezer levélszekrények egyikébe, melyek a városban széthordják a vigasztalást vagy a fájdalmat; az sárral fecskendezi be magát, ki ilyesmit tesz. Ha hazudik, irtóztatóan megvetendő! és ha igazat szólt, még elvetemültebb és még nyomorultabb!

De valjon igazat szólott-e az, ki e levelet irta? Ah! mily gyötrelem! Reynière ur minden pillanatban azt hitte, hogy meg kell őrülnie, hogy tényleg megőrül. Agya forró volt. Minden zökkenés fokozta szenvedéseit és kételyeit. Nincs aza gyönyör, mely felérne az önkivülettel, melybe ezen papirfoszlány ejté, mely azt mondá, azt ismételé, mert szemeit többé nem vehette le róla: Most Blanche megcsal!

Blanche! maga a megtestesült nyiltság és jóság! ő kinek ajkai még csak oly rövid idő előtt csókolták nyilt homlokát!

— Ez lehetetlen! lehetetlen! ismételé önmagának ezeredszer a tengernagy. Ezután ismétlődött e baljóslatu sugallat. — És ha mégis ugy lenne!

Ha ugy volna . . . Ilyenkor a vér halántékához tódult és szemei mindent vérvörösnek láttak. Még a vasut morajа közt is kihallaszott vad kaczagása. Önmagától kezdett rettegni.

Oly mérvben a mint a vonat Párishoz közelitett, növekedett Reyniére ur láza is. Ugy érezte magát, mintha vér helyett tüz folyna ereiben, és elrémülve e lázas állapot felett, most iparkodott leküzdeni érzelmeit, fékezni akarta felindulását, és azon volt, hogy visszanyerje szokott nyugalmát.

A montparnessei boulevardon gyorsan a bérkocsi állomás felé tartott, egy nyitott kocsiba vette magát és a kocsisnak lakásként a Jean-Goujon utczát emlité.

A ház, melyet a tengernagy az elyséesi mezők mellett lakott, egyidejüleg fő bejáratával a Montaigue utak és a kert felőli ajtón, a Goujon-Jean utczára, e nyugodt városrészre nyilt, hol a ember azt képzelhette, hogy St.-Johns-Wood vala melyik utczájában van Londonban, vagy valami vidéki székvárosban.

Azon órában midőn Reyniére ur a Jean-Goujon utczába ért, az utca tökéletesen el volt hagyatva. A bérkocsisok, a ló kupeczek vagy a szétócsok helyiségei, melyek itt felváltják egymást, a legizlésesebb magánpalotákkal és a koresmák hová a jockeyk és a környék csavargó járnak, mind be voltak csukva. A tengernagy visszküldé bérkocsiját az I. Ferenczterre, még mielőtt a Jean Goujon utczába betért volna, és maga lassan, mintha habozna azon kis ajtó felirányzá lépteit, melyen be akart hatolni.

Elutazása óta a faluból az idő megváltozott. A tornyosuló felhők közt, melyek esőt jeleztek, félig elfátyolozott hold halvány sugarakat vetett háztetőkre, melyek időnkint egy kissé élénkebbé lőnek. Reyniére ur egy pillanatra a falra tekinte mely mögött a sürü fák félig eltakarták lakását. házat nem láthatta, de két sötét tömeg közt hold sugarában a cseréptető csillogni látszott.

Mielőtt belépne, a tengernagy egy bizony ideig mozdulatlanul állott a kis ajtó előtt, ezuta a kulcsot a zárba tette és belépett. Léptei visshangoztak a kert kaviesán. Bezárta az ajtót és gig ment a fasorokon, melyek virágágyak közül lakáshoz vezettek, és nem sokára ezen világtalameztelen épület előtt állott, mely oly csendes vo mint a sir.

A régi ház — ez egy XVIII. századbeli lota volt, melyet Reyniére ur akkor szerzett, midőn megnősült — nem ugy nézett ki, mintha lami árulást takarna.

Reyniére ur legujabb időben egy erkélyfé épittetett, mely egy külső lépcsővel vegződ mely dolgozó szobájából a kertbe vezetett.

(Folytatása következik.)

Lapunk mai számához egy és fél iv melléklet van csatolva.

ség orvosával együtt a Tsiragán palotába hivatott. Hozzájuk csatlakozott még dr. Vitális ki az egészségügyi hivatalnál van alkalmazásban. — Az angol orvos ezután részletesen leirja a holttest megvizsgáltatását. Abdul-Aziz megtavart elmeállapotának egyik jelenségeként említi dr. Dickson, hogy a szultán szakálla egészen le volt nyirva. Azonkivül: csiny, éles és hegyes volt, mint a nőé hiszen ollója. Sem a holttesten, sem a szobában nem lehetett arra nyomait felfedezni. A koznadar-aga, a harem udvarmesternője dr. Millinger császári orvosnak, ki szintén jelen volt, egy oliót mutatott azzal a megjegyzéssel, hogy a szultán oly ollóval végezte ki magát. Anyja ajándéka volt. A két könyökön látható sebekről a harem összes lakói ugy nyilatkoztak, hogy Abdul Aziz a bal kezére épen olyan ügyes volt, mint a jobbra. Dr. Dickson véleménye szerint minden jel a sebek nánya s a vérnyomok azt mutatják, hogy a szultán öngyilkos kézzel mult ki.

UJDONSÁGOK.

— julius 16.

— **Lapunk első mellékletének tartalma**: Szinház, művészet, Törvényszéki csarnok. Egyletek, társulatok. Kivonat a hivatalos lapból. Közgazdaság. Tárcza: Két feleség. (Vége.)

— **Lapunk második mellékletének tartalma**: Irodalom. Tanügy. Tárcza: Tudományos apróságok.

— Személyi hirek. Vilmos né met czászár, mint már emlitettük, Gasteinba érkezett. Az osztrák magyar uralkodóval való találkozása az eddigi intézkedések szerint augusztus 6. vagy 7-én lesz Ischlben vagy Salzburgban. — Rudolf trónörökös és neje ma délben Reichstadtba utazott. — Tisza Lajos ma reggel Pragából visszautazott Budapestre. — Bedekovics Kálmán horvátországi miniszter tegnap este a vonattal a fővárosból Zagrábba utazott.

— A tótok és a tátrai kirándulás. „Magyar művészek tót földön“ czim alatt tárczát hoz a turocz-szent mártoni „Narodni Noviny“ egyik munkatársa tollából, a ki a kiránduló magyar irókat ruttkai állomáson való kiszállásuk alkalmával üdvözölte. A tárczaczikk igen sajnalja, hogy a magyar irók a felföldet nem mint művészek, hanem mint Hadur táltosai utazzák be. Ők legkevésbé sem érdeklődnek a felföld lakosainak viszonyai és a felföld szépségei iránt, mert ők mindenütt a magyarosodás stádiumát kutatják. Pedig hát, felkiált az iró, a társaság legkevésbé sem magyar jellegü, mert azok legtöbbjei „Hermann szöke fiai“ azonkivül pedig nagyon sok szláv arczot és zsidó typust lehetett ott látni. Az egész társaságban legfelebb két-három tősgyökeres magyar volt, ugy hogy e társaság valódi képét nyujtja a mesterségesen összetákolt nemzetnek.

— Őszi hadgyakorlat. A főváros területén elhelyezett 1. és 63. honvéd zászlóaljhoz tartozó 1872., 1874. és 1876. években besorozott honvédtartalékosok fegyvergyakorlata aug. hó 18-án kezdődik és 5 hétig tart. A néhány szára rugó behivó jegy nem volt mind kézbesithető, miután az illetők lakás-változtatásukat a fővárosi katonai nyilvántartási hivatalban nem jelentették be. Ezeket a tanács büntetés terhe alatt felhivja, hogy haladéktalanul jelentsék magukat a nyilvántartási hivatalban jegyeik átvétele végett. — A közös hadsereghez tartozó tüzérek őszi gyakorlata augusztus 1-én, az egészségügyi osztályé augusztus 20-án s a 32. gyalogezredé szeptember 7-én kezdődik és mindegyike 13 napig tart.

— Az evangelikusok theologiai akadémiájáról a következő értesitést vettük: Az évtizeden át elhuzódott egyetemes ev. theologiai akadémia ügye végre elintézést nyert s az akadémia Pozsonyban fog felállittatni. F. évi julius 6. és 7. napjain Pozsonyban, báró Radvánszky Antal egyetemes felügyelő és Karsay Sándor superintendens elnöklete alatt, az egyetemes gyülés által kiküldött bizottság megállapitotta azon pontozatokat, melyek szerint az egyetemes egyház és a pozsonyi egyház közt az egyezség sikerült, s az egyetemes ev. theol. akadémia Pozsonyban felállitható. E pontozatok értelmében átengedi a pozsonyi egyház a német templom udvarán álló, emeletes és 4 tantermet magában foglaló épületet s hétköznapokra szánoklati gyakorlati helyül, tanári felügyelet mellett, magyar-tót templom áli. Az akadémia ez épületének átalakitási költségei közadakozás utján lesznek fedezendők. A pozsonyi egyház átengedi továbbá használatul könyvtárait s gyüjteményeit; kisebb dijfizetés mellett alumneumát és dij nélkül Skarnicza és Jeszenák-féle elemleirási intézeteit. Juttat a theologusoknak évenkint 1591 frt stipendiumot; kész, külföldre nem menő, hazai egyetemeket látogató theologusokat is segélyezni azon alapból, melyből külföldi akadémiákra menők nyernek ösztöndijat. A tanerőkre nézve, átadja a pozsonyi egyház az akadémiának 2 rendes theologiai tanárát és a gyakorlati theologia tanáraul magyar-tót lelkészét. Az egyetemes egyház felállitand 3 rendes és 2 magántanári tanszéket. Utóbbiak, üresedés esetén, rendes tanarekká lesznek promoveálhatók. A tanszerekre és vegyesekre megkivántató kiadásokat is beleértve, szükségeltetik 9727 frt, mely a meglévő alapokban és a pozsonyi egyház külön alapitványában leli fedezetét. Az egyetemes gyülés, mint legfelsőbb felebbviteli forum alatt álland az elnökkel együtt 27 tagból nagy és az ennek kebeléből választott 9 tagu kis akadémiai kormányzó tanács. Az akadémiai, elkülönitett penztárt a pozsonyi egyház saját költségén és jótállása mellett kezelendi. Az egyetemes theol. akadémia esetleg más helyre is áttehető. A fennálló eperjesi és soproni theol. intézetek fenmaradása és működése az egyetemes akadémia felállitásával csorbát nem szenvedhet.

— Sajtószabadság! Krátky János, a kaposvári „Népjog“ szerkesztője, a következő értesitést küldé be nozzánk: A „Népjog“ mai száma, a melytől sokaknak okuk volt tartani, a kir. ügyészség megkeresére betiltatott s a szám szétküldése hivatalosan megakadályoztatott. Mindent megtettünk, kogy a lap jövő heti számának kiadása fönnakadást ne szenvedjen. A most elmaradott számért kellőképen kárpótolni fogjuk előfizetőinket.

— Halálos rovarcsipés. Ujabban a következőket irja egy olvasónk: Ily czimü közlemény alatt már két esetet olvasok az „Egyetértés“-ben. Hasonlo esetről szóltak, miután szomoru kimeneteléről mint szemtanu állithatom a következőket: Zalamegye Nagy-Rada helységben, honnét tegnap előtt érkeztem Budapestre, Kozáry nevü kovácsnét — folyó hó 6-án délután, mezei munka közben egy légy szeme alatt megcsipte, ennek következtében feje, nyaka idomtalan fekete tömeggé dagadt, és már másnap délelőtt 10 órakor iszonyu kinok között kimult.

— Két gyermekével. Esztergomból irja levelezőnk, hogy f. hó 15-én a délutáni órákban borzasztó öngyilkosságnak voltak szemtani a Duna melletti sétálók. Ugyanis egy munkás osztálybeli nek látszó asszony ment át Esztergomból Párkányba s mindegyik karján egy gyermeket vive egész nyugodtsággal ment a dunai hajóhid közepeig. Ott mind a két gyermekét megcsókolta s „Isten, a nyomort nem enyhitéd“ kiáltás után gyermekeivel együtt a Dunába vetette magát, s a habok közt ártatlan gyermekeivel együtt nyomtalanul eltünt. Kiléte eddig nem tudatik.

— Omnibusz-vonatok. Az esztr. államvasuttársulat Budapest és Esztergom közt közlekedő omnibusz-vonatai forgalmában szén általunk már jelzett ujitás, hogy e vonatok ezután a Szód melletti 166. számu őrháznál is, és KisMaroson a 151. számu őrháznál (a 150 sz. helyett) meg fognak állani, ha onnan vagy oda utasok szállittandók, t hó 16-án már hatályba lépett, s ezen vonatok forgalmának élénksége fokozatosan növekvő, mig a hétköznapokon Párkára és vissza közlekedő helyivonatoknak részvét hiányában julius hó végével be kell szüneitetnie, s csakis a már régebben forgalomba helyezett ünnep- és vasárnapi kejvonatok fognak közlekedni, ha az időjárás kedvező lesz.

— Halálozások Lachs Ilona, dr. Englaender Ede orvos mostoha leánya, szép fiatal 19 éves leányka e hó 15-én Budapesten elhunyt. Holttestét holnap vasárnap d. e. 10 órakor temetik el a bálvány-uteza 16. számu házból. — Szuppan Zsigmond novi v. püspök, pápai kamarás, esztergomvári prépost, főszékesegyházi kanonok és nyitrai főesperes e hó 14-én meghalt. — Greischitz Antal II-od éves joghallgató tegnap 21 éves korában Budapesten elhunyt. — Kóos Ottót a budapesti királyi zalogházak igazgatóját nagy csapás érte. Atyja Kóos Dávid Arnold, idősb vajai báró Vay Miklós koronaőr jószágfelügyelője e hó 13-án élte 77 ik évében Nagy-Szent-Miklóson rövid szenvedés után elhunyt. — Aradon özv. Tasnády Józsefné Rózsa Szilárdka asszony e hó 15-én 21 éves korában meghalt. — Megay Vilmos gyógyszerészettanhallgató Kassán e hó 12-én meghalt, 23 évet élt. — Marinkich Mihály a szegedi törvényszéki elnök édes atyja tegnapelőtt Szent-Endrén meghalt. A boldogult 91 éves volt.

— Halálos szélmalomharcz. Dévaványán e hó 12-én sajátszerü szerencsétlenség történt, melyről a szolnoki „Lehelkürt“ a következőket irja: Fabián József, ottani lakos Albert nevü fia buzát vitt őrölni a szelmalomba, fel is töltött a garadra s várva mig lejár, gondtalanul pi ára gyujtott s kitekintgetett a malom ablakából. Igy gyönyörködött időtöltésből a szél által hajtott vitorlák szabályszerü forgásában — de bámész elmerülésében maga sem vette észre, hogy nagyon kihajolt, minek következtében az ujabb szélroham által sebesebben forgatott s szabályos irányából kissé eltérő vitorla fejéhez vágódott. Egy pillanatra eszméletét veszitve ideje sem volt a viszszavonulásra, mialatt a vitorla, mint könnyü lapdát ragadta ki az ablakból s magával sodorva emelte a magasba. A szerencsétlen már csak a magasságban tért eszméletre s görcsösen kapaszkodott a vitorla küllőibe de a borzasztó sebességgel iramló ellennel nem mérközhetett, mert midőn a magasba ért a vitorlaszárny már lefelé irányult s iszonyu erővel dobta el magától a végerőfeszitéssel görcsösen kapaszkodó fiut — ki zuhanás közben egy másik vitorlaszárnytól szenvedett üt s után a kemény földön élettelenül terült el. Az elég jókor érkezett segély daczára rövid fel óra multva megszünt élni.

— A czukor-adó. Gyorokról irják, hogy ott ezentul a kereskedők nem fognak tartani czukrot és kávét a reájuk rótt tulságos kávé- és czukoradó miatt. Az általuk évenkint fizetni tartozott összeg 267 frtra van kiszabva a pénzügyigazgatóság által, mely összeg az ő kávé és czukor utáni jövedelmüket háromszor meghaladja. Ők maguk önként elvállaltak évi 92 forintot, esvén egyre 23 forint, de hogy 69 forintot fizessen egy-egy, azt az általuk eladott mennyiség mellett nem tehetik, mert igy 46 forintot rá kellene fizetniök. E szerint két ut levén előttük: vagy megfizetni a reájuk rótt, erejüket haladó összeget, vagy letenni a kávé- és czukorárulásról; ők ez utóbbit választották, s folyó hó 13-án a városházai adott s névaláirásukkal ellátott nyilatkozatukban hazafiui becsületükre fogadják s kötelezik magukat, hogy a kávé- és czukorárulástól visszalépnek, mert szon nekik biztos veszteségük van.

— Az ugorkák városa. A rövid idő óta nagy hirre vergődött Sfax algériai levele önk következőleg irja le: Sfax vagy Sfakes, a tuniszi kormányzóság egyik legjelentékenyebb városa. A Gabesi öböl partján a fővárostól 225 kilométernyi távolságban fekszik és 16.000 lakossal bir. A város már a természettől is két részre, a felső vagy török városrészre és az alsó városrészre van esztva. A várost középnagyságu bástyák környezik, melyeken számtalan kerek és négyszögü tornyocskák állanak. A „Kaszbach“ (fellegvár), melynek falai igen erősek, számtalan, ócska, majdnem hasznavehetetlen ágyuval van fegyverezve. A város legmagasb tornya az El-Nadur (Observatorium), melyet az egész város ural, és melynek csucsáról nagyszerü kilátás nyilik a környék gyönyörü kertjeire és a kikötőre. A török városrészből, melyben 5 mecset és több „Zauiat“ (kápolna) áll, egy gyepes hegyoldalon sétalva, az alsó városba érünk, mely egy katholikus egyházzal és egy zsinagógával bir. E városrész két uj módszeru ágyutelep által van megvédve. A városnak nincsenek kutjai, és a vizet esiszternákból meritik, melyek majdnem minden házban találhatók. Azon kivül a bástyákon kivül két nagyszerü viztartó („Feskias“) van, melyek jámbor alapitványok kamataiból tartatnak jó karban. A Sfaxot környező pompás kertek a város körül örök zöld övet képeznek. A kertekben többnyire gyümölcs-, babér-, olaj- és pálmafák, valamint Kaktusz és vetemények vannak. E viruló természet között töltik a sfaxiak a meleg évadot, mely alatt jázmin, dinnye és ugorka-termeléssel foglalkoznak. Az ugorka különösen jó hirnévnek örvend itt és Sfax szószerinti fordításban nem jelent mást, mint az: „Az ugorkák városa“.

— A linczi békekötésre vonatkozó történelmi hagyományról egy történetiró a Pesti Naplóban ezeket irj: A linczi békekötés 1645. decz. 16-dikán kelt, a mikor is épen nem Illésházy István, a nagy protestáns, hanem Eszterházy Miklós, a nagy katholikus volt a nádor. (A béke megkötésekor pedig utóbbi már életben sem volt, s igy nádor nem is irhatta alá a kérdéses okmányt). Igy tehát a linczi békét Illésházy mint nádor meg nem köthette s pedig annyival kevésbé, minthogy már 1609-ben meghalt. A mi Pázmán Pétert, a nagy téritőt illeti, ő szintén nem lehetett jelen semmiféle minőségben a linczi békekötésnél, és pedig azon egyetlen oknál fogva, mert már 1636 ban meghalt. Szóval e két egyént a linczi béke megkötésénél szerepeltetni még nagyobb lapsus lingvae, mint ha valaki Széchenyivel meg Eszterházy primással köttetné meg az 1867. évi kiegyezést. De hiszen ugy látszik, hogy az egész „linczi“ béke nem is érdemel ily nagy teketoriát, mert csak sajtó-(vagy toll-? vagy nyelv-?) hiba „bécsi helyett. (Ámbár nemcsak egyszer fordul elő s igy e feltevéshez kérdés férhet.) De még ha bécsi békét akar is érteni a hagyomány, akkor is nagyon gyenge történelmi alapon áll. A bécsi béke 1606. jun. 3-án kelt, s igaz, hogy ennek megkötésénél a legtöbb tényező a nagy Illésházy István volt, de távolról sem mint nádor, hanem csak mint magán ember, Bocskayk képviselője, megbizottja. Bizony nem volt akkor nádor senki, — hiszen épen ez volt a baj Illésházy István csak 1608 ban lett nádorrá. A mi pedig Pázmán Pétert illeti neki semmi köze sincs a bécsi békekötéshez, nem is volt érsek még ekkor, mert csak 1615-ben lett azzá. Illésházyval pedig semmi közös történelmi fontosságu politikai funkcziót nem végzett.

— Furcsa gyüjtemény. A tegnapelőtt elhunyt kécsi bankárról Schey Frigyesről ottani lapok egyebek közt följegyzik a következő adomát: Schey buzgó gyüjtője volt minden ritkaságnak. Igy gondosan összegyüjtött minden levelet, melyet — revolver-ujságirók intéztek hozzá. (Ezek Bécsben tudvalevőleg igen szép számmal vannak.) A bankár külön csomagokba rendezte e leveleket, kék, veres, sárga, fehér stb. szalagokkal kötve át azokat. A legnagyobb ilyen csomagban nem kevesebb, mint 180 levél volt, s némelyik nyolcz oldalra terjedt. Azonkivül Schey külön könyvet vitt az ilyen levelekben tőle kért összegekről. Mikor aztan a tiszteletreméltó levélirók valamelyike folkereste, a bankár megmutatta neki a könyvet s azt mondá: „Nézzen ide. Ön előtt már több mint egy millió frtot kértek tőlem; mihelyt ezek ki lesznek elégitve, önre kerül a sor.“

— Bismarck herczeg Kissingenben. A vaskanczellár rendesen megteszi szokott sétáit nyaralójából; az „Obere Saline“-ból az onban csak késő este, hogy a fürdő-közönség tekintetei elől elvonja magát. E közönség nem akarja elismerni a kanczellár azon jogát, hogy más fürdővendéghez hasonlóan élhessen, noha ezt a fürdőigazgatóság a közönséghez intézett felhivásaiban kétszer is érvényre igyekezett emelni. Hogy nehezen elért magánosságát élvezhesse, a kanczellár kikocsizásainál elkerüli a népes városrészeket. A bajor udvari kocsikat tehát — ha a kanczellár nyári otthonából jönnek, — az angol egyház-uton betérőben láthatni, hogy az éjszakkeleti városnegyedet érhessék el, mely inkább félreesik a zajos gyógy-kerttől és a fürdő leglátogatottabb utaitól. Ha a kiránduló hely felé más irányban eljutni egyáltalán nem lehet, a kanczellár kocsija csak akkor siet át a városon, mint ez például akkor történik, ha a kanczellár a kedves euerdorfi völgyerdőbe megy, hol a festői Wichtelshöhien sziklák merednek az égnek. Itten a fapadokon — melyeket zöld növényzet környez, — pihen meg a herczeg gyakrabban és itt nem nyomja néhány pillanatra diesőségének terhe. Ily kirándulásokról a herczeg vidámabban tér vissza az irományhalmazokhoz, hogy magát napfelkeltéig azok közé temetve, európai történelmet készitsen. Ez évben a vaskanczellár arcza ránezosabbnak látszik, mint máskor; meglehet, hogy az egyik másik barázdát paladinjainak gyors változása idézte elő. Gyakran csatlakoznak hozzá a miniszterium egyes tagjai. Gosslert, a legujabban megnyert közoktatásügyi miniszttert külön kihallgatáson fogadta. Ha dr. Diruf fürdő-felügyelő gondoskodik róla, hogy a német miniszterelnök jól találja magát, ugy a porosz s bajor kombinált hermandad biztosságáról gondoskodik; háromszoros gyürüben mint a pánczél védik a herczeg személyét s a kissingeni indóháznál minden egyes vonatot gondosan megfigyelnek, hogy esetleg nem szállt-e le valami gyanus egyén. A fürdővendégek között néhány nap óta egy esemény ről beszélnek, melyen már sokat nevettek. A „Saliné“-n a Madonna pápai nunczius által három év előtt használt fürdőszobákat Canossaszobáknak nevezték el. Gossler, a porosz uj közoktatásügyi miniszter pár napja a „Saliné“-n fürdőszobát kért, hol — a nélkül, hogy felismerték volna — ezt válaszolták neki: „Kérem kegyeskedjék a Canossa-szobába menni!“ A miniszter a jegy megváltása után mosolyogva távozott, a pénztáros-asszony pedig még utána kiáltotta: „Adj Isten egészségére!“

— Pius pápa holttestének átszállitása. Emlitettük már, minő zavarok történtek Rómában, midőn IX. Pius holttestét a vatikánból végleges nyughelyébe átszállitották. Még a halott pápa is tegoly a vatikánban, s azt veszély nélkül el nem hagyhatja — hát meg az élő. Ez a politikai morál, melyet a klerikálisok ez esetből kivonnak. Az eddigi jelentésekből kétségtelen, hogy az átszállitásnál ők intéztek ugy mindent, hogy az emlitett botrányos jelenetek kifejlődjenek annak megerősitésére, hogy a pápa a vatikánon kivül csakugyan nincsen biztonságban sehol. Előre megállapitott terv szerint a holttest átszállitása a Szent-Péter-bazilikából a Szent-Lőrinczbazilikába, mely a vatikánon kivül fekszik, e hó 12. és 13-ika közti éjre volt kitüzve. A katholikus körök, mint az „Italie“ irja, elhatározták, az átszállitáshól a pápaság mellett demonstratiót csinálni. Ezért minden katholikus meghivást kapott a Szent Péter bazilikába menni, a hol fáklya és viaszgyertya fog kiosztatni köztök. — Maga Leo pápa meglehetősen idegenkedett e tüntetéstől s jobb szerette volna, ha az ünnepély nyugodtan s bizonyos mértékben rejtve tartatik meg. De a szentpéteri káptalan s a katholikus egyletek vezetői máskint határoztak és pedig annál inkább, mert a hatóságok kezességet vállaltak a nyugalom fentartásáért. Fél 8 órakor a szent Péter bazilikája, mint rendesen bezáratott s azon egyének, kik az ünnepen jelenleendők voltak, részint a sekrestyén át mentek a templomba. Ott ez idő alatt hordozható emelvényt készitettek, hogy a koporsót, mely nem kevesebb, mint 1500 kilogramm nehéz, erre leeresszék; a honnét aztán a kar-kápolnába vitték. A bibornokok és kanonokok konstatálták a test azonosságát s lepecsételték a koporsót, mire ez négylovas szekére tétetett. Ekkor már éjfél volt, a bazilika előtti téren azonban óriási embertömeg volt összegyülve. A menet sorakozott: a koporsó körül haladtak a papok kezökben viasz gyertyával, ezek mögött a kath. egyletek vezetői, kiket magán fogatok hosszu sora követett, bibornokokat és más főrangu személyiségeket szállitván. A fogatok körül és után a katholikus egyletek tagjai haladtak több mint kétezeren, kezökben fáklyával, a menet a Borgo-téren át haladt, melynek házai ki voltak világitva. Egyszerre a tömegben néhány fiatal ember a Garibaldi-hymnuszt kezdte dalolni. A papok, valamint a menet kisérői hatalmas hangon egy gyászkaréneket kezdtek el. Erre a közönség közt hangok hallatszottak: „Éljen Olaszország! Vesszenek a papok!“ Ugyanakkor füttyök is hangzottak fel. Midőn a menet az angyalhidra ért, egy mészáros stentori hangon azt kiáltá: „Vessétek a folyóba!“ A menetből erre „Éljen a pápa!“ kiáltás volt a válasz. — Ez volt a jel a harczra. — Az utczasarkokon fiatal emberek gyülekeztek össze, kiabálva és fütyölve. A rendőrök közbe akartak lépni, de alig közeledtek egy-egy lármázó csoporthoz, ez elszéledt s tagjai utána futottak a menetnek a fentebbi jelenetet ismételni. Addig tartott ez mig a menet a velenczei térre ért. Itt a dolog komolyabb fordulatot vett. Őrlők és botok jöttek mozgásba mindkét részről, borzasztó zürzavar támadt s az őrök és karabinierik, kik majd itt majd amott léptek közbe, nem tudták a rendet helyreállitani. Itt történt, hogy egy városi rendőr, dühbe hozatva egy ember által, ki bottal verekedett, kardot rántott. A meztelen fegyver láttára a tömeg hátrálni dühbe jött s már a legborzasztóbb verontástól lehetett tartani. Az őrt, a ki kardot rántott, bevitték a questurára. Ugyanakkor a kaszárnyákban készentartott katonaság kivonult, s a menetet gyorsabb haladásra intette. A Strada nationalén még voltak ugyan hallhatók egyes füttyök, s néhány ökölcsapás is történt, de ennek komolyabb következménye már nem lén. — A piazza dei terminin voltak a kedélyek a leghevesebb izgalomban, s a dolog igen gonosz fordulatot látszott venni. Egy képviselő hangosan avval vádolta a kormányt, hogy a klerikálisokat védelmezi s a szabadelvü hazafiakat revolveres rendőrökkel fenyegeti. A tömeg tapsolt e szavakra, s csakhamar kövek röpültek a papok és fogatok közé. A katonák azonban közbe lépvén viszszaszoritják a tömeget. A Lőrinez-bazilikában erre az ünnepélyesség minden háboritás nélkül végbe ment, s reggel 5 órakor ért véget. Összesen 10—17 ember fogatott el, kik többnyire a szabadelvü párthoz tartozó fiatal emberek.

— A krisztinavárosi szinkörben f. hó 19-én lesz Rerzsenyi Julia k. a. jutaloomjátéka. A kisasszony, kit a közönség is megkedvelt, „Kisasszony feleségem“-ben fog fellépni.

Rövid hirek. A Széchenyi-szoborra letett 65 koszoru szalagjait a nemzeti muzeum igazgatósága ideiglenesen a „Deák-szoba“ mellett levő s az ethnographiai osztályhoz tartozó egyik teremben helyeztette el. — **Mátyás király szobra**. Kolozsvárt Mátyás királynak szobrot akarnak állitani. Ez ügyben az ottani polgármester Minovich tegnapra értekezletet hivott össze. — **A parádi fürdőben** julius 12-ig 203 vendég fordult meg. Az „Anna bál“ folyó hó 26-án lesz, mit 24 én galamblövészet fog megelőzni, melyen az első dij 250 frank, 2-dik 100 frank, 3-dik 20 ezüst forint. — **A bokszegi uradalmat**, mint az „Arad és Vidéke“ irja, Karagyorgyevits herczegtől nem 380.000 forintért, hanem 900,000 frankért vették meg Carier, Baarbier, és Roumely nevü francziák, kik közül az első családostul állandóan Bokszegen fog lakni, és már legközelebb oda költözik. A vételár, mely f. évi októberig egészen kifizetendő, nemcsak az ingatlanok, hanem az összes ingósságokért beleértve 300 hectoliter ó bort is. — **Megmérgezett falu** Zborov cseh faluban nem rég egy paraszt tehenébe beleesett a lépfene. A paraszt megpróbálta az állatot mirenynyel gyógyitani, a mi azonban nem sikerült, ugy hogy le kellett vágnia. Az ember kimérte az esett hust, s a faluban nem kevesebb mint hatvan egyén betegedett meg. — **A prágai események** utójátékának tekintendő, hogy Lasser Oszkár a volt osztrák miniszter fia, bécsi sechshausi kerületi kapitány büntetésül Badenbe helyeztetett át, mivel elmulasztotta a német-egylet jurkersdorfi vándorgyülésén, mint a kormány képviselője megjelenni s azt az ismeretes resolutió meghozatala előtt feloszlatni. — **15.000 frt**. Bécsben Heller Móricz kereskedő üzletéből tegnap délben 12 és 1 óra közt, mig az üzlettulajdonos ebédelni volt pénztárából 15,000 frtot elloptak. A bolton a betörésnek semmi nyoma sem volt látható. A tolvaj kézrekeritőjének 500 frt jutalmat tüztek ki. A gyanus egy Beck Emil nevü 21 éves boltoslegénye esik, kit Heller nem rég bocsátott el szolgálatából.

— A könyvkötő segédek „Csak szorosan“ czimü egyletében sikkasztás történt. Erről a következőket jelentik: A sikkasztó G. K. ki Pfeiffer helybeli könyvkereskedőnél volt alkalmazásban a nevezett egyletnél a f. évi januárban tartott rendes közgyülésig viselte a pénztárnoki tisztet s a közgyülés többszörös kérelme daczára vonakodott azt ujból elvállalni. A közgyülés ennek folytán Fichtner Nep. Janost választá pénztárnokká s felhivta G-t, hogy hivatalbeli utódjának a pénztárkészletet adja át. G. ezen felhivásnak, mely eleinte csak a leggyengébb alakban intéztetett hozzá, vonakodott megfelelni s a pénztár átvétele végett más jelentkező uj pénztárnokot egyik hétről a másikra halogata. Az egylet végre erélyesebben kezdett fellépni s a tegnapi napra ultimatumot adott a beszámolást illetőleg G.-nek. Ez látván, hogy kifogásai többé mit sem használnak szókésre határozta el magát előbb azonban főnökéhez s az egyleti elöljáróság több tagjához levelet intézett, melyben beismeri a sikkasztást. Főnökét azonkivül értesité, hogy a fiókból 20 frtot kölcsönkép „kivett“ s hogy adandó alkalommal eme összeget vissza fogja fizetni. Az elsikkasztott összeg amint az az egyletnek tegnap tartott rendkivüli közgyülésén megállapittatott 920 frt. Az egylet, amennyiben a miniszter azt fel nem oszlatná, hétfőre hirdetett rendkivüli közgyülésen valószinülég meg fogja feloszlását kimondani. G. főnöktől váltó alapján 500 frtot vett fel, mely váltón egyik helybeli gazdag nagybátyja jótállólként szerepel; egyébként azonban G. főnökét hütlen kezelés által nem károsította meg. G. ezész a lezutóbbi napokig vagyonos fiatal ember hirében állott s hütlenségre annál megfoghatatlanabb, minthogy a lehető legegyszerübb életmódot folytatta. Mondják, hogy G. pénzét a tőzsdén, melynek szenvedélyes látogatója volt vesztette el

— Bucsujárás. A rokus-kórházi kegyuri alapitványból minden évben ennedélyezett bucsu Besnyőre a bold. szüz kegyhelyéhez holnap fog megtartatni. A hivek reggel 6 órakor indulnak a magyar államvasutak külön vonatán a még aznap este visszatérnek a fővarosba. A jelentkezéseket ma zárták le; a résztvevők száma 1900. A hála-mise f. hó 24-én d. e. 11 órakor fog megtartatni a Rókus kápolnájaban.

— Tolvaj pékségéd. Weinberger Salamon soroksári u. 31. sz. a lakó pékmester azon panaszszal lépett ma fel a rendőrség előtt, hogy bizonyos Bernyi nevü pékségéd, ki jelenleg egy muzeum köruti pékmesternel van alkalmazásban, tegnap délután tőle egy arany horgony órát és láncezt 80 frt értékben, továbbá egy pénztárczát s egy 120 frtról szóló zálogházi bárczát ellopott.

— Csaló ügynök. Sauer Izidor pápai születésü 24 éves, az „Adria“ tüzjégkár biztositó intézet ügynöke, a főváros külterkein ügyletek kötése alkalmával az általa felvett összegekkel nem számolt el az intézetnek, hanem azt saját czéljaira használta fel. Az intézet különben észrevette Sauer szédelgéseit, de miután ez ott már hetek óta nem jelentkezett, a meghatalmazást tőle sem elvenni sem felmondani nem lehetett. Igy folytatta azután az ügynök ügyködésait s többeket megcsalt mig végre tegnap Kőbányán elfogták.

— Elfogott tolvaj. Oroszky Samu molnarlegény gazdajától B.-Gyarmaton 285 frtot ellopott s a fővárosba szökött. Tegnap itt elfogták s még 162 frt 55 krt találtak nála.

— Öngyilkosság. Kohn Bernát zemplénmegyei szül 53 éves, héber, nótlan gabona-felügyelő tegnap este, váczi körut 62. sz. a. lakásán egy nyolcz lövetü revolverrel vakszemen lőtte magát, rögtön meghalt.

— Vizbe fult. Tegnap este egy 13—14 éves, — állitólag — pékinas a Margit-hid alatt fürdött a Dunában, a hullámok azonban besodorták a mélységbe s a különben is gyenge uszó oda veszett.

— x. T. előfizetőink lapunk mai számához mellékelve veszik **Kirner József** budapesti czég, puskamüves árjegyzékét. Fenti czéget, mely a legrégibb és legszilárdabb egyike fővárosunkban, melegen ajánlhatjuk a közönség figyelmébe.

— **Mulatságok.**

— Versegben az olvasó-kör e hó 10-én sikerült táncmulatságot rendezett a zöldben. Jelen voltak: Hecs Nándorné, Mika Gyuláné, Weiner Sámuelné, Boros Lajosné, Kohn Árpádné, Reich Jakabné, Bleier Sándorné, Alács Ferenczné, Répási Lajosné, Krausz Háni k. a., Alács Róza k. a., Sirak Julia k. a., Muszna Fáni k. a., Kleinstein Katicza k. a., Benedek Berta k. a., Kohn Hanika, Gyurk Mariska stb.

— A budai torna-egyletben pótlanfolyamot hallgató tanitók a nevezett egylet több tagjával csütörtökön megtekintették a budai amphitheatrum és a fürdők romjait. Itt dr. Tallóczy Lajos ismert tudósunk volt szives a kirándulóknak kimeritő ismertetést adni, elmondván nekik mindazt, mi az amphitheatrum történetével összefügg és reá vonatkozik. Az egylet tagjai, de leginkább a vidéki tanitók igen nagy érdeklődéssel valának eltelve s oly soká időzének a terjedelmes romoknál, hogy a késő est veté haza őket.

— Ujpest községének az iskolától elváló tanulói elválásuknak alkalmából f. hó 14-én szavalással, énekléssel és szini-előadással egybekötött mulatságot rendeztek, melyet nagyszámu és válogatott közönség látogatott. A szereplő szinésznők között különös dicséretet érdemel Fischhoff Róza k. a., ki korát tulhaladó helyes felfogással adta szerepét, nemkülönben Csillag k. a. is. A szavalók közül kiemelendő Hádl Ernő. A kedélyes mulatságot hevenyészett táncestély követte.

— A budai dalárda ma a „Fázán“ vendéglő kertjében nyári dalestélyt tartott, melyre szép számmal gyült össze közönség. A dalárda derekasan müködött, a karokban szép összeneket s jó hangfestést tapasztaltunk. Az „anyanyelvem“ férfikar magánrészében Milles Károly szép bérczes bariton hangjával sok tapsot aratott. Elég zamatosak voltak a magyar népdalok, főleg Huberéi. A jól sikerült hangverseny után felvonult a közönség a kertből a terembe — táncolni, igen táncolni ebben a nagy melegben. Hanem a fiatalságnak az mindegy, s hogy mennyien vágytak ez élvezre (!) mutatja a hölgyek névsora, kiket feljemertünk voltak: Jahl Nándorné, Sill Istvánné, Fleischer N.-né, Czirjen Lilian Julia, Polko N.-né, Turner Károlyné, Deiszl Sándorné, Agotha Károlyné, Balogh Károlyné, továbbá Lukács Teresi, Wolhfarth nővérek, Parzsisek Irma, Szász Ida, Tichy Irma, Gretschl Klotild, Novák Irma, Jánosy Irma, Kovacsevics Katalin, Brukner nővérek, Strasser Saroltа, Klavner Klára, Schwarcz nővérek, Khein Aranka, Lenz Mari, Guhrauer Katalin, Friederich Ida és Merkenhagen Emma kisasszonyok. Jól mulattak reggelig.

TÁVIRATOK.

Tisza Kálmán Erdélyben.

Tisza Kálmán miniszterelnök ma szombaton érkezett meg választókerületébe Szepsi-Szt.-Györgyre, hol elfogadására nagymérvü előkészületeket tettek. A miniszterelnök gondoskodott arról, hogy utjának egyes mozzanatairól kellő részletességgel értesüljön a közönség. Ez okból az „Országgyülési Értesitő“ körül működő felhivatalos hirlapirók egyikét magával vitte, hogy a lapokat bő értesitésekkel lássa el. A ma érkezett táviratok a következek:

Kolozsvár, jul. 15. Tisza Kálmán miniszterelnök az éjet vasuti kocsiban töltvén, Nagyváradon hajnalban csatlakozott a gyorsvonathoz. Kiséretében van Tarkovics miniszteri tanácsos. Bánffy-Hunyadon Eszterházy gr. főispán, Gyarmati alispán és Blaskovics vasuti igazgatóval vonatra ültek. Kolozsvárott Minorich főpolgármester, Török csendőrezredes és Deák Pal főkapitány üdvözölték.

Kocsárd, julius 16. Tisza Kálmán Sepsi-Szent-Györgyre s innen Nagyváradra való utaztában Gesztrőt tegnap este jött **Nagyváradra** s itt Tarkovics József miniszteri tanácsos kiséretében a magyar államvasuti gyorsvonat külön felügyeleti kocsijában foglalt helyet. **Kolozsvárt az** átutazó miniszterelnököt Minorich **Károly** városi polgármester vezetése alatt nagy küldöttség üdvözölte s a nagyszámu közönség lelkes éljenzéssel fogadta, mit Tisza Kálmán meleg szavakban köszönt meg. A miniszterelnököt vivó vonatot, mely Erdély legbájosabb vidékein halad át, a jelentékenyebb vasuti állomásokon mindenütt sokan várják s a miniszterelnököt a legrokonszenvesebben fogadják. Tisza Kálmán miniszterelnök Sepsi-Szent-Györgyön holnap — julius 17-én — délután körülbelől 4—5 óráig fog maradni, s ekkor a rendes éji vonattal elindul Földvárról **Nagyváradra**, hogy ide nappal — d. e. 11 órakor — érkezzék, miután különben, ha a gyorsvonatot venné igénybe, Nagyváradra éjjel jönne meg.

Tövis, julius 16. A miniszterelnök Cséfáról az alföldi vasut külön vonatán magyar államvasuti szalonkocsiban Nagyváradra ment, és onnan a bukaresti gyorsvonattal folytatta utját. Bánfi-Hunyadon a miniszterelnököt Eszterházy Kálmán főispán és Gyarmathy alispán fogadták és Kolozsvárig kisérték. Itt Minorich polgármester, a megyei hivatalnokok, és a nagyszámu válogatott közönség várta a miniszterelnököt. Élénk éljenzés közt a vonat 7 óra 18 perczkor hagyta el Kolozsvárt. A magyar államvasut részéről már Nagyváradtól fogva Blaskovics

szólt; a miniszterelnök sajnálatát fejezte ki, hogy az oláh nyelvet nem érti. „Meg vagyok győződve, mondá, hogy a románok saját nyelvökkel ép oly hazafias szeretetet kötnek össze Magyarország iránt, mint teszik a haza más nyelvű polgárai.“ Harsogó éljen követé szavait, s ezután a küldöttségek tagjainak bemutatása következett. Háromszék megye határán az „Isten hozott“ feliratu dialkapu alatt a megye alispánja Forró Ferencz fogadta a miniszterelnököt. Az alispán üdvözlő szavai után fiatal leánykák virágot nyujtottak át a miniszterelnöknek, ki azt szivélyesen megköszönvén igy szólt: „Köszönettel hallottam azon meleg üdvözlő szavakat, melyeket a megyének érdemes alispánja hozzám intézni sziveskedett. Legyenek meggyőződve, hogy mindaddig, mig honfitársaim bizalma lehetővé teszi, nem fogok megszünni, csekély erőmhöz képest oda törekedni, hogy a magyar hazának minden fia megelégedett legyen, mint szabad polgára a szabad magyar államnak.

Segesvár, julius 16. Erzsébetvároson a vonatot megérkeztekor zene fogadta. Tompos polgármagy nagyszámu küldöttség élén üdvözölvén Tisza miniszterelnököt, kérte látogassa meg városukat. A miniszterelnök köszönetet mondván, sajnálatát fejezi ki, hogy ezuttal nem teheti, de fentartja magának az alkalmat a látogatásra. Erre zene és éljenzés közt a vonat elindult. Segesvárott a Rákóczy induló hangjai közt állott meg a vonat. Apáthy Péter alispán üdvözli a miniszterelnököt, mondván: „Üdvözöljük nagyméltóságodat köztünk. Magyarország élén elvei diadala mellett az isten sokáig éltesse.“ A miniszterelnök lelkes éljenzés közt köszöni meleg szavakkal a szives fogadtatást. Ezután rövid ebéd volt, mely alatt a zene játszott. Elinduláskor viharos éljenzés hangzott a pálya udvart ellepett nagy közönség részéről.

—

Zágráb, julius 16. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A magyar államvasutak Károlyváros-fiumei vonalán közeledő vonatokra, különösen Moravicza és Generalszki-Stol előtt néhány nap óta követ hajigálnak. Egy kő bezuzta a koesi ablakát, egy másik a mozdonyra hullott, de szerencsére a nélkül, hogy valakit megsebesitett volna. Itt azt hiszik, hogy Starcsevics-pártbeliek üzik e garázdálkodásokat. A bán megparancsolta a zsandárságnak, hogy a tetteseket a legszigorubban nyomozza.

Zágráb, julius 16. A községtanács, a határ egyesitésére vonatkozó okmányok közzététele alkalmából elhatározta, hogy holnap féllobogózza a várost. Hétfőn fáklyásmenet lesz; a város ki lesz világitva. A községtanács küldöttséget fog menesztteni a bánhoz és az országos főparancsnokhoz, hogy köszönetét fejezze ki az egyesitésnél kifejtett buzgalmukért.

—

A király manifesztuma a horvát-szlavon határőrvidék lakosságához.

Zágráb, jul. 16. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Ő felségének a hivatalos lapokban holnap közzétendő manifesztuma következőleg hangzik:

Manifesztum

határőreimhez a horvát-szlavon végvidék területén.

Minthogy az 1873 augusztus 8-diki manifesztumom alapján magyar koronám országainak többi népességével való egyenjogosittatástok a védkötelezettség tekintetében is végrehajtatott, s a horvát-szlavon határőrvidék közigazgatása, mint polgári hatóság van szervezve, e területnek horvát-szlavon királyságaimmal, s ezáltal magyar koronám országaival való egyesitését elrendeltem.

Ezáltal nemzeti életetek fejlődésében egy figyelemreméltó időszak ér végéhez. Világtörténelmi események folyamán dicső elődeim nemes bizalommal hadi erényeitek, fáradhatatlan harcziasságtok s kitartásotok és öröklött áldozatkészségtek iránt, az osztrák-magyar monarchia déli határainak védelmét tireátok bizták.

Ti e kötelességet századokon át oda-adással teljesitettétek. Császárotok és királyotok köszönetet mond nektek ezért! Az általános elismerés azért, a mit ti és atyáitok tettek, minden időkre biztositva van számotokra. Uralkodói s atyai érzelmeimnek azonban teljes kielégitésére szolgál, teljesiteni régtől fogva s joggal táplált kivánságotokat, s titeket amaz általános polgári jogok élvezetébe helyezhetni, melyek birtokának összes hü alattvalóim örvendenek. A részetekre eddig engedélyezve volt jogok és külön kedvezmények az 1881 julius 15-diki leiratomban foglalt határozatok szerint az uj viszonyok közé jutás után is biztositva maradnak számotokra. Valamint arról is gondoskodtam, hogy a már fennálló, beruházási czélokra forditott határőrvidéki alapon kivül, jóllétetek további eszközök által is előmozdittassék. Használjátok ez eszközöket eszélyes mérséklettel és bölcs körültekintéssel. Foglalkoztassátok teljes nemzeterőtöket, melylyel ti és atyáitok eddig az osztrák-magyar monarchiát külellenségek ellen védelmeztétek, ezentul a béke munkáinál. Legyen az ég áldásából boldog fejlődés és tartós jóllét munkálkodástok gyümölcse.

Ischl, 1881 julius 15-én. (Következik az aláirás.)

—

A királyi leiratok és rendeletek.

Zágráb, julius 16. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A királyi manifesztumon kivül egyidejüleg egy királyi leirat, 4 királyi kézirat és 3 királyi rendelet fog megjelenni. A legfelsőbb leirat határozatai a határőrvidék közigazgatásának a bekeblezés alkalmából való átmenetét a következőleg szabályozzák: A határőrvidéki összes közigazgatási hivatalokat jelen személyzetökkel együtt az illető magyar miniszter, illetőleg a bán, mint királyi biztos veszi át. Az agendák a magyar kormány és a királyi biztos közt megoszlanak. — Ehez képest a bánnak átadandók: A határőrvidéki igazgatóság elnöki hivatala, a belügyi közigazgatás osztályai, a közoktatás és igazságügyi osztályok, a határőrvidéki számvevőségből kivált s az autonom közigazgatásra vonatkozó osztály, végül a segédhivatalok. A végvidéki épitési osztály agendái, melyek az 1868. XXX. t. cz. értelmében a magyar korona országaival közösen vezetendők, a közmunka- és közlekedésügyi miniszter ügykörébe bocsátandók, az autonom jellegü épitési agendák ellenben a bánnak adandók át. Ennek adandó át egyszersmind az azon épitményekre vonatkozó épitési jog, melyek a végvidéki beruházási alap terhére végeztettek, a vasuti épületek kivételével. Az 1871. junius 8-diki legfelsőbb határozat értelmében a végvidéki erdőhivatal által végzett agendák, a mennyiben azok a 73. XXX. törvényczikk 7-ik szakasza és az 1869. II. tez. 6. §-a értelmében a horvát tartományi kormányzóság kizárólagos ügykörébe tartoznak, a végvidéki erdő hivatalnak egy magasabb és alárendelt hivatalnokával együtt a bán, mint királyi biztos által vétetnek át. A végvidéki tartományi pénztár, valamint a végvidéki tartományi alap funkcióit a horvát-szlavon országos pénztárra sáállnak, a beruházási alap funkcióit pedig a Zágrábban felállitandó beruházási alap-pénztárra. — Az erdőszolgálmányok megváltását közvetitő központi bizottságot a bán veszi át; végül a bán alá rendeltetnek a hétszemélyes és báni itélőtáblák végvidéki osztályai, valamint a fő állami ügyészség is, és a bánnak lehető gyorsasággal előterjesztést kell tennie ő felségéhez, az ezen határőrvidéki osztályeknak a horvát hétszemélyes, illetve báni táblákkal való egyesitése érdekében. A megállapitott költségvetés az 1881. évre érvényben marad. Az 1882 évtől kezdve a magyar-horvát pénzügyi kiegyezés lejártáig az autonom végvidéki közigazgatás költségvetését a magyar pénzügyminiszternek és a bánnak kell megállapitaniok és elfogadás végett a királynak előterjeszteniök. A közigazgatás egyszerüsitését lehetőleg tekintetbe kell venni. — A pénzügyi kiegyezés megujitásáig a végvidék összes jövedelmei a magyar állampénztárba szolgáltatandók be s a határőrvidék autonom közigazgatására megállapitott kiadások a magyar állampénztárból fedezendők. A pénzügyi agendák közvetlenül a magyar pénzügyminiszter ügykörébe tartoznak. Miért is a végvidéki közigazgatás pénzügyi osztálya a zágrábi pénzügyigazgatósággal egyesitendő és a végvidéki pénztár vezetője a magyar királyi főállampénztárhoz osztandó be. A parancsnokló tábornoknak pénzügyi hatósága a magyar pénzügyminiszteriumra fog átszállani. A pénzügyi törvényszék agendái a horvát pénzügyi törvényszékre szállanak át. Az erdőosztály mint erdőigazgatóság közvetlenül a földmiv.-ügyi min. alá lesz rendelve s mint erdőigazgatóság szerveztetik. A községi tulajdont képező erdők kezelése fölötti felügyeleti jog és vezetés, mely eddig a bánnak volt fentartva, külön törvény által fog szabályoztatni. — A bánnak a határőrvidéki rendelkezési alap számára fenntartott erdőségek kezelésére való befolyási joga ugyanazon napról kelt külön királyi rendelet által szabályoztatik. A végvidéki épitési osztály azon agendái, melyek a 68. XXX. t. cz. 9. szakasza szerint mint közös épitési agendák tekintendők, tehát a vasuti és kikötőépitmények kivételével, valamint a hajózást illető ügyek, továbbá azon államutak, melyek Magyarországot és Horvátországot egyképen érintik, a magyar közlekedési miniszterium ügykörébe mennek át. Amaz épitési agendák azonban, melyek csak a végvidéki állami épületekre vonatkoznak, az illető szakminiszteriumhoz utasittatnak. A végvidéki épitési szaknál alkalmazott hivatalnok-testület beosztását illetőleg a magyar közlekedésügyi miniszternek a horvát bánnal egyetértőleg kell eljárnia. — A közös magyar-horvát pénzügyi és közös erdőigazgatóságnak alárendelt pénztárak és hivatalok naplóikat és számadásaikat a zágrábi pénzügyigazgatóság számvevőségéhez, illetőleg a zágrábi erdőigazgatóság könyvvezetőségéhez terjesztik be; az autonom közigazgatás számvevőségi közegei azonban irataikat a végvidéki számvevőségi osztályhoz, mely a bánnak van alárendelve. A naplók és számadások felülvizsgálásának és elkönyvelésének teljes keresztülviteléig s meddig a számfejtő könyvek lezárva nincsenek s az eljárási kimutatások az átadáshoz össze nem állittattak: ezen agendákat ugy az autonom végvidéki számvevőségi osztálynál, mint a pénzügyi és az erdőigazgatóságok számvevőségeinél a végvidéki számvevőségi és ellenőri hivatalok átvett személyzetéből képzendő elkülönitett osztály végzi. A végvidéki földbirtok vagy a végvidéki alap függőben levő polgári perei szétosztandók s a menynyiben az egyes esetekben nem mutatkoznék ajánlatosnak, hogy azok befejezése a már megbizott ügyvédekre bizassék, a főállamügyészszg vezetése mellett, az esetben az autonom költségvetést vagy a végvidéki alapot illető perek továbbvitele a horvát-szlavon főállamügyészséget, ama többi perek továbbvitele azonban, melyek a közös közigazgatás bármely resszortjára vonatkoznak, a magyar pénzügyminiszternek alárendelt zágrábi „causarium regalium directort“ illeti. — Ezzel végződik a királyi leirat. Az emlitett három rendelet a hivatalnokok szolgálati s illetékességi ügyeinek szabályozására, továbbá a beruházási és végül a nevelési alapra vonatkozik. A legfelsőbb kéziratok Tisza Kálmánhoz, Pejacsevics grófhoz, Filippovics táborszernagyhoz, és gróf Bylandt hadügyminiszterhez vannak intézve.

—

Észak-afrikai zavarok.

Bécs, jul. 16. (Az „Egyetértés“ távirata.) A Pol. Corr.-nak egy konstantinápolyi levele szerint a török fővárosban a legkalandosabb hirek szállonganak a francziák szándékai felől. Azt beszélik, hogy Franczia-ország Marokkót Spanyolországgal, Tripoliszt az olaszokkal, Egyptomot pedig az angolokkal akarja megosztani. E hirek következtében az izlam fanatizmus egészen Franczia-ország ellen fordul.

Tunisz, jul. 15. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A franczia nemzeti ünnepet itt is nagy pompával ülték meg később, rendszavarások történtek, alkonyatkor a francziák és olaszok között verekedés tört ki, melyet több egyén elfogatása után csak nagy nehezen lehetett elnyomni.

—

Bécs, jul. 16. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Legjobb forrásból arról értesülök, hogy a berlini „Post“-nak az olasz tapogatódzásokra vonatkozó jelentése hiu gyanitásokon alapul. Ellenben tájékozott körökből az szivárog ki, hogy Olaszországnak Németországhoz és Ausztria-Magyarországhoz való közeledési kisérletei itt is Berlinben a legmelegebb rokonszenvvel találkoznak.

Prága, julius 16. (Az „Egyetértés“ távirata.) A cseh tartománygyülés pótválasztásain az ifju csehek minden kerületben léptetnek fel jelöltet s egyes helyeken nagyon elkeseredett lesz a küzdelem.

London, jul. 16. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Ide érkezett táviratisudósitások szerint a Madagascari sziget délnyugati oldalán a benszülöttek fellázadtak és gyujtogatva, ölve és rabolva pusztitják a francziák és angolok gyarmatait. A Jóreményfok kormányzója egy pancélos hajót küldött ki a lázadók megbüntetésére.

Trieszt, jul. 16. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Seymour tengernagy az „Alexandrán“ diszebédet rendezett, melynél Pretis báró helytartó, Schmigot tábornok, Eberau és Pauer altengernagyok, Bazzoni polgármester, a helytartóság főhivatalnokai és az angol hajók kapitányai vettek részt. Seymour a császár-királyt német nyelven és Pretis báró az angol királynőt angolul éltette. A felköszöntéseket az Alexandrán elsütött huszonegy üdvlövés követte, melyek a fellegvár által viszonoztattak. Az angolok tiszteletére vasárnap reggel kéjvonat indul Adelsbergbe, melynek jégbarlangja 3200 gyertyával lesz kivilágitva.

Prága, julius 16. A fenyitő törvényszék hat egyént, a junius 30-ki zavargásokban való részvétel miatt, 10 naptól 3 hétig terjedő fogságra itélt el.

Berlin, julius 16. Hatzfeld gróf ma átvette a külügyi hivatal vezetését.

Róma, jul. 16. (Az „Egyetértés“ távirata.) A diplomacziai kar a kormányok nevében sajnálatát fejezte ki a pápa előtt a IX. Pius temetésénél történt zavargások fölött.

Pera, jul. 16. (Az „Egyetértés“ távirata). A seik-ül-izlamnak egy fetvája megengedi a szultánnak, hogy Mahmud és Muri pasák házasságát akaratuk ellenére is felbontsa.

Bécs, jul. 16. (Az „Egyetértés“ távirata.) A Pol. Corr.-nek Teheránból vett levele arról értesit, hogy a sah legidősebb fia, Sil es Sultani-Mussad 5 millió tomant igére atyjának, ha őt trónörökösül fogadja. A kijelölt trónörökös a sah második fia, Muzzaffer ed-in, mert ez király herczegnőtől származik, mig Sil es Sultani Mussad egy nagyvezér leányától való.

Krakkó, jul. 16. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A magyar történelmi társulat eperjesi vándorgyülésén a krakkói tudományos akademia képviselésére Smolka Szaniszló tanár jelöltetett ki.

Róma, julius 16. Jacobini bibornok tegnap jegyzéket intézett a pápai követségekhez, melyben előadja a IX. Pius pápa holttetemének alkalmával előfordult kinágások indokát.

Hannover, julius 16. Ma nyitották meg az általános erdő- és földmivelési kiállitást, a melyen Ausztria-Magyarország is dusan van képviselve.

Páris, jul. 16. (Az „Egyetértés“ távirata.) A Pol. Corr. jelenti: Jól értesült helyen arról biztositanak, hogy az olasz kormány a Párisban megürült követségi állást hosszabb ideig betöltetlenül hagyja s élénken foglalkozik Cialdini tábornok utódjának kiszemelésével.

Bécs, julius 16. A Wiener Abendpost azt irja: „A német császár, uralkodónk barátja és frigytársa, ismét osztrak földön időz. A magas vendég, mint mindenkor, ugy most is, ép oly tiszteletteljes mint örvendetes fogadtatásban részesült, a melyben a monarchia összes lakossága szivélyes készséggel osztozkodik“.

Közgazdasági táviratok.

—

Késmárki vászonkiállitás.

Késmárk, julius 16. (Az „Egyetértés“ külön tudósitójának távirata.) Délelőtt Kemény báró miniszter és a vendégek a gyárakat tekinték meg. Tiz órakor megalakult a jury. Elnökök Rejtő Sándor és Éberling Antal, alelnökök Binder Lajos és Mössmer Sándor, előadók Deil Jenő és Kardos László. Birálási irányelvek megállapitvák, birálat folyamatban, állami és magándijak közül előirányozva Podolinnak 2, Lublónak 17, más szepesi és egyéb városoknak 15, erdélyiek 10 dij. — Jutalmak kiosztását holnap a birálat kihirdetésekor Herich miniszteri osztálytanácsos eszközli.

—

Lindau, julius 16. korlátolt forgalom, elsőrendü magyar buza Rohrschachon átvéve 33½ frank = 15 frt 49 kr. Átszámitási árfolyam 100 frank = 46 frt 25 kr, időjárás tropikus hőség.

London, julius 16. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Az uj olasz bölcsön másfélszer jegyeztetett tul. A reparticiót e hó 18-án teszik közzé.

Bécs, julius 16. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A morva-szilléziai központi vasut elsőbbségeinek kuratora ma egybehivta a kötvény tulajdonosok bizalmi férfiait és közölte velök, hogy e hó 9-ikén megkötötte a kormánnyal az előleges szerződést. Az elsőbbségi tulajdonosok összes jogai 1882. ujévvel átmennek az állam birtokába. Az elsőbbségi hitelezők minden háromszáz forintos kötvény után a már esedékessé vált szelvényekkel együtt 5.50 frtnyi évi járadékot kapnak uj államvasuti kötvényekben 1881. decemberben végéig.

—

Bécsi értéktőzsde.

Előtőzsde.

Bécs, jul. 16. (Az „Egyetértés“ távirata.) A mai előtőzsde kedvező hangulatban indult. Főleg hitelrészvények tanusitottak kedvező berlini zárlati árfolyamok hatása alatt nagyon szilárd magatartást és bár árfolyamfejlődése egy nagyobb üzér eladásai következtében némileg fel volt tartva, később jelentékenyen javultak, mert az ismert mérleghirek ismét felhangzottak. Járadékok nem szenvedtek jelentékenyebb változást. Valuták állandók.

Jegyeznek: osztrák hitelrészvényvények 358·75, osztr. bank 151.25, uniobank 142·60, bakegyesület 135.10, magyar hitelbank 354.50, osztrák államvasut 355.50, Károly Lajos vasut 326.20, Erzsébet vasut —.—, éjszaknyugati vasut —.—, Lemberg-Csernowicz-Jassy vasut —.— éjszaki vasut ——, magyar-galicziai vasut —.—, dux-bodenbachi vasut —, pardubitzi vasut 165.— alföldi vasut —.—, cseh nyugoti vasut —, Ferencz-József vasut —.—, kassa-oderbergi vasut —.—, tramway-részv. 207.20, rente 77.42, márcziusi rente —.—, 4%-os magyar aranyjáradék 90.90, magyar papirjáradék —.—. 20 frankos arany —.—, birodalmi márka 57.12½.

II órakor záruinak: Osztrák hitelrészvény 358·8), angol-osztrák bank 151.—, uniobank 142.50, bankegyesület —.—, magyar hitelbank —.—, osztrák államvasut 355.50, osztrák papirjáradék —.—.— magyar papir járadék —.—, magyar 4%-os aranyjáradék —.—, 20 frankos arany 9·31. tramway —.—.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde a hitelrészvények további hausse-mozgalmával indult.

Jegyeztetik: osztrák hitelrészvény 359.30, bank egyesület 135 10, unio bank 142.60, magyar hitelbank 355.—, tramway 207.25, államvasut 355 50—Károly-Lajos. vasut 326 25. magyar 4%-os —.—, magy aranyjáradék —.—. 20 frankos arany 9·31—.

Hitelrészvények emelkedő árfolyam mellett később is élénk keresletben részesültek, mig a többi értékek nem szenvedtek jelentékenyebb változást.

Jegyeznek: Osztr. hitel-részvény 359.40, magy hitelbank 355.50, angol-osztrák bank 151 25, unio-bank 142 40, bank-egyesület 135.10, tramway 207.50, osztrák államv. 355 25. Károly-Lajos vasut 324 50, lombard 125.—, északnyugati vasut 222.50, elbavölgyi vasut —.—, kassa-oderbergi vasut 150.—, erdélyi vasut —.—, gőzhajó resze 638 —, osztr. papirjáradék —.—.—, magyar 6%-os aranyjáradék —.—, magyar 4%-os aranyjáradék 90.90, magyar papirjáradék —.—, tiszai sorsjegy 114.90, magy. nyeremény kölesön —.—, birodalmi márka 57.12½, Napoleond'or 9.31—.

2 órakor záruinak: osztrák hitelrészvény 359.60, angol-osztr. bank 151.50, unio bank 142 50, bankegyesület 135.10. magyar hitelbank 355.75, osztrák államvasut 354 25, Károly Lajos vasut 324.75, gőzhajózási részvény 639.—, Lloyd 673.—, észak-nyugati vasut 221.75, elbavölgyi vas. —.—, tramway 207.10, lombard —.—. osztrák papirjáradék 77.40—, osztrák aranyjáradék 93.85, magyar aranyjáradék 117.55, 1864-iki sorsjegy 175 50, község sorsjegy 129.—, 20 frankos arany 9.31—, birodalmi márka 57.15—

Zárlatkor következő jegyzések történtek:

Bécs, julius 16. M. földtherm. kötv. 100.50, erdély föld kötv. 100 50, magy. záloglevél 103.—, erdélyi vasut 167 50, magy. kel. vasut 97.—, magy. sorsjegy 126.50, szolódzsma 98.—, aranyjáradék 117.45. magy. vasuti kölcsön 134.—, magy. hitel 355.75, alföld 175 75, magy. északkeleti vasut 165.75 kel. vasut elsőbsőb. 93.—, tiszai vasut 247.50 magyar leszámitoló bank —.—, kassa-oderbergi vasut 150 —. diszavölgyi sorsjegyek 115 —. magyar papirj. 90.80.

Bécs, julius 16. Hitelrészvény 359.70, lombard 125.50 aranyjár. 93 80. London 117.15, galiczisi 324.50. 1864-es 175.50, 1860-as 133.40, nemzeti bank 837.— angol-osztrák 151.50, államvasut 354.50, Napoleond'or 9.31— járadék 77.40, hitelsorsjegy 182.—, arany 5.53.—, ezüst járadék 78 35. Szilárd.

Bécs, julius 16. Hitelrészvény 359.90, magyar hitel 354.50, lombard —.—, 1864-es —.—, magyar jár. —.—, járadék 77.40, magy. papirj. —.—, galiczisi 324.—, angol osztrák —.—, államvasut —.—, 1860-as —.—, magyar sorsjegy —.—, Napoleond'or —.—, uniobank —.—, osz.tr aranyjáradék —.—. Szilárd.

Délutáni és esti magánforgalom

Bécs, julius 16 (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Délután csekély forgalom mellett a magatartás szilárd.

Őt **órakor** jegyez; osztrák hitelrészvény 360.10 után 359.70.

Hét órakor: osztrák hitelrészvény 360.50 és 360.80 után 360 70, osztrák papirjáradék 77,47½.

—

Bécsi gabnatőzsde.

Bécs, julius 16. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Az e heti időjárás ugy a vetésekre, mint egyszersmind az aratásra is igen kedvező volt, mely körülmény jelentékenyen felélénkiti üzletünket. A mult hét végével elterjedt aggályos hirek ugyanis olyannyira felcsigázták az árakat, hogy a vevők teljesen visszavonultak a vásárlásoktol és az e heti kedvező tudósitások csakhamar elle edtetik a mult heti panaszokat és az árakban nem jelentéktelen esést idéztek elő. E lanyha irány és árcsökkenés azonban csaknem kizárólagosan a határidőüzletben nyilvánult.

Legészrevehetőbb volt a lanyhaság a **buzában** őszre, mely 11.40-ről 11.10 frtig csökkent. Ezen ár mellett azonban oly nagy mérvben nyilvanult az üzérkedők vételkedve, hogy a nagy kereslet folytán a buza őszre ismét 11.25—11.27 fél frtig emelkedett, mely árak azonban csak igen rövid ideig tarták fenn magokat. Sőt még New-York 1 cent. emelkedése is csupán pár pillanatra emelte az árakat 5—10 krajczárral és tegnap este 11—10 forinton zárult a buza őszi határidőre. Buza tavaszra szintén lanyha volt, csak 10 krajczárt veszitett emelt heti árából, zárulván e héten 11.40 frton.

Uj rozsban e héten is csekély üzlet volt. Julius 20-ig szállitandó 72 kilos rozsért 10.25 frtot, julius végével szállitandóért 9.75 frtot fizettek.

Rozs őszre még lanyhább lett, mint a mult héten volt, jegyeztetik 8.90 pénz, 9.00 áru Bécsben.

A **tengeri** határidők változatlanul maradtak, megtarták mult heti árukat. Tengeri julius—augusztusra 6.45—6 47½, augusztus—szeptemberre 6.52—6 57½, szeptember—októberre 6.62—6.64½.

Zab őszre valamivel lanyhább lett, 6.87½ és 6.90-on köttetett, zab tavaszra változatlan maradt, jegyeztetik 7.10—7.15.

Mai jegyzéseink:

Buza őszre 11.15—11,17½, tavaszra 11.40—11.45.

Tengeri julius-augusztusra 6.45—7.47, aug.-szeptemberre 6 52—6.55, szeptember-októberre 6 62—6.67.

Zab őszre 6.87—6.90, tavaszra 6 10—7.15.

Rozs őszre 8.90—9 frt.

Kész buzában e héten valamivel élénkebb üzlet volt mint a mult héten, azonban a forgalom most is igen csekély volt.

Magyar buzában nincs semmi kinálat és átalában már hetek óta kevés jön belőle vásárra, szerb és oláh buza ellenben gazdagon kináltatik és e héten néhány ezer métermázsa szerb buza kivitelre is vásároltatott, 10 krral olcsóbban, mint a mult héten.

Kész **rozs** még további árcsökkenést szenvedett. A nagy kinálattal szemben semmi vételkedv sincs, mindenki uj rozst vár és csak a nélkülözhetetlenül szükségest vásárolja.

Kész **tengeriben** élénk forgalom volt. A sok felmondott áru igen jó árakon 6.50—6.60 frton árultatott fel.

Zabban semmi változás sem történt. Teljesen üzlettelen volt, az irány és árak változatlanul maradtak. Kereskedelmi zab 6.60—6.75 frt, finom rostált 7—7.50 frt.

A mai tőzsdén **buza** gyenge kinálat és csekély vételkedv mellett 10.000 métermázsányi forgalmat ért el. Elsőrendü buza 15—20 krral, alárendelt minőségek 25—30 krajczárral keltek el olcsóbban, mint mult szombaton. Eladatott ó-áruból: szerbiai 200 mm. 11.65. Bécs, marchfeldi 100 mmázsa 77 k. 12.60 frt. Gänserndorf, elsőrendü tót 700 mm. 77 k. 12.35 frt Bécs, fehérmegyei 300 mm, 73 k. 11.30 frt. Székesfehérvárott, bácskai 400 mm. 73 k. 12.30 frt. Bécs és 1300 mm. 72.6 k. 11.70 frt Győr. Mind három hóra. Uj áruból eladatott: váczi 300 mm. 77 k. 11.30 frt Vácz, nagy-szombati 500 mm. 78 k. 11,40 frt Nagyszombat.

Rozsban ma az üzlet jelentéktelen volt. Uj kész áruban vagy rövid határidőre azonban meglehetős forgalmat ért el. Eladatott: uj tót elsőrendü 500 mm. 10 frt Nyitra, 1000 mm. 9.75 frt, 500 mm. 9.50 frt, 400 mm. 9.50 frt Érsekujvár, alsó asztriai 300 mm. 74 k. 10.50 frt Bécs és 200 mm. 10 frt Gaenserndorf, nyitrai 400 mm. 9.90 frt, tót 200 mm. 10 frt Nyitra, magyar 200 mm. 72—73 k. 9.50 frt Vácz, tót elsőrendü 74 k. 10 forint Nyitra, 300 mm. 72 k. 9.75 frt Tardoskedd, 400 mm. 9.75 frt Tornócz. Azonkivül eladatott több kisebb tétel győri és déli vasuti 72—74 kilós 10.40—10.80 írton kész szállitásra Bécsben. Ó áruból eladatott pestvidéki 200 mm. 9.50 frt Budapesten.

Árpa a forgalom jelentéktelen, tengeri jól tartva; **zab** gyenge forgalom mellett 5—10 krral olcsóbb.

Mai árak 100 kilonkint Bécsben, **Buza** 72—79 k. piros magyar 12.20—13.60, 73—78 k. zománczos és sárga 11.40—12.30, 75—78 k. oláh 11—11.90, 75—78 k. szerb 11.50—11.90 forint.

Rozs 67—72 k. 9.80—10.60.

Zab kereskedelmi 6.60—6 70, rostált 7.50 forintig.

Tengeri 6.50—6.60 frt.

Liszt gyengébb, az árak közben 25 krral is olcsóbbak.

Szesz. E czikk irányza ma megszilárdult. Kész gabonaszesz 34.75 és 35 frton adatott el és maradt igy pénz.

Külföldi értéktőzsde.

Trieszt, julius 16. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Értékpapirok szilárdak, szintugy kész váltók és valuták. Valto Londonra 117—117.25, olasz piaczokra 46—46.15, Napoleon d'or 9.30—9.31, majusi járadék 77.35—77.45, ezüstjáradék 78.30—78.40, magyar 6%-kos aranyjáradék 117.40—117.65, magyar 4%-kos aranyjáradék 90%—91, osztrák hitelrészvény 358.50—359.50, Lloyd 672—673, olasz járadék 90¼—90.25.

Berlin, julius 16. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A kiállhatatlan hőség megbénitja az üzletet, minek folytán az árfolyamok gyengülnek. Hitelreszvény, északnyugati vasut és orosz jegyek javultak; dux-bodenbachi vasut gyengült. Külföldi járadékok csendesek, olasz nagyon gyenge, orosz ⅛ % kal magasabb; később hitelrészvény és orosz irant szilárdabb a hangulat. Zárlat csendes.

Berlin, julius 16. Hitelrészvény, orosz keresett, egyéb csendes.

(Zárlat.) Papirjáradék 67.50, magyar járadék 102.60, 1877. 10 milliós kölcsön 81.50, hitelrészvény 635.50, lombard 217.—, kassa-oderberg 65.90, orosz papirpénz 212.90, ezüstjáradék 68.40, kel. vasut elsőbbs. 96.80, államvasut 621.50, galicziai 141.90, romániai 64 25, váltóárfolyam Bécsre 173 75. Hiányzik.

Frankfurt, julius 16. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Hitelrészvény irányt a hangulat kedvező, egyéb értékek élénktalenek, az olasz járadéknak Párisban történt csökkenése lehangolt, osztrák vasutakban kevés változás, oroszak 75-on keresettek, osztrák hitelrészvény 314.75, osztr. államvasut 309.75, váltó Párisra 81.15, dux-bodenbachi vasut 301, észak-nyugati vasut 194.12.

Frankfurt, julius 16 (Zárlat.) Papirjáradék 67.75 osztr. aranyjár. 82.31, osztr. hitelrészvény 315.—, osztrák államvasut 309.75, lombard 105.—, magy. gal. vasut 148.12, váltóárfolyam Bécsre 174.85, erbsenbank 83.95, magy. aranyjár. 102.62, osztr. bankrészvény 835.50 galiczi 284.25, Erzsébet nyugati vasut 182.50, magyar papirjáradék 79.31. Tiszai vasut elsőbbs. —.—. Hiányzik.

Frankfurt, julius 16. (Esti zárlat.) Osztr. arany járadék —.—, osztr. hitelrészvény 315.50, osztrák államrészvény 310.50, lombard —.—. ezüst járadék —.—, galiczisi 284.—, papirjáradék —.—, 6%-os magyar aranyjáradék —.—. Szilárd.

Páris, julius 16. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Összalélkos évjáradék 119.37, magyar 6%-os aranyjáradék 101½, magyar 5%-os aranyjáradék 78½, osztrák államvasut 762, lombard 270, orosz 93⅜, olasz 89.70, török 16, egyiptomi 397.50, spanyol 26⅛, ottomán bank 651, osztrák tartomanyi bank 815. Uzletlelen.

Páris, julius 16. (Zárlat.) 3%-os évjár. 85.40, összalélkos évjáradék 85.62 (szelvény nélkül), lombard 272.—, magyar aranyjáradék 101.50, 5%-os évjáradék 119.50 osztrák államvasut 765.—, földhitel 835.—, osztrák államvasut 81.88. Hiányzik.

New-York, julius 15. (Kabelsürgöny.) Váltó Berlinre 400 márka után (60 napi látra) 94½. — Váltó Londonra 4.83⅝. — Váltó Párisra 5.20⅜. — Összalélkos tőkésitett kölcsön 101⅛. — Négyszázalékos tőkésitett kölcsön 116½. Erie-vasut 42⅞.

Külföldi árutőzsdék.

Páris, julius 16. (Zárlat.) Buza f. hóra 37.75 frank (= 12 frt 75 kr), augusztusra 28.— frank (= 12 frt 87 kr) szept.—októberre 28.— frank (= 12 frt 87 kr), utolsó 4 hóra 28.25 frank (= 12 frt 93 kr), Liszt f. hóra 66.75 frank (= 19 frt 46 kr), augusztusra 66.— frank (= 19 frt 24 kr), szept.—októberre 61.25 frank (= 18 frt 22 kr), utolsó 4 hóra 61.— frank (= 17 frt 78 kr.) — Olaj f. hóra 77.— frank (= 35 frt 69 kr), augusztusra 77.25 frank (= 35 frt 81 kr), utolsó 4 hóra 78.75 frank (= 36 frt 51 kr.) 1882 első 4 hóra 79.— frank (= 36 frt 63 kr). — Szesz f. hóra 63.75 frank (= 29 frt 55 kr), augusztusra 63.50 frank (= 29 frt 43 kr), szeptember 60.— frank (= 27 frt 81 kr), októbertől 4 hóra 60.50 frank (= 28 frt 04 kr.)

Olaj tartva, szesz csendes, többi szilárd. Időjárás tikaszto.

Atszámitási árfolyam: 100 frank 46 frt 35 kr

Szállitási dij Budapest—Páris 8.27 frank (3 frt 83 kr.) Bécs—Páris 7.07 frank 3.28 frt.

Berlin, jul. 16. (Zárlat.) Buza julius-augusztus 205.— márka (= 11 frt 70 kr), szeptember—októberre 209.50 márka (= 11 frt 95 kr.) — Rozs helyben 180 márka (10 frt 27 kr), juliusra 175.— márka (= 9 frt 98 kr), jul.—augusztusra 168.50 márka (= 9 frt 61 kr), szeptember—októberre 163.— márka (= 9 frt 29 kr). — Zab julius hóra 140.— márka (= 7 frt 98 kr). jul.—augusztusra 140.— márka (= 7 frt 98 kr). — Olaj helyben 53.20 márka (= 30 frt 35 kr) jul.—augusztusra 53.40 márka (= 30 frt 46 kr), szeptember—októberre 53.40 márka (= 30 frt 46 kr). — Szesz helyben 57.70 márka (= 32 frt 92 kr), julius—augusztusra 56.80 márka (= 32 frt 41 kr), augusztus—szeptemberre 55.80 márka (= 32 frt 41 kr), szeptember—októberre 54.60 márka (= 31 frt 15 kr).

Atszámitási árfolyam: 100 márka (= 57 frt 05 kr)

Szállitási dij: Budapest-Stettin: 4.81 márka (= 2 frt 75 kr.)

Köln, julius 16. Buza juliusra 22.45. m. (= 12 frt 81 kr), novemberre 21.35. m. (= 12 frt 18 kr) Rozs juliusra 19.— m. (= 10 frt 84 kr), novemberre 16.40 m. (= 9 frt 36 kr). Olaj helyben 29.40 m. (= 32 frt 55 kr), októberre 28.80 m. (= 32 frt 86 kr).

Atszámitási árfolyam: 100 márka (= 57 frt 05 kr.)

Szállitási dij: Budapest—Köln 5.95 márka = 3 frt 40 krajczár.

Hamburg, julius 16. Buza csendes, julius-aug.-ra 205 márka (= 11 frt 70

Erős napfény ellen gyakorlati védszemüveg és védorresiptető.

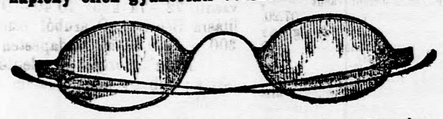

Olvasás, irás, rajzolás, messzelátás és vadászatra.

Jó szemüvegek és lorgnettek

valamint

kitünő dupla táboricsövek, színházi látcsöveh, távcsövek, mikroskopok, kipróbált ablak-, kerti-, fürdő- és szobahőmérők, valamint megvizsgált eltörhetlen fém-barometer, mely a következő időváltozást előre jelzi, kivánatra

posta utján beküldetnek.

Megrendeléseket kérem **közvetlenül** raktáromra, Budapest, Dorottya-utcza 5. szám a. czimezni, a hol is csak jó látszerészi készitmények nagy választékban igen olcsó árakon készletben tartatnak.

WALDSTEIN SIMON

cs. k. udvari látszerész

BUDAPEST, Dorottya-utcza 5. szám.

J. PAULY & SOHN

Császári Királyi udvari

ágynemü szállitók.

BÉCS, VIII. Lerchenfelder-Strasse 36.

ajánlják dúsan felszerelt raktárukat mindennemü *ágynemüek* mint *vaságyak, ágybetétek, derékalj*, varrott *ágytakarók, ágyfehérnemü* stb, valamint *ágytoll, pehely, dunyhák*, és fütt *lószőr* nagyraktárukat.

2042

Árjegyzékek rajzokkal ingyen.

Kalocsa Róza

állami tanitónő

női ipar- és kertészeti iskolája Ujpesten (Budapesthez ¾ órányira) tavasz-utcza 27 sz.

A szép lombos fákkal beültetett, virágos kertben levő iskolában taniltatik (a nyári szünetidő alatt is folytonosan) a **kézimunka** mindenféle nemes fehérnemü és ruhaszabás, varrás, nyelvek, zongora, kertészet. Növendékek jutányos fizetés mellett naponkint fölvétetnek, mint bejárók vagy bentlakók.

1990 Iskolai értesitő kivánatra azonnal megküldetik.

Mikschitz József

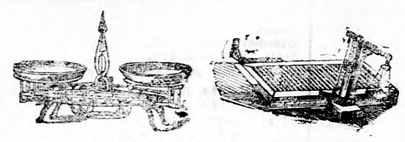

mérleg- és sulygyáros.

Saját gyár BÉCS, II. Leopoldgasse 39. — **Raktár** BÉCS, II. Taborstrasse 44.

Ajánlja a t. cz. közönségnek jól berendezett raktárát mindennemü mértermérték és sulyokban, valamint, sárgarézből, valamint mindennemü uj, vasz mérlegeket kilóra. Mindez saját és tartós munka. Az illet. 5 ag. szeramind a cs. kir. szabad. foglalmazási kezelési hivatal és a cs. kir. fegyvergyárraktár Bécs-ben szállitója. 2081

Bécs, Höller-szálloda

Bellariastrasse Burggasse 2.

a cs. kir. várudvar és a Ringstrasse közelében. Kellemes fekvés a központban. Mérsékelt szoba-árak szabott tarifa szerint 80 krtól 3 frt 50 krig egy napra. Nagy és elegáns ebédlőhelyiségek, kerti erkélylyel. Lóvasuti közlekedés a szállodától minden a város és külvárosok irányában. 1956

Férfi ruhák

legjobbak és legolcsóbbak

Grossmann S.-nél kaphatók

Pesti, Deák Ferencz- és becsi-utcza sarkán.

Különösen

nyári felöltök 12 frttól fölfelé.

Neueste

Erfindungen

sehr wichtig für Männer jeden Alters. Prospekte verschickt gratis, verschlossen, jedoch unfrankirt; Generalagent **Bujatti in Nürnberg.**

Haszonbér.

Egy 300 holdas birtok **közel a fővároshoz,** ¾ **órányira vasut állomástól,** kényelmes urilakkal, kerttel, 6 eseleg több évre haszonbérbe kiadó. Bővebb értesitést ad a kiadóhivatal. 2111

Pain-Expeller

borgonyával

nagyon jó házieszköz.

A ki e kitünő szert csak egyszer, péld, köszvény, ozdz, tagszakgatás, reumatikus fogfájás stb. ellen használta, szivesen ajánlja tovább. E körülmény nagyon jellemző a Pain-Expeller jóságára nézve, valamint csak is annak tulajdonitható, hogy e szer Magyarországban is **minden reklám nélkül** oly **nagy-szerü** elterjedésnek örvend.

Kapható 40 és 75 krajczáros üveg ekben **Budapesten:** a főraktárban Török J. urnál **Aradon:** Schäfer Antal, **Bártfán:** Sokalszki József, **Bánát-Komóson:** Tamássy A., **Eperjesen:** Schmidt K., **Debreczenben:** dr. Rolschek E., **Kassán;** Wandraschek K., **Kalocsán:** Horváth K., **Pozsonyban:** dr. Schopper V. és Heim V., **Szegeden:** Barcsay Sándor, **Szigetváron:** Salamon Gyula, **Zólyomban:** Stech Lajos, **Zilahon:** Weisz S. és Unger G. gyógyszerész uraknál és csaknem mindennagyobb város gyógyszertárában.

IGÉRVÉNYEK

Jegyzéke az általunk a folyó évben kiadott igérvények és sorsjegyekre nyert fényereményeknek

Laibachi sorsjegy
január 2-án 30.000 forint
Magyar dijsorsjegy
április 15-én 100.000 forint.
1864-ki sorsjegy
julius 1-én 5000 forint.
Alomi jótékony sorsjegyek
Községi sorsjegy
julius 1-én 5000 frt
és számos mellékny eremény.

magyar sorsjegyre 3%-os záloglevélsorsjegy

Egész 3 frt és bélyeg — a cs. k. szab.
Fél 1½ frt " " — **földhitelintézettől**

csak 1 frt és 50 kr bélyeg

Főnyeremény forint **150.000** forint adólevonás nélkül.

Főnyeremény forint **50.000** forint.

Húzás augusztus 13-án. Húzás augusztus 16-án.

Csak **BÉCS,** **Wollzeile 13.** **MERCUR** **CH. COHN,** **Wollzeile 13.**

kiadó-hivatalának bank- és váltóüzlete.

2104

VIDATS ISTVÁN GÉPGYÁRA

BUDAPEST,

az óvadra ajánlja előnyösen ismert

kéz- és járgány-cséplőgépeit

minden nagyságban szilárd szerkezetü, ép ugy **szél, tisztitó** és **osztályzórostáik Baker rendszere** szerint, **triörök, eredeti Vidacs-féle egy, két és hárombarázdás ekéket,** valamint mindennemü gazdasági gépeket.

Árjegyzékek kivánatra ingyen. 2102

Adán 1881. május 1-én arany érem. **Z.-Egerszeg 1881. május 2-án első dij.**

Brogle J. ès Müller

gép- és rostalemez-gyár

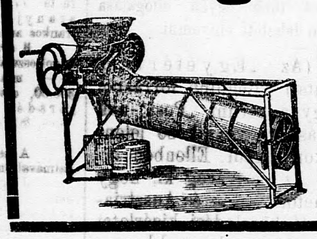

Budapesten a Margit-hid közelében

készit: **Trieuröket,** (konkolyválasztó) 6 különféle nagyságban, **Trieur kengereket** malmok számára, **koptatókat, szelelő rostákat. — Szitákat és rostákat** oséplőgépek számára.

Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve küldetik.

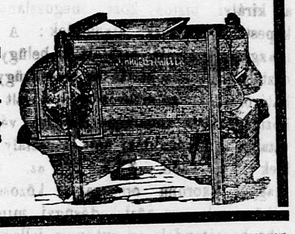

Egy finom füszerkereskedés számára egy

üzletvezető

kerestetik. Igényeltetik a füszerkereskedési szakma teljes ismerete, valamint a magyar és német nyelv szó- és irásban való tökéletes jártasság. Ajánlatok fényképpel intézendők. 2088

Elias Arminhoz Aradon.

ÓVÁS! Hogy készitményeim sokféle hamisitásai, illetve utánzásai elől megóva legyen, tessék arra ügyeni, hogy *minden* **Zacherl J.** majdnem 40 év óta fennálló téregépgyár eredeti csomagolása a czéggel ellátva az itt látható védjegy-lyel van ellátva.

SCHUTZ-MARKE

C. SCHRANZ és G. RÖDIGER

gépgyára,

Bécs, VI. Dominikanergasse 7

szállit

gőzmozgonyokat,

J. M. Schneider szabadalma legujabb **javitott** szerkezettel 2—8 lóerejü, melyek engedély nélkül is felállithatók. Mezőgazdáknak, iparosoknak igen ajánlható.)

(Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Kijelentem, hogy üzletem többé nem a Ziegelofengasse 20. sz. a. van, hanem, hogy a fenti czégnél működöm

2043 **J. M. Schneider.**

Cs. kir. kizárólag legujabb szabad. javitott

ruganyos

sérvkötő,

A legujabb találmány az amerikai ujonnan javitott ruganyos sérvkötő Politzertől; ez rugók nélkül van, tisztán ruggyantából müvésziesen szerkesztve s az a czélja, hogy még a legidültebb sérveket is lehető legrövidebb idő alatt, egyenletes fekvésbe hozza, s ugy nappal a legerőfeszitőbb munkánál vagy a sokat járkálásnál, mint szinte éjjel alvásközben is használtathatik, anélkül, hogy a sérvbajban szenvedő hivatásában legkevésbbé is volna akadályoztatva. Felette nagy haszon, hogy ez még éjjel is a testen maradhat, mivel hogy a szenvedő testrészre kiváltképen jótékony kellemetes nyomást gyakorol, s a legtöbb esetben még a sérv biztos gyógyulását is eszközli. A legtöbb orvosi tekintélyek által elismerve, megvizsgálva s a legjobbnak találva: professzor Kovács a sebészeti kóroda elnöke, Dr. Gross Lajos magy. kir. egészségügyi tanácsos, Dr. Glück Ignácz kir. törvényszéki orvos által.

Alólirott egyszersmind nagy raktárt is tart sugei és francsia acsól sérvkötőkből, függeztő készülékeket (suspensorium) gummiból, szövöttekat, mint szinte szarvasbőrből. A sarvasbőr és gummi suspensoriumok czélja, hogy a tágulást megakadályozzák.

Mélyeskendők, légpárnák, ágybetétek, periodtáskák, präservativumok, gummiharisnyák és mindennemü gummi áruczikkek. Sérvkötőknél kérem megjelölni: jobb, bal vagy kettős-e, mint szinte a test bőségét is. Megrendeléseket utánvétel mellett elfogad

POLITZER MÓR,

cs. k. szab. sérvkötő-készitő Budapesten, Deák-Ferencz-utcza.

Árak: urak, hölgyek és gyermekek számára, egyeldalunak darabja 6—10 frt, a kettősnek darabja 10—16 frt, gyermekeknek felével olcsóbb.

Árlejtési hirdetmény.

A kecskeméti sertéshizlalók gőzmalmi részvény-társasága által még ez évben felállitandó gőzmalom épület anyagaira és épitési munkáira itt helyben, a gazdakör helyiségében (Beretvás szálloda) folyó 1881. évi julius 24-én délelőtt 9 órakor árlejtés fog tartatni.

Az anyag és munka a költségelőirányzat szerint 28417 frt 41 krban van felvéve s 5% bánatpénz letétele mellett együtt, vagy a körülményekhez képest külön-külön is kiadatnak.

Értesittetnek egyszersmind a vállalkozók, hogy a feltételeket P. Fekete János urnál (8-tized 196. sz.) bármikor megtekinthetik s az árlejtés napjáig oda zárt ajánlataikat is a bánatpénzzel átadhatják.

Kecskeméten, 1881. évi julius 7-én. 2091

---

200 forintéri jótállás mellett egész uj ruganyos hajtó (kutscher) kocsik, valamint minden alaku **uj kocsik igen jutányos áron** állnak nagy mennyiségben eladásra, ezek közt még **halottas kocsik** is vannak.

BOGDÁN JÓZSEF

30 *raktárában,*

Muzeum-körut 10. sz.

Kocsi-gyár helyiség:

páva-utcza 10. szám alatt saját házában

BUDAPESTEN.

Fülolaj

a cs. kir. orosz 80-ik Poltawi gyalogsági ezred orvosi tanácsa által az ezen tanács felügyelete alatt álló katonakórháznál mint állandó gyógyszer behozatott, *és a mint kinyilatkoztatták:* ***„kitünő hatása mellett a fül hurutos betegségei, fülfolyás, ideges nagyothallás, fülfájás, fülsugásnál stb., ha a szer az utasitás pontos betartásával alkalmaztatik."***

Ez valódiam kapható 2 frtért, a vidékre 3 frt 40 krért

a főraktárban

Barna Zsigmond udvari gyógyszertárában

Budapest, marokkói-utcza 2.

Kéretik annak vásárlásánál kisérőlagosan a javitott fülolajt, mely a dugaszon és pecsétén, valamint az üvegen a „Dr. M. Deutsch" nevet herdje, kérni.

Dr. HARTUNG fog- és szájesszenciája

ellenmérgezi és attól nem ért szer fogfájás és szájbüz ellen. Egy kettős üveg ára 60 kr., valódian csakis a főraktárban

BARNA ZSIGMOND udvari gyógyszertárában, Budapest marokkói-utcza 2. sz. 1830

Bérbe kiadó.

Puszta-Poón (Jász-Kun-Szolnok megyében) 388 hold szántó föld, mely gazdasági épületekkel el van látva. Bővebb értesitést ad Miskolczon urak-utcza 4. sz. a tulajdonosnő

2098 **özv. Bátky Józsefné.**

Brunner Ch.

egészségi gyermekkocsija barnára festve 6 frttól

felfelé a legfinomabb kiállitásig selyem kárpi ssa és selyem-függönnyel 40, 50, 60 frtért, utóbbiak aranydiszitéssel. **Szörderekalj** 1 frt 25-től 5 frtig.

Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

Velocipedes 7 frt 50 krtól, 25 frtig. — Fröbl-féle játékok iskolák és gyermekkertek számára, valamint játékok a szabadban mindenféle változásokban

Vizmentes

takaró-ponyvákat,

sátorszöveteket, gabnazsákokat, repczeponyvákat stb. ajánl

Herzmann Zs. és társa

gyára, Budapesten. Zrinyi-utcza 1. sz.

Árjegyzékek kivánatra ingyen. 2083

Fiatal kereskedők figyelmébe.

Magyarország egyik elsőrangu vidéki városában egy 25 év óta fennálló elegánsan berendezett és jó forgalomnak örvendő **diszmü és norinbergi áruk** üzlete **előnyös** feltételek mellett **eladó.** — Levélbeli ajánlatok C. R. 1769. alatt **Hasenstein** és **Voglerhez** intézendők *Budapestre.* 2069

A felüdültek

hálanyilatkozatai.

Hoff János cs. kir. udvari szállitónak, kir. kereskedelmi tanácsos, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a főbb porosz és német rendek lovagjának. A Hoff-féle maláta kivonat egyedüli **feltalálója** és kizárólagos gyárosa, a legtöbb Európa fejedelmének udvari szállitója. — **Bécs Gyár: Grabenhof 2. Gyári raktár és iroda: I. Graben, Bräunerstrasse 8.**

Tekintetes ur! Freistadt, 1881. márcz 21.

Az ön Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi sörének az én makacs köhögésemet illetőleg **igen kitünő hatása** volt s felkérem részemre utánvétel mellett ezen sörből ismét 13 palaczkkal s 2 zacskó maláta-czukorkát küldeni.

Wanka Tivadar, cs. k. őrnagy.

Legfelsőbb nyilatkozatok:

I. Vilmos német császár: „az ön pompás malátakivonata", Ferencz József osztrák császár: „örömmel tüntetem ön ki." A szász király. „A királyné anyjának igen jót tesz." A dán király: „gyógyhatását tapasztaltam." A mecklenburg-swerini nagyherczegi: „elismerésemet." Orvosi nyilatkozatok: titkos-tanácsosok: Dr. Traube, Dr. Gräfe stb., Berlinben, Dr. Granichstädten Bécsben, Dr. Jauchzy St.-Pétervár, Dr. Piera Santa, Páris, s még sok ezer más orvos a Hoff-féle malátakészitményt mint a legkitünőbb étrendi szert ismerik el.

ÓVÁS.

Egyedül csak Hoff János-féle malátakészitményeket kérjünk, a cs. kir. kereskedelmi törvényszék által Ausztria-Magyarországon hiányzanak a gyógyfüanyagok, s a Hoff János-féle maláta-gyártmanyok helyes készités módja. S az orvosok vélemény nyilvánitása szerint káros hatásuak is lehetnek. A valódi Hoff János-féle maláta-mell-czukorkák kék papirosban vannak.

Értesités.

A legszebb **aranykyürük, órák, láncz** egyéb ékszerek a **zálogházból** olcsó áron kaphatók

Hoffmann A

aranykereskedésében, Kerepesi ut. 6. sz. „Bazár"

arany, ezüst stb. valamint zálogjegyek legjobb áraban. Vidéki rendelések lelkiismeretesen teljesittetnek. Szép kivitelü menyasszonyi ékszer és ajándék kivánatra választék czéljából elküldetik. Árjegyzékek mindenüvé ingyen és bérmentve.

HUZELLA M.

BUDAPEST,

váczi-utcza 2. sz. zelbárus-utczával szemben

Fegyver és vadászati kellékek raktára

különlegességek

a sport különféle nemeiben.

Gyári raktára kitünően belőtt lüttichi fegyvereknek mindenféle fegyver és revolver töltényeket.

A halászat minden kellékei

a legnagyobb választékban. Megrendelések utánvét mellett pontosan teljesittetnek.

Pályázat.

Győrmegye sokoróaljai járásban üresedésben levő téth orvosi állomásra, melyhez Téth székhelylyel Téth-szt-Kut, Malomsok Kis- és Nagy-Móriczhida, Raba-szent-Miklós, Mihály, Kis-Baboth, Csecsény és Mérges községek tartoznak, 1876. évi XIV. t. cz. alapján ezennel pályázat nyittatik.

A körorvosi javadalmazas uti átalánynyal együtt, megyeságilag 400 frtban van megállapitva, továbbá a községek az magangyógyitásért megállapitott látogatási dijak a következő 1-szer Ha a beteg a körorvos lakására megy, vagy vétet 2 szer A székhelyen minden betegiatog tásert 50 kr, 3-szor helyhez tartozó pusztákon, s a székhelyen kivül a körhat többi községekben, az első beteglátogatas rt 2 frt, ha alkalommal több beteget is látogat, minden további betegért 50 kr. 4-szer Cselédek látogatásáért a fenti dijaknál keveresebb. 5-ször Esti 8 órától reggle i 7 óráig a fenti dijak szerese.

A pályázni óhajtók felhivatnak, hogy az 1876. évi XI 143. §-ában megállapitott kellékeket igazoló okmányokkal kérvényeiket, folyó évi augusztus 12-ig e hivatalnál annyosobban benyujtsák, mert később érkező kérvények figy nem vétetnek.

A választás folyó évi augusztus 16-án reggeli 9 órá Téthen megejtetni, s a magválasztott körorvos tartozik állás később szeptember 1-én elfoglalni.

Téth, 1881. julius hó 3-án.

Lippe
szolgabi

2119

Köhögés, rekedtség, elnyálkásodás stb. ellen.

valódi

Wilhelmsdorfi maláta kivonati czukorkák

erős malátatartalmuk miatt sokkal nedvesitőbb, ingercsillapitóbb és nyálkaoldóbb mint azon mellczukorkák, melyek czukornál sem egyebet, vagy amellett egész hatástalan anyagot tartalmaznak.

A wilhelmsdorfi malátakivonat nagy értéke elsőrangu kitünőségek, mint **Oppolzer, Heller** urak Bécsben, **Bok** ur Lipcsében, valamint az egész orvosi tudós világ által nagyrabecsült **Niemeyer** tanár által minden kétségen felül helyeztetett.

Rózsa szinü kartonban á 10 kr, 12 karton 1 forint, finomabbak pléhdobozokban á 22 kr, 40 kr és 70 kr.

Maláta-kivonat vegyészileg tiszta vasumban készült üvegtégelyekben á 50 kr, 85 kr, és 1 frt 25 kr.

Fiók Budapesten,

váczi-utcza 15. sz.,

RAKTÁR: a legtöbb gyógyszerész és kereskedő uraknál.

Csak valódi ha a dobozon Külferle J. és társa név rajta van.

Hirdetések

e lap részére felvétetnek

a kiadó hivatalba

(himző-utcza 1. sz. a.)

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában, Károly-kaszárnya (rostély-utcza 3. szám.)

Az „EGYETÉRTÉS" első melléklete.
195-ik számához. Vasárnap, 1881. julius 17.

Színház, művészet.

— Orosz népszinház. Pétervári levelezőnk irja, hogy az oroszok fővárosában népszinházat épitenek, melyben ünnepnapokon két előadást fognak tartani. A délutáni előadásra ingyen bocsátják be a népet. Levelezőnk ugy hallja, hogy az uralkodó már jóvá is hagyta az uj szinház tervezetét.

— Wagner Rikhárd uj operájának, a „Persival"-nak előkészületeiről ezeket irják Baireuthből: Eddigi hirek szerint a jövő nyáron tartandó „Persival"-előadásokon Vogel Henrik és Winkelmann játszák a főszerepeket; a női szerepek elsejére Reicher-Kindermannét szerződtette a zeneköltő, kinek tetszését legutóbbi vendégszereplése alatt megnyernie sikerült. A münchení udvari szinház karszemélyzete, mely a Wagner-féle operák előadásában oly jelesnek bizonyult, a király engedelmével két hónapra Baireuthba költözik; az összes díszleteket Münchenben festik, valamint a jelmezeket is ott készitik egy Wagnerhez közel álló lengyel müvész tervei nyomán. Minthogy II. Lajos király 30,000 márkával biztositá az előadás sikerét, pénzügyi akadályok a jövő augusztusra tervezett vállalatot aligha fogják meghiusitani.

— Gounod Károly, a világhirü franczia zeneköltő, a napokban befejezte „La Redemption" (A megváltás) czimü oratóriumot. A zeneművet a már megkötött szerződés szerint előbb Angliában adják, aztán a párisiaknak fogják bemutatni.

— A „Marseillaise" története. Abból az alkalomból, hogy a franczia hymnus költőjének szobrot emelt hálás nemzete, egy fölötte érdekes könyv jelent meg Párisban, mely elbeszéli, hogy Rouget de Lisle mérnökkari tiszt 1792. évi április hó 25-ének éjjelén költötte a „Marseillaise"-t, s először Dietrich város polgármesterével ismerteté meg. Szerzeményét „Chant de guerre de l'armée du Rhin"-nek keresztelte s a rajnai hadsereg vezérének, Lukner marsallnak ajánlotta. A reá következő hónapban az elzászi lapok legtöbbje közzé tette az éneket, mely csakhamar népszerüvé vált. A marseillei szövetségi csapatok Párisba mentükkor az uj dalt énekelték, s ezért nevezték el „Marseillaise"-nek.

— Nők a zenekarban. A nőemancipáczió megint tért hódított! A bécsi józsefvárosi szinház karmestere két női hegedüst szerződtetett a zenekarhoz. A hegedüs nők — egytől-egyig a konzervatórium jeles növendékei — fekete öltözetben végzik szolgálatukat.

— A népszinház jövő heti müsorát kizárólag „Utazás a föld körül 80 nap alatt" nagy látványos szinmü fogja betölteni, mely a tegnapi előadáson nagy tetszésben részesült.

— Visszautasitott szindarabok. A népszinház igazgatósága a következő darabokat nem fogadta el előadásra: „A hütlen asszony lánya," „A kis grizette", „Leány-e vagy menyreske?", „A zsivány", „A Lukács Pista fokosa", „A sors gyermekei", „Az örökbe tartott leány", „A vadgalamb", „A falu furulyája", „A falu szépe", „Ocska szerelmek", „Szőcs Julcsa", „A falu bikája", „Petyi Pista, a betyárfőnök", „A hütelenség büntetése", „A rajkó", „Testvérek", „Az apa vétke", „Az elveszett gyermek", „Egy pár harisnyakötő", „A piros nyelü kés", „A lejánysák a fonóházba", „A 3 deják, az elszánt nó a zardaba" és „A megtértek". A kéziratok visszavehetők a népszinházi titkári irodájában.

— Németországban eredeti fajáth kezdik müvelni a drámának. A szinmüirók beburkolódnak az ország legbecsültebb embereinek családi szentélyébe s magánéletük mozzanatait a legvakmerőbb módon viszik a közönség elé. E napokban egyik berlini szinházi ügynökséghez egy öt felvonásos vigjátékot küldöttek, mely Moser Gusztávval, a német drámaköltővel foglalkozik s a szerző elég merész volt müve homlokára a költő nevét jegyezni czim gyanánt.

— Képtár Sáros-Patakon. A sárospataki főiskola muzeumában a lefolyt tanévben egy képtárnak alapját vetették meg. Eddig van a képtárban összesen nyolcz eredeti festmény, melyek a következők: Orlay „Salamon"-ja és egy genreje. Molnár József „A Rákos mellől" és Telepy Károly „Halászkunyhó"-ja. Ez utóbbi kettő a karácsonyi kiállitáson, a nevezett müvészek előzékeny árengedményével vétettek, az előbb nevezettek pedig a mult nyári Orlay-féle árverésen. Az ötödik darab Bisson da Treviso mult századi jó nevü olasz festő eredeti tempera képe: „Jézus kiveri a kufárokat a templomból", melyet fiatal tudósunk dr. Ballagi Aladár Nápolyban vásárolt. Hatodik Rubens arczképe ismeretlen szerzőtől, melyet a főiskolai könyvtár engedett át s végül hetedik Izsó Miklós eredeti arczképe, melyet Székely Bertalan festett s a korán elhunyt szobrász derék özvegye adományozott Izsónk anyaiskolájának, a patakinak. Ez volt a képtár kezdő éve. Az uj tanév szerencsés kilátások mellett nyilt meg, amennyiben ép e napokban sikerült megszerezni a volt zemplénmegyei genialis festő Révész György egy nagybecsü eredeti olajfestményét: „A szőllőskei táj"-t.

Egyletek, társulatok.

— A hunyadmegyei történelmi és régészeti társaság vándorgyülése Kun Géza gróf elnöklete alatt, mint Hátszegről táviriák, élénk részvét mellett folyt le. Hátszeg vidékén a két napi körut alatt szives vendégszeretet fogadta a társulatot mindenfelé. Várhelyen nagybecsü régiségek gyüjtettek. Hátszegen diszes közönség hallgatta az elnök magvas beszédét, továbbá Téglás Gábor, Torma Zsófia értekezéseit. A hallgatóság elismerését Nemes Samu tolmácsolta.

— A budapesti asztalossegédek önképző egylete f. hó 17-én vasárnap délután 4 órakor VIII. ker. bodzafa- és Sándor-uteza sarkán levő Malkó András-féle vendéglőben szabad értekezletet tart, a melynek czélja dalárda alakitása.

Törvényszéki csarnok.

— Tömeges sajtópör. Az Esztergomban megjelenő „Esztergom és Vidéke" czimü hetenkint kétszer megjelenő lap ellen a komáromi ügyészség — állitólag — harmincz sajtópört inditott, politikai tartalmu czikkek közlése miatt.

— Végh Ignácz ügye. Végh Ignáznak 2000 frt óvadékpénz letétele mellett leendő szabad lábra helyezése iránt ügyvéde által a kir. főügyészséghez beadott kérelem ott Végh Ignáczra nézve kedvezőleg döntetett el. Kozma Sándor kir. főügyész ugyanis a kérvényt pártoló utasitással küldte le a budapesti kir. ügyészséghez, mely első sorban lesz hivatva ez ügyben inditványozni. Zoltán vizsgáló biró a szabad lábra tétel tárgyában hozandó határozatát holnap délelőtt 9 órakor fogja vádlott előtt kihirdetni.

— Zsaroló asztalos legény. Somogyi Anna pékmesterné azon panaszt tette a rendőrség előtt, hogy Matosek József majai szül. 28 éves, r. kath., nőtlen, asztalos levelet irt hozzá, melyben 20 frtot kér tőle és egyszersmind azzal fenyegeti, hogy ha a kivánt összeget neki meg nem küldi, kihirezteli az ujságokban, hogy vele viszonya volt s többször szerelmi találkozója a városligetben, az állatkert mögött. Vádlott letartóztattatott s ez alkalommal beismerte, hogy a levelet ő irta, de állitotta azt is, hogy annak tartalma igaz, mert neki panaszosnővel viszonya s a mondott helyen találkozója volt. A vizsgálat alatt azonban vádlott előadása teljesen valótlannak derült ki. Puvalia Anna kofának, ki mint tanu hallgattatott ki, s kit vádlott a levél kézbesitésével megbizott, vádlott azon utasitást adta, tudja meg, hogy Somogyi Anna magyarul meg németül beszél-e. Kétségtelen már ebből is, hogy vádlott nem is beszélt a panaszosnővel, ugyanis kevésbé volt vele viszonya, mert különben ilynemü utasitást nem adott volna a kofának. — Zsarolási szándéka vádlottnak kitünt Pus Margit, panaszos nő cselédje vallomásából is, ki előtt vádlott akként nyilatkozott, hogy Prágába akar utazni és pénzre van szüksége. E tényálladék a ma megtartott végtárgyalás alkalmával, elnök Brinkmann, jegyző Gruber L., ügyész Tóth Gerő — megállapittatván, vádlott Matusek József zsarolás vétsége miatt (öt. t. 351. §.) nyolcz havi fogházra iéltetett, mely iételtben vádlott meg is nyugodott, de a kir. ügyész felebbezte azt.

— Az érsek atyja. Ama bünfenyitő feljelentés, melyet Grósz Ignácz debrői bérlő idősb Samassa János, az egri érsek atyja ellen hamis eskü miatt emelt, nemcsak hogy már legfőbb itélőszéki elintézést, hanem uj fordulatot is nyert, még pedig a panasztevő nem nagy örömére. Olvasóink még emlékezni fognak azon panaszra, melyet Grósz id. Samassa ellen előbb a polgári s később a feny. törvényszék előtt emelt. Grosz Ignácz ugyanis bérbe vette id. Samassa János, mint az egri érsek teljhatalmazottjától a kápolnai korcsmáltatási jogot három egymást követő évre. A szerződés csak szóbelileg köttetett meg s Grósz egy negyedévi bért, 600 forintot le is fizetett az érseki pénztárnál s erről szabályszerüen kiállitott nyugtát kapott. Midőn később a szerződést irásba kellett foglalni, Grósz vonakodott az ezen alkalommal stipulált szerződési feltételekbe egyezni, mivel azok állitólag a szóbelileg kötött szerződés alkalmával meg nem állapittattak. A dolog perre került. A törvényszék s a kir. tábla feltétlenül elutasitotta Grószt keresetével, a legfőbb itélőszék ellenben azt határozta, hogy ha id. Samassa János leteszi az esküt arra, hogy ő nem teljhatalmu megbizottja az egri érseknek, s hogy a szóbeli szerződés érvénye egy irásbeli szerződés kötésétől tétetett függővé — amint ezt a polg. per folyamán előadta, akkor Grósz keresetével elutasitandó. Id. Samassa J. ezen esküt le is tette, mire Grósz hamis eskü miatt tett panaszt id. Samassa ellen s feljelentéséhez ama teljhatalmu generális meghatalmazás hiteles másolatát csatolta, melyet az egri érsek id. Samassa János részére kiállitott. Ugy az egri törvényszék, mint a kir. tábla panaszost vádfeljelentésével elutasitá. Ugyanezt tette a legfőbb itélőszék is, azzal indokolván itéletét, hogy a mennyiben a fenforgó esetben a döntő körülmény az, hogy a szóbeli szerződés érvénye egy irásbeli szerződés megkötésétől tétetett függővé, panaszos pedig azt, hogy az id. Samassa János által ezen körülményre nézve letett eskü hamis volna, mivel sem igazolta, a további eljárás beszüntettetik. Azon kérdés tárgyalásába, vajjon teljhatalmu megbizottja-e id. Samassa János az egri érseknek, illetve hamisan esküdött-e id. Samassa akkor, midőn ezt tagadásba vette, a legfőbb itélőszék nem bocsátkozott azért, mivel szerinte hamis eskürőll csak ott lehet szó, a hol tekintet nélkül a mellékkörülményekre a döntő körülményekre nézve tétetik hamis eskü. Most id. Samassa Janos Grósz ellen fordult s rágalmazás miatt emelt ellene panaszt. Az egri kir. törvényszék Grószt vád alá helyezte, mely határozat ellen ismét Grósz felebbezett. A kir. tábla azonban a felebbezést, mivel az elkésve adatott be, hivatalból visszautasitá s most a végtárgyalás Grósz ellen az egri törvényszék előtt már a legközelebbi napokban megtartatik.

— Fegyelmi ügyek a királyi táblánál. A m. k. itélő tábla fegyelmi birósága ma d. e. 9 órakor Szabó Miklós elnöklete alatt Popesku Traján fehértemplomi albirónak, — mint volt karánsebesi jegyzőnek — fegyelmi ügyét tárgyalta. A közvádló volt Szeiffert Ede kir. főügyészi helyettes, vádlott személyesen nem jelent meg hanem képviselője Rossu János ügyvéd. A vád Popesku ellen az, hogy bizonyos Stanász Juon nevü családnak vádolt embert 8 napig sötét zárkában tartott, neki letartóztatása iránti végzését ki nem hirdette s vádlottat felebbezési jogára nem figyelmeztette, továbbá, hogy tisztességtelenül viselte magát, mert vádlottat szidalmazta, s végül, hogy kényszert alkalmazott, hogy vádlottat vallomásra kényszerítse. A biróság Popesku Trajánt vétkesnek találta és rosszalásra itélte, elmarasztalván 36 frt 42 krnyi költség megfizetésében. — Egy másik fegyelmi ügy Krivényi Rezső szeniczei kir. végrehajtóé. Vádoltatik a végrehajtó — ki a tárgyalásnál személyesen jelen van — azzal, hogy egy izben 20 hitelező részére teljesitett foglalást s egyenkint számitotta dijait 63 frtban összesen, továbbá, hogy árverési hirdetések kiirása, igények hirdetése s elhalasztások iránti értesitésekért dijakat szedett, melyek törvényszerüleg megállapitva nincsenek. — Az I. folyamodásu biróság fegyelmi uton Krivényit vétkesnek mondta ki s feddésre itélte. Vádlott felebbezése folytán ma a kir. tábla következő itéletet mondott: Krivényi Rezső végrehajtó, az ellene emelt fegyelmi vád szerint vétkesnek mondatik s II-od fokulag 5 frt birságban marasztaltatik; — a felvett dijak visszafizetésére vonatkozó kérelme a főügyészségnek nem teljesittetik.

— Sajtóper. F. hó 19-én fog tárgyaltatni Mike Károlynak Czanik József elleni sajtópöre.

— Sikkasztó. Klobusitzky Sándor volt m. kir. postatiszt bünügyének végtárgyalására f. hó 21-ke tüzetett ki. Előadó dr. Lászy lesz.

A hivatalos lapból. (jul. 15) Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Regéczy Nagy Imrét az élettani eszköz- és kisérleti módszertanból egyetemi magántanárrá lett képesitése folytán ezen minőségben megerősitette. A közmunka- és közlekedésügyi miniszter Bertalan Lajos okleveles mérnököt a m. kir. állampitészeti hivatalok létszámába kir. főmérnökké, Gabányi Endre és Kátay Gyula mérnököket a m. kir. állampitészeti hivatalok létszámába kir. segédmérnökökké nevezte ki. Az igazságügyminiszter Egyed József nagy-kanizsai kir. végrehajtót a letenyei kir. járásbirósághoz helyezte át. A fiumei m. kir. tengerészeti hatóság a kereskedelmi tengerészethez Duimich Emilt hajókapitánynyá nevezte ki. A fővárosi pénzügyigazgatóság Boros József lajstromozót irodavezetővé nevezte ki. A soproni pénzügyigazgatóság Stueker István IV. oszt. adótiszteit és Collonáth Ferencz V. oszt. adótisztet a sümegi, illetőleg a letenyei adóhivatalhoz III. osztályu ellenőrökké nevezte ki.

Névváltozások. Sturm Imre nagyváradi lakos vezetéknevének „Rónai"-ra, Stern Czecziliá b.-csabai illetőségü temesvári lakos vezetéknevének „Csabai"-ra, Friedmann Vilmos miskolczi illetőségü tettleges állományu honvédhuszár-őrmester, saját, valamint kiskoru Dezső, Józefa és Ignácz nevü gyermekei vezetéknevének „Béke fi"-re, Rosenfeld Lipót kecskeméti lakos saját, valamint Armin, Móricz, Terézia és Gizella nevü kiskoru gyermekei vezetéknevének „Révai"-ra, Ostreicher Mátyás budapesti lakos vezetéknevének „Csányi"-ra, Hamrák Győző budapesti lakos vezetéknevének „Szepessi"-re, Gayer Károly budapesti lakos saját, valamint Károly és Jenő kiskoru gyermekei vezetéknevének „Garái"-ra, Jantsek András budapesti lakos vezetéknevének „Tihanyi"-ra, Thoma Antal budapesti lakos saját, valamint Ödön kiskoru gyermeke vezetéknevének „Tolnai"-ra, Stauber Mór budapesti lakos vezetéknevének „Szemes"-re, Grandenapel Adolf budapesti lakos vezetéknevének „Gerő"-re, Hartmann Nándor kruplivniki lakos vezetéknevének „Hunyadi"-ra, Treszler Károly budapesti lakos vezetéknevének „Dálnoki"-ra, Hechtl Henrik budapesti lakos vezetéknevének „Hollós"-ra, Frankfurter Mihály budapesti lakos vezetéknevének „Fodor"-ra, Dr. Weiszkopf Mór budapesti lakos vezetéknevének „Virág"-ra, Guttmann Márton budapesti lakos vezetéknevének „Garái"-ra, Fritz János budapesti lakos saját, valamint Béla nevü kiskoru gyermeke vezetéknevének „Szatmári"-ra, Resszer József budapesti lakos vezetéknevének „Radnai"-ra, Roth Arnold budapesti lakos vezetéknevének „Miskolczi"-ra, Purian István budapesti lakos vezetéknevének „Perényi"-re, Benkhard Vilmos budapesti lakos saját, valamint József Károly, Ferike, Vilma és Kamilla nevü kiskoru gyermekei vezetéknevének „Benkő"-re, Dr. Schwaiger Fülöp József budapesti lakos vezetéknevének „Komjáti"-ra, Hrich Károly budapesti lakos vezetéknevének „Koncz"-ra, Löwi Adolf oroszlányi lakos vezetéknevének „Lévai"-ra, Lung Milivoj martonosi lakos vezetéknevének „Lungovies"-ra, Berger Ignácz esztergomi lakos saját, valamint Fáni, Henrik, Béla és Róza nevü kiskoru gyermekei vezetéknevének „Berényi"-re kért átváltoztatása megengedtetett. (A hivatalos lap egy régibb számából ismételjük még a következő névváltoztatásokat: Dr. Hezler Mór apostagi lakos, Heizler Ignácz solti lakos saját, valamint Akos nevü kiskoru gyermeke, — Heizler József solti lakos saját, valamint Emil, Etta és Ilona nevü gyermekei, Heizler Lajos apostagi lakos saját, valamint Berta Helena és Aladár nevü gyermekei és Heisler Mór solti lakos vezetéknevének Hetényire kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedtetett).

Kinevezések. A budapesti kir. törvényszék elnöke, a vezetése alatti kir. tvszékhez hivatalszolgákká: Gaál István és Szakáll Gábor segédszolgákat; segédszolgákká pedig: Pusztay István, Schwarcz Alajos, Strobl Antal, Markus István és Gyuries Vincze napidijas szolgákat nevezte ki.

Egylet. Somogymegye törvényhatósága területén alakult iharos-berényi vegyes ipartársulat alapszabályai, a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium által a törvényes bemutatási záradékkal ellátattak.

Ügyvédi kamarákból. A pozsonyi ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, hogy Borovánszky Ede nagyszombati ügyvéd e kamara lajstromába bejegyeztetett. A debreczeni ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, hogy Menyhért János nyiregyházi ügyvéd, Pásztor Ferencz szolnoki lakos ügyvéd, és dr. Orvös Lajos debreczeni ügyvéd e kamara lajstromába felvétetett.

A hivatalos lapból. (jul. 16.) Kineveztettek: Veszprémy János és Andrásovics Béla budapesti itélő táblai rendes birák a kuria legfőbb itélőszéki osztályához birákká.

Rendjelviselési engedélyek. A király megengedte, hogy eberhorsti Eberan Sándor ellentengernagy a montenegrói fejedelemségi Danilo-rend 2. osztályát, és dr. Fischer Ferdinánd ideiglenes korvett-orvos, a szerb fejedelemségi ezüst vitézségi és hadi-érmet elfogadhassák és viselhessék.

Névváltoztatások. Hirschler Fülöp budapesti lakos saját, valamint Dávid, Ödön és Andor kiskoru gyermekei vezetéknevének „Palotai"-ra, Hladisch Nándor budapesti lakos saját, valamint Vilma és Nándor kiskoru gyermekei vezetéknevének „Ladányi"-ra, Rheinwald Gusztáv budapesti lakos saját, valamint Lajos, Vilmos, Sándor, Jolán, Frencz és Béla kiskoru gyermekei vezetéknevének „Rajnai"-ra, Weinstein Béla budapesti lakos saját, valamint Irén nevü kiskoru gyermeke vezetéknevének „Vajda"-ra, Salzmann József budapesti lakos vezetéknevének „Sebes"-re, Mittermayer Nándor budapesti lakos saját, valamint Gizella és Mária kiskoru gyermekei vezetéknevének „Káldi"-ra, Grósz Vilmos budapesti lakos vezetéknevének „Góröcz"-ra, Schreiber Izrael budapesti lakos vezetéknevének „Köves"-re, Stöckelmacher Bernát budapesti lakos vezetéknevének „Sarkadi"-ra, Goldmann Dávid (Dezső) budapesti lakos vezetéknevének „Arany"-ra, Fischer Jakab budapesti lakos vezetéknevének „Halász"-ra, Járosch Fülöp budapesti lakos vezetéknevének „Járosi"-ra, Volkenberg Gusztáv budapesti lakos vezetéknevének „Sárközi"-re, Jeiteles Győző ardi lakos vezetéknevének „Inkei"-re, Grünfeld Mihály hódmező-vásárhelyi lakos vezetéknevének „Munkási"-ra, Bretträger Márton, Erzsébet és Éva kiskoru gyermekei vezetéknevének „Bátor"-ra, Grosz János szolnoki lakos Sándor nevü kiskoru gyermeke vezetéknevének „Nagy"-ra kért átváltoztatása, belügyminiszteriumi rendelettel megengedtetett.

KÖZGAZDASÁG.

Üzleti hetiszemle.

— julius 16.

Gabonaüzlet. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Az időjárás a lefolyt héten oly szép és kedvező volt, hogy jobbat kivánni sem lehetett volna. Rövid esők felfrissitették a levegőt és az egész héten át gyenge szelek futtak. Ez időjárás fölötte kedvező volt az összes gabonanemek érésére és az aratók vigan láthattak munkájukhoz, melyet máig már jobbára be is fejeztek. A mi az aratás eredményét illeti, a hét folyamán hozzánk érkezett számos jelentés nyomán konstatálhatjuk, hogy mindenekelőtt rozs ugy minőségre, mint mennyiségre nézve meglehetesen jól ütött ki és ebből jelentékenyebb kivitelre tarthatunk számot. Másod sorban legbiztosabbat jelenthetünk az árpa-termésről és ennek eredménye, a mi a mennyiséget illeti, a legtöbb vidéken alig enged kivánni valót, de a mi a minőséget és szint illeti, ez valamivel silányabb lesz, mint a mult évben. A mi végre a buza-aratást illeti, egészben és nagyjában itt is kedvező eredményt jelentenek, bár sok vidékről még nem érkeztek tudósitások a minőség és mennyiségre vonatkozólag, de annyi tény, hogy egész országrészekben, mint Fehér, Tolna és Veszprémmegyékben nem érték azt el, a mit reméltek, mert a mult heti forró napok alatt a mag kiaszott, minek folytán a minőség jóval silányabb lesz, mint a mult évben volt.

A külföldről érkező jelentések, főleg a mi Németországot, Franczia országot és Galicziát illeti, ezek meglehetősen kedvezők és Angliának, hol gabonánk leginkább találkozik az amerikai versenynyel, szintén kevesebb bevitelre lesz szüksége; a mi végre Amerikát illeti, ugy itt ugyan körülbelül 20%-kal fog kevesebbet eredményezni a termés, mint a mult évben, de a hiányt az ujonnan müvelés alá vett földek ki fogják pótolni.

E jelentéseket, melyek összegezve nem mondhatók épen kedvezőknek, gabonaüzéreink iparkodtak saját czéljaikra kiaknázni és az uj gabona árát által akarják lenyomni, hogy minél tulzottabb hireket eresztenek világgá ugy a mi rossz, mint a külföldi jó termésről és ennek következtében már a lefoly héten is nagyon lanyha irányt követett az üzlet és az árak jelentékenyen csökkentek.

Buza a hét elején a malmoknak valamivel jobb vételkedve következtében, megszilárdult, de csakhamar ismét ellanyhult és mintegy 50,000 métermázsányi helyi forgalom mellett az árak a mult heti zárlathoz képest 30—40 krral gyengültek. Ma igy zárulnak: tiszavidéki 11.85—12.75 frt, pestvidéki 11.50—12.20, fehérmegyei 11.75—12.65, magyar északvidéki 11.10—11.75 frt métermázsánkint minőség szerint.

Rozs. Uj áru már elég érkezett piaczra és ennek folytán ó-áru alig adható el és ennek ára a mult heti zárlathoz képest majdnem 1 frttal gyengült. A heti forgalom ó rozsból mintegy 4000 métermázsára rughat, mi 8.50—8.75 frtjával adatott el, mig uj rozsból körülbelül 12.000 mm. vétetett ugy a kivitel, mint a helyi fogyasztásra 9—9¼ forinton.

Árpa a lefolyt héten majd teljesen el volt hanyagolva és eladatott égetni való mintegy 3000 mm. takarmányáru szintén körülbelül 3000 mm. 5.75 és 6.40 frtnyi ár között minőség szerint.

Tengeriből e lefolyt héten gazdag felhozatalokba részesültünk mi még a felmondások folytán és mintegy 50000 métermázsával szaporodott és igy a kinálat tulnyomó volt, minek folytán ára 20—30 krral gyengült métermázsánkint. Heti forgalom mintegy 20,000 mm. Mi a hét elején 6.05 frtjával, a hét végével pedig csak 5.80 frtjával adatott el.

Zabból e héten gyér felhozatalokban részesültünk, a kereslet azonban elég élénk volt ahhoz, hogy ára a mult héthez képest 10—15 krajczárral emelkedjék. A heti forgalom csak mintegy 1500 mm. volt.

Bab alig említésre méltó forgalomban részesült, mert a lefolyt héten nem igen adatott el több mint 300 métermázsa. Az árak nyomottak és jegyez ma danai áru 6.75—7 frt, vasuti áru 7—7¼, oláhországi első rendü 7¾—8 frt, törpe 8¼—8¾ frt mmkint.

Kendermag a lefolyt héten körülbelül 200 mm. adatott el 6¾—7 frtjával.

Kölesből a heti forgalom 300 mm. volt és magyar köles ára 5¼—5⅜ frt, takarmányárué 4¼—4¾ frt.

Lenmag ó áru csekély forgalom mellett 12 frton jegyeztetik.

Határidőüzletben a lefolyt héten nagyon élénk volt a forgalom és az e heti kisebb árfolyamingadozások a bizonytalanság jellegét viselik magukon.

Szokványbuza őszre e héten mintegy 300.000 mm. köttetett. Indult a hét elején 11.18

KÉT FELESÉG.

— Angol regény. — 61.

NEGYVENEDIK FEJEZET.

(Vége.)

Beryl előlépett.

— Én magam adom be neki, mondá Oktávia bizalmatlanul. Mylord ön borzasztó igazságtalanságot követ el irányomban. Én nem vagyok sem hazug, sem csaló — ártatlan asszony vagyok csak, ki atyjának régi barátját szereti, s szeretetét és bizalmát ezerszer többre tartja, mint Hawks Cliff birtokát. Mylord, a szivem megtörik a miatt hogy igy tud gyanusitani. Mondja, hogy még mindig hünek és becsületesnek tart.

A pohárral kezében hozzálépett. Egy pillanatig állva maradt, választ várva a gróftól kérdésére, melyet azonban nem kapott meg. Azután lehajlott, Judás-csókot nyomott a beteg homlokára, elfojtott zokogást hallatott és aztán megtörötten oda nyujtá neki a poharat.

A gróf kezébe vette ezt s szuró szemmel erősen nézte a nőt.

— Megigyam? kérdé gyanakodva.

Cangers ijedten kiáltott fel. Callender félig fölemelkedett ülőszéről, mindakettan a legborzasztóbb izgatottságban voltak, melynek nyilatkozását alig tudták eltitkolni, de Oktávia még halványabban mint az előbb, s keskeny ajkán kegyetlen mosollyal azt mondá:

— Igen, mylord, igya meg.

A gróf hallgatva ajkához emelte a poharat s kiürité annak tartalmát. Keze lehanyatlott a pohárral, mely leesett a földre. Feje vissrahullott a vánkosokba.

Félig lehunyt pilláin át láthatta Oktávia sötét arczában a gyors, diadalmas felvillanást, midőn a nő hozzá szaladt. Cangers és Callender szintén hozzá siettek.

— Meghalt, mondá Oktávia.

— Tudtam, hogy egyszerre vége lesz, mondá Cangers.

— Nem, — nem halt meg, mondá Callendez megdöbbenve.

A gróf sajátságos mosolylyal nézett a három arczba, mely föléje hajolt.

— Jobban érzi magát mylord? kérdé Oktavia. Megismer-e bennünket? Haldoklik —

— Nem hiszem, mondá lord Hawkhurst hidegen, még mindig mosolyogva. Lépjenek vissza kérem. Valóban jobban érzem magam.

Az összeesküdtek borzadva néztek rá.

— Most nem fogok meghalni folytatá tovább a gróf, ellenségeit lángoló tekintettel vizsgálva. Nem vettem be az ön orvosságait, a mióta Parkné asszony ide jött. Az a kis vegyülék, melyet számomra keverni méltóztatott, hála a becsületes hallgatag Parknénak, ott áll a szekrényen. Láttam, mikor ápolnőm a poharakat kicserélte, a mit mindig megtett, mióta ide jött. Ná'a nélkül elvesztem volna az önök gyilkos keze alatt. Nyomorult, kigyó, gyilkos had! Ki a házamból! vagy a törvény bosszuját hivom fel ellenetek.

Felállt alakja egész fenségében és az ajtóra mutatott.

Oktávia jajgató kiáltásban tört ki és térdére esett. Cangers és Callender visszaléptek s ugy álltak ott, mintha a földbe gyökereztek volna.

Egy pillanatig halálos csend uralkodott; azután kivülről ismét a kapu csikorgása hallott be, a folyosón léptek hangzottak, a könyvtár ajtaja felnyilt és Sherwald lépett be, követve Noble Desmond és Star Vilmostól.

Midőn a három férfi belépett, Oktávia fáradságosan fölkelt s lélekzet után kapkodva egy székre hanyatlott.

Cangers és Callender még mindig meredten állottak ott. A rémület annyira erőt vett rajtok, hogy Hawkhurst szavát elfeledték megfogadni; de egy határozat ha esme, hogy tagadás és bizonyosság által ujabb bajnak bajnak Maguktól, nem kezdett bennök földerengeni.

A gróf ismét elfoglalta helyét. Sherwald gyors, vizsgáló tekintetét végig jártatva a szobán, a grófhoz lépett és örömét fejezte ki, hogy jobb egészségben találja. Szives üdvözlés után bemutatta Desmondot és Star Vilmost. A gróf meghajtá magát.

— Kérem uraim, üljenek le, mondá. Ön is Desmond. Épen üzenni akartam önökért. Sherwald, elhozta az uj végrendelet fogalmazványát, melyet nem rég megrendeltem?

— Ei, mylord, de —

— Adja ide!

Sherwald egy vékony bőrboritékot vett ki zsebéből, s kihuzta abból a kérdéses okmányt. A gróf kibontá és tartalmát átfutotta. Azután lassan a tüzbe tette a papirt, mely lobbot vetett és azonnal hamuvá hullott szét.

— Igy mulik el az a szándékom, hogy Rollyn Cangerst örökösömmé tegyem, mondá a gróf nagy fenszóval. Soha de soha egy krajczárt sem kap vagyonomból.

Oktávia keservesen zokogni kezdett.

Cangers nem szólt egy szót sem.

A gróf kérdő arczczal hirtelen Desmond felé fordult.

— Megtalálta már a feleségét? kérdé.

— Nem, mylord, mondá Desmond szorongva. Csak lakását találtuk meg Bayswaterben egy házban.

Beryl a szoba egy szögletében ült, észrevétlenül és a csoporttól elfordulva, öt nem látták, de ő hallott mindent. Csöndesen viselte magát, de szive vadul és hevesen dobogott.

— Épen együtt voltunk Desmond lakásán, midőn irnokom az ön levelét elhozta mylord, mondá Sherwald növekvő és látható nyugtalansággal. És most mylord szabad megkérdeznünk, ki irta ezt a levelet?

— Apolónőm, egy asszony, a ki tegnap reggel óta ápol és életemet megmenté, mondá a gróf nyomatékkal.

És pontosan elbeszélte Sherwaldnak Oktávia kisérletét őt megmérgezni, és hogy Parkné asszony hogy hiusitotta meg azt.

— Nem lenne szives őt előhivatni lord Hawkhurst? kérdé Desmond, gyorsan és elpirulva állván fel.

— Ez itt Parkné asszony, az a nő, a kinek életemet köszönöm, mondá a gróf. Parkné asszony engedje meg, hogy rokonomat Desmond urat, ügyvédemet Sherwald urat és Star urat bemutassam. Nos uraim, mi mondani valójuk van Parkné asszonynak?

Sherwald csalódva nézett kisérőire.

— Nekem nincs egyéb mondani valóm, mint bocsánatot kérni, hogy terhére vagyok, mondá Star, — Nekünk, illetőleg nekem, az az eszmém volt, hogy ő talán mégis az én unokahugom lehet. Desmond ur a levél vonásaiban Beryl kéziratára vélt ismerni. De látom, hogy ez a hölgy Beryl nem lehet, s igy utolsó reményünk is oda van.

Sherwald csalódott arczczal nézett körül, Noble Desmond azonban örömtől sugározva lépett elő.

— Beryl, mondá gyöngéden. Oh, Beryl, végre tehát megtaláltalak!

A nézők legnagyobb bámulatára az idős aszszony borzasztó fájdalomkiáltásban tört ki és viszszahátrált tőle.

Desmond megragadta karját, de amaz küzdött, hogy megszabaduljon, ami sikerült is neki.

— Megtaláltál Noble, mondá a legmélyebb fájdalom hangján. Jobb lett volna, ha mindörökre békében hagysz. Az áruha most hasztalan, s nem is viselem tovább.

Levette a főkötőt, a parókát és a pápaszemet; megnedvesité zsebkendőjét a kancsóból s lemosta arczáról a sötét festéket. Ott állt leleplezve mint Beryl Star, egész ártatlanságában és ifjui szépségében, — lángszemével, mely mint két csillag világitott. A gróf szótalanul bámult rá.

— Beryl, mondá Desmond hévvel, oh, jöjj hozzám. Felejtsd el ezt a rögeszmét, hogy első férjed él, és légy az én hü, kedves nőm. Beryl, feleségem —

— Megállj! kiáltá a gróf. Ez a leány Beryl Star?

— Az, mondá Star és Desmond egyszerre.

— Jenny Star leánya?

Star tétovázva mondott igent.

— Akkor egyáltalában nincs szüksége rá, hogy valaki magához fogadja, mondá a gróf fölkelve. Ez a leány az én leányom, és ilyennek elismerem őt itt mindnyájok jelenlétében.

Hitetlen kiáltásban törtek ki a jelenlevők.

Lord Hawkhurst kiterjeszté karjait Beryl felé, de ez szomorun rázta fejét és nem akart hozzá közeledni. És mégis oly hatalmasan érezte magát vonzatva hozzá, s oly örömest repült volna karjaiba, ha anyjának szomoru sorsa eszébe nem jut.

— Látom, hogy megvan benned a Hawkhurstok büszkesége Beryl, mondá a gróf. Tudom, hogy születésed felöl mit mondtak neked, de ime kijelentem, és tudd meg tőlem, hogy Star Jenny, a te anyád, törvényes feleségem volt, és hogy te törvényes leányom vagy egyetlen gyermekem lady Beryl Desmond!

A gróf szavai meggyőzőleg hatottak. A csoport körülötte szótlanul állt.

— Adós vagyok neked egy nyilatkozattal leányom, és önnek is Star ur, folytatá a gróf, miközben ismét helyére ült, mert még bágyadtnak érzé magát. Star Jennyvel akkor ismerkedtem meg, midőn nevelőnő és társalgónő volt lady Fortescue házánál.

Azután elbeszélte nekik, hogy szeretett belé és anyja akarata ellenére, a ki számára fényes házasságot tervezett, nőül vette és a st.-johnswoodi villába vitte; s hogy anyjának borzasztó gőgje, hogy akadályozta meg abban, hogy őt nyilvánosan is nejének ismerje; hogy hagyta el egy dühkitörésében, hogy tért vissza hozzá bünbánólag, de soha többé meg nem találta.

— Kerestem mindenütt, mint az őrült, mondá végezetre. Sok hét mulva egy embert küldtem Starwoodba. Ez azt a borzasztó hirt hozta, hogy Jenny meghalt. Egész a legutóbbi időig nem tudtam, hogy gyermeket szült. — Nem érdemlem meg szeretetedet Beryl; de ha megbocsátod azt a méltatlanságot, melyet rajtad elkövettem, azt hiszem, hogy szegény jó feleségem az égből le fog ránk mosolyogni és helyben hagyja ezt a megbocsátást.

Beryl fojtott zokogással futott atyja karjaiba. Valamivel később azt mondá lord Hawkhurst,

— Te tehát Desmond felesége vagy Beryl? Mondj le rögeszmédről és tedd kezedet az övébe, a mint szerető feleségnek illik.

Beryl kiszabaditá magát atyja öleléséből.

— Nem rögeszme az, a mit első férjemről beszélek. Ott áll az az ember, a ki a mult aug

Az „EGYETÉRTÉS" első melléklete.
195-ik számához. Vasárnap, 1881. julius 17.

Szinház, művészet.

— Orosz népszinház. Pétervári levelezőnk irja, hogy az oroszok fővárosában népszinházat épitenek, melyben ünnepnapokon két előadást fognak tartani. A délutáni előadásra ingyen bocsátják be a népet. Levelezőnk ugy hallja, hogy az uralkodó már jóvá is hagyta az uj szinház tervezetét.

— Wagner Rikhárd uj operájának, a „Persival"-nak előkészületeiről ezeket irják Baireuthból: Eddigi hirek szerint a jövő nyáron tartandó „Persival"-előadásokon Vogel Henrik és Winkelmann játszák a főszerepeket; a női szerepek elsejére Reicher-Kindermannét szerződtette a zeneköltő, kinek tetszését legutóbbi vendégszereplése alatt megnyernie sikerült. A müncheni udvari szinház karszemélyzete, mely a Wagner-féle operák előadásában oly jelesnek bizonyult, a király engedelmével két hónapra Baireuthba költözik; az összes díszleteket Münchenben festik, valamint a jelmezeket is ott készitik egy Wagnerhez közel álló lengyel művész tervei nyomán. Minthogy II. Lajos király 30,000 márkával biztositá az előadás sikerét, pénzügyi akadályok a jövő augusztusra tervezett vállalatot aligha fogják meghiusitani.

— Gounod Károly, a világhirü franczia zeneköltő, a napokban befejezte „La Redemption" (A megváltás) czimü oratóriumot. A zeneművet a már megkötött szerződés szerint előbb Angliában adják, azután a párisiaknak fogják bemutatni.

— A „Marseillaise" története. Abból az alkalomból, hogy a franczia nyomdászok Rouget de Lisle mérnökkari tiszt 1792. évi április hó 25-ének éjjelén költötte a „Marseillaise"-t, s először Dietrich város polgármesterével ismerteté meg. Szerzeményét „Chant de guerre de l'armée du Rhin"-nek keresztelte s a rajnai hadsereg vezérének, Lukner marsallnak ajánlotta. A reá következő hónapban az elzászi lapok legtöbbje közzé tette az éneket, mely csakhamar népszerüvé vált. A marseillei szövetségi csapatok Párisba mentükkor az uj dalt énekelték, s ezért nevezték el „Marseillaise"-nek.

— Nők a zenekarban. A nőemancipáczió megint tért hódított! A bécsi józsefvárosi szinház karmestere két női hegedüst szerződtetett a zenekarhoz. A hegedüs nők — egytől-egyig a konzervatórium jeles növendékei — fekete öltözetben végzik szolgálatukat.

— A népszinház jövő heti müsorát kizárólag „Utazás a föld körül 80 nap alatt" nagy látványos szinmü fogja betölteni, mely a tegnapi előadáson nagy tetszésben részesült.

— Visszautasitott szindarabok. A népszinház igazgatósága a következő darabokat nem fogadta el előadásra: „A hütlen asszony lánya," „A kis grizette", „Leány-e vagy menyreske?", „A szivány", „A Lukács Pista fokosa", „A sors gyermekei", „Az örökbe tartott leány", „A vadgalamb", „A falu furulyája", „A falu szépe", „Ocska szerelmek", „Szőcs Julcsa", „A falu bikája", „Petyi Pista, a betyárfőnök", „A hütlenség büntetése", „A rajkó", „Testvérek", „Az apa vétke", „Az elveszett gyermek", „Egy pár harisnyakötő", „A piros nyelü kés", „A lejánysák a fonóházba", „A 3 deják, az elszánt nő a zárdába" és „A megtértek". A kéziratok visszavehetők a népszinház titkári irodájában.

— Németországban eredeti faját kezdik müvelni a drámának. A szinmüirók befurakodnak az ország legbecsültebb embereinek családi szentélyébe s magánéletük mozzanatait a legvakmerőbb módon viszik a közönség elé. E napokban egyik berlini szinházi ügynökséghez egy öt felvonásos vigjátékot küldöttek, mely Moser Gusztávval, a német drámaköltővel foglalkozik s a szerző elég merész volt müve homlokára a költő nevét jegyezni czim gyanánt.

— Képtár Sáros-Patakon. A sárospataki főiskola muzeumában a lefolyt tanévben egy képtárnak alapját vetették meg. Eddig van a képtárban összesen nyolcz eredeti festmény, melyek a következők: Orlay „Salamon"-ja és egy genreje. Molnár József „A Rákos mellől" és Telepy Károly „Halászkunyhó"-ja. Ez utóbbi kettő a karácsonyi kiállitáson, a nevezett müvészek előzékeny árengedményével vétettek, az előbb nevezettek pedig a mult nyári Orlay-féle árverésen. Az ötödik darab Bisson da Treviso mult századi jó nevü olasz festő eredeti tempera képe: „Jézus kiveri a kufárokat a templomból", melyet fiatal tudósunk dr. Ballagi Aladár Nápolyban vásárolt. Hatodik Rubens arczképe ismeretlen szerzőtől, melyet a főiskolai könyvtár engedett át s végül hetedik Izsó Miklós eredeti arczképe, melyet Székely Bertalan festett s a korán elhunyt szobrász derék özvegye adományozott Izsónk anyaiskolájának, a patakinak. Ez volt a képtár kezdő éve. Az uj tanév szerencsés kilátások mellett nyilt meg, amennyiben épp e napokban sikerült megszerezni a volt zemplénmegyei genialis festő Révész György egy nagybecsü eredeti olajfestményét: „A szőllőskei táj"-t.

Egyletek, társulatok.

— A hunyadmegyei történelmi és régészeti társaság vándorgyülése Kun Géza gróf elnöklete alatt, mint Hátszegről táviratik, élénk részvét mellett folyt le. Hátszeg vidékén a két napi körut alatt szives vendégszeretet fogadta a társulatot mindenfelé. Várhelyen nagybecsü régiségek gyüjtettek. Hátszegen diszes közönség hallgatta az elnök magvas beszédét, továbbá Téglás Gábor, Torma Zsófia értekezéseit. A hallgatóság elismerését Nemes Samu tolmácsolta.

— A budapesti asztalossegédek önképző egylete f. hó 17-én vasárnap délután 4 órakor VIII. ker. bodzafa- és Sándor-utcza sarkán levő Malkó András-féle vendéglőben szabad értekezletet tart, a melynek czélja dalárda alakitása.

Törvényszéki csarnok.

— Tömeges sajtópör. Az Esztergomban megjelenő „Esztergom és Vidéke" czimü hetenkint kétszer megjelenő lap ellen a komáromi ügyészség — állitólag — harmincz sajtópört inditott, politikai tartalmu czikkek közlése miatt.

— Végh Ignácz ügye. Végh Ignáczuak 2000 frt óvadékpénz letétele melletti leendő szabad lábra helyezése iránt ügyvédje által a kir. főügyészséghez beadott kérelem ott Végh Ignáczra nézve kedvezőleg döntetett el. Kozma Sándor kir. főügyész ugyanis a kérvényt pártoló utasitással küldte le a budapesti kir. ügyészséghez, mely első sorban lesz hivatva ez ügyben inditványozni. Zoltán vizsgáló biró a szabad lábra tétel tárgyában hozandó határozatát holnap délelőtt 9 órakor fogja vádlott előtt kihirdetni.

— Zsaroló asztalos legény. Somogyi Anna pékmesterné azon panaszt tette a rendőrség előtt, hogy Matosek József majsi szül. 28 éves, r. kath., nőtlen, asztalos levelet irt hozzá, melyben 20 frtot kér tőle és egyszersmind azzal fenyegeti, hogy ha a kivánt összeget neki meg nem küldi, kihireszteli az ujságokban, hogy vele viszonya volt s többször szerelmi találkozója a városligetben, az állatkert mögött. Vádlott letartóztattatott s ez alkalommal beismerte, hogy a levelet ő irta, de állitotta azt is, hogy annak tartalma igaz, mert neki panaszosnővel viszonya s a mondott helyen találkozója volt. A vizsgálat alatt azonban vádlott előadása teljesen valótlannak derült ki. Puvalia Anna kofának, ki mint tanu hallgattatott ki, s kit vádlott a levél kézbesitésével megbizott, vádlott azon utasitást adta, tudja meg, hogy Somogyi Anna magyarul meg németül beszél-e. Kétségtelen már ebből is, hogy vádlott nem is beszélt a panaszosnővel, annyival kevésbé volt vele viszonya, mert különben ilynemü utasitást nem adott volna a kofának. — Zsarolási szándéka vádlottnak kitünt Pus Margit, panaszos nő cselédje vallomásából is, ki előtt vádlott akként nyilatkozott, hogy Prágában akar utazni és pénzre van szüksége. E tényálladék a ma megtartott végtárgyalás alkalmával, elnök Brinkmann, jegyző Gruber L., ügyész Tóth Gerő — megállapittatván, vádlott Matusek József zsarolás vétsége miatt (bt. t. 351. §.) nyolcz havi fogházra itéltetett, mely itéletben vádlott meg is nyugodott, de a kir. ügyész felebbezte azt.

— Az érsek atyja. Ama bünfenyitő feljelentés, melyet Grósz Ignácz debrői bérlő idősb Samassa János, az egri érsek atyja ellen hamis eskü miatt emelt, nemcsak hogy már legfőbb itélőszéki elintézést, hanem uj fordulatot is nyert, még pedig a panasztttevő nem nagy örömére. Olvasóink még emlékezni fognak azon panaszra, melyet Grósz id. Samassa ellen előbb a polgári s később a fény. törvényszék előtt emelt. Grosz Ignácz ugyanis bérbe vette id. Samassa János, mint az egri érsek teljhatalmazottjától a kápolnai korcsmáltatási jogot három egymást követő évre. A szerződés csak szóbelileg köttetett meg s Grósz egy negyedévi bért, 600 forintot le is fizetett az érseki pénztárnál s erről szabályszerüen kiállitott nyugtát kapott. Midőn később a szerződést irásba kellett foglalni, Grósz vonakodott az ezen alkalommal stipulált szerződési feltételekbe egyezni, mivel azok állitólag a szóbelileg kötött szerződés alkalmával meg nem állapittattak. A dolog perre került. A törvényszék s a kir. tábla feltétlenül elutasitotta Grószt keresetével, a legfőbb itélőszék ellenben azt határozta, hogy ha id. Samassa János leteszi az esküt arra, hogy ő nem teljhatalmu megbizottja az egri érseknek, s hogy a szóbeli szerződés érvénye egy irásbeli szerződés kötésétől tétetett függővé — amint ezt a polg. per folyamán előadta, akkor Grósz keresetével elutasitandó. Id. Samassa J. ezen esküt le is tette, mire Grósz hamis eskü miatt tett panaszt id. Samassa ellen s feljelentéséhez ama teljhatalmu generális meghatalmazás hiteles másolatát csatolta, melyet az egri érsek id. Samassa János részére kiállitott. Ugy az egri törvényszék, mint a kir. tábla panaszost vádfeljelentésével elutasitá. Ugyanezt tette a legfőbb itélőszék is, azzal indokolván itéletét, hogy a mennyiben a feniorgó esetben a döntő körülmény az, hogy a szóbeli szerződés érvénye egy irásbeli szerződés megkötésétől tétetett függővé, panaszos pedig azt, hogy az id. Samassa János által ezen körülményre nézve letett eskü hamis volna, mivel sem igazolta, a további eljárás beszüntettetik. Azon kérdés tárgyalásába, vajjon teljhatalmu megbizottja-e id. Samassa János az egri érseknek, illetve hamisan esküdött-e id. Samassa akkor, midőn ezt tagadásba vette, a legfőbb itélőszék nem bocsátkozott azért, mivel szerinte hamis esküről csak ott lehet szó, a hol tekintet nélkül a mellékkörülményekre a döntő körülményekre nézve tétetik hamis eskü. Most id. Samassa János Grósz ellen fordult s rágalmazás miatt emelt ellene panaszt. Az egri kir. törvényszék Grószt vádlá helyezte, mely határozat ellen ismét Grósz felebbezett. A kir. tábla azonban a felebbezést, mivel az elkésve adatott be, hivatalból visszautasitá s most a végtárgyalás Grósz ellen az egri törvényszék előtt már a legközelebbi napokban megtartatik.

— Fegyelmi ügyek a királyi tábláknál a mult itélő napra tüzött ülésében ma d. e. 9 órakor Szabó Miklós elnöklete alatt Popesku Trajan főhértemplomi albirónak, — mint volt karánsebesi jegyzőnek — fegyelmi ügyét tárgyalta. A közvádló volt Szeiffert Ede kir. főügyészi helyettes, vádlott személyesen nem jelent meg, hanem képviselője Rossu János ügyvéd. A vád Popesku ellen az, hogy bizonyos Stanasz Juon nevü csalással vádolt embert 8 napig sötét zárkában tartott, neki letartóztatása iránti végzését ki nem hirdette s vádlottat felebbezési jogára nem figyelmeztette, továbbá, hogy tisztességtelenül viselte magát, mert vádlottat szidalmazta, s végül, hogy kényszert alkalmazott, hogy vádlottat vallomásra kényszeritse. A biróság Popesku Trajánt vétkesnek találta és rosszalásra itélte, elmarasztalván 36 frt 42 krnyi költség megfizetésében. — Egy másik fegyelmi ügy Krivényi Rezső szeniczei kir. végrehajtóé. Vádoltatik a végrehajtó — ki a tárgyalásnál személyesen jelen van — azzal, hogy egy izben 20 hitelező részére teljesitett foglalást s egyenkint számitotta dijait 63 frtban összesen, továbbá, hogy árverési hirdetések kiirása, igények hirdetése s elhalasztások iránti értesitésekért dijakat szedett, melyek törvényszerüleg megállapitva nincsenek. — Az I. folyamodásu biróság fegyelmi utján Krivényit vétkesnek mondta ki s feddésre itélte. Vádlott telebbezése folytán ma a kir. tábla következő itéletet mondott: Krivényi Rezső végrehajtó, az ellene emelt fegyelmi vád szerint vétkesnek mondatik s II-od fokulag 5 frt birságban marasztaltatik; — a felvett dijak visszafizetésére vonatkozó kérelme a főügyészségnek nem teljesittetik.

— Sajtópér. F. hó 19-én fog tárgyaltatni Mike Károlynak Czanik József elleni sajtópöre.

— Sikasztó. Klobusitzky Sándor volt m. kir. postatiszt bünügyének végtárgyalására f. hó 21-ke tüzetett ki. Előadó dr. Laszy lesz.

A hivatalos lapból. (jul. 15) Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Regéczy Nagy Imrét az élettani eszköz- és kisérleti módszertanból egyetemi magántanárrá lett képesitése folytán ezen minőségben megerősitette. A közmunka- és közlekedésügyi miniszter Bertalan Lajos okleveles mérnököt a m. kir. államépitészeti hivatalok létszámába kir. főmérnökké, Gabányi Endre és Kátay Gyula mérnököket a m. kir. államépitészeti hivatalok létszámába kir. segédmérnökökké nevezte ki. Az igazságügyminiszter Egyed József nagy-kanizsai kir. végrehajtót a letenyei kir. járásbirósághoz helyezte át. A fiumei m. kir. tengerészeti hatóság a kereskedelmi tengerészethez Duimich Emilt hajókapitánynyá nevezte ki. A fővárosi pénzügyigazgatóság Boros József lajstromozót irodavezetővé nevezte ki. A soproni pénzügyigazgatóság Stucker István IV. oszt. adótisztet és Collognáth Ferencz V. oszt. adótisztet a sümegi, illetőleg a letenyei adóhivatalhoz III. osztályu ellenőrökké nevezte ki.

Névváltozások. Sturm Imre nagyváradi lakos vezetéknevének „Rónai"-ra, Stern Czeczilia b.-csabai illetőségü temesvári lakos vezetéknevének „Csabai"-ra, Friedmann Vilmos miskolczi illetőségü tettleges állományu honvédhuszár-őrmester, saját, valamint kiskoru Dezső, Józefa és Ignácz nevü gyermekei vezetéknevének „Békefi"-re, Rosenfeld Lipót kecskeméti lakos saját, valamint Armin, Móricz, Terézia és Gizella nevü kiskoru gyermekei vezetéknevének „Révai"-ra, Ostreicher Mátyás budapesti lakos vezetéknevének „Csányi"-ra, Hamrák Győző budapesti lakos vezetéknevének „Szepessi"-re, Gayer Károly budapesti lakos saját, valamint Károly és Jenő kiskoru gyermekei vezetéknevének „Garé"-ra, Jantsek András budapesti lakos vezetéknevének „Tihanyi"-ra, Thoma Antal budapesti lakos saját, valamint Ödön kiskoru gyermeke vezetéknevének „Tolnai"-ra, Stauber Mór budapesti lakos vezetéknevének „Szemes"-re, Grandenapel Adolf budapesti lakos vezetéknevének „Gerő"-re, Hartmann Nándor kruplivniki lakos vezetéknevének „Hunyadi"-ra, Treszler Károly budapesti lakos vezetéknevének „Dáinoki"-ra, Hechtl Henrik budapesti lakos vezetéknevének „Hollós"-ra, Frankfurter Mihály budapesti lakos vezetéknevének „Fodor"-ra, Dr. Weiszkopf Mór budapesti lakos vezetéknevének „Virág"-ra, Guttmann Márton budapesti lakos vezetéknevének „Garay"-ra, Fritz János budapesti lakos saját, valamint Béla nevü kiskoru gyermeke vezetéknevének „Szatmári"-ra, Resszer József budapesti lakos vezetéknevének Radnai"-ra, Roth Arnold budapesti lakos vezetéknevének „Miskolczi"-ra, Purian István budapesti lakos vezetéknevének „Perényi"-re, Benkhard Vilmos budapesti lakos saját, valamint József, Károly, Ferike, Vilma és Kamilla nevü kiskoru gyermekei vezetéknevének „Benkő"-re, Dr. Schwaiger Fülöp József budapesti lakos vezetéknevének „Komjáti"-ra, Hrich Károly budapesti lakos vezetéknevének „Koncz"-ra, Löwi Adolf croszlányi lakos vezetéknevének „Lévai"-ra, Lung Milivoj martonosi lakos vezetéknevének „Lungovics"-ra, Bergar Ignácz esztergomi lakos saját, valamint Fáni, Henrik, Béla és Róza nevü kiskoru gyermekei vezetéknevének „Berényi"-re kért átváltoztatása megengedtetett. (A hivatalos lap egy régibb számából ismételjük még a következő névváltoztatásokat: Dr. Hezler Mór apostagi lakos, Heizler Ignácz solti lakos saját, valamint Ákos nevü kiskoru gyermeke, — Heizler József solti lakos saját, valamint Emil, Etta és Ilona nevü gyermekei, Heizler Lajos apostagi lakos saját, valamint Berta Helena és Aladár nevü gyermekei és Heisler Mór solti lakos vezetéknevének Hetényire kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedtetett).

Kinevezések. A budapesti kir. törvényszék elnöke, a vezetése alatti kir. tvszékhez hivatalszolgákká: Gaál István és Szakáll Gábor segédszolgákat; segédszolgákká pedig: Pusztay István, Schwarcz Alajos, Strobl Antal, Márkus István és Gyurics Vincze napidijas szolgákat nevezte ki.

Egylet. Somogymegye törvényhatósága területén alakult Iharos-berényi vegyes ipartársulat alapszabályai, a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium által a törvényes bemutatási záradékkal ellátattak.

Ügyvédi kamrákból. A pozsonyi ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, hogy Borovánszky Ede nagyszombati ügyvéd e kamara lajstromába bejegyeztetett. A debreczeni ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, hogy Menyhért János nyiregyházi ügyvéd, Pásztor Ferencz szolnoki lakos ügyvéd, és dr. Orvös Lajos debreczeni ügyvéd e kamara lajstromába felvétetett.

A hivatalos lapból. (jul. 16.) Kineveztettek: Veszprémy János és Andrásovics Béla budapesti itélő táblai rendes birák a kuria legfőbb itélőszéki osztályához birákká.

Rendjelviselési engedélyek. A király megengedte, hogy eberhorsti Eberan Sándor ellentengernagy a montenegrói fejedelemségi Danilo-rend 2. osztályát, és dr. Fischer Ferdinánd ideiglenes korvett-orvos, a szerb fejedelemségi ezüst vitézségi és hadi-érmet elfogadhassák és viselhessék.

Névváltoztatások. Hirschler Fülöp budapesti lakos saját, valamint Dávid, Ödön és Andor kiskoru gyermekei vezetéknevének „Palotai"-ra, Hladisch Nándor budapesti lakos saját, valamint Vilma és Nándor kiskoru gyermekei vezetéknevének „Ladányi"-ra, Rheinwald Gusztáv budapesti lakos saját, valamint Lajos, Vilmos, Sándor, Jolán, Frencz és Béla kiskoru gyermekei vezetéknevének „Rajnai"-ra, Weinstein Béla budapesti lakos saját, valamint Irén nevü kiskoru gyermeke vezetéknevének „Vajda"-ra, Salzmann József budapesti lakos vezetéknevének „Sebes"-re, Mittermayer Nándor budapesti lakos saját, valamint Gizella és Mária kiskoru gyermekei vezetéknevének „Káldi"-ra, Grósz Vilmos budapesti lakos vezetéknevének „Gorócz"-ra, Schreiber Izrael budapesti lakos vezetéknevének „Köves"-re, Stöckelmacher Bernát budapesti lakos vezetéknevének „Sarkadi"-ra, Goldmann Dávid (Dezső) budapesti lakos vezetéknevének „Arany"-ra, Fischer Jakab budapesti lakos vezetéknevének „Halász"-ra, Járosch Fülöp budapesti lakos vezetéknevének „Járosi"-ra, Volkenberg Gusztáv budapesti lakos vezetéknevének „Sárközi"-re, Jeiteles Győző aradi lakos vezetéknevének „Inkei"-re, Grünfeld Mihály hódmezővásárhelyi lakos vezetéknevének „Munkási"-re, Bretträger Márton, Erzsébet és Éva kiskoru gyermekei vezetéknevének „Bátor"-ra, Grosz János szolnoki lakos Sándor nevü kiskoru gyermeke vezetéknevének „Nagy"-ra kért átváltoztatása, belügyminiszteriumi rendelettel megengedtetett.

KÖZGAZDASÁG.

Üzleti hetiszemle.

— julius 16.

Gabonaüzlet. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Az időjárás a lefolyt héten oly szép és kedvező volt, hogy jobbat kivánni sem lehetett volna. Rövid esők felfrissitették a levegőt és az egész héten át gyenge szelek futtak. Ez időjárás fölötte kedvező volt az összes gabonanemek érésére és az aratók vigan láthattak munkájukhoz, melyet máig már jobbára be is fejeztek. A mi az aratás eredményét illeti, a hét folyamán hozzánk érkezett számos jelentés nyomán konstatálhatjuk, hogy mindenekelőtt rozs ugy minőségre, mint mennyiségre nézve meglehetesen jól ütött ki és ebből jelentékenyebb kivitelre tarthatunk számot. Másod sorban legbiztosabbat jelenthetünk az árpa-terméről és ennek eredménye, a mi a mennyiséget illeti, a legtöbb vidéken alig enged kivánni valót, de a mi a minőséget és szint illeti, ez valamivel silányabb lesz, mint a mult évben. A mi végre a buza-aratást illeti, egészben és nagyjában itt is kedvező eredményt jelentenek, bár sok vidékről még nem érkeztek tudósitások a minőség és mennyiségre vonatkozólag, de annyi tény, hogy egész országrészekben, mint Fehér, Tolna és Veszprémmegyékben nem érték azt el, a mit reméltek, mert a mult heti forró napok alatt a mag kiaszott, minek folytán a minőség jóval silányabb lesz, mint a mult évben volt.

A külföldről érkező jelentések, főleg a mi Németországot, Francziaországot és Galicziát illeti, ezek meglehetősen kedvezők és Angliának, hol gabonánk leginkább találkozik az amerikai versenynyel, szintén kevesebb bevitelre lesz szüksége; a mi végre Amerikát illeti, ugy itt ugyan körülbelül 20%-kal fog kevesebbet eredményezni a termés, mint a mult évben, de a hiányt az ujonnan müvelés alá vett földek ki fogják pótolni.

E jelentéseket, melyek összegezve nem mondhatók épen kedvezőknek, gabonaüzéreink iparkodtak saját czéljaikra kiaknázni és az uj garcna árát által akarják lenyomni, hogy minél tulzottabb hireket eresztenek világgá ugy a mi rossz, mint a külföldi jó termésről és ennek következtében már a lefoly héten is nagyon lanyha irányt követett az üzlet és az árak jelentékenyen csökkentek.

Buza a hét elején a malmoknak valamivel jobb vételkedve következtében, megszilárdult, de csakhamar ismét ellanyhult és mintegy 50,000 métermázsányi helyi forgalom mellett az árak a mult heti zárlathoz képest 30—40 krral gyengültek. Ma igy zárulnak: tiszavidéki 11.85—12.75 frt, pestvidéki 11.50—12.20, fehérmegyei 11.75—12.65, magyar északvidéki 11.10—11.75 frt métermázsánkint minőség szerint.

Rozs. Uj áru már elég érkezett piaczra és ennek folytán ó-áru alig adható el és ennek ára a mult heti zárlathoz képest majdnem 1 frttal gyengült. A heti forgalom ó rozsból mintegy 4000 métermázsára rughat, mi 8.50—8.75 frtjával adatott el, mig uj rozsból körülbelül 12.000 mm. vétetett ugy a kivitel, mint a helyi fogyasztásra 9—9¼ forinton.

Árpa a lefolyt héten majd teljesen el volt hanyagolva és eladatott égetni való mintegy 3000 mm. takarmányáru szintén körülbelül 3000 mm. 5.75 és 6.40 frtnyi ár között minőség szerint.

Tengeriből e lefolyt héten gazdag felhozatalokba részesültünk mi még a felmondások folytán és mintegy 50000 métermázsával szaporodott és igy a kinálat tulnyomó volt, minek folytán ára 20—30 krral gyengült métermázsánkint. Heti forgalom mintegy 20,000 mm. Mi a hét elején 6.05 frtjával, a hét végével pedig csak 5.80 frtjával adatott el.

Zabból e héten gyér felhozatalokban részesültünk, a kereslet azonban elég élénk volt ahhoz, hogy ára a mult héthez képest 10—15 krajczárral emelkedjék. A heti forgalom csak mintegy 1500 mm. volt.

Bab alig említésre méltó forgalomban részesült, mert a lefolyt héten nem igen adatott el több mint 300 métermázsa. Az árak nyomottak és jegyez ma dunai ára 6.75—7 frt, vasuti áru 7—7¼, oláhországi első rendü 7¾—8 frt, törpe 8½—8¾ frt mmkint.

Kendermag a lefolyt héten körülbelül 200 mm. adatott el 6¾—7 frtjával.

Kölesből a heti forgalom 300 mm. volt és magyar köles ára 5¼—5⅜ frt, takarmányáruó 4¼—4¾ frt.

Lenmag ó áru csekély forgalom mellett 12 frton jegyeztetik.

Határidőüzletben a lefolyt héten nagyon élénk volt a forgalom és az e heti kisebb árfolyamingadozások a bizonytalanság jellegét viselik magukon.

Szokványbuza őszre e héten mintegy 300.000 mm. köttetett. Indult a hét elején 11.18

KÉT FELESÉG.

— Angol regény. — 61.

NEGYVENEDIK FEJEZET.

(Vége.)

Beryl előlépett.

— Én magam adom be neki, mondá Oktávia bizalmatlanul. Mylord ön borzasztó igazságtalanságot követ el irányomban. Én nem vagyok sem hazug, sem csaló — ártatlan asszony vagyok csak, ki atyjának régi barátját szereti, s szeretetét és bizalmát ezerszer többre tartja, mint Hawks Cliff birtokát. Mylord, a szivem megtörik a miatt hogy igy tud gyanusitani. Mondja, hogy még mindig hünek és becsületesnek tart.

A pohárral kezében hozzálépett. Egy pillanatig állva maradt, választ várva a gróftól kérdésére, melyet azonban nem kapott meg. Azután lehajlott, Judás-csókot nyomott a beteg homlokára, elfojtott zokogást hallatott és aztán megtörötten oda nyujtá neki a poharat.

A gróf kezébe vette ezt s szuró szemmel erősen nézte a nőt.

— Megigyam? kérdé gyanakodva.

Cangers ijedten kiáltott fel. Callender félig fölemelkedett üléséről, mindaketten a legheveseb izgatottságban voltak, melynek nyilatkozását alig tudták eltitkolni, de Oktávia még halványabban mint az előbb, s keskeny ajkán kegyetlen mosolylyal azt mondá:

— Igen, mylord, igya meg.

A gróf hallgatva ajkához emelte a poharat s kiüritė annak tartalmát. Keze lehanyatlott a pohárral, mely leesett a földre. Feje vissrahullott a vánkosokba.

Félig lehunyt pilláin át láthatta Oktávia sötét arczában a gyors, diadalmas felvillanást, midőn a nő hozzá szaladt. Cangers és Callender szintén hozzá siettek.

— Meghalt, mondá Oktávia.

— Tudtam, hogy egyszerre vége lesz, mondá Cangers.

— Nem, — nem halt meg, mondá Callendez megdöbbenve.

A gróf sajátságos mosolylyal nézett a három arczba, mely föléje hajolt.

— Jobban érzi magát mylord? kérdé Oktavia. Megismer-e bennünket? Haldoklik —

— Nem hiszem, mondá lord Hawkhurst hidegen, még mindig mosolyogva. Lépjenek vissza kérem. Valóban jobban érzem magam.

Az összeesküdtek borzadva néztek rá.

— Most nem fogok meghalni folytatá tovább a gróf, ellenségeit lángoló tekintettel vizsgálva. Nem vettem be az ön orvosságait, a mióta Parkné asszony ide jött. Az a kis vegyülék, melyet számomra keverni méltóztatott, hála a becsületes hallgatag Parknénak, ott áll a szekrényen. Láttam, mikor ápolnőm a poharakat kieserélte, a mit mindig megtett, mióta ide jött. Nála nélkül elvesztem volna az önök gyilkos keze alatt. Nyomorult, kigyó, gyilkos had! Ki a házamból! vagy a törvény bosszuját hivom fel ellenetek.

Felállt alakja egész fenségében és az ajtóra mutatott.

Oktávia jajgató kiáltásban tört ki és térdére esett. Cangers és Callender visszaléptek s ugy álltak ott, mintha a földbe gyökereztek volna.

Egy pillanatig halálos csend uralkodott; azután kivülről ismét a kapu csikorgása hallott be, a folyosón léptek hangzottak, a könyvtár ajtaja felnyilt és Sherwald lépett be, követve Noble Desmond és Star Vilmostól.

Midőn a három férfi belépett, Oktávia fáradságosan fölkelt s lélekzet után kapkodva egy székre hanyatlott.

Cangers és Callender még mindig meredten állottak ott. A rémület annyira erőt vett rajtok, hogy Hawkhurst szavát elfeledték megfogadni; de egy határozatlan eszme, hogy tagadás és bizonykodás által tisztára mossák magukat, már kezdett bennök földerengeni.

A gróf ismét elfoglalta helyét. Sherwald gyors, vizsgáló tekintetét végig jártatva a szobán, a grófhoz lépett és örömét fejezte ki, hogy jobb egészségben találja. Szives üdvözlés után bemutatta Desmondot és Star Vilmost. A gróf meghajtá magát.

— Kérem uraim, üljenek le, mondá. Ön is Desmond. Épen üzenni akartam önökért. Sherwald, elhozta az uj végrendelet fogalmazványát, melyet nem rég megrendeltem?

— El, mylord, de —

— Adja ide!

Sherwald egy vékony bőrboritékot vett ki zsebéből, s kihuzta abból a kérdéses okmányt. A gróf kibontá és tartalmát átfutotta. Azután lassan a tüzbe tette a papirt, mely lobbot vetett és azonnal hamuvá hullott szét.

— Igy mulik el az a szándékom, hogy Rollyn Cangerst örökösömmé tegyem, mondá a gróf nagy fenszóval. Soha de soha egy krajczárt sem kap vagyonomból.

Oktávia keservesen zokogni kezdett.

Cangers nem szólt egy szót sem.

A gróf kérdő arczczal hirtelen Desmond felé fordult.

— Megtalálta már a feleségét? kérdé.

— Nem, mylord, mondá Desmond szorongva. Csak lakását találtuk meg Bayswaterben egy házban.

Beryl a szoba egy szögletében ült, észrevétlenül és a csoporttól elfordulva, őt nem látták, de ő hallott mindent. Csöndesen viselte magát, de szive vadul és hevesen dobogott.

— Épen együtt voltunk Desmond lakásán, midőn irnokom az ön levelét elhozta mylord, mondá Sherwald növekvő és látható nyugtalansággal. És most mylord szabad megkérdeznünk, ki irta ezt a levelet?

— Ápolónőm, egy asszony, a ki tegnap reggel óta ápol és életemet megmenté, mondá a gróf nyomatékkal.

És pontosan elbeszélte Sherwaldnak Oktávia kisérletét őt megmérgezni, és hogy Parkné asszony hogy hiusitotta meg azt.

— Nem lenne szives őt előhivatni lord Hawkhurst? kérdé Desmond, gyorsan és elpirulva állván fel.

— Ez itt Parkné asszony, az a nő, a kinek életemet köszönöm, mondá a gróf. Parkné asszony engedje meg, hogy rokonomat Desmond urat, ügyvédemet Sherwald urat és Star urat bemutassam. Nos uraim, mi mondani valójuk van Parkné asszonynak?

Sherwald csalódva nézett kisérőire.

— Nekem nines egyéb mondani valóm, mint bocsánatot kérni, hogy terhére vagyok, mondá Star, — Nekünk, illetőleg nekem, az az eszmém volt, hogy ő talán mégis az én unokahugom lehet. Desmond ur a levél vonásaiban Beryl kéziratára vélt ismerni. De látom, hogy ez a hölgy Beryl nem lehet, s igy utolsó reményünk is oda van.

Sherwald csalódott arczczal nézett körül, Noble Desmond azonban örömtől sugározva lépett elő.

— Beryl, mondá gyöngéden. Oh, Beryl, végre tehát megtaláltalak!

A nézők legnagyobb bámulatára az idős asszony borzasztó fájdalomkiáltásban tört ki és viszszahátrált tőle.

Desmond megragadta karját, de amaz küzdött, hogy megszabaduljon, ami sikerült is neki.

— Megtaláltál Noble, mondá a legmélyebb fájdalom hangján. Jobb lett volna, ha mindörökre békében hagysz. Az álruha most hasztalan, s nem is viselem tovább.

Levette a főkötőt, a parókát és a pápaszemet; megnedvesité zsebkendőjét a kancsóból s lemosta arczáról a sötét festéket. Ott állt leleplezve mint Beryl Star, egész ártatlanságában és ifjui szépségében, — lángszemével, mely mint két csillag világitott. A gróf szótalanul bámult rá.

— Beryl, mondá Desmond hévvel, oh, jöjj hozzám. Felejtsd el ezt a rögeszmét, hogy első férjed él, és légy az én hü, kedves nőm. Beryl, feleségem —

— Megállj! kiáltá a gróf. Ez a leány Beryl Star?

— Az, mondá Star és Desmond egyszerre.

— Jenny Star leánya?

Star tétovázva mondott igent.

— Akkor egyáltalában nincs szüksége rá, hogy valaki magához fogadja, mondá a gróf fölkelve. Ez a leány az én leányom, és ilyennek elismerem őt itt mindnyájok jelenlétében.

Hitetlen kiáltásban törtek ki a jelenlevők.

Lord Hawkhurst kiterjeszté karjait Beryl felé, de ez szomorun rázta fejét és nem akart hozzá közeledni. És mégis oly hatalmasan érezte magát vonzatva hozzá, s oly örömest repült volna karjaiba, ha anyjának szomoru sorsa eszébe nem jut.

— Látom, hogy megvan benned a Hawkhurstok büszkesége Beryl, mondá a gróf. Tudom, hogy születésed felől mit mondtak neked, de ime kijelentem, és tudd meg tőlem, hogy Star Jenny, a te anyád, törvényes feleségem volt, és hogy te törvényes leányom vagy, egyetlen gyermekem lady Beryl Desmond!

A gróf szavai meggyőzőleg hatottak. A csoport körülötte szótlanul állt.

— Adós vagyok neked egy nyilatkozattal leányom, és önnek is Star ur, folytatá a gróf, miközben ismét helyére ült, mert még bágyadtnak érzé magát. Star Jennyvel akkor ismerkedtem meg, midőn nevelőnő és társalgónő volt lady Fortescue házánál.

Azután elbeszélte nekik, hogy szeretett belé és anyja akarata ellenére, a ki számára fényes házasságot tervezett, nőül vette és a st.-johnswoodi villába vitte; s hogy anyjának borzasztó gőgje, hogy akadályozta meg abban, hogy őt nyilvánosan is nejének ismerje; hogy hagyta el egy dühkitörésében, hogy tért vissza hozzá bünbánólag, de soha többé meg nem találta.

— Kerestem mindenütt, mint az őrült, mondá végezetre. Sok hét mulva egy embert küldtem Starwoodba. Ez azt a borzasztó hirt hozta, hogy Jenny meghalt. Egész a legutóbbi időig nem tudtam, hogy gyermeket szült. — Nem érdemlem meg szeretetedet Beryl; de ha megbocsátod azt a méltatlanságot, melyet rajtad elkövettem, azt hiszem, hogy szegény jó feleségem az égből le fog ránk mosolyogni és helyben hagyja ezt a megbocsátást.

Beryl fojtott zokogással futott atyja karjaiba.

Valamivel később azt mondá lord Hawkhurst,

— Te tehát Desmond felesége vagy Beryl? Mondj le rögeszmédről és tedd kezedet az övébe, a mint szerető feleségnek illik.

Beryl kiszabaditá magát atyja öleléséből.

— Nem rögeszme az, a mit első férjemről beszélek. Ott áll az az ember, a ki a mult augusztusban Genfben nőül vett s ő még mindig férjem nekem.

— Igen mondá Cangers, én vagyok a férje.

— Ő! kiáltá a gróf. Cangers! De hisze

irton, legmagasabb árfolyama 11.25 forint volt és azóta naponkint 11.10—11.20 forint között váltakozott.

Tengeri az összes határidőkben csak gyenge forgalomban részesült és az árak csak mintegy 10 krral variáltak. Bánsági tengeri julius—augusztusra 6.27 frttal indult és mintegy 80.000 métermázsányi hetiforgalom mellett majd mindennap gyengült 6.17, 6.15 és 6.13 forintra míg ma 6 forint 20 krron zárul; augusztus—szeptemberre 6.35 frton indult és 50,000 mm. forgalom mellett 6.22 frtig gyengült és 6.30 frton zárul; szeptember—októberre 6.50 frton indult; ingadozott 6.32 frtig és 30,000 mm. heti forgalom után 6.40 frton zárul; október—novemberre 6.45 frton indult és ez árt állandóan meg is tartotta és miután kb. 40.000 mm. heti forgalmat elért volna, igy marad zárulva.

Szokványzab őszre e héten nem részesült nagyobb üzletben és mintegy 20,000 mm. heti forgalom után 6.45 frton zárul mint a hogy a hét elején indult is.

Káposztarepcze augusztusra—szeptemberre a hét folyamán a kinálat szerint $\frac{1}{8}$—$\frac{1}{4}$ frttal váltakozott és $12^3/_8$ frton indulva 20,000 mm. heti forgalom után $12^4/_8$ frton zárul.

Hüvelyes vetemények és terményáruk. Mint minden évben az uj áru megérkezése előtt, ugy az idén is csendes az üzlet s ennek folytán a lefolyt héten igen szük határok között mozgott, mivel daczára az olcsó áraknak a vevők igen tartózkodók voltak.

Lencse forgalom nélkül; régi áru nem fordul elő s nem is vásároltatik, mivel mindenki uj arura vár.

Borsó csendes: kereslet nincs s az ajánlat is csekély. Nevieges árak 9—12 frt minőség szerint, hámozott belföldi 17—18 frt, külföldi hámozott $23^1/_2$—24 frt.

Köleskása csendes: I. r. $10^3/_4$—11 frt zsákkal együtt vidéki áru 9—$9^1/_2$ frtjával ajánltatik.

Muharmag forgalom nélkül; a kereslet megszünt, az árak névlegesek.

Bükkönyben csendes az üzlet, nincs sem kereslet sem kinálat.

Mák változatlanul csendes s az árak sem változtak, szürke 35—36, kék 45—46 frt.

Sertészsir kedvezőbb. Az árak valamivel szilárdultak: hordó nélkül 64—64.50, hordóstól 66—66.50.

Szalonnafélék csendesek, füstölt oldalszalonna 68—69, fehér 62—63, paprikás és kenyérszalona 58—59, vidéki 60.50—61 frt.

Szesz az előző héthez képest keveset változott, az árak mérsékelt kelet mellett jegyeztetnek: nyers szesz nagyban $32^3/_4$—33, fogyasztásra $33^1/_2$—34, élesztő áru $34^1/_2$—35 frt, finomitott $35^1/_4$—$35^3/_4$ frt.

Szilva és szilvaiz. (Deutsch és Pollák jelentése az „Egyetértés“ részére.) Szilva. A határidőüzlet ezen áruban a lefolyt héten élénk volt. A hét elején nem akarták ugyan a tulajdonosok által követelt árakat megadni, de miután egy elsőrangu import-ház mint nagyobb mennyiségek vevője lépett fel jobb árakat fizettek. A hét végén jegyeztettek: szerbiai uzance szilva október-novemberre $13^1/_4$ frt pénz, $13^1/_2$ frt áru; boszniai $13^3/_4$ pénz, $14^1/_4$ áru. Szilvaizben csekély volt a forgalom. A szerbiai gyümölcsösök állásáról érkezett kiválóan kedvező hirek fölötte lankasztólag hatottak az üzletre, szlavoniai $19^1/_2$ frt, bánáti 19 frton kináltatott.

Gyarmataruk. (Brázay Kálmán tudósítása.) Czukor. Az üzlet e czikkben teljesen lehangolt. Nyers és finomitott áru csupán a pillanatnyi szükséglet fedezésére vásároltatik. A gyárak a külföldi tudósitások hatása alatt s azon körülménynél fogva, hogy az áru iránt nálunk is majdnem teljesen hiányzik a vételkedv, engedékenyebbek lettek, elannyira, hogy mult heti követeléseiket tetemesen leszállitották ugy az augusztus és szeptember hóban, valamint a téli hónapok alatt szállitásra lekötendő mennyiségeket illetőleg. A helyzet tehát határozottan csökkenő irányzattal bir s a piacz aligha fog kedvezőbb alakulást nyerni, mert üzletpangás állt be, s a répatermésre nézve a kilátás igen kecsegtető.

Kávé. A hamburgi piaczon élénk üzletmenet mellett a czikk igen nyugodt irányzatot foglal el. A tulajdonosok szilárdan tartják áruikat, mig megrendelések alacsonyabb ajánlatokkal érkeznek. A külföldi tudósitások kedvezők. Brazilliából vett tudósitások az uj Rio-termést negyedfél millió bálra becsülik; a minőség azonban eddig még nem bizonyult oly jónak, mint azt általában várták; különben most még korai itéletet mondani a végleges eredményre nézve. A santosi termés eredményét mintegy $1^3/_4$ millió bálra becsülik, s azt hiszik, hogy sokkal korábban fog piaczra kerülni mint a mult években, a mi nem csupán az idei kedvező időjárásnak következménye, hanem részben a jobb közlekedési eszközöknek, részben a gazdaságokban alkalmazott gépeknek tulajdonitandó. Tavalyi áruból igen kevés a készlet.

Rizs. Indiai nyers, valamint a fényezett áru folyton élet nélküli.

Füszerek. Bors, singaporei, tetemes forgalommal s szilárd árákkal igen keresett czikk. Szegfübors emelkedő irányzatu. Szegfüszeg szilárdan tartja árait. Fahéj, lignea faj, változatlan.

Salétrom. Nagyobbodó kereslet és gyér kinálat mellett az árak emelkednek.

Hering. A stettini piaczra tetemes a behozatal az uj skót Matjes-heringből, minek folytán a kinálat nagyobbodott, s csakis a kiváló minőségü volt kelendő. A tavalyi Crownfullbrand-hering teljesen elhanyagolt, s igen jutányosan vásárolható. A hollandiai idei heringből rendkivül nagy a behozatal, s az árak eddig még nem ismert alacsony fokra szálltak.

Tea. A londoni piaczon lanyha irányzatu, korlátolt forgalommal, s ingadozó árakkal. Az uj termés minősége silány, s ezt tekintetbe véve, az idei árak arányban állanak a mult évi idény kezdeten fenállott árakkal.

Bőr. (Strasser és Schönfeld czég tudósitása az „Egyetértés“ részére.) A lefolyt héten eladatott: Juhbőrből: 15,000 drb szerbiai 128—132 frtért száza, 1500 db törökországi 34 frtért 56 kilója lábak nélkül, 5000 drb németfajtáju döglött juhoktól 3.10—3.20 frt párja, mindnél két százalék levonással. Az üzlet gyapjuban keevezőbbnek mutatkozik. Bárányborókból: 2000 drb bácskai 104 frtért száza, 3000 drb németfajtáju 65—90 frtért száza 2% levonással. Kecske és gidabőrben nem forditt elő üzlet. Nyers marhabőrben a hangulat szilárd, de csekély a forgalom, mivel idegen vevők nem érkeztek. Jegyzünk magyar nyári száraz ökörbőrt 109—111 frt, detto tehenbőrt 110—112 frt, detto pittlingbőrt 113—118 frt, detto kneipenbőrt 120—130 frt. Nyári száraz német ökörbőrt 112—114 frt, tehén bőrt 113—116 frt, bikabőrt 95—105 frt. Borjubőrt fejekkel 185—195 frt, fejek nélkül 205—212 frt, mind a nyers bőrök ára métermázsánkint. Lóbőr nehéz tiszta szortirozott áru 10.50—12 frt, könnyebb 9—10 frt párja.

Norinbergi rövid- és diszmü-áruk. (Leipniker Manó és Gyula czég jelentése az „Egyetértés“ részére.) A juliusi napokban lefolyt üzlet jelentéktelen maradt, és az utóbbi hónapban tett tapasztalásoktól csak annyiban különbözik, hogy a fizetések még gyérebben történtek, mig az áruk eladása a „Seison morte“-nak mindenben megfelel. Nevezetes, hogy a gyertya ára 2 frttal feljebb ment, mely körülmény ezen évszakban, hol a szükséglet jelentéktelen, valami szokatlan és csak a nyersanyag felemelt árán alapuló, ugy hogy további árfelemelés is várható, mely következtetés annál valószinübb, minthogy későbbi szállitásokra nagyobb mennyiség adatott el.

Sertésvásári jelentés. (Az első magyar sertéshizlaló s előlegezési részvénytársaság jelentése.) Budapest-Kőbánya julius 15-én. A felhajtás mesze áll a szükséglet mögött, a hiányt ennek folytán a raktárkészletből kellett pótolni, s minthogy könnyü áru is szüken volt, a tulajdonosok felhasználva eme conjuncturát s magasabb árakat követeltek, melyet meg is kaptak. A heti zárlat szilárd s az árak kedvező vételkedv mellett emelkedők. Heti átlag árak: magyar sortirozott áru 250—280 kg sulyu 51—52 kr, 180—220 kg. $51^1/_2$—$52^1/_2$ kr, öreg 300 k. fölül 48—50 kr, könnyü $51^1/_2$—52 kr. tüskés $47^1/_2$—50 kr kgként tiszta sulyban. Takarmányáruk: bánáti tengeri 6.20 kr, oláh 6.15 kr, árpa 6.60 kr. Helybeli sertésállomány: julius 8-án maradt 81.488 db. Felhajtatott: az alvidékről hizott 3062, hizlalni való 820, Szerbiából 1021. Rumeniából 1556, magy. államvasuton 492, vidéki felhajtás 17, a budai vámokon 64. Elhajtatott: a felvidékre 164, Bécsbe 3056, Csehországba 752, Badenbachon át 1655, Ruttkán át 727. Gráczba 175, budapesti fogyasztás 2287. külteleki fogyasztás 80, magyar államvasuton 92, marad 79 002 db. A részvény-szállásokban van 17809 db. Az egészségügyi és átviteli szállásokban julius 8-án maradt 9442 darab. Ehhez jött, szerbiai 1021 darab, romániai 1556 darab, elhajtatott 2989 db, marad 9030 db, és pedig 5896 db szerbiai, 5154 db romániai. Az egészségügyi szemlénél január 1-től a mai napig 2101 db vonatott el a fogyasztástól s semmisittetett meg. Bécsi vásár julius 12. Az összes felhajtás 3482 db, közte 1804 db orosz-lengyel. Az üzlet lanyha, árak csökkenők. Nehéz 44—46, közép nehéz 41—43, süldő s orosz-lengyel 38—43 frtjával fizettetett 100 kilókint. Dresdai vásár julius 11. A vásáron volt 520 db. s 266 db magyar sertés. Mind két fajtáért $\frac{1}{2}$ Ebként 57 fillért fizettek. Berlini vásár julius 4. Felhajtatott 5185 db. A sertésvásár csendes volt. I. r. meklenburgi 55—56, orosz 46—50, magyar 52—54 márkájával fizettetett.

Vegyes közlemények.

* **Uj kiviteli ut Fiuméba.** Tolnay miniszteri tanácsos, a magyar államvasutak vezérigazgatója és Zsák miniszteri főmérnök tegnap este Báttaszékbe utaztak, hogy az onnan a Dunához tervezett mintegy $1^1/_2$ mértföld hosszu vasutvonalat, különösen pedig a Baja átellenében tervezett dunaparti pályaudvar tervrajzát a helyszinén tanulmányozzák. Ezen már rég szellőztetett terv foganatositása által uj, független kiviteli ut nyilnék Fiuméhe, még pedig nemcsak a főváros, hanem főképen a magyar Alföld részére is, melynek kivitelét ezen az uton a Bega és Ferencz-csatorna segitségével egyenesen a tengerhez lehetne irányozni. A tervezett vasutvonal kiépitése által a kormány végre a budapesti malmok azon jogos kivánságát is teljesithetné, miszerint a magyar lisztkivitel részére Fiuméba lehetőleg olcsó szállitási tarifa alkottassék. A szállitási költségek Budapesttől Bajáig vizen, teljes hajórakománynál beleértve a be- és kirakodást is, métermázsánkint 18 krajczárra tehetők. Hozzászámitva ehhez még a Dunapart-zákány-fiumei 560 kilométer hosszu vasutvonal részéről szintén 18 krajczárt 100 klgrkint és kilometerenkint, ugy ez métermázsánkint szükség esetén még leszállitható 110 kr. össztételt eredményez, mig ellenben ma 137·6 krt kell fizetni.

* **Szikla repeesztések a Dunán.** A Duna-egylet a következő jelentést tette közzé: Krems közelében a Dunában sziklaképződés van, mely a mult évben oly jégtorlódást okozott, hogy a város mélyebben fekvő része árviz által borittatott el. Mivel a vaskapui munkálatok folytatására ujabb robbanási modokról tett tapasztalatok nagy fontossággal birnak, s Millton Lauer müszaki őrnagy az ily sziklaképződések eltávolitására uj módszert ajánl, a Duna-egylet elhatározta, hogy a Lauer-féle módszert a Kerems-melletti sziklaképződésen nagyban megfogja kisérleni. A nevezett sziklaképződés kemény zagylából áll, s közönséges vizállásnál a vizből ki nem látszik, s a kisérletre igen alkalmas. A Duna-egylet ezen jelentése élénk visszhangra talált mindenfelé. Bilandt-Rheidt hadügyminiszter megengedte Lauernek, hogy részt vehet a kisérlettételben, a szükséges müszaki katonákat is rendelkezésére bocsátotta. Az eredmény fölött jury fog itélni, melynek elnöke Gyurits alezredes a müszaki kar elnöke, jegyzője pedig Pap kapitány lesz. A 800 frtnyi költség felét Alsó-Ausztria, a másik felét pedig a Duna szabályozási egyesület fogja viselni. A juryba beválasztattak: Alsó-Ausztria részéről Wex udvari tanácsos és Brückl mérnök a Dunaszabályozási bizottság Tauszig Zsigmond főmérnököt, a dnnagőzhajózási társulat részéről Marchetti kapitányt, az osztrák mérnöki és épitészi-egyesület részéről Deutsch mérnök. A kisérletek már a legközelebbi napokban kezdődnek. Siker esetén a Duna-egylet julius 31-ére közös kirándulást tervez Kremsbe, hogy Lauer módszerének alkalmazásáról személyesen meggyőződjék.

Sorsolás.

— **A Salm-sorsjegyeknek** tegnap Bécsben tartott huzása alkalmával nyertek: **20.000** frtot p. p. 6732 sz., **2000** frtot p. p. 76678 sz., **1000** frtot 69277 sz., **200** frtot p. p. 56598 és 59852 sz., **120** frtot p. p. 5237, 5905, 25925 és 46009 számok, **110** frtot p. p. 8625, 52220, 56889, 60455, 66780, 71689, 78073 és 94020 számok, **100** frtot 575, 8913, 10348, 22116, 37343, 39387, 43162, 58688, 65010, 70093, 74086, 85154 és 95260 számok. Továbbá egyenkint **60** frt p. p.-ben nyer mig a következő 670 sorsjegy: 22 70 120 129 256 296 463 552 879 962 **1**070 756 823 982 **2**214 363 396 404 425 481 599 662 946 **3**036 204 367 630 657 837 **4**323 584 680 781 **5**372 385 415 502 976 983 **6**070 452 613 773 787 805 806 887 991 **7**172 317 404 571 625 628 685 833 **8**051 273 289 376 405 429 536 550 616 898 **9**144 482 622 898 996 **10**422 433 463 912 968 **11**239 809 810 **12**052 294 811 920 979 **13**283 416 470 618 803 **14**200 583 662 830 863 **15**042 043 196 209 239 379 810 960 977 **16**001 113 720 885 892 915 952 **17**161 171 445 599 738 **18**102 557 685 797 817 **19**448 567 860 **20**063 267 363 519 730 823 **21**091 378 447 960 **22**040 341 472 675 933 **23**250 492 **24**225 349 384 392 407 418 655 705 714 773 781 **25**076 304 388 658 720 808 890 **26**099 397 406 561 911 930 **27**279 469 913 **28**024 049 157 194 242 323 527 599 927 **29**091 245 320 357 502 835 916 923 **30**124 393 434 515 998 **31**037 063 120 188 195 740 **32**174 483 583 980 **33**262 268 483 557 592 914 **34**519 719 877 906 976 **35**429 543 913 986 **36**215 287 368 786 **37**006 148 191 229 297 662 **38**096 132 355 448 528 690 728 888 927 **39**277 285 427 586 595 700 724 932 **40**205 384 472 523 762 825 988 **41**073 256 397 527 638 871 884 923 983 **42**068 242 330 639 856 **43**075 404 446 748 **44**027 045 062 213 242 257 492 683 759 935 **45**163 449 768 **46**370 453 522 609 **47**104 477 641 698 742 773 806 907 **48**015 351 442 479 788 901 **49**037 101 135 359 508 551 660 664 855 908 **50**212 249 289 343 364 480 743 **51**051 228 546 550 896 **52**241 360 370 536 620 783 788 892 899 969 **53**153 747 803 805 823 832 979. (Vége köv.)

— **A Waldstein-féle** sorsjegyeknek tegnap Bécsben tartott huzása alkalmával a következő számok huzattak ki: 24430 sz. nyert **20.000** frtot p. p., 47919 sz. **2000** frtot p. p., 49447 sz. **1000** frtot 13589 és 100216 sz. **500** frtot. Azonkivül nyertek á **100** frtot p. p.-ben 25716 44881 63360 65021 és 102562 számok, á **50** frtot: 5639 44080 49737 58029 62535 68920 85893 96645 98104 és 100830 számok, **40** frtot 732 7523 7762 23562 23820 26509 27352 28704 29099 34232 35097 36831 43683 49139 50935 52115 56721 63148 87489 és 91061. Az alább felsorolt 1360 sorsjegy végre egyenkint **30** frtot nyer pengő pénzben: 11 114 353 515 619 710 730 747 972 **1**026 103 126 181 217 296 365 449 481 491 622 667 684 687 771 964 978 **2**067 286 355 410 424 487 636 707 789 814 884 **3**073 110 575 655 731 742 762 779 875 908 972 **4**080 246 300 317 419 422 635 655 664 751 786 808 858 923 967 **5**041 153 199 261 596 629 674 684 808 884 886 **6**115 142 200 321 365 385 553 611 624 764 863 889 903 995 **7**056 114 142 188 200 204 483 524 558 635 726 837 963 **8**050 267 272 404 506 649 677 740 749 804 982 **9**010 135 303 361 389 391 588 773 804 935 **10**034 037 128 151 153 453 702 797 841 859 973 **11**399 472 581 595 607 733 824 829 899 926 **12**002 023 035 206 262 303 330 365 466 555 601 634 650 668 771 815 820 927 931 954 973 974 **13**114 127 155 284 380 459 484 599 622 680 753 798 835 853 980 **14**049 154 401 421 615 618 802 855 948 **15**080 101 150 315 411 486 515 595 601 665 688 848 872 907 975 980 **16**078 216 243 289 347 537 691 807 847 986 **17**066 322 817 830 833 955 968 **18**066 067 082 174 216 253 265 292 481 516 555 678 832 883 952 988 **19**019 035 187 244 298 422 471 500 555 585 659 693 748 822 856 992 **20**001 084 097 127 161 173 410 438 534 535 570 591 594 615 785 829 879 962 987 **21**040 328 332 415 486 **496** 596 614 617 642 662 670 928 930 969 971 **22**026 049 078 103 206 229 366 384 411 485 592 856 **23**099 203 215 239 343 447 480 508 572 709 723 785 856 932 947 963 **24**093 170 178 233 312 360 369 457 527 936 941 **25**056 074 202 204 269 272 393 396 456 521 720 721 768 835 963 **26**047 060 190 340 419 424 489 512 513 555 579 593 683 726 737 827 996 **27**037 112 119 207 351 427 472 628 637 649 721 812 950 972 **28**132 263 462 496 508 521 535 581 810 852 865 890 967 **29**069 105 249 309 335 376 519 568 827 943 **30**011 013 099 145 177 321 401 441 766 784 810 818 849 861 966 979. (Folyt. köv.)

Kereskedelem és tőzsde.

** **Az aratás Amerikában.** A három utolsó évben tett tapasztalatok fölöslegessé teszik annak bizonyitását, mily nagy visszahatással van az amerikai aratási eredmény gazdasági viszonyainkra. Az amerikai gabonakivitel Európába, mely évről évre nagyobb mérveket öltött, igen szük korlátok közé szoritotta az európai gabona-kivitelt; a német gabonavámok pedig végkép arra juttatták az egykor irányadó ausztria-magyarországi gabonakivitelt, hogy most már csak lényegtelen szerepet játszik a nemzetközi gabonapiaczon. Ausztria-Magyarország csak azon esetben vihet ismét lényeges szerepet, ha Amerikában vagy egészen rosszul sikerülne az aratás vagy legalább oly gyöngén, hogy kiviteli képessége lényegesen szenvedne, magától értetik, hogy hazai gazdag aratás első kellékként szerepeljen. Az első hirek, melyek a tengeren tuli aratási kilátásokról érkeztek, reményt keltettek, hogy pangó buzakivitelünknek ismét alkalma lesz felvirágozhatni. A hirek szerint az Egyesült Államok ezidei buzaaratási eredménye 30—40 százalékkal mögötte áll a tavalinak. Ha ez valónak bizonyul, ugy az amerikai gabonakivitel csakugyan tetemes csökkenést szenvedett. A legujabb tudósitások szerint azonban másként áll a dolog. Igy például az, hogy Illinoisban általában 25—30 millió buskellel kevesebb lesz az ezidei termés a tavalinál, valótlannak bizonyult. Az állam mezőgazdasági-departementje legközelebb részletes kimutatást tett közzé, mely szerint Illinoisban ez idén 51.137.000 bushelre tehető a termés, tavai 53.767.000 bushel volt. — E szerint ez idén csak 2.630.000 bushellel termett kevesebb mint a mult évben. — Még szembeötlőbb a különbség, ha az Ohio-állam buzaterméséről szóló kimutatásába pillantunk. Ezen állam terméséről azt hiresztelték, hogy 15—17.000,000 bushellel fog a tavalyi mögött állni, a hivatalos kimutatás szerint 7.000,000 bushel többletet várnak. — Minneset államban az ez idei buzatermést félhivatalosan 45.000,000 bushelre becsülik, vagyis három millió bushellel többre, mint a tavalyi volt. — Nyugati Pensilvania, Ohio és nyugati Virginia 40 városából érkezett tudósitások szerint az ottani aratási kilátások sem oly kedvezőtlenek, mint a minőknek az eddigi jelentések feltüntették, Magánjelentések, melyek ugy a felsorolt, mint más tartományokból érkeznek, nagy szárazságok és rovarok által okozott károkról szólnak. Összevetve a hivatalos, félhivatalos és magánjelentéseket, arra az eredményre jutunk, hogy Amerika ez idén 15—20 százalékkal kevesebbet fog aratni, mint a mult évben, Valószinü az is, hogy a buza minősége sem lesz oly jó, mint a tavalyi buzáé volt. E körülmények remélni engedik, hogy Magyarország a mennyiben saját aratási kilátásai a mai napig áttekinthetők, ez idén nagyobb szerepet fog játszani a közép- és nyugot-európai buzapiaczon, mint a minőt a mult évben játszott.

** **Bank a magyar bortermelés emelésére.** Több aradmegyei nagybirtokos szövetkezve franczia tőkepenzesekkel oly bank alapitását tervezi, melynek czélja a magyar bortermelés emelése s a borok kivitelképessé tetele volna. Czélját a bank, mint Áradról irják az által véli elérhetni, hogy oly szőlőtulajdonosoknak, kik szőleiket javitani, vagy okszerüen müvelni akarják jelzálogilag biztositott kölcsönöket ad, szakképzett hivatalnokokat fogad, akik a szőlőmüveseket elméleti utmutatásokban részesitik. A bank mint tervezik bor eladási megbizások teljesitésével is foglalkoznék ugy azzal is, hogy vásárlandó borokra előlegeket szolgáltatna.

** **Párisi bankok.** A „Journal des Débats“ következő kimutatást közöl a franczia legnevezetesebb hitelintézetek azon kamatlábairól, melyekre a mostani árfolyam szerint kamatoznak:

	Árfolyam	Kamatláb
Franczia bank	5600	3·42
Comptoir d'Escompte	1097.50	3·97
Union Générale (375 frk befizetéssel)	1395	4·09
Société Générale (250 frk befizetéssel)	745	4·08
Banque de Paris	1240	4·31
Crédit Industriel (375 frk befizetéssel)	782.50	4·41
Spanyol mobilier	790	4·52
Sous Comptoir des entrepreneurs	310	4·54
Société de Depots (375 frank betéttel)	728.75	4·55
Crédit mobilier	765	5·08
Banque Franko-Egyptienne (250 frank betét)	850	7·25
Banque d'Escompte (375 frk betéttel)	872.5	7·59
Société Financiére (250 frank betét)	517.5	7·91

** **Amerikai humbug.** Az amerikai sertéshus, pácolt hus és zsir behozatala ellen nemcsak Ausztria-Magyarország, hanem más államok is intézkedtek. A behozatal elleni tilalom egészségügyi szempontokból hozatott, és pedig azért, mert a legtöbb sertéshus, melyet Amerikából hoznak trichinos sertésekből ered. Az Egyesült-Államokban azt kivánják a kormánytól, hogy azon állitással, miszerint Amerikában semmi trichinos hust sem dolgoznak fel, eszközölje ki az illető kormányoknál a behozatal elleni tilalom megszüntetését. A ki az amerikai huskészitő módot csak némikép ismeri is, bizonyitani fogja, hogy arányilag igen sok trichinos sertéshus dolgoztatik fel. Különösen a kivitelre szánt husnál sémmire sem tekint az amerikai, hanem össze vág egészséges és beteg állatokat, a mint épen sorra kerülnek, nem törődve azzal, mikép izlik majd az európainak. — A mi azon statisztikai adatokat illeti, melyeknek azt kellene bizonyitaniok, hogy Amerikában a sertés-cholera inkább mulik, mint terjed, elég, ha azt megjegyezzük, hogy sertés-kereskedők és hentesek állitották össze, s igy az egész statisztikai kimutatás nem egyéb amerikai humbugnál.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Gabonatőzsde.

— julius 16.

Buza ma nagyon gyengén kináltatott, de a malmok sem mutattak vételkedvet és igy nem is jött létre emlitésre méltó üzlet. Az irány nagyon lanyha. Más gabnaneműekben sem volt forgalom és az irány itt is lanyha, csakis repcze iránt mutatkozott valamivel élénkebb kereslet és el adatott:

Repcze bánsági 4000 mm. Orosházán $11^1/_4$ frton, 2000 mm. Dombováron 11.60 frton, 800 mm. Tétényben 11.75 frton, azonkivül több kisebb tételben körülbelül 5000 mm. Budapesten $11.77^1/_2$ frton.

Mai hivatalos effektiv árak

Buza tiszavidéki	75—79 k.	11.85—12.75 frt
„ pestvidéki	75—79 k.	11.50—12.20 „
„ fehérmegyei	75—79 k.	11.75—12.65 „
„ északmagyarországi	75—79 k.	11.10—11.75 „
Rozs ó	70—72 k.	—.— —.— „
Árpa ó takarmány	60—62 k.	—.— —.— „
„ ó ágetnivaló	62—64 k.	—.— —.— „
„ ó szörfődei	64—66 k.	—.— —.— „
Zab ó	37—40 k.	6.40— 6.65 „
Tengeri uj bánsági	75 k.	6.05— 6.10 „
„ „ másnemü	73 k.	6.— 6.05 „
Köles ó	— k.	5.65— 6.10 „
Repcze uj káposzta	— k.	11.50—12.— „
„ „ bánsági	— k.	11.— 11.25 „

Határidő üzletben ma délelőtt élénkebb forgalom volt és köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza őszre 5000 mm. 11.10 frt, 2500 mm. 11.12 frt, 7500 mm. 11.13 frt, 5000 mm. 11.14 frt és 2500 mm. 11.15 frt.

B.-tengeri julius-augusztusra 2500 mm. 6.16 frt és 2500 m. 6.17 frt.

B.-tengeri aug.—szept.-re 2500 mm. 6.25 és 2500 mm. 6.27 frt.

B.-tengeri szeptember—októberre 2500 mm. 6.42 frt, 2500 mm. 6.40 frt és 2500 mm. 6.37 forint.

B.-tengeri október—novemb.-re 2500 mm. 6.48 forint.

B.-tengeri 1882. május—juniusra 2500 mm. 6.40 frt.

Szokványbuza 1882 tavaszra 2500 mmázsa 11.48 frt, 5000 mm. 11.49 frt és 2500 mm. 11.50 forint.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén oláhországi magánjelentések voltak elterjedve, melyek rosz aratásról adtak hirt, minek folytán szokványbuzában élénk forgalom keletkezett és köttetett.

Szokványbuza őszre 2500 mm. 11.17 frt, 2500 mm. 11.19 frt, 7500 mm. 11.20 frt és 2500 mm. 11.19 frt.

Káposztarepcze augusztus-szeptemberre 6000 mm. $12^1/_2$ frttól $12^5/_8$ frtig.

Déli 1 órakor hivatalosan sárulnak:

Szokványbuza őszre	11.17—11.20
B.-tengeri jul.—augra	6.15— 6.17
Szokványzab őszre	6.50— 6.52
Káposztarepcze aug.—szeptemb.-re	12.⅛—12.⅝

Délután.

A délután folyamán az Oláhországból érkezett hirek nem nyertek megerősitést, minek folytán ismét csendes lőn a buzaüzlet. Köttetett:

Szokványbuza őszre 2500 mm. 11.19 frt 5000 mm. 11.18 frt, 7500 mm. 11.17 frt, 2500 mm, 11.20 frt és 2500 mm. 11.21 frt.

Esti 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza őszre	11.20—11.22
Bánsági tengeri jul.—aug.-ra	6.15— 6.18
„ „ aug.—szept.-re	6.24— 6.27
„ „ szept.—okt.-re	6.37— 6.40
„ „ okt.—novemberre	6.47— 6.50
„ „ 1882. május—juniusra	—.— —.—
Szokványzab őszre	6.47— 6.52
Káposztarepcze aug.—szept.-re	12.⅝—12.¾

Terménytőzsde.

Terményekben ma gyenge volt a forgalom. **Disznózsir** szilárdabb, városi áru hordóval együtt 66 frt pénz és 67 frt áru; hordó nélkül 64 frton köttetett.

Termények mai hivatalos jegyzése 100 kilókint:

Különféle termény	Irányzat	Faj	Pénz frt	áru frt
Heremag	lanyha	luczerna magyar	—.—	—.—
		franczia	—.—	—.—
		olasz	—.—	—.—
		vörös	—.—	—.—
		nyers azonnali száll.	—.—	—.—
Repczeolaj	szilárd	finomitott	34.—	34.50
		őszi, kétszer finomit.	—.—	—.—
Lenmagolaj	lanyha		—.—	—.—
Olajpogácsa	lanyha	repcze, egysz. prés.	6.10	6.25
Disznózsir ingyen hordó netto tara	szilárd	pesti	66.—	67.—
		vidéki	—.—	—.—
		—	—.—	—.—
Szalonna	lanyha	m./a légensz.áru m.sz	61.—	62.—
		városi légensz	61.—	62.—
Fagygyu	csendes	füstölt, azonnal	67.—	68.—
Szilva ingyen hordó t. s. hordó és zsákokban	szilárd	olvasztott	44.—	45.—
		boszniai, hordó	—.—	19.—
		zsákokban	—.—	19.—
		szerbiai hordó	17.85	18.75
		„ zsákokban	17.85	18.75
Szilvaiz ingyen hordó netto tara	csendes	szlavoniai Ia uj	—.—	—.—
		bánsági uj	—.—	—.—
Dió	lanyha	magyar, min. szerint	—.—	—.—
		szerbiai	—.—	—.—
Gubacs burok nélkül	szilárd	magyar, Ia	20.—	22.—
		szerbiai	—.—	—.—
		magyar, fehér	—.—	—.—
		magyar, kékes	—.—	—.—
Hamuzsir ingyen hordó netto tara	csendes	házi, kék	—.—	—.—
		illiriai, erdélyi	—.—	—.—
		erdélyi	—.—	—.—
		fehér Ia	64.—	65.—
Borkő (term.) hordó nélkül	szilárd	fehér IIa	55.—	56.—
		vörös	65.—	—.—
		nyers, min. szerint	—.—	—.—
Méz netto tara	lanyha	sárga, csurgatott	28.50	29.50
		fehér	—.—	32.—
		apró hordókban	—.—	—.—
Viaszk	szilárd	rozsnyói	120.—	122.—
		bánáti	123.—	124.—
Szesz 100 liter százalékonkint	csendes	szesz	32.75	33.—
		„ élesztő	34.50	35.—

Értéktőzsde.

A kedvező mérleghirek, valamint a külföldi tőzsdepiaczok barátságos jegyzései ma is szilárd hangulatban tartották a tőzsdét, a mi leginkább osztrák hitelrészvények forgalmában nyilvánult, melyek ennélfogva további áremelkedést tapasztaltak. Járadékok is szilárdabbak voltak ma, de a forgalom még sem tudott nagyobb terjedelmet nyerni s meglehetősen korlátolt maradt.

Előtőzsde.

Az előtőzsde ma is kedvező irányban nyilt meg, hitelrészvények emelkedtek, járadék szilárd maradt. A forgalom korlátolt volt. Osztrák hitelrészvény 357.60-on indulva emelkedett 358-ig, esett ismét 357.40-ig, hogy azonnal ismét 358.60-ig emelkedjenek. **Magyar papirjáradék** 90.90-en köttetett.

11 óra 30 perczkor zárulnak. Osztrák hitelrészvény 358.60—358.70, magyar aranyjáradék 90.90—91.—

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén csak osztrák hitelrészvények részesültek élénkebb forgalomban, melyek további emelkedést is értek el, bankok általában emelkedők. Járadékok szilárdabbak, helyi értékek közül **malmok** keresettebbek, egyesek magasabban is. Az irány szilárd volt. Váltók és valuták lanyhábbak. Osztrák hitelrészvény 358.80-tól 359.40-ig, **magyar hitelbank** 355-ön köttettek. Helyi értékek közül Erzsébet-malom 212—213, Victoria-malom 426, Drasche féle téglagyár 150-en köttetett. Állampapirok közül **magyar 4%-os aranyjáradék** 91.05, magyar papirjáradék 90.95-ön köttetett, magyar nyereménykölcsön emelkedve, maradt 126 pénz. Váltók és valuták közül birodalmi márka 57.07½, és 57-en köttetett. Jegyeztetnek cs. k. arany 5.54—5.56, 20 frankos arany 9.30—9.32, birodalmi márka 57.10—57.20, váltó Londonra 117.15—117.30.

1 óra 30 perczkor zárulnak: osztrák hitelrészvény 359.40—359.50, magyar hitelbank 355—355.20, **magyar 4%-os aranyjáradék** 91.05—91.10, **magyar papirjáradék** 90.95—91.

Utótőzsde.

Az irány szilárd maradt; a forgalom korlátolt. Osztrák hitelrészvény 359.70 től 359.30-ig, **magyar 4%-os aranyj.** 91.07½, **m. papirj.** 91-en köttetett.

4 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 359.30—359.40, magyar 4%-os aranyjáradék 91.07½—91.10 magyar papirjáradék 91.—91.05.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsdo üzlettelenül folyt le. Az irány szilárd maradt, s köttetett osztrák hitelrészvény 359.50, magyar 4%-os aranyjáradék 91.05.

6 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 359.50—359.60, magyar 4% os aranyjáradék 91.05—91.10.

Felszámolási árfolyamok.

Magyar papirjáradék	91.—
Magyar aranyjáradék	117.50
Magyar általános hitelbank	355.—
Magyar leszámitoló	164.—
Magyar földhitel	—.—
Magyar jelzálogbank	—.—
Osztrák hitel	359.—
Angol osztrák	—.—
Unio-bank	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	115.—
4% aranyjáradék	91.—

Sertéskereskedelmi csarnok Budapest—Kőbányán.

Kőbánya, julius 16. Az üzlet élénk, árak változatlanok. Magyar öreg nehéz 49—53, fiatal nehéz 51½—52, közép 51½—52, könnyü 52—53, szedett könnyü 51—52, Romániai bakonyi közép 50—52 átmeneti, könnyü 51—52 átmeneti, eredeti nehéz 48½ átmeneti. Szerbiai nehéz 50—51 átmeneti, közép 50—51 átmeneti, könnyü 48—50 átmeneti. — Az árak páronkint 45

Vidéki üzlet.

Szatmár, julius 15. (Az „Egyetértés“ tudósítása.) Heti vásárunk a saison morte jellegét viselte. Alig volt a közellevő falvakból nehány fuvar 6-buza. Ez is, mivel malmaink legközelebb nehány hétre müködésüket beszüntni szándékoznak, csak redukált árak mellett kelt el, 10.80—11.50 frt. Rozs 8.50—9 frt mellett jobb keresletnek örvendett. Tengeri 5.70—6.20 frt. Zab 4.20—4.60 frt.

Temesvár, julius 15. (A „Temesvári Lloyd-társulat“ terményesarnokának árjegyzései.) Buza 73 k. 9.70—9.75 74 k. 10.00—10.20, 75 k. 10.40—10.50. Rozs mm. 8.40—8.50. Arpa, serfőzésre mm. 6.00—6.20. Zab mm. 6.00—6.20. Tengeri mm. 5.40—5.50. Repcze, régi, mm. 10.40—10.50.

Borászat.

Franczia-ország borüzlete.

Páris, julius 12. Az utolsó hat hét kedvező időjárási viszonyai igen jótékonyan hatottak a szőlők fejlődésére, miért is, általán és egészben véve kedvező szüretet lehet várni. Csak Girondeból érkeztek az utolsó napokban panaszok, melyek szerint a szőlőbogyók sok helyütt lehullanak. Most azonban csak azt lehet biztosan állitani, hogy az ezidei termés nem fog lényegesen különbözni a tavalyitól, és azt, hogy az ezidei termés minőségét illetőleg a tavalyit jóval fölül fogja multni. A legtöbb termővidéken nagy reményeket táplálnak az uj borok minősége iránt és sok kereskedő már most a tőn is kész nagyobb kötéseken eszközölni. Girondeban azonban alul nem történt kötés, a mi tekintettel arra, hogy kis borokról van szó, magas minimális ár. A girondei piaron különben azon aggodalomnak adnak kifejezést, hogy az ezidei temés mennyisége a tavalyit nem fogja elérni. Bordeauxban a mult hetekben következő árakon történtek kötések: Saint-Emilian, Canon, Pomerol, első termés, 1877-iki 1400—1200 frank, 1878 iki 1600—1800 frank, 1879-iki 900 1300 frank, 1880-iki 1400—1600 frank; Monferrand, Bassens, Camblanes 1879-iki 600—650 frank, 1880-iki 650—700 frank; Mouton, második termés 1877-iki 1800—2000 frank, 1878-iki 3200—3500 frank, 1879-iki 1600—1800 frank; Bourgeois supérieurs 1877-iki 1000—1200 frank, 1878-iki 1400—1600 frank, 1879-iki 950—1000 frank, 1880-iki 1300—1500 frank; Bourgeois ordinaires, 1877-iki 900—1000 frank, 1878 iki 1200—1400 frank, 1879-iki 850—900 frank, 1880-iki 1000—1200 frank. — Fehérborok: Sauternes, Barsac, Preignac első termések 1876-iki 1800—2000 1877-iki 1200—1500 frank, 1879-iki 1160—1600 frank, 1880 iki 700 frank.

Gazdasági közlemények.

Az aratás.

Beregszász, julius 14. (Az „Egyetértés“ tudósítása.) A hosszas esőzést 3 nap előtt szeles idők váltották fel, a buza aratás igy megkezdetett a megye déli és nyugati részén s most javában folytattatik. A déli részen (tiszaháti szén s most javában folytattatik. A déli részen (tiszaháti járás) a buza és rozs termés többnyire igen jó a nyugati részen (kászonyi járás) azonban csak a Tisza mentén mondható igen jónak, a tóháti és az erdőháti rész csak kielégitő eredménynyel kecsegtet. A repcze-vágás befejeztetett s a hol elején a cséplést és nyomtatást megkezdték, a cséplés eredménye általán a jó és a közép közt váltakozik. Az árpa a késő vetés miatt nagyon elmaradt, van középminőségü is, általán azonban semmi reményre nem jogosit. — Tengeri bár későn lett vetve, a sok eső folytán gyorsan fejlődik s a második kapáláson is tul van.

Esztergály, julius 14. (Az „Egyetértés“ tudósítása.) A buzák jók, és igen kedvező időjárással érnek. Rozsok nemesak ritkák, de ablakosok is, mert virágzás alatt igen sok és nagy szél fujt, nagyon középszerü termést fognak adni. Árpa, zab a vidék felső részén jó, az alsó részén rossz, mivel későn lehetett vetni, megsült, nem nőhet. A széna igen jól takarodott össze, valamivel több lett mint az 1880. évben, a vetett takarmány is jól jött össze; de csak olyan formán van mint tavaly. A burgonyák még nagyon gyengék.

P.-Péterl, julius 14-én. (Az „Egyetértés“ tudósítása). Az aratás kedvező idő mellett folyamatban van s vidékünkön a jövő hétre igen kevés aratni való marad, a zabot kivéve, mely későn vetődött. A mult hétea egy napi tropikus hőség buzában, rozsban s árpában borzasztó károkat okozott, különösen a késői vetésekben, ezen gabonanemek szemei nagyobbrészt megszorultak s igy többnyire csak ocsut várhatunk a cséplésnél. Legszebb reményeink, melyeket eddig az idei terméshez táplálunk, a legesekélyebb mérvre leapadtak s adja isten, hogy csalatkoznunk s a nyomtatás eredménye jobb legyen, mint a milyen rossz hozzá a kilátásunk. Szalmára kielégitő az eredmény, egy 1200 négyszög öles hold, 14—16 csomót 17 kévájével fizet. Próbacsépléseket eddig nem eszközöltek. Tengeri igen szépen áll. Dohány a partosabb helyeken, a hol a talaj nem volt tulságos vizes, szintén kitünően áll. Répa és burgonya sem hágy kivánni valót. Szénatermés igen csekély, miután a legjobb kaszálók most is viz alatt vannak.

H.-Nánás (Hajdum.), julius 14. (Az „Egyetértés“ tudósítása.) A vetések a gyakori esőzések folytán megszaporodott vizek által sok helyen megrongáltattak, s a határok egy részén, különösen a gabona vetések, a szipoly által teljesen elpusztittatnak; általában a vetésekben sok toklász, konkoly és vadborsó fejlett ki. Egyébiránt a buza általában jó, a gabonafőben a szemek ritkásak, s igy csak közép termésre nyujtanak kilátást; az árpa és tavaszi buza közép, — tavaszi gabona, zab és különösen a tengeri vetések jók. A takarás kezdetet vette, de az esőzések miatti a munka előrehaladása akadályozva van. A széna takarás b vegzettnek mondható, s a széna termés bar mennyisége kielégitő lett volna, minőség tekintetében a csakn m mindennapi esőzések által igen megrongáltatott; sok helyen pedig a szénarend egészen használhatetlenné tétetett. — A vidéki lakosság egy jelentékeny része a tengeri és burgonya kapálását még most sem végezhette be Mezei munkásokban hiány mines; a munkások napi bére, élelmezés nélkül következő: férfiaké 1 frtől 1 frt 20 krig, nőké 70—80 krig, gyermekeké 40—60 krig. A barom egészségi állapota általában jó, járványos betegség nem uralkodik, a legelőkelők bő táplálékot szolgáltatnak.

Sellye (Baranyam.) julius 14. (Az „Egyetértés“ tudósitása.) Dombosabb fekvésü földeken az ősziek általán véve jól állanak, lapalyosabb helyeken azonban jóval ritkábbak, sőt szorvanyosan tüzhelyesek. A Dráva szomszédságában eső buzákban észlelhető ugyan rozsda, de az is nagyobb részt csak a levelre szoritkozik. Az árpa kivételevel a tavaszfak a mult hó közepe táján permetező esők segélyével javultak. Az aratás küszöbén, ha szalmára ugyan gyenge, de szemre mégis kielégitő jó közép termés várható; az őszi rozsok jó, árpak silány, zabok közép jó és a kapás növények ez idő szerint kielégitő terméssel kecsegtetnek. E tájt ez ideig a nyári viharok megkiméltek. Csekély csapadékokkal szemben a beállott hőség miatt az ugarolás alig volt bevégezhető. A szénatermés dombosabb helyeken mennyi- és minőségre nézve elég jó, sőt a lapályosabb rétek is részben letakaríthatók voltak. A fennálló forróság daczára még ez ideig a marhaállomány közt nem mutatkozik nyugtalanító betegség.

Tisza-Ujlak, julius 14. (Az „Egyetértés“ tudósítása.) A még mindig borongós idő daczára az aratás a héten kezdét vette. A buza és rozs legtöbb helyen igen jó, csak kevés helyen közép. A repcze nyomtatásnál, — mi már folyamatban van — kitünt, hogy az a középnél is gyengébb. A tengeri a legszebben fejlődik s Ugocsamegyének legfőbb termékét fogja képezni az idén is. A növényeken sehol semmi betegség nem észleltetik.

Dombovár, julius 14. (Az „Egyetértés“ tudósítása.) Az aratás eredménye, a mennyiben most már végleg megállapitható, mind a három megyében, melyeknek szélein lakunk ugymint: Tolna, Somogy és Baranyában általános panaszokra ad okot, mert a mit az egerek meghagytak, azt a rozsda rontotta el, igy tehát hihető, hogy sok községnek lakói rosz jövőnek néznek elé.

O-Bereitye (Hunyadm.), julius 14. (Az „Egyetértés“ tudósítása.) Az aratás ügy általán a mezőgazdasági [illegible] feltevést hiven megtartotta: mert valóban alig lehetett a 40 nap folyama alatt 8 szép napot látni s ezek közül is az éjjeli első harmat sokat ártott, igy csupán 5-ször volt a 24 órai időtartam eső nélkül. Párszor a reggeli órákban 6—8 óra közt vonult el fejünk felett a mennydörgés-villámlás és pedig meglehetős zivatarral, de jég általán e hóoan nem fordult elő. Az őszi vetések késnek a sarló munkától, s az aratás csak 18-án kezdődik el s akkor is szórványosan. Buza és rozs általán féltermést igér. Repcze a sokszori esőzés miatt nem csépeltetett s petrenczékbe rakva tetemes károkat van kitéve. A tengeri elegyes, sok helyen egészen miveletlen marad, mivel a Stricy mentén a legjobb földek viz alatt állottak. A széna lábán áll, tartózkodva készitik, mert tetemes kárt szenvedtek a sietők Árpa aratás folyamatban van. Zab a ragyától sokat szenvedett. Bükköny, lóher és luczernában tul uralkodik az aranka. Munka-ára tetemesen felemelkedett, s nem is igen kapható. Kerti vetemény javult. Répa szép. Mult hó 28-dikán földrengés volt csekély mérvben a lunkányi hegyeken.

Csongrád, julius 15. (Az „Egyetértés“ tudósitása.) Már mintegy 10 napja, hogy az aratáshoz határunkba belekezdtek és főleg a homokos talajokon az ugynevezett Bokros határrészen a rozsot takarították le először, mely már némely részben el is nyomtatitatott, s ha nagyon elsülve nem volt, adott minden csomó 18 kévét két vékával. A tiszta buzák is már most általában arattatnak, s mai napon már a Letipiaczon uj buzát láttunk köblét 10 frtra tartva, és igy e buzanemben is megtörtént a próba nyomtatás, s a mely csomó nagyobb kévékből áll, ad csomónkint két vékát, de általában a kisebb csomók is adnak 1½ véka buzát. A föld pedig katasztrális holdankint ad egyik hold 25, másik 35 csomót, igy tehát egyremásra fizet egy kat. hold 30 csomót, mely jó közép termésnek felel meg. Mem volna tehát a termésre panaszunk, ha részint a fahadó eső és részint az árvizek határunk nagy részét tönkre nem tették volna, s igy alig maradt meg fele vetéseinknek, a hol pedig a viz megállt, ha csak 10 20 napig is, ott kiveszett a vetés. Az árpavetések szintén megkezdettek aratni, de ezekről már nem lehet oly kedvezőig nyilatkoznunk, mint a buzákról, azonban szintén közép-féltermést itt is nyertünk. A zab még általában majdnem zöld, de ez jobb termést igér, mint az árpa. A kukoriczák, melyek kedvező vagyis vizmentes földbe idején ültettettek, igen szépek s ölnyi magasságuak s általában csöveznek. Hanem egy évben sem volt annyi kései kukoriczánk mint most, minthogy ahol a viz miatt kiveszteke a buzavetések, azokat nehány hét előtt bevetették illetve ültették kukoriczával s most kapálják elsőre, tehát már a megérésre aligha marad ideje. Többen a kiveszett buzavetések helyét kölcsel vetették be és minthogy kedvező időjárás volt rá, mert volt eső elég, igen szépek e kései vetések, sőt vannak, kik most vetik a kölest, ugy okoskodván, hogy ha más nem lesz belőle, legalább ad zöld takarmányt. A dohányok is nagy részben kiültettettek már, van ugyan még nehány termelő, ki a kiveszett vetések helyén dohányt ültet, lehet, hogy kedvező idővel arat is róla. Pár nagyon meleg napot kivéve, igen kedvező az időjárás, olykor kevés eső is van és pedig éjjelenkint.

Gazdasági állapot.

A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi magy. kir. miniszterium, az állandó gazd. tudósitóitól f. hó 10-től 13-ig beérkezett jelentések alapján a gazdasági állapotról a következő adatokat teszi közzé:

(Folytatás)

II. DUNAntuli MEGYÉK.

Esztergommegye. Esztergomi és párkányi járás. A buza, repcze, rozs, árpa és zab jó tengeri és burgonya jól fejlődik; szénatermés jó; szőlő jó közép termésre mutat.

Komárommegye. Udvardi járás. A buza rozsdás és üszögös, középtermésre jogosit; repcze és rozs közép; árpa és zab jó: kapás növények jók; gyümölcs közép, szőlő bő termésre mutat. Csallóközi járás. A buza és rozs közép; árpa jó, zab rossz: kapás növények jók; szénatermés igen jó. Gesztesi járás. Buza jó, rozs ritka, de telt kalászu, repcze, árpa és zab közép, kapás növények az esőt sinlik.

Győrmegye. Tószigeti, szigetközi és pusztai járás. A buza, rozs, repcze és árpa közép, a korai zab jó, a késői silány termésre jogosit; a pusztai járásban az utóbbi napokban volt viharok a gabonákat lefekteték s a buzának egy kissé a köd is ártott, tengeri szóp; szúna és takarmányféle bő termést adott és kedvezően takarult. Sokoróaljai járás. A gabonafélék általában jó közép termésre mutatnak; a szénatermés is hasonló; szőlő jó termést igér.

Mosonmegye. M.-óvári járás. A buza itt-ott rozsdás, mindamellett közép termésre jogosit; az árpa kitünő; tengeri köz epes; répa jó, Rajkai járás. A buza helyenkint üszögös, mindamellett szép; rozs jó közepesen takarul; árpa és zab jó közép termést igér; tengeri, burgonya igen szép; takarmánytermés jó; szőlő és gyümölcs szépen mutatkozik. Nezsideri járás. A soványabb földekbe vetett buza szép, azonban a nagy hőség folytán hiányos kalászu; repcse silány terméat adott; rozs jó termést ad; árpa és zab valamint a kapás növények a nőséget sinlik.

Sopronmegye Soproni és csepregi járás. A buza jó, rozs jó közép-terméat ád; az árpa ugy mennyiségre, mint minőségre jó termést igér; zabok valamivel gyengébbek; tengeri jól kelt, de növésében visszamaradt; ugy ez miként a répa az esőt sinlik, a takarmányfélék bő termést adtak.

Vasmegye. Sárvári járás. A buza közép terméat igér; repcze jó, rozs közép termést adott; árpa ritka és növeléaében elmaradott, zab gyenge; a gyümölcs erősen hull. Szt-gotthárdi járás. Az őszi és tavaszi gabonafélék közép terméat igérnak; szőlő közép, gyümölcs jó termésre mutat. Felső-őri járás. A buza jó, rozs jó közép termésre mutat; repcze jó termést adott; tavaszi árpa közép, zab gyenge közép állásu; tengeri és burgonya szép; rétek és takarmányfelék jó termést adtak; gyümölcs dus termést igér. Muraszombati járás. Őszi buza, a hol rozsda nem érte, közép termést mutat; a rozs gazos; tavaszi árpa kielégitő, zab elég sürü, de rövid; a gabonafélék szemképződésére a tikkasztó melegség káros hatással volt; szőlő és gyümölcs gyenge termésre mutat.

(Folytatása következik.)

Naprend julius 17-én.

Naptár. Vasárnap. R. kath. B. 6. Legszentebb megváltónk ünnepe. Prot.: B. 5. Marcell. Görög-orosz: (jul. 5.) D. 5. Átanáz. Nap kel 4 ó. 21 p., nyug. 7 ó. 50 p. Hold kel 10 ó. 34 p. este, nyug. 11 ó. 53 p. d. e. Mercur első együtt állásában.

Táncsics-ünnepély a fővárosi iparosok körében.

A **budapesti** czipész-segédek önképző egyletének társas kirándulása a Diogenes „1000 akós hordóhoz“ czimzett vendéglőhöz.

Képzőművészeti társulat állandó képárucsarnoka sugáruti palotájában d. e. 9—5-ig.

Iparmuzeum a műcsarnokban d. u. 3—6 óráig.

Muzeumban régiségtár d. e. 9, d. u. 1-ig.

Eszterházy képtár d. u. 2—5-ig.

Orsz. gazd. és tanszermuzeum a Köztelken d. e 10—12 és d. u 2—4.

Állatkert nyitva egész nap.

Voitée panoptikuma a sugáruton.

Margitszigetre hajó indul az összes állomásoktól minden félórában; a szigeten népzene.

Hajóforgalom.

A Duna balpajtján julius 15-én a következő vizi járművek kötöttek ki: Csuri József m.h. tengeri 2400 mm. buza 259 mm., árpa 91 mm., zab 1576 mm. T.-Becséről. — Lusics Lipót m. h. „Zoltán“ tengeri 1750 mm., buza 200 mm. Bezdánból. — Stagli Ferencz m.h. falkő 100 kbmt. Bogdánból. — Simon János h.h. 30 mm. gyümölcs Vácz-ról. — Neumann Mór h.h. 40 mm. gyümölcs Szt-Endrétől. — Sableiebar Lőrinez m. h. „Antal“ tengeri 3200 mm. N.Becséről. — Lusics Miklós m. h. „Auton“ tengeri 3500 mm, N.-Becskerekről. — Lusics Miklós m. h. tengeri 3491 mm. N.-Becskerekről. — Csik József m. h. cement 2640 mm. Bihacsinból. — Simon Lajos 1 dereglye széna 300 mm. Gulánosból. — Popper H. és fiai m.h. „Ida“ tengevi 3000 mm. Uj-Becsérő.

Kivonat a hivatalos lap julius 16-diki számából.

Árverések a fővárosban. Marschall Ottó 2011 frtra becsült ingatlanai aug. 9 (torony-uteza 1.)

Árverések a vidéken. Molnár Erzsébet 645 frtra becs. ingatl. julius 30 Kalocsán. Pleschl József 850 frtra b. ingatl. julius 30 Rohonczon (Kőszeg). Baltesz Regina 3416 forintra becsült ingatl. aug. 2 Fogarasban. Tirb Mikula 1514 forintra b. ingatl. julius 22 N.-Szalontán. Milostyán Juon 516 frtra b. ingatlanai julius 29 Bazest (Lugos). Forizs Lajos 800 frtra becs. ingatl. julius 28 Szatmárnémeti. Mártha Pál 555 frtra becs. ingatl. julius 27 Szatmárnémeti. Kelepecz Ferencz 2400 frtra becsült ingatl. szept. 5 Szalontán. Balogh István 650 frtra becs. ingatl. aug. 9 Komárom. Morett Nándor 4500 frtra becs. ingatl. szept. 14 Kismartonban. Talabér János 490 frtra becs. ingatl. aug. 5 Sümeg. Bozsik József 580 frtra bees ingatl. aug. 9 Kelecsény (Léva). Késmárky Honorata 1400 frtra becs. ingatl. szept. 19 Somorján. Letics Mita 2295 frtra becsült ingatlanai julius 24 Ujvidék. Szakadáti Pál 452 forintra becsült ingatlanai aug. 10 N.-Palád (Sz.-Német). Kovács György 1283 forintra becsült ingatlanaira aug. 10 Kelecsény (Léva). Vidimirov 11,891 frtra b ingatl. szept. 21 Offszenicsán (Módos). Becker Conrád 9000 frtra b. ingatl. aug. 9 Ujarad. Hory Pál 500 frtra b. ingatl. julius 25 Szilágy-Somlyó. Kohn Mór 20,099 frtra b. ingatl. aug. 29 Szentes. Honaj Dénes 1200 frtra b. ingatl. julius 18 Brazován (Lugos), Róza János 873 frtra b. ingatl. julius 30 Alsó-Alpáron (Kecskemét). Frolich Zsigmond 1643 forintra becs. ingatl. julius 30 K.-Szt. Márton. Kadariu Meila 1662 frtra becsült ingatl. aug. 17 Versetzen. Dehelyean Pál 816 frtra b. ingatl. julius 30 Vörösmart (Lugos). Albotta Dimitrie 2893 frtra b. ingatl. aug. 3 Székesut (Ujarad). Iszakov György 2135 frtra b. ingatl. julius 24 Begecs (Ujvidék). Kis Bálintné 650 frtra b. ingatl. aug. 13 Zilahon. Frankó István 4603 frtra b. ing. aug. 31 Nyitrán. Tógyer község 35,990 frtra b. ing. szept. 16 Tógyer (Módos). Vida András 549 frtra b. ingatl. aug. 1 Vámos-Ladány (Léva). Kalminczer Anna 2000 frtra b. ingatl. aug. 23 Dollatz (Módos). Berkes János 1206 forintra becs. ingatl. aug. 10 Irsán (pestvidéki tszék). Lomaga Iván 663 frtra becs ingatl. aug. 19 Maczárfalván (Beregszász). Kü Rozália 1160 frtra b. ingatl. aug. 11 Acson (Komárom). Kolumbán Juliánna 5463 forintra becs. ingatl. julius 28 Galponyán (Zilahon). Varga János 800 frtra b. ingatl. aug. 2 H.-M.-Vásárhely. Nagy József 1966 frtra b. ingatl. aug. 27 H.-M.-Vásárhely. Nagy Veronika 800 frtra becsült ingatl. aug. 24 Barabáson (Beregszász). Dehelean József 1263 frtra b. ingatl. aug 22 Birkés (Lugos). Gábor Miklósné 650 frtra b. ingatl. julius 28 Szentes. T. Bokros Sámuel 1100 frtra b. ingatl. aug. 9 Monor (pestvidéki tszék). Blau Ignácz 424 frtra becs. ingatl. julius 28 Monor (pestvidéki tszék) Biró Ferencz 489 frtra becs. ingatlanai julius 28 Sz.-Németi. Kovács Istvánné 2039 frtra b. ingatl. julius 29 Miskolcz.

Csődhirdetmény. Hager József bpesti keresk. ellen, bej. szept. 14., 15 és 16., perügy. Hodossy Imre ügyvéd. Zlinszky Károly kassai keresk. ellen, bej. szept. 12., 13. és 14., perügy. Dr. Dick Károly ügyv.

Pályázat. A sümegi kir. jbiróságnál I. oszt., a szénkelyudvarhelyi kir. jbiróságnál II. oszt. segédtelekkönyvvezetői állomásra.

A kis lotto huzásai.

Julius 16-án.

Bécai	27	85	10	68	18
Grácai	79	34	14	57	7
Tevesvári	15	5	64	73	69

Szerkesztői üzenet.

— — — 5 — — s N.-Szt-Miklós. Kéziratokat vissza nem küldünk.

CSÁVOLSZKY LAJOS

felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos.

IDEGENEK NÉVSORA.

Vadászkürt-szálloda.

Gr. Chorinszky H. Szemered.
Byrdin E. mgzó Podolin.
Chatschtics S. Románia.
Rosiu F. ügyv. Fehérvár.
Nagy F. tanár N.-Várad.
Markovics K. Herczegfalu.
Személyi K. tan. N.-Várad.
Schweiczer G. Nyirbátor.
Mártonffy M. fldb. Bácska.
Tripolszky Gy. mérn. Zomboé.
Füllesy J. fldb. Altenburg.
Takács F. fldb. Tata.
Kazetl G. mérn. Diószeg.
Mayer K. fldb. Nőties.
Szwoboda K. fldb. Zólyom.
Laszkáry Gy. fldb. Romhány.
Beöthy A. alisp. N.-Várad.
Hoffmann J. fldb. Szécsény.
Török A. fldb. Halas
Pongrácz Gy fldb. Videfalu.
Szenderovics L. Szabadka.
Peterffy J. gyár. Pozszony.
Singer A. kdő Bécs.
Schreyer A. kdő Szatmár.
Polak H. kdő Bécs.
Plauer J. kdő Bécs.
Reichel E. kdő Stuttgart.
Hesz Gy. kdő Elek.

Nemzeti szálloda.

Br. Mán J. birt.-né M.-Sziget.
Gyulassy Gy gazdat. Kapuvár
Thury S. főhadn. Munkács.
Hold A. tanár Temesvár.
Kremits I. tan. N.-Kikinda.
Antonescu D. ügyv. Bogsán.
Ribáry A. magzó Kolozsvár.
Kohn S. kdő Bécs.
Hess A. kdő Bécs.
Fischer M. kdő Gyöngyös.
Spitzer L. kdőné Gyöngyös.
Grünn A. mgzóné Bécs.

Erzsébet-szálloda.

Lőriuczy E. ügyv. R.-Szombat
Csider K. ügyv. R.-Szombat.
Szeless L. fldb. Sz.-Szállás.
Ragány K. tanár Szatmár.
Urváry S. jegyző Solt.
Heffler K. tanár Rozsnyó.
Széchy-Szigethy A. Bábolna.
Edelmann S. tan. Szombathely
Istvánffy P. tanár Rozsnyó.

István főhg szálloda.

De Calo a. b.-igazg. Bécs.
András T. gazd.-növ. Bécs.
Grosz E. kdő Köln.
Kaiser L. kdő Veszprém.
Demusz A. kdőné Gyula.
Münich E. urhölgy Bécs.
Grünbaum R. urhölgy Bécs.
Antoniesin B. Lengyelország
Pagorski J. Lengyelország.
Chybicki L. Lengyelország.
Horváth J. főtitk. Déva.
Józsa J. őrnagy Losonez.
Szkollár J tisztv. Alcsuth.
Kolényi E. Hajdusecza.

Arany sas szálloda.

Tibold J. birt. Kopova.
Medveczky F. Szarvas
Soltrer J. mgzó Grácz.
Langmann E. mgzóné Grácz.
Toat F. iparos Brassó.
Kratochwil E. ügyn. Bécs.
Beöthy L. főisp. Heves.
Szilásy J. birt. Gömör.

Pannonia szálloda.

Br. Fláth F. főisp. Veszprém
Br. Baratta A. fldb. Poltár.
Mart J. postafelügy. Pozsony
Thomay H. hivtln. Piski.
Dorner M. hivtln. Piski.
Hauer B. igazg. Dolhán.
Herczeg J. ügyv. D.-Vesse.
Dr. Kuzman J. orv. Szeged.
Joanovits M. ügyv. Pezarevatz
Weisz A. kdő Miskolcz.
Snekendorf F. kdő Baja.
Mart J. mgzó Pozsony.
Merklinghaus H. Schneele.
Neubner O. mgzó Brassó.

Elhaltak névsora Budapesten 1881. julius 15-én.

Orbán Tamás 35 é. rendőr VI. k. Eötvös u. 10 tüdővész. — Lojkó Katalin 25 é. cseléd VI. k. dohány u. 36 tüdővész. — Lanter Fanni 21 é. varrónő VII. k. dob u. 30 tüdővész. — Preitzner Rozália 36 é. cseléd VII. k. dohány u. 36 tüdővész. — Reiter Nándor 51 é. kutmester IX. k. soroksári u. 44 tüdővész. — Novakovszky Károly 62 é. napszámos VII. k. Károly körut 16 Brightkör. — Reicher Hermina 26 é. varrónő VII. k. kerepesi u. 30 agyburoklob. — Kellner Sarolta 44 é. napszámosnő VII. k. dob u. 3 szivbaj. — Engler Lajos 34 é. czipész utról hagyváz — Döme Mihály 24 é. napszámos lakástalan, hagymáz. — Wancz István 3 é. postaszolga fia I. k. horgony u. 8 kanyaró. — Gregor Mihály 2 é. napszámos fia I. k. üveges u. 5 bálhurut. — [illegible] 10 é. napsz. fia I. k. vörösárcsat u. 12 gümőkór. — Krón Terezia 4 é. szőllős i anya III. k. sz. Endrei u. 46 hörglob. — Greischitz Antal 21 é. jogász IV. k. lövész u. 13 hagyináz. — Steiner Adolf 3 éves napszámos fia VII. k. nyár uteza 34 vörheny. — Lachs Ilona 19 éves kereskedő leánya V. kerület, bálvány uteza 16, tüdőlob. — Zechmeister Józsel 1 é. korcsmáros fia V. k. főut 1 roues. toroklob. — Csikász Pál 45 é. napszámos V. k. nádor u. 56 tüdővész. — Stanzl György 34 é. kocsis II. k. János kórház hagyináz. — Sumi Éva 84 é. II. k. medve u. 20 aggkór. — Schubert Katalin 4 é. majoros leánya VIII. k. kalvária u. 5 hímlő.

NYILT-TÉR.

T. cz. építőmester és építési vállalkozó uraknak.

Az alább nevezett vegyes bizottság által eszközölt szakértői próbáknál különféle vizhatlan mészszel, a m. k. államvasutak dunaparti teher-pálya-udvarának épitendő rakpart részére, a felvett jegyzőkönyv rövid kivonata szerint következő lelet állapittatott meg:

„A m. kir. államvasutak dunaparti teherpályaudvar épitésvezetősége rendeletére f. é. junius hó 11-én a teher-pálya-udvar rakpartja építésénél, a belföldi gyárosok: Benkő Károly, Cross. E.Crl. L., Mindszenty Aurél és Csik József urtól vett vizhatlan mészszel betonpróbák eszközöltettek; a próbák julius hó 11-ig maradtak a Dunában elsülyesztve, mely napon hivatalos és vállalkozási közegek jelenlétében jegyzőkönyvileg megállapittatott: **miszerint a CSIK JÓZSEF gyáros vizhatlan mészéből készült próba a legjobb anyagot mutatta fel;** megjegyzendő, hogy a vizhatlan mész nem közvetlen a gyárból szállittatott, hanem a vállalkozók által szolgáltatott ki azon készletükből, mely a Csepelrakpart és a rakházak építéséhez náluk lerakva van.

Fajsulyra nézve pedig a vizsgálat következő eredményre jutott: 1 köbdecziméter vizhatlan mész a Benkó féléből nyom 935 grammot, Cross-féléből 880 grammot, Mindszenty-féléből 755 grammot, **Csik-féléből 530 grammot.**

Bizottsági tagok:

A magyar kir. államvasutak részéről: Skalka János felügyelő, Brandtweiner főmérnök, Weninger Ferencz épitésvezető, Feketeházy János, Bognár Ernő, mérnökök.

Budapest község részéről: Kracsovits Lajos, a rakházak építésvezetője, Bakos János, Zsigmondy Géza, mérnökök.

A vállalkozás részéről: Weissenbacher Endre, Fleischmann Antal, Jerovits Cornél, Holzspach Nándor.

Az elevatorok épitési vezetősége részéről: Ulrich, Miklós Ödön, Fliegauf.

Gyárosok: Benkó Károly, Cross Chrl. E. L, Mindszenty Aurél, Csik József.

BUDAPEST, 1881, julius 11-én.

CSIK JÓZSEF,

tulajdonosa az első cs. és kir. szab. szyrmiai portlandcement vizhatlan mész-gyárnak Beocsinben, u. posta Cserevitz. 2123

T. ügyvéd Nagy-Kanizsán!

Ön a 259-dik §-sal fenyeget, de az csak rágalmazásról szól, de szédelgők, csalók és népámítók leálarczozását nem tiltja, tartsa ön inkább szeme előtt azon §-ust, mely azt mondja: Adós fizess! mire önnek még egy heti időt engedek, mert jövő vasárnap okvetlenül megkezdem e helyen leleplezéseimet, melyeket hiteles okmányokkal birok igazolni.

Neumann Ignácz,

magy. királyi szab. arczképfestő és czégtáblagyáros, Budapesten sugár-ut 7. sz. 2124

SZALON-GARNITURA

nagy választékban Karner József kárpitos mesternél, Ferencziek-bazár szalon I. em. az udvarban. Ugyanott kitünő ruganyos ágyderekak kaphatók.

BUDAPESTI SZINLAPOK.

Nemzeti szinház.

Augusztus 11-ig a szinház zárva marad.

Népszinház.

Budapest, vasárnap, 1881. julius 17-én:

Fényes és részben uj kiállitással harmadszor:

UTAZÁS A FÖLD KÖRÜL 80 NAP ALATT.

Látványos szinmü 14 képben zenével, és énekkel Jules Verne regénye után irta Csepreghy F.

I. kép: Egy merész fogadás Londonban.
II. kép: A szuezi kikötő.
III. kép: India őserdeiben.
IV. kép: Ember-áldozat. Menekülés elefánton.
V. kép: A kalkuttai törvényszék előtt.
VI. kép: A kigyók szigetén
VII kép; Az óriási vizesés.
VIII. kép: A kibékülés ünnepe. A csodaelefánt.
IX. kép: A Pacziik-vasuton Amerikában.
X. kép: Az amerikai rézbőrüek között.
XI kép A hajó belsejében.
XII. kép: Katasztrófa a nyilt tengeren.
XIII. kép: Hajótörés a szárazon. Liverpul.
XIV. kép: A londoni Reformklubb révében.

SZEMELYEK:

Fogg Phileas	Tihanyi	Stampf, őrnagy	Egri
Paszpartu	Eőry	Első vasutőr	Nyvári
Fix, rendőr	Kassai	Második vasutőr	Gergely
Flanagán	Marton	Tiszt	Makróczy
Sull van bankár	Egri	Egy asszonyság	Makróczyné
Gotyie	Komáromi	Indus főnök	V. Kovács
Fallentin	Makróczy	Speedy	Ujvári
Forszter	Füredi	Főbrahmin	Komáromi J.
Nanette	Sió Irma	Brahminok	Csallóközi
Consul Szuezben	Sánta		Kovács M.
Kromarty	Kovács István	Kormányos	Kolozsvári
Anda herczegnő	Rákosi Szidi	Pinczér	Hatvani
Ramana rabnő	Pártényiné	Főpincsér	Füredi
Vonatvezető	Csallóközi	Első, búhajosnő	Kacsó Karola
Indus	Kolozsvári	Második búhaj.	Béni Irma
Indus fiu	Pintér	1-ső hindu pap	Barna
Obadiah, biró	Horváth V.	2-ik hindu pap	Alföldi
Oysterpuff	Ujvári		

A jelen előadásban részt vesz **„Popi“**, az ugynevezett **„csodaelefánt“**.

Kezdete 7 órakor. — Holnap ugyanez.

IDŐJÁRÁS.

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A nagy légnyomás (766—767) Magyarországon és Görögországban van s kiterjed az egész kontinensre (766). Gyenge szelek mellett az idő általában derült, meleg.

Hazánkban: Különbö[illegible] [illegible] mérsékelt szeleinel a hőmérséklet délen még nagyobb lett; a légnyomás keletre fölebb, nyugaton alább szállt. Az idő derült, meleg, szár[illegible]

Kilátás a jövő időre.

Hazánkban: Általában véve derült, meleg, száraz időt várhatni továbbra is.

Az időjelző intézet távirati jelentése.
1881. julius 16. reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700 +	Szél iránya és erő (1—12)	A hőmérsék el Celsius-fokon	Csapadék mm.	Felhőzet
Arad	66.3	DK_1	+19.9	—	○
Besztercze	64.4	◎	+16.6	—	○
Besztercebánya	66.0	EK_2	+17.3	—	○
Budapest	65.0	K_1	+21.8	—	○
Csáktornya	63.7	NY_1	+20.0	—	○
Debreczen	66.5	DNY_1	+24.6	—	○
Eger	66.3	E_1	+22.0	—	○
Eszék	—	—	— —	—	—
Fiume	63.7	E_2	+23.3	—	○
Késmárk	66.7	◎	+17.6	—	○
Keszthely	63.6	EK_2	+23.8	—	○
Kolozsvar	64.6	NY_1	+18.8	—	○
Magyar Óvár	65.8	ENY_1	+21.8	—	○
Mármaros-Sziget	—	—	— —	—	—
Nagy-Enyed	64.3	DK_1	+18.0	—	◑
Nagy-Szeben	65.6	E_1	+18.6	—	◑
Nagyvárad	—	—	—	—	—
Orsova	66.4	ENY_2	+20.2	—	◑
Pancsova	66.1	E_2	+21.6	—	◑
Selmeczbánya	65.4	NY_1	+20.6	—	○
Soprou	63.8	ENY_1	+21.6	—	○
Szatmár-Német

Vidéki üzlet.

Szatmár, julius 15. (Az „Egyetértés“ tudósítása.) Heti vásárunk a saison merte jellegét viselte. Alig volt a közellevő falvakból néhány fuvar ó-búza. Ez is, mivel malmaink legközelebb néhány hétre működésüket beszüntetni szándékoznak, csak redukált árak mellett kelt el, 10.80—11.50 frt. Rozs 8.50—9 frt mellett jobb keresletnek örvendett. Tengeri 5.70—6.20 frt. Zab 4.20—4.60 frt.

Temesvár, julius 15. (A „Temesvári Lloyd-társulat“ terményosarnokának árjegyzései.) Buza 73 k. 9.70—9.75 74 k. 10.00—10.20, 75 k. 10.40—10.50. Rozs mm. 8.40—8.50. Árpa, serfőzésre mm. 6.00—6.20. Zab mm. 6.00—6.20. Tengeri mm. 5.40—5.50. Repcze, régi, mm. 10.40—10.50.

Borászat.

Franczia ország borüzlete.

Páris, julius 12. Az utolsó hat hét kedvező időjárási viszonyai igen jótékonyan hatottak a szőlők fejlődésére, miért is, általános és egészben véve kedvező szüretet lehet várni. Csak Girondeból érkeztek az utolsó napokban panaszok, melyek szerint a szőlőbogyók sok helyütt lehullanak. Most azonban csak azt lehet biztosan állítani, hogy sz ezidei termés nem fog lényegesen különbözni a tavalyitól, és azt, hogy az ezidei termés minőségét illetőleg a tavalyit jóval fölül fogja multni. A legtöbb termővidéken nagy reményeket táplálnak az uj borok minősége iránt és sok kereskedő már most a tőn is kész nagyobb kötéseken eszközölni. Girondeban az utolsó két hét alatt tényleg történtek is kötések, még pedig meglehetős nagy arányban, és igen magas árakon. 500 frankon alul nem történt kötés, a mi tekintettel arra, hogy rek különben azon aggodalomnak adnak kifejezést, hogy az ezidei termés mennyisége a tavalyit nem fogja elérni. Bordeauxban a mult hetekben következő áraknn történtek kötések: Saint-Emilian, Canon, Pomerol, első termés, 1877-iki sor: 1400—1500 frank, 1878 iki 1600—1800 frank, 1879-iki 900 1300 frank, 1880-iki 1400—1600 frank; Monferrand, Basses, Camblanes 1879-iki 600—650 frank, 1880-iki 650—700 frank; Mouton, második termés 1877-iki 1800—2000 frank, 1878-iki 3200—3500 frank, 1879-iki 1600—1800 frank; Bourgeois supérieurs 1877-iki 1000—1200 frank, 1878-iki 1400—1600 frank, 1879-iki 950—1000 frank, 1880-iki 1300—1500 frank; Bourgeois ordinaires, 1877-iki 1200—1400 frank, 1878 iki 1200—1400 frank, 1879-iki 850—900—1000 frank, 1880-iki 1000—1200 frank. — Fehérborok: Sauternes, Barsac, Preignac első termések 1876-iki 1800—2000 frank, 1877-iki 1200—1500 frank, 1879-iki 1160—1600 frank, 1880 iki 700 frank.

Gazdasági közlemények.

Az aratás.

Beregszász, julius 14. (Az „Egyetértés“ tudósítása.) A hosszas esőzést 3 nap előtt szeles idők váltották fel, a buza aratás igy megkezdetett a megye déli és nyugati részén s most javában folytattatik. A déli részen (tiszaháti járás) a buza és rozs termés többnyire igen jó a nyugati részen (kászonyi járás) azonban csak a Tisza menten mondható igen jónak, e tőháti és az erdőháti rész csak kielégítő eredményayel kecsegtet. A repcze-vágás befejeztetett s a hét elején a cséplést és nyomtatást megkezdték, a cséplés eredménye általán a jó és a közép közt váltakozik. Az árpa a késő vetés miatt nagyon elmaradt, van középminőségü is, általán azonban semmi reményre nem jogosit. — Tengeri bár későn lett vetve, a sok eső folytán gyorsan fejlődik s a második kapáláson is tul van.

Esztergály, julius 14. (Az „Egyetértés“ tudósítása.) [illegible] sok nemesak ritkák, de ablakosok is, mert virágzás alatt igen sok es nagy szél fujt, nagyon középszerü terméset fognak adni. Árpa, zab a vidék felső részen jó, az alsó részen rosz, mivel későn lehetett vetni, megsült, nem nőhet. A szena igen jól takarodott össze, valamivel több lett mint az 1880. évben, a vetett takarmány is jól jött össze; de csak olyan formán van mint tavaly. A burgonyák még nagyon gyengék.

P.-Peteri, julius 14-én. (Az „Egyetértés“ tudósítása). Az aratás kedvező idő mellett folyamatban van s vidékünkön a jövő hétre igen kevés aratni való marad, a zabot kiveve, mely késön vetődött. A mult héten egy napi tropikus hőség buzaban, rozsban s árpában borzasztó karokat okozott, különösen a késői vetésekben, ezen gabonanemek szemei nagyobbrészt megszorultak s igy többnyire csak ocsut varhatunk a cséplésnél. Legszebb reményeink, melyeket eddig az idei terméshez táplaltunk, a legesélyebb mérvre leapadtak s adja isten, hogy csalatkoznunk s a nyomtatás eredménye jobb legyen, mint a milyen rossz hozzá a kilátásunk. Szalmara kielégitő az eredmény, egy 1200 négyszög öles hold, 14—16 csomót 17 kévéjével fizet. Próbacsépléseket eddig nem eszközöltek. Tengeri igen szépen áll. Dohány a partosabb helyeken, a hol a talaj nem volt tulsagos vizes, szintén kitünően áll. Répa és burgonya sem hagy kivánni valót. Szénatermés igen csekély, miután a legjobb kaszálók most is viz alatt vannak.

H.-Nánas (Hajdum.), julius 14. (Az „Egyetértés“ tudósítása.) A vetések a gyakori esőzések folytán megszaporodott vizek által sok helyen megrongáltattak, s a határok egy részén kukoricza s gabona vetések, a szipoly által teljesen elpusztíttattak; általban a vetésekben sok toklacz, bokrosodás és vadrosz fejlett ki. Egyébiránt a buza általában jó, a gabonafőben a szemek rikkanak, s igy csak közép termésre lehet kilátásunk, az árpa és tengeri buza közép, — tavaszi kukorica, zab és különösen a tengeri vetések jók. A takarás kezdetét vette, de az esőzések miatt a munka előrehaladása akadályozva van. A szena takarás b vegeztetnek mondhato, s a szena termés bar mennyiségre kielégitő lett volna, minőség tekintetében a csáp m mindennapi esőzések által igen megrongáltatott; sok helyen pedig a szénarend egészen használhatatlanne tétetett. — A vidéki lakosság egy jelentékeny része a tengeri és burgonya kapálását még most sem végezhette be. Mezei munkásokban hiány mines; a munkások napi bére, élelmezés nélkül következő: ferfiaké 1 frttól 1 frt 20 krig, nőké 70—80 krig, gyermekeké 50—60 krig. A barmok egészségi állapota átalában jó, járványos betegség nem uralkodik, a legelőkelők bő táplálékot szolgáltatnak.

Sellye (Baranyam.) julius 14. (Az „Egyetértés“ tudósitasa.) Dombosabb fekvésü földeken az ősziek általán véve jól állanak, lapályosabb helyeken azonban jóval ritkábbak, sőt szorványosan tüzhelyesek. A Dráva szomszédságában eső buzákban észlelhető ugyan rozsda, de az is nagyobb részt csak a levelre szoritkozik. Az árpa kivét-level a tavaszikat a mult hó közepe táján permetező esők segélyével javultak. Az aratás küszöbén, ha szalmára ugyan gyenge, de szemre mégis kielégitő jó közép termés várható; az őszi rozsok jó, árpák silány, zabok közép jó és a kapás növények ez idő szerint kielégitő terméssel kecsegtetnek. E tájt ez ideig a nyari viharok megkiméltek. Csekély csapadékokkal szemben a beállott hőség miatt az ugarolás alig volt bevégezhető. A szénatermés dombosabb helyeken mennyi- és minőségre nézve elég jó, sőt a lapályosabb rétek is részben letakaríthatók voltak. A fennálló forróság daczára még ez ideig a marhaállomány közt nem mutatkozik nyugtalanító betegség.

Tisza-Ujlak, julius 14. (Az „Egyetértés“ tudósítása.) Az időjárás ugy látszik a medárdusi régi feltevést hiven megtartotta: mert valóban alig lehetett a 40 nap folyama alatt 8 szép napot látni s ezek közül is az éjjeli eső harmat sokat ártott, így csupán 5-ször volt a 24 órai időtartam eső nélkül. Párszor a reggeli órákban 6—8 óra közt vonult el fejünk felett a mennydörgés-villámlás és pedig meglehetős zivatarral, de jég általán e héban nem fordult elő. Az őszi vetések késnek a sarló munkától, s az aratás csak 18-án kezdődik el s akkor is szórványosan. Buza és rozs általán féltermést igér. Repcze a sokszori esőzés miatt nem csépeltetett s petrenczékbe rakva tetemes károk van kitéve. A tengeri elegyes, sok helyen egészen miveletlen marad, mivel a Strizy mentén a legjobb földek viz alatt állottak. A széna lábán áll, tajtózkodva készitik, mert tetemes kárt szenvedtek a sietők Árpa aratás folyamatban van. Zab a ragyától sokat szenvedett. Bükköny, lóher és luczernában tul uralkodik az aranka. Munka-ára tetemesen felemelkedett, s nem is igen kapható. Kerti vetemény javult. Répa szép. Mult hó 28-dikán földrengés volt csekély mérvben a Junkányi hegyeken.

Csongrád, julius 15. (Az „Egyetértés“ tudósitása.) Már mintegy 10 napja, hogy az aratáshoz határunkba belekezdtek és főleg a homokos talajokon az ugynevezett Bokros határrészen a rozsot takariták le először, mely már némely részben el is nyomtatatott, s ha nagyon elsulve nem volt, adott minden csomó 18 kévét két vókával. A tiszta buzák is már most általában arattatnak, s mai napon már a hetipiaczon uj buzát láttunk köblét 10 frtra tartva, és igy e buzanemüben is megtörtént a próba nyomtatás, s a mely csomó nagyobb kévékből áll, ad csomónkint két vókát, de általában a kisebb csomók is adnak 1½ véka buzát. A föld pedig kataszirális holdanként ad egyik hold 25, másik 35 csomót, igy tehát egyremásra fizet egy kat. hold 30 csomót, mely jó közép termésnek felel meg. Mem volna tehát a termésre panaszunk, ha részint a fakadó eső és részint az árvizek határunk nagy részét tönkre nem tették volna, s igy alig maradt meg fele vetéseinknek, a hol pedig a viz megállt, ha csak 10 20 napig is, ott kiveszett a vetés. Az árpavetések szintén megkezdettek aratni, de ezekről már nem lehet oly kedvezőlg nyilatkoznunk, mint a buzákról, azonban szintén közép-félterméset itt is nyertünk. A zab még általában majdnem zöld, de ez jobb termést igér, mint az árpa. A kukoriczák, melyek kedvező vagyis vizmentes földbe idején ültettettek, igen szépek s ölnyi magasságuak s általában csövesnek. Hanem egy évben sem volt annyi kései kukoriczánk mint most, minthogy ahol a viz miatt kivesztek a buzavetések, azokat nehány hét előtt bevetették illetve ültették kukoriczával s most kapalják elsőre, tehát már a megérésre aligha marad ideje. Többen a kiveszett buzavetések helyét kölessel vetették be és minthogy kedvező időjárás volt rá, mert volt eső elég, igen szépek e kései vetések, sőt vannak, kik most vetik a köles, ugy okoskodván, hogy ha más nem lesz belőle, legalább ad zöld takarmányt. A dohányok is nagy részben kiültettettek már, van ugyan még nehány termelő, ki a kiveszett vetések helyén dohányt ültet, lehet, hogy kedvező idővel arat is róla. Pár nagyon meleg napot kivéve, igen kedvező az időjárás, olykor kevés eső is van és pedig éjjelenkint.

Gazdasági állapot.

A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi magy. kir. miniszterium, az állandó gazd. tudósitóitól f. hó 10-től 13-ig beérkezett jelentések alapjan a gazdasági állapotról a következő adatokat teszi közzé:

(Folytatás)

II. DUNANTULI MEGYÉK.

Esztergommegye. Esztergomi és párkányi járás. A buza, repcze, rozs, árpa és zab jó tengeri és burgonya [illegible] közép termésre mutat.

Komáromegye, Udvardi járás. A buza rozsdás és üszögös, középtermésre jogosit; repcze és rozs közép, árpa és zab jó: kapás növények jók; gyümölcs közép, szőlő jó termésre mutat. Usalói járás. A buza és rozs közép; árpa jó, zab rossz: kapás növények jók; szénatermés igen jó. Gesztesi járás. Buza jó, rozs ritka, de telt kalászu, repcze, árpa és zab közép, kapás növények az esőt sinlik.

Győrmegye. Tószigeti, szigetközi és pusztai járás. A buza, rozs, repcze és árpa közép, a korai zab jó, a késői silány termésre jogosit; a pusztai járásban az utóbbi napokban volt viharok a gabonákat lefekteték s a bnzának egy kissé a köd is ártott, tengeri szóp: szóna és takarmányféle bő termést adott és kedvezően takarult. Sokoróaljai járás. A gabonafélék általában jó közép termésre mutatnak; a szénatermés is hasonló; szőlő jó termést igér.

Mosonmegye. M.-óvári járás. A buza itt-ott rozsdás, mindamellett közép termésre jogosit; az árpa kitünő; tengeri köz epes: répa jó. Rajkai járás. A buza helyenkint üszögös, mindamellett szép; rozs jó közepesen takarul; árpa és zab jó közép termést igér; tengeri, burgonya igen szép; takarmánytermés jó; szőlő és gyümölcs szépen mutatkozik. Nezsideri járás. A soványabb földekbe vetett buza szép, azonban a nagy hőség folytán hiányos kalászu; repcze silány termést adott; rozs jó termést ad; árpa és zab valamint a kapás növények a nőséget sinlik.

Sopronmegye Soproni és csepregi járás. A buza jó, rozs jó közép-termést ád; az árpa ugy mennyiségre, mint minőségre jó termést igér; zabok valamivel gyengébbek: tengeri jól kelt, de növésében visszamaradt; ugy ez miként a repa az esőt sinlik, a takarmányfélék bő termést adtak.

Vasmegye. Sárvári járás. A buza közép termést igér; repcze jó, rozs közép termést adott; árpa ritka és növelésében elmaradott, zab gyenge; a gyümölcs erősen hull. Szt-gotthárdi járás. Az őszi és tavaszi gabonafélék közép termést igérnek; szőlő közép, gyümölcs jó termésre mutat. Felső-őri járás. A buza jó, rozs jó közép termésre mutat; repcze jó termést adott; tavaszi árpa közép, zab gyenge közép alláson; tengeri és burgonya szép; rétek és takarmányfélék jó termést adtak; gyümölcs dus termést igér. Murazombati járás. Őszi buza, a hol rozsda nem érte, közép termést mutat; a rozs gazos; tavaszi árpa kielégitő, zab elég sürü, de rövid; a gabonafélék szemképződésére a tikkasztó meleség káros hatással volt; szőlő és gyümölcs gyenge termésre mutat.

(Folytatása következik.)

Napirend julius 17-én.

Naptár. Vasárnap. R. kath. B. 6. Legszentebb megváltónk ünnepe. Prot.: B. 5. Marcell. Görög-orosz: (jul. 5.) D. 5. Atanáz. Nap kel 4 ó. 21 p., nyug. 7 ó. 50 p. Hold kel 10 ó. 34 p este, nyug. 11 ó. 53 p. d. e. Merczur alsó együtt állásában.

Táncsics-ünnepély a fővárosi iparosok körében.

A budapesti czipész-segédek önképző egyletének társas kirándulása a Diogenes „1000 akós hordóhoz“ czimzett vendéglőhöz.

Képzőművészeti társulat állandó képárucsarnoka sugáruti palotájában d. e. 9—5-ig.

Iparmuzeum a műcsarnokban d. u. 3—6 óráig.

Muzeumban régiségtár d. e. 9, d. u. 1-ig.

Eszterházy képtár d. u. 2—5-ig.

Orsz. gazd. és tanszermuzeum a Köztelken d. e 10—12 és d. u 2—4.

Állatkert nyitva egész nap.

Voltée panoptikuma a sugáruton.

Margitszigetre hajó indul az összes állomásoktól minden félórában; a szigeten népzene.

Hajóforgalom.

A Duna balpajtján julius 15-én a következő vizi járművek kötöttek ki: Csuri József m.h tengeri 2100 mm. buza 259 mm., árpa 91 mm., zab 1576 mm. T.-Becséről. — Lusics Lipót m. h. „Zoltán“ tengeri 1750 mm., buza 200 mm. Bezdánból. — Stagli Ferenez m.h. falkó 100 kbmt. Bogdánból. — Simon János h.b. 30 mm. gyümölcs Váczról. — Neumann Mór h.h. 40 mm. gyümölcs Szt-Endréről. — Schleicher Lőrinez m. h „Antal“ tengeri 2713 mm., repcze 87 m. Becséről. — Jurics Miklós m. h. „Szt.-Miklós“ tengeri 3200 mm. N.Becséről. — Lusics Miklós m. h. „Anton“ tengeri 3500 mm. N.-Becskerekről. — Lusics Miklós m. h. tengeri 3491 mm. N.-Becskerekről. — Csik József m. h. ozement 2640 mm Bruckmuhl. — Simon Lajos i deregiye szára 300 mm. Gulánostól. — Popper H. és fiai m.h. „Ida“ tengeri 3200 mm. Uj Becséről.

Kivonat a hivatalos lap julius 16-diki számából.

Árverések a fővárosban. Marschall Ottó 2011 frt. becsült ingatlanai ang. 9 (torony-uteza 1.)

Árverések a vidéken. Molnár Erzsébet 645 frt. becs. ingatl. julius 30 Kalocsán. Pleschl József 850 frtra becs. ingatl. julius 30 Rohonczon (Kőszeg). Baltesz Regina 34 forintra becsült ingatl. aug. 2 Fogarasban. Tirb Mikula 150 forintra b. ingatl. julius 22 N.-Szalontán. Milostyán Juc 516 frtra b. ingatlanai julius 29 Bazesi (Lugos). Forizs Lajos 800 frtra becs. ingatl. julius 28 Szatmárnémeti. Mar tha Pál 555 frtra becs ingatl. julius 27 Szatmárnémeti. Kolepecz Ferencz 2400 frtra becsült ingatl. szept. 5 Szalonta. Balogh Istvan 650 frtra becs. ingatl. aug. 9 Komárom. Mer tt Nandor 4500 frtra becs. ingatl. szept. 14 Kismartonban. Talabér János 490 frtra becs. ingatl. aug. 5 Sümeg. Be József 580 frtra becs ingatl. aug. 9 Kelecsény (Léva). márky Honorata 1400 frtra becs. ingatl. szept. 19 Som Letics Mita 2295 frtra becsült ingatlanai julius 24 Ujv Szakadáti Pál 452 forintra becsült ingatlanai aug. 10 Falád (Sz.-Német). Kovács György 1283 forintra be ingatlanaira aug. 10 Kelecsény (Léva). Vidimirov 11 frtra b ingatl. szept. 21 Offszenicán (Módos). Becker rád 9000 frtra b. ingatl, aug. 9 Ujarad. Hory Pál 500 frtra b. ingatl. julius 25 Szilágy-Somlyó. Kohn Mór 20,099 frtra b. ingatl. aug. 29 Szentes. Honaj Dénes 1200 frtra b. ingatl. julius 18 Brazonán (Lugos), Róza János 873 frtra b. ingatl. julius 30 Alsó-Alpáron (Kecskemét). Frolich Zsigmond 1043 forintra becs. ingatl julius 30 K.-Szt. Márton. Kadariu Nicolo 1662 frtra becsült ingatl. aug. 17 Versetzen. Dehelyan Pál 816 frtra b. ingatl. julius 30 Vörösmart (Lugos). Albota Dimitrie 2893 frtra b. ingatl. aug. 3 Székesut (Ujarad). Iszakov György 2135 frtra b. ingatl. julius 24 Begecs (Ujvidék). Kis Baliotné 650 frtra b. ingatl aug. 13 Zilahon. Frankó István 4603 frtra b. ing. aug. 31 Nyitrán. Tégyer község 35,990 frtra b. ing. szept. 16 Tégyer (Módos). Vida András 549 frtra b. ingatl. aug. 1 Vámos Ladány (Lugos). Kalmuczer Anna 2000 frtra b. ingatl. aug. 23 Dollatz (Módos). Berkes János 1206 forintra becs. ingatl aug. 10 Irsa (pestvidéki tszék). Tomasa Iván 663 frtra becs ingatl. aug. 19 Maczárfalván (Beregszász). Kü Rozália 1160 frtra b. ingatl. aug. 11 Acson (Komárom). Kolumbán Julianna 5463 forintra becs. ingatl. julius 28 Galponyán (Zilahon). Varga János 800 frtra b. ingatl. aug. 2 H.-M.-Vásárhely Nagy József 1966 frtra b. ingatl. aug. 27 H.-M.-Vásárhely. Nagy Veronika 800 frtra becsült ingatl. aug. 24. Barabásor (Beregszász). Dehelesn József 1263 frtra b. ingatl. aug. 22 Birkés (Lugos). Gabor Miklósné 650 frtra b. ingatl. julius 28 Szentes. T. Bokros Sámuel 1100 frtra b. ingatl. aug. 9 Monor (pestvidéki tszék). Blau Ignácz 424 frtra becs. ingatl. julius 28 Monor (pestvidéki tszék) Biró Ferencz 488 frtra becs. ingatlanai julius 28 Sz.-Németi. Kovács Istvánné 2039 frtra b. ingatl. julius 29 Miskolcz.

Csődhirdetmény. Hager József bpesti keresk. ellen, bej. szept. 14., 15 és 16., perügy. Hodossy Imre ügyvéd. Zlinszky Károly kassai keresk. ellen, bej. szept. 12., 13. és 14., perügy. Dr. Dick Károly ügyv.

Pályázat. A sümegi kir. jbiróságnál I. oszt., a szekelyudvarhelyi kir. jbiróságnál II. oszt. segédtelekkönyvvezetői állomásra.

A kis lottó huzásai.

Julius 16-án.

Bécsi	27	35	10	66	16
Grácai	79	34	14	57	7
Tevesvári	15	5	64	73	69

Szerkesztői üzenet.

— — ő — — s N.-Szt-Miklós, Kéziratokat vissza nem küldünk.

CSÁVOLSZKY LAJOS
felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos.

IDEGENEK NÉVSORA.

Vadászkürt-szálloda.

Gr. Chorinszky H. Szemered.
Byrdin E. mgzó Podolin.
Chatsehtics S. Románia.
Rosiu F. ügyv. Fehérvár.
Nagy F. tanár N.-Várad.
Markovics K. Herezegfalu.
Személyi K. tan. N.-Várad.
Schweiczer G. Nyirbátor.
Martonffy M. áldb. Bácska.
Tripolszky Gy. mérn. Zomboé.
Füllesy J. áldb. Altenburg.
Takács F. áldb. Tata.
Kaszell G. mérn. Diószeg.
Meyer K. áldb. Nőtics.
Szwoboda K. áldb. Zólyom.
Laszkáry Gy. áldb. Romhány.
Beöthy A. alisp. N.-Várad.
Hoffmann J. áldb. Szécsény.
Török A. áldb. Halas
Pongrácz Gy áldb. Videfalu.
Szenderovics L. Szabadka
Peterffy J. gráf. Pozsony.
Singer A. kdő Bécs.
Schreyer A. kdő Szatmár.
Polak H. kdő Bécs.
Planer J. kdő Bécs.
Reichel E. kdő Stuttgart.
Hesz Gy. kdő Elek.

Nemzeti szálloda.

Br. Mán J. birt.-né M.-Sziget.
Gyulassy Gy gazdat. Kapuvár
Thury S. főhadn. Munkács.
Hold A. tanár Temesvár.
Kremits I. tan. N.-Kikinda.
Autonescu D ügyv. Bogsán.
Ribáry A. magzó Kolozsvár.
Kohn S. kdő Bécs.
Hess A. kdő Bécs.
Fischer M. kdő Gyöngyös.
Spitzer L. kdőné Gyöngyös.
Grünn A. mgzóné Bécs.

Erzsébet-szálloda.

Lőrinczy E. ügyv R.-Szombat.
Csider K. ügyv. R.-Szombat.
Szeless L. áldb. Sz.-Szállás.
Ragány K. tanár Szatmár.
Urváry S. jegyző Solt.
Heffler K. tanár Rozsnyó.
Széchy-Szigethy A. Bábolna.
Edelmann S. tan. Szombathely
Istvánffy P. tanár Rozsnyó.

István főhg szálloda.

De Calo a. b.-igazg. Bécs.
András T. gazd.-növ. Bécs.
Grosz E. kdő Köln.
Kaiser L. kdő Veszprém.
Demusz A. kdőné Gyula.
Münich E. urbólgy Bécs.
Grünbaum R. urbólgy Bécs.
Antonicsin B. Lengyelország
Pagorski J. Lengyelország.
Chybicki L. Lengyelország.
Horváth J. főtiszt. Déva.
Józsa J. őrnagy Losonez.
Szkollár J tisztv. Alsuth.
Kolényi E. Hajdusecza.

Arany sas szálloda.

Tibold J. birt. Kopova.
Medveczky F. Szarvas
Soltrer J. mgzó Grácz.
Langmann K. mgzóné Grácz.
Toat F. iparos Brassó.
kratochwil E. ügyn. Bécs.
Beöthy L. főisp. Heves.
Szilasy J. birt. Gömör.

Pannonia szálloda.

Br. Fláth F. főisp. Veszprém
Br. Baratta A. áldb. Poltár.
Mart J. postafelügy. Pozsony
Thomay H. hivtln. Piski.
Dorner M. hivtln. Piski.
Hauer B. igazg. Dobán.
Herezeg J. ügyv. D.-Vecse.
Dr. Kuzman J. orv Szeged.
Joanovits M ügyv. Pezarevatz
Weisz A. kdő Miskolcz.
Snekendorf F. kdő Baja.
Mart J. mgzó Pozsony.
Merklinghaus H. Schneele.
Neubner O. mgzó Brassó.

Elhaltak névsora Budapesten 1881. julius 15-én.

Orbán Tamás 35 é. rendőr VI. k. Eötvös u. 10 tüdővész. — Lojkó Katalin 25 é. cseléd VI. k. dohány u. 36 tüdővész. — Lauter Fanni 21 é. varrónő VII. k. dob u. 30 tüdővész. — Preitzner Rozália 36 é. cseléd VII. k. dohány u. 36 tüdővész. — Reiter Nándor 51 é. kutmester IX. k. soroksári u. 44 tüdővész. — Novakovszky Károly 62 é. napszámos VII. k. Károly körut 16 Brightkór. — Reicher Hermina 26 é. varrónő VII. k. kerepesi u 30 agyburoklop. — Kellner Sarolta 44 é. napszámosnő VII. k. dob u. 3 szivbaj. — Engler Lajos 34 é. czipész utról hagymáz — Döme Mihály 24 é. napszámos lakástalan, hagymáz. — Wancz István 3 é. postaszolga fia I. k. horgony u. 8 kanvaró, — Gregor Mihály 2 é. napszámos fia I. k. üveges u. 5 bélhurut. - Donaberger János 10 é. napsz. fia III. k. vöröskereszt u. 12 gümőkór. Krén Terézia 4 é. szőllős 1 ánya III. k. sz. Endrei u. 46 hörglob. — Greischitz Antal 21 é. jogász IV. k. lövész u. 13 hagymáz. — Steiner Adolf 3 éves napszámos fia VII. Nyár utcza 34 vörheny. — Lachs Ilona 19 éves kereskedő leánya V. kerület, bátvány uteza 16, tüdőlob. — Zimmeister József 1 é. koresmáros fia V. k. főut 1 renes. toroklob. — Csikász Pál 45 é. napszámos V. k. nádor u. 56 rüdővész. — Stanzl György 34 é. koesis II. k. János kórház hagymáz. — Sumi Éva 84 é. II. k. medve u. 20 aggkór. — Schubert Katalin 4 é. majoros leánya VIII. k. kálvária u. 5 tüdőlő.

NYILT-TÉR.

T. cz. épitőmester és épitési vállalkozó uraknak.

Az alább nevezett vegyes bizottság által eszközölt szakértői próbánál különféle vizhatlan mészszel, a m. k. államvasutak dunaparti teher-pálya-udvarának épitendő raknart részére, a felvett jegyzőkönyv rövid kivonata szerint következő lelet állapittatott meg:

„A m. kir. államvasutak dunaparti teherpályaudvar épitészvezetősége rendeletére f. é. junius hó 11-én a teher-pálya-udvar rakpartja épitésénél, a belföldi gyárosok: Benkő Károly, Cross. E. Crl. L., Mindszenty Aurél és Csik József ntól vett vizhatlan mészvel betonpróbak eszközöltettek; a próbák julius hó 11-ig maradtak a Dunában elmélyesztve, mely napon hivatalos és vállalkozási közegek jelenlétében jegyzőkönyvileg megvizsgáltattak: **miszerint a CSIK JÓZSEF gyáros vizhatlan mészből készült próba a legjobb anyagot mutatta fel;** megjegyeztetik, hogy a vizhatlan mész nem közvetlen a gyárosi szállíttatott, hanem a vállalkozók által szolgáltatott ki azon készletükből, mely a Csepelrakpart és a rakházak épitéséhez náluk lerakva van.

Fajsulyra nézve pedig a vizsgálat következő eredményre jutott: 1 köbdecziméter vizhatlan mész a Benkó féléből nyom 935 grammot, Cross-féléből 880 grammot, Mindszenty-félből 755 grammot, **Csik-féléből 530 grammot.**

Bizottsági tagok:

A magyar kir. államvasutak részéről: Skalka János felügyelő, Brandtweiner főmérnök, Weninger Ferenez épitészvezető, Feketeházy János, Bognar Ernő, mérnökök.

Budapest községe részéről: Kracsovits Lajos, a rakházak épitésvezetője, Bakos János, Zsigmondy Géza, mérnökök.

A vállalkozás részéről: Weissenbacher Endre, Fleischmann Antal, Jerovits Cornél, Holzspach Nándor.

Az elevatorok épitési vezetősége részéről: Ulrich, Miklós Ödön, Fliegauf.

Gyárosok: Benkó Károly, Cross Chrl. E. L, Mindszenty Aurél, Csik József.

BUDAPEST, 1881, julius 11-én.

CSIK JÓZSEF,
tulajdonosa az első cs. és kir. szab. szyrmiai portland-cement-gyárnak, mész-gyárnak, Beocsinben, u. posta Cserevitz. 2123

T. ügyvéd Nagy-Kanizsán!

Ön a 259-dik §-sal fenyeget, de az csak rágalmazásról szól, de **szédelgők, csalók és népámitók** leálarczozását nem tiltja, tartsa ön inkább szeme előtt azon §-ust, mely azt mondja: **Adós fizess!** mire önnek még egy heti időt engedek, mert jövő vasárnap okvetlenül megkezdem e helyen leleplezéseimet, melyeket hiteles okmányokkal birok igazolni.

Neumann Ignácz,
magy. királyi szab. arczképfestő és czégtáblagyáros, Budapesten sugár-ut 7. sz. 2124

SZALON-GARNITURA
nagy választékban **Karner József kárpitos mesternél, Ferenczieк-bazár** szalon I. em. az udvarban. Ugyanott kitünő **ruganyos ágyderekak kaphatók.**

BUDAPESTI SZINLAPOK.

Nemzeti szinház.

Augusztus 11-ig a szinház zárva marad.

Népszinház.

Budapest, vasárnap, 1881. julius 17-én:

Fényes és részben uj kiállitással harmadszor:

UTAZÁS A FÖLD KÖRÜL 80 NAP ALATT.

Látványos szinmü 14 képben zenével, és énekkel Jules Verne regénye után irta Csepreghy F.

I. kép: Egy merész fogadás Londonban.
II. kép: A szuezi kikötő.
III. kép: India őserdeiben.
IV. kép: Ember-áldozat. Menekülés elefánton.
V. kép: A kalkuttai törvényszék előtt.
VI. kép: A kigyók szigetén
VII kép: Az óriási vizesés.
VIII. kép: A kibéküles ünnepe. A csodaelefánt.
IX. kép: A Paszifik-vasuton Amerikában.
X. kép: Az amerikai rézbőrüek között.
XI kép A hajó belsejében.
XII. kép: Katasztrófa a szárazon. Liverpul.
XIII. kép: Hajótörés a szárazon. Liverpul.
XIV. kép: A londoni Reformklubb révében.

SZEMELYEK:

Fogg Phileas	Tihanyi
Paszpartu	Előry
Fix, rendőr	Kassai
Flanagán	Marton
Sull van bankár	Egri
Gotyie	Komáromi
Falientin	Makróczy
Forszter	Füredi
Nanette	Sió Irma
Consul Szuezben	Sánta
Kromarty	Kovács István
Anda herczegnő	Rákosi Szidi
Ramana rabnő	Párteányiné
Vonatvezető	Csallóközi
Indus	Kolozsvári
Indus fiu	Pintér
Obadiah, biró	Horváth V.
Oysterpuff	Ujvári
Stampf, őrnagy	Egri
Első vasutőr	Enyvári
Második vasutőr	Gergely
Tiszt	Makróczy
Egy asszonyság	Makróczyné
Indus főnök	V. Kovács
Speedy	Ujvári
Főbrahmin	Komáromi J.
Brahminok	Csallóközi Kovács M.
Kormányos	Kolozsvári
Pinczér	Hatvani
Főpinczér	Füredi
Első, bűhajosnő	Kacsó Karola
Második bűhaj.	Béni Irma
1-ő hindu pap	Barna
2-ik hindu pap	Alföldi

A jelen előadásban részt vesz **„Pepi“**, az ugynevezett **„csodaelefánt“**.

Kezdete 7 órakor. — Holnap ugyanez.

IDŐJÁRÁS.

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A nagy légnyomás (766—767) Magyarország- és Gácsországban van s kiterjed az egész kontinensre (763). Gyenge szelek mellett az idő általában derült, meleg.

Hazánkban: Különböző irányu, nagy részben északias, mérsékelt szeleknél a hőmérséklet délen még nagyobb lett; a légnyomás keleten fölebb, nyugaton alább szállt. Az idő derült, meleg, száraz.

Kilátás a jövő időre.

Hazánkban: Általában véve derült, meleg, száraz időt várhatni továbbra is.

az időjelző intézet táviratí jelentése. 1881. julius 16. reggeli 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700 +	Szél iránya és erősj. (1—12)	A hőmérsék. a Celsius-fokban	Csapadék mm.	Feljegyz.
Arad	66.3	DK$_1$	+19.9	—	○
Besztercze	64.4	◎	+16.6	—	○
Beszterczebánya	66.0	EK$_2$	+17.3	—	○
Budapest	65.0	K$_1$	+21.8	—	○
Csáktornya	63.7	NY$_1$	+20.0	—	○
Debreczen	66.5	DNY$_1$	+24.6	—	○
Eger	66.3	E$_1$	+22.9	—	○
Eszék	—	—	—	—	—
Fiume	63.7	E$_3$	+23.3	—	○
Késmárk	66.7	◎	+17.6	—	○
Keszthely	63.6	EK$_2$	+23.8	—	○
Kolozsvár	64.6	NY$_1$	+18.8	—	○
Magyar Óvár	65.8	ENY$_1$	+21.8	—	○
Marmaros-Sziget	—	—	—	—	—
Nagy-Enyed	64.3	DK$_1$	+18.0	—	◑
Nagy-Szeben	65.6	E$_1$	+18.6	—	◑
Nagyvárad	—	—	—	—	—
Orsova	66.4	ENY$_2$	+20.2	—	○
Pancsova	66.1	E$_2$	+21.6	—	○
Selmeczbánya	65.4	NY$_4$	+20.6	—	○
Sopron	63.8	ENY$_1$	+21.6	—	○
Szatmár-Németi	64.8	DNY$_2$	+19.9	—	○
Szeged	—	—	—	—	—
Szepsi-Szt.-György	65.0	ENY$_2$	+18.0	—	◔
Szolnok	64.4	D$_2$	+23.9	—	○
Temesvár	65.6	EK$_1$	+24.0	—	○
Trencsén	64.1	◎	+19.8	—	○
Ungvár	64.3	EK$_4$	+17.7	—	○
Zágráb	64.2	◎	+19.2	—	○
Bécs	64.3	◎	+20.3	—	○
Bregenz	64.8	DK$_1$	+21.8	—	◔
Lesina	64.1	◎	+25.4	—	○
Pola	—	—	—	—	—
Prága	63.6	D$_1$	+20.8	—	◔

Jelek magyarázata: ○ = czélcsend; ○ = tiszta derült

A budapesti áru- és értéktözsde hivatalos árjegyzetei (azonos a P. Lloydéval) julius 16.

Készáru

Buza	Irányzat	Minőségi súly hektoliterenkint 74 klg. frtig	74 klg. frttól	75 klg. frtig	75 klg. frttól	76 klg. frtig	76 klg. frttól	77 klg. frtig	77 klg. frttól	78 klg. frtig	78 klg. frttól	79 klg. frtig	79 klg. frttól	80 klg. frtig	80 klg. frttól	81 klg. frtig	81 klg. frttól
		100 kilogrammnak ára															
tiszavidéki	csendes	—.—	—.—	11.85	12.—	12.10	12.20	12.30	12.45	12.55	12.65	12.70	12.75	—.—	—.—	—.—	—.—
nostvidéki	„	—.—	—.—	11.50	11.65	11.75	11.85	11.95	12.—	12.05	12.10	12.15	12.20	—.—	—.—	—.—	—.—
hérmegy.	„	—.—	—.—	11.75	11.90	12.—	12.10	12.20	12.35	12.45	12.55	12.60	12.65	—.—	—.—	—.—	—.—
. éjszakk.	„	—.—	—.—	11.10	11.20	11.30	11.40	11.45	11.50	11.55	11.60	11.65	11.75	—.—	—.—	—.—	—.—

Gabona	Ó, vagy uj	Faj	Irányzat	Minőségi súly hektoliterenkint	100 kilogrammnak ára frt	kr.	frt	kr.
rozs	ó			70—72	—	—	—	—
árpa	„	takarmány	—	60—62	—	—	—	—
„	„	ógetni való	—	62—64	—	—	—	—
„	„	sörfőzdei	—	64—66	—	—	—	—
zab	„		szállárd	37—40	6	40	6	85
tengeri	uj	bánsági	„	75	6	05	6	10
	uj	másnemű	„	73	6	—	6	05
köles	ó		„		5	65	6	10
káposzta-repcze	uj		„	nélkül	11	50	11	—
bánsági repcze	uj		lanyha		11	—	11	25

Szokvány gabona, határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	100 kilogrammnak ára pénz frt	kr.	áru frt	kr.
búza	szállárd	tavasz	—	—	—	—
„	„	őszre	11	17	11	30
„	„	októberre	—	—	—	—
tengeri	„	május—junius 1881.	6	15	6	17
zab	szállárd	tavasz	—	—	—	—
„	„	őszre	6	50	6	52
repcze káposzta	„	augusztus—szeptemberre	12 4/8	—	12 5/8	—
„ bánáti	„	julius—augusztusra	—	—	—	—

Értékpapirok

	Utolsó árkelet pénz	áru
Államadósság.		
Magyar vasuti kölcsön á 120 frt	5% 134.50	134.75
„ „ 180 frt egyes darabokban	5% 134.50	134.75
Osmözi államvasuti sáloglev.	5% —.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut áll.-kötv. (elsőbbs.) adóm.	5% 98.—	98.50
„ 1873. „ ar. v. osb, „ „	5% 110.50	111.—
„ 1876. „ „ államkötv. ar.	6% 97.50	97.75
„ kir. nyeremény-kölcsön 100 frt	— 126.—	126.50
„ „ „ 50 frt	— 123.50	124.—
Tiszai és szegedi kölcsön	— 115.25	115.75
1871-iki magyar állam-kölcsön-kötv. strl. f.	5% —.—	—.—
1875-iki „ „ „ „	5% —.—	—.—
Magyar kir. aranyjáradék adómentes	6% 117.55	117.70
„ „ papirjáradék „	5% 91.05	91.20
„ „ papirjáradék „	5% 90.95	91.10
földtehermentesitési kötvények	4% 100.—	100.50
„ „ „ 1867. sárgadókkal	5% 98.—	99.—
„ „ „ temesi	5% 98.—	99.—
„ „ „ 1867. sárgadókkal	6% 97.35	97.75
Magyar földthermentesitési kötvények horvátországi	5% 100.50	101.—
„ „ „ erdélyi	5% —.—	—.—
Magyar orsz. jel. urbéri váltz. kötv. (100 frt)	5% 97.75	98.75
Szőlőbirtokmivelési kötvény (100 frt)	5% —.—	—.—
Magyar kir. kamatozó kincstári ut. 6 héra (100 frt)	— —.—	—.—
Egyesült államadósság papirban	5% 77.50	77.65
„ „ ezüst kamat jan.—jul.	5% 78.35	78.50
„ „ „ apr.—okt.	5% 78.95	78.50
Osztrák aranyjáradék 4% kamat papirjáradék, adómentes	4% 93.75	94.—
„ „ államadósság, kisorsolással 1854-ki á 250 frt p.p.	4% 133.—	133.50
„ „ „ 1860-ki á 500 frt o. é.	5% 133.25	133.75
„ „ „ 1860-ki á 100 frt o. é.	5% 136.—	136.50
„ „ „ 1864-ki á 100 frt o. é.	5% 175.—	176.—
„ „ „ 1864-ki á 50 frt o. é.	— 174.—	175.—
Pest város kölcsöne 1870-ből	5% 105.25	105.75
„ „ „ 1871-ből	6% 105.25	105.75
Budapest főváros 1880-ki kölcsöne	5% 99.50	100.—

Értékpapirok

Osztal. 1880-ra		Utolsó árkelet pénz	áru	Osztal. 1880-ra
	Részvények.			
	a) Bankok.			
13.—	Ált. m. municip. hitel-int. befix. 200 frt	—.—	—.—	26.25
3.—	Angol osztr. bank „ 120 „	152.25	152.75	6.—
8.—	Bpesti bankegyesül.-társ. „ 100 „	118.—	119.—	—.—
—.—	Bpesti kereskedelmi „ 200 „	—.—	—.—	4.—
—.—	Horvát leszámitoló bank „ 200 „	—.—	—.—	30.—
—.—	Iparbank, budapesti „ 100 „	60.—	61.—	250
13.—	Közp. ipartárs. hitelint. „ 100 „	55.—	60.—	4.—
—.—	Magy. ált. földh. r.-társ. „ 100 „	—.—	—.—	30.—
—.—	Magy. ált. hitelb. „ 200 „	355.50	356.—	—.—
19.50	Magy. jelz. hitelb. „ 200 „	—.—	—.—	—.—
—.—	„ „ II.kib.id.e. „ 100 „	132.50	133.—	
—.—	Magy. leszám.és pénzváltb. „ 100 „	164.25	164.75	
9.—	Magy. orsz. bank r.-társ. „ 100 „	—.—	—.—	
—.—	Osztrák hitelintézet „ 100 „	359.40	359.60	
—.—	Osztrák-magyar bank „ 200 „	835.—	840.—	8.—
88.30	I. magyar iparbank „ 100 „	184.—	185.—	—.—
45.—	Pesti magy. keresk. bank „ 500 „	698.—	698.—	—.—
45.—	Sziszeki hitelbank „ 100 „	—.—	—.—	35.—
—.—	„Unio“ bank „ 100 „	142.50	143.—	24.—
7.—				12.—
				25.—
	b) Biztositó társulatok.			40.—
	Első magy. biztos. társ. befix. 1000 frt	4100.—	4140.—	—.—
170	Magy.-francz. biz. társ. „ 50 „	—.—	—.—	—.—
60.—	Pannonia viszb. társ. „ 100 „	1340.—	1360.—	—.—
—.—	Unio viszbiz. társ. „ 200 „	65.—	67.—	14.—
				25.—
	c) Gőzmalmok.			20.—
	Concordia malom befix. 500 frt	485.—	495.—	—.—
100	Első budapesti „ 500 „	1215.—	1235.—	—.—
45.—	Erzsébet malom „ 200 „	214.—	216.—	—.—
—.—	Hengermalom „ 500 „	600.—	620.—	9.—
—.—	Lajta „ 100 „	213.—	215.—	—.—
—.—	Molnárok és sütők „ 200 „	333.—	335.—	
25.—	Pannonia „ 1000 „	1035.—	1050.—	
75.—	Viktoria „ 500 „	425.—	438.—	
45.—				
	d) Közlekedési vállalatok.			
—.—	Alföld-fiumei befix. 200 frt	175.—	175.50	
—.—	Bátaszék-dombovári „ 200 „	166.50	167.50	
—.—	Déli vasut „ 200 „	166.—	134.50	
—.—	Észak-keleti vasut „ 200 „	165.50	166.50	
—.—	Erdélyi vasut „ 200 „	167.50	168.—	
—.—	Győr-sopron-ebenfurthi v. „ 200 „	—.—	—.—	
—.—	Kassa-odenburgi vasut „ 200 „	—.—	—.—	
—.—	Magy. galiczai vasut „ 200 „	150.—	151.—	
—.—	M.agyg.v.(erkesf.-győr-grácz) befi. 200 „	169.—	169.50	
—.—	Osztrák államvasut befix. 200 „	172.50	173.—	
—.—	Pécs-baroni vasut „ 200 „	355.—	356.—	
—.—	Tiszavidéki „ 200 „	—.—	—.—	
		247.50	248.50	

Értékpapirok

	Utolsó árkelet pénz	áru
Oszt. dunagőzhajózási társ. befix. 500 frt	—.—	—.—
Budai hegypálya „ 100 „	111.—	113.—
Pesti közuti vaspálya „ 200 „	433.—	434.—
„ „ „ élv.jegy „ — „	235.—	240.—
e) Takarékpénztárak.		
Budapest III. kerületi befix. 50 frt	54.—	55.—
Czeglédi „ 100 „	—.—	—.—
Országos központi „ 500 „	553.—	554.—
Pesti első hazai „ 1000 „	4375.—	4425.—
Egyesült Budapest fővárosi „ 200 „	543.—	544.—
Pesti-külvárosi „ 150 „	131.—	132.—
Pakracz-daruvár-kotinjai „ 50 „	—.—	—.—
Vas-zalamegyei első „ 100 „	—.—	—.—
f) Különféle vállalatok.		
Alagut befix. 100 frt	109.—	110.—
Ált. waggon-kölcsönző trs. „ 50 „	—.—	—.—
Franklin-Társ. szelv. nélk. „ 100 „	147.50	148.—
Ganz és trsa vasöntöde s gépgy. befi. 400 frt	588.—	592.—
Gschwindt-féle szesz-gyár befiz. 200 frt	342.—	345.—
Gyapjum. és bizt. e. m. „ 200 „	324.—	326.—
Keresk. test. épülete „ 210 „	515.—	530.—
Könyvny. „Athenaeum“ „ 200 „	590.—	600.—
„ Pesti részv.-társ. „ 500 „	829.—	840.—
Közép-és téglagyár (Drasche) „ 200 „	150.—	151.—
Pesti épitő-társaság „ 200 „	—.—	—.—
Rimamurányi vasmü „ — „	—.—	—.—
Salgó tarjáni kőszénbánya „ — „	99.—	109.—
Salgó-tarjáni vasfinomitó „ 100 „	148.25	149.—
Schlick-féle vasöntöde s gépgy. befi. 100 frt	212.—	214.—
Serfőzde első magy. sz. nélk. befiz. 100 frt	583.—	585.—
Sertéshizlaló „ 100 frt	276.—	280.—
Zsókuti kőbánya „ 200 frt	—.—	48.—
Spodium és csontlisztgyár „ 200 frt	296.—	299.—
Szálloda részvény-társaság „ 200 frt	—.—	—.—
Tégla- és mészgyár ujlaki „ 100 frt	117.—	119.—
Téglagyár, kőbányai „ 200 frt	228.—	230.—
Záloglevelek.		
Magy. földh. int. papir ötök	5% 103.25	103.75
„ „ „ „ „	5% 101.—	101.25
„ „ „ „ „	4½% 95.50	96.—
„ „ „ arany v ezüst	5% 117.50	118.—
„ jelzálogbank „	5% 103.25	103.75
„ ált. földhitel-részv.-társ.	6% 99.75	100.25
„ „ „ „ „	5% 100.50	101.—
„ „ „ „ „	5½% —.—	—.—
Kisbirtokosok orsz. földhitelint.	5% 100.—	—.—
Osztrák-magyar bank o. é.	5% 101.50	101.75
„ „ „ o. é.	4½% 100.50	100.75
„ „ „ o. é.	4% 96.50	96.75
Pesti magy. kereskedelmi bank	6% 103.—	103.25
„ „ „ „	5% 102.—	102.25
„Albina“ tak. és kit. int.	6% 98.50	99.—

Értékpapirok

	Utolsó árkelet pénz	áru
Elsőbbségek.		
Alföld-fiumei vas. (nagyv. ezeszéki vonala) befix. 200 frt	5% —.—	—.—
Alf.-fiumei v. 1871. kib. „ 200 frt	5% —.—	—.—
Bátaszék-Dombovár-zákányi vasut „ 359 frt	5% 93.50	94.—
Dunagőzhaj. társ. „ 300 „	5% —.—	—.—
„ „ „ „ „ 100/200 „	5% 93.—	93.25
Észak-keleti vasp. 5% befiz. 800 frt	—.—	—.—
„ „ „ ár. 5% „ 800 „	—.—	—.—
„ „ „ ár. 6% „ 1000 „	—.—	—.—
Magy.-galiczai vasp. 5% „ 200 „	—.—	—.—
„ „ II.kib. 5% „ 200 „	—.—	—.—
„ nyug. vas. (Székesf. győr-grácz vonal) 5% „ 300 „	—.—	—.—
M. nyug. vas. 1874. kib. 5% „ 200 „	—.—	—.—
M. vas. els. közc. berub. eszél. ár. „200/1000„	109.50	110.—
I. erdélyi vaspálya 5% „ 200 „	92.50	94.—
Győr-sopron-ebenf. vas. 6% „ 200 „	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut os. 5% „ 200 „	—.—	—.—
K.-oderb. v. (ep.-tarn.v.) 5% „ 200 „	—.—	—.—
„ „ „ (oszir. v.) 5% „ 200 „	—.—	—.—
„ „ „ (m.-v.) 5% „ 200 „	112.—	113.50
Oszir. Állam-vasut 5% „	—.—	—.—
Tiszavidéki vasut 5% „ 100 „	103.—	—.—
Budapesti lánczhid 5% „ 100 „	—.—	—.—
Kősaén és téglagy. kötv. 5% „ 100 „	—.—	—.—
Lloyd- és tőzsde-épület 5% „ 200 „	95.50	96.—
Magánsorsjegyek.		
Osztrák hitelintézet	182.50	183.50
Budavárosi sorsjegy	40.50	41.—
Keglevics „	17.—	17.50
Pálffy „	40.75	41.50
Pénznemek,		
Cs. kir. arany (vert)	5.54	5.56
Cs. kir. arany (Kör.)	5.54	5.56
Osztrák-magyar 8 frtes arany	9.20	9.32
20-frankos arany	9.30	9.32
Török aranylira	—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst	—.—	—.—
Német birod. bankj. 100 márkányi	57.05	57.10
l) Váltók árfolyama. (látra)		
Német bankplaczok 100 márk	6% 57.05	57.15
Amsterdam 100 hollandi tallér	6% 96.75	97.—
Brüssel 100 frankért	5% —.—	—.—
Páris 100 frankért	5% 46.35	46.45
Marseille 100 frankért	5% —.—	—.—
Svájczi pénznemek 100 frtért	5% 46.25	46.40
Zürich 100 frankért	5% 46.25	46.40
London 10 font sterlingért	6% 117.15	117.30
Szentpétervár 100 rubelért	6% —.—	—.—
Milanó 100 lire nuovo lirl	6% —.—	—.—

Hirdetmény.

Igen fontos — **Igen fontos mindenkire!** — **Mindenkire**

Egy csődtömeg kezelője által megbizattunk a következő feltünést keltő tárgyakat, melyek már üzletben nem kaphatók, 80 százalékkal a gyári áron alól eladni. Egyuttal utasittattunk minden vevőnek, ki 5 frtára árut vásárol, egy szab. szétvehető főzőkályhát ingyen átadni.

6 pár finom harisnya uraknak 54 kr.

6 pár finom czérna battist kendő széllel selyem monogrammal, sima himzéssel 1 frt.

50 db tréfás kép 1 frt.

1 valódi tajtékpipa finom munka, china ezüstözéssel, és hosszu badeni megyfaszárral 1 db. 65 kr.

1 pár valódi chinaezüst gyertyatarté igen nagy, párja 1 frt 20 kr.

1 Damast asztalkendő valódi czérna beszövött virágokkal 1 db 85 kr.

1 ahhoz illő szalvéta 11 kr.

1 valódi 13 latos ezüst óraláncz tagokban, finom munka, vagy páncézl forma 1 db 1 frt 60 kr.

NB. Figyelmeztetünk, hogy minden egyes óraláncz a cs. k. fémjelző hivatal által mégjegyezve van. Finom valódi ezüst fülbevalók hölgyek és gyermekek számára, párja 60 kr.

Ugyanazok finom aranyból párja 1 frt 70 kr.

Ezüst kereszteskék arany lemezzel 1 db 1 frt 50 kr.

1 garnitura kézelő és inggomb finom ézüstből műemaillal egy egész garnitura 2 frt 80 kr.

Ha mindezen felsorolt tárgyak nem valódi arany vagy ezüstből valók, a pénzt azonnal visszaadjuk.

1 valódi óraszalag finom munka 1 db 1 frt 80 kr.

1 valódi arany pecsétgyürü valódi kővel nehéz, uraknak igen nagy, hölgyeknek kigyó és dupla gyürü 1 db 1 frt 50 kr. (Ha gyürü vagy láncz nem valódi aranyból való, a pénzt azonnal visszaadjuk.)

1 pontosan járó finom nikelzsebóra jól aranyozva, láncezal, órakulcs és tokkal, jótállás 5 év 1 drb 2 frt 30.

1 valódi franczia keltő-óra pontosan szabályozva, sárga rés bronzból 1 frt 50 kr, 3 évi jótállás.

1 bécsi inga-óra hozzátartozóval, igen csinos munka 1 drb 96 kr, 2 évi jótállás.

1 szalon-óra diszes munka nagy kerettel, utánzott ébenfa, aranyozva üveg és emaillel egy drb hozzátartozóval 2 frt 30, 5 évi jótállás. Ugyanoly, mely éjjel is világit 2 frt 90.

Finom brittania ezüst asztalkészlet, mely áll 6 evőkanál igen nehéz, 6 kávés kanál, 1 leves-meritő, 1 tejmeritő, 1 téaszürő, 2 tojás pohár brittania ezüstből, 6 finom kés és villa, minden elsőrendü minőség együtt csak 3 frt 50 kr, ezelőtt 7 frt 20 kr Ugyanezen garnitura 12 személyre 6 frt 50 kr,

Egy finom chinaezüst czukorszelencze domboru munka, a fedelén egy szép alak nehéz chinaezüstből 1 drb 1 frt 30 kr. Egy finom vászon ágylepedőnagy, varrás nélkül 1 frt 50 kr. Kapható pósta-utánvét vagy előleges mellett.

MÜLLER, üzletvezető, Bécs,
Kaiser-Josefstrasse 32. sz., iroda 24. sz.
Nemtetsző azonnal kicserélteük, a legnagyobb szilárdság bizonyitéka.

Nincs többé tyukszem és szemölcs!

A Nagy-Solymosi Koncz Ármin gyógyszerész és vegyész által készitett „*Clavethyl*“-*tyukszem szemölcs, anyajegy, vastag bőr és minden hason bőrképződmény irtó-szer*, mely minden égető, vagy ótető szertől ment, *fájdalom nélkül* pár nap alatt *gyógyit*. Ára 1 üveggel 1 frt. *Hatásáért kezeskedem*. Kapható: *Budapest főváros és a vidék minden nagyobb gyógyszertárában*.

Továbbá ajánlom *Sz.-Udvarhelyről* postán megrendelhető alábbi kitünő hatásu szereket, u. m.:

„*Édes magyar mustár*“, gyógyerejü és ételhez való kitünő, ára egy nagy üveggel 70 kr. 1 liter üveggel 1 frt. 70 kr.

„*Csúz és köszvénynyesz*“ biztos hatásu, több elismerő irattal kitüntetett szer. Ára egy nagy üveggel 1 frt.

„*Emésztő labdacsok*“. Mindenféle gyomor betegség „*Katzenjammer*“ *korhelység utáni betegség ellen biztos hatásu*. Ára 1 frt.

„*Hurut labdacsok*“. Nátha, orr, gége, mell- és tüdőkatharusnál gyors és biztos hatásu. ára 1 ft.

„*Gliricin*“. Egér, patkány, vakond, stbit irtó-szer. *Csakis a rágcsáló állatoknak ártalmas, házi állatoknak egész ártalmatlan*. Ára 50 kr.

„*Tannó chinin hajkenőcs*“. Hajbarnitó, növesztő, göndöritő, moly és korpásság ellenes. Biztos hatásu. Ára 1 frt.

„*Arczkenőcs és mosdó vis*“. Szeplő és minden bőrbetegség ellen, kitünő hatásu. Ára 1.50.

„*Hajszesz*“, hajnövesztő, göndöritő, moly és fejkorpásság ellen biztos hatásu. Ára 1 frt.

„*Keleti hajfestő szer*“, barna és fekete hajfestésre. Ára 4 frt

„*Hajpor*“, Tökéletes ártalmatlan. Legfinomabb 1 frt.

„*Hónalj, kézés lábizzadás elleni por*“, biztos hatásu 1 frt.

„*Vértisztitó labdacsok*“ 1 doboz 35 kr. stb. stb. 1818

FIGYELMEZTETÉS! Csak azon készitményeit ellátjuk pecsétjeinkkel, melyen a fenti tényleges bejegyzett védjegyünk és saját kézi aláirásunkkal van ellátva.

Nagy-Solymosi *Koncz András* gyógyszerész Sz.-Udvarhelyt Erdély.

Az „ARANY CSIZMÁ“-hoz

VÉGELADÁS.

Átköltözés végett, uri, női és gyermekczipőkből álló egész raktáromat a kiállitási árak alatt elárusitom s mindenkinek alkalmat nyujtatik, csekély összeggel a legjobb czipőket megszerezni és pedig csakis az „ARANY CSIZMÁ“-nál

Wertheimer Márk
lábbeli gyárában,
Károly-körut, Károly-kaszárnya.

Nagybani vevők lényeges árlecsengedésben részesülnek.

Hölgyeknek:

1 pár legfin czug komód-csipő	1.70
1 pár legf. komód-csipő elegáns nagy csokorral	2.—
1 pár oberlasting regatta csipő, divatos	2.80
1 pár oberlasting regatta, peselt lakk fejjel, legfin. kiállitás	3.—
1 pár finom regatta zergebőrből	2.80
1 Ugyanolyan peselt lackfejjel	3.20
1 pár finom oberlasting czugczipő 16 ctm. magas szárformában	3.80
1 pár finom oberlasting czugczipő 16 ctm. lackorral	3.50
1 pár lasting czugczipő, 16 ctm. magas, peselt lackfejjel elegáns forma	4.—

Uraknak:

1 pár oberlasting czugczipő, igen finom, 16 ctm. magas, szárformában francia sarkkal	4.50
Ugyanez peselt lackfejjel	5.—
1 pár oberlasting czugczipő, igen finom, 16 ctm. magas, szárformában francia sarkkal	4.50
1 pár chagrin czugczipő	4.80
1 pár chagrin regatta, kötni való	4.—
1 pár wichs-bőrczipő, kettős talppal és erősítal, a lehető legjobb minőségben	4.50
1 pár legfin. kutyabőr és kalbskid varrott talppal	5.50
1 legfin. kentyübőr-regatta, kalbskid varrott talppal	5.50

Továbbá mindenféle lány-, nő- és gyermekczipők minden formában és minőségben 1 frt 50 krtól egész 5 frt 50 krig. — Megrendelések a vidékről a legjobban s pontosan teljesittetnek.

Az áru tartósságáért jótállás nyujtatik. — A czimet pontosan megirni kérem. 1800

Wiese és társa
cs. kir. szab.
pénzszekrény gyárosok Bécs,
ajánlják raktárukat Budapesten, dob-uteza 1. szám alatt (Szegedi-ház.)
RIPPER JAKAB és TESTVÉRÉNÉL.

Árjegyzék ingyen

Illatos olaj, esszenciák,
kulörök, borillat,
vizahólyag, franczia gelatinek stb.
gyári raktára
RIPPER JAKAB és TESTVÉRE
Budapest, dob-uteza 1. (Szegedi-ház.)
Téa, rum és cognac nagy raktára

NEUSCHLOSZ J. FIAI

Páris 1878. — Szeged 1876. — Bécs 1873. — Székesfehérvár 1879

Arany érem. — Ardem érem. — Haladási érem. — Diszoklevél.

Kir. kiz. szab.

fa-áru-parket-gyár

Budapest, Feldunasor 53. szám alatt,
ajánlja nagy választéku
parkétjait,
Folytonosan nagy készlete van száraz, hibátlan tölgyfa amerikai padlózatból.
Három évi garantiát nyujt.
Parkét-lerakást helyben, mint vidéken jól és jutányosan eszközöltet. 68
Kivánatra mintákat és árjegyzéket bel- mint külföldre, egnagyobb készséggel bérmentesen küld.
Elvállal **szerszám- és épületfa szállitást, ács- és asztalos-munkákat** igen mérsékelt feltételekmellett.

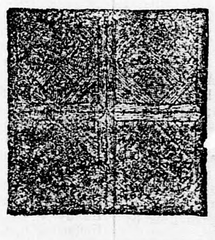

Ugyanott kapható az egész Európában elterjedt hires magyar, német és francia nyelvben megjelent könyv.

Az elgyengült férfierő Ára 2 frt 50 kr

Titkos betegségeket
és a
tehetetlenséget
(elgyengült férfierőt.)
továbbá **bőrbajokat, vizelési nehézségeket, hugycső** szükületeket, friss és idült **nyákfolyást,** nőknél az ugynevezett **fehérfolyást,** a bujakórok fekélyeit és másodrendü bujakórt minden alakjaiban és elcsufitásaiban, **katonai és polgári** fökórházakban, mint a magángyakorlatban a legujabb tapasztalatok s buvárlatok nyomán kiválóan tartós siker biztositása mellett bámulatos gyorsan s alaposan gyógyit (ujon keletkezetteket 48 óra alatt)
specziálista **Weiss J.**
gyak. **orvos, sebész és szülész,** az itteni cs. kir. katonai **fökórházban** volt osztályorvos, bel- és külföldi tudományos és humanitási társaságok rendes s tiszteletbeli tagja, és több kitüntetés tulajdonosa. 21
Rendelő intézet: Budapest, belváros, koronaherczeg-(uri)-utcza 8. szám, b-o menet a lépcsőn. Naponkint délelőtti 7—10-ig, d. u. 1—4-ig, este 7—8-ig.

Nehéz kór gyógyitható!

Dósay Fáni urnő által Szegeden, ki az 1876-iki iparkiállitáson Szegeden emlékéremmel lett kitüntetve. A szenvedő emberiség javára sikerült egy szert feltalálnia, melylyel a nehéz kórt sikeresen gyógyitja. Az ily sikeres gyógyitásokról szóló és mindenki által megtekinthető számos bizonyitvány közül térhiány miat csak egynek a kivonata.— Bizonyitvány. Alólirt napon hozzám jövén Palotás Anna, őszintén és az igazság érdekében nyilvánitotta, mikép ő éveken keresztül éjjelenkint igen sürün nehéz kórban (Epilepsia) szenvedett. de a melyből most végkép kigyógyult, miután Szegeden lakó Dósay Fáni urnőnek nyilvános templomi hirdetésemre bemutattatván, ennek gyógyszerét két izben javaslata szerint bevette, ő tehát köztudomás szerint az őt lepő nehéz kórból az adott gyógyszer által teljesen kiépült.

Szegeden, 1871. decz. 2.
P. H.
Kreminger Antal prépost és szegedi plébános.

Haszonbérlet.

A gróf Bethlen Istvánné született Teleki Ilona grófnő tulajdonát képező s Pestmegyében Ócsa község határában — Budapesttől 1½ órányira — a pest-kecskeméti országut mentén fekvő s 1200 négysz. öllel számitva közel 4000 holdnyi terjedelmü, lak és gazdasági épületekkel kellően felszerelt tagositott nemesi birtok 1882. április 24-től haszonbérbe adatik. Értesitést ad Budapesten dr. Darányi Ignácz IV., koronaherczeg-utcza 2. szám. Alkuszok kizáratnak. 2063

ZAUNER
cs. kir. kizár. szab.
hajnövesztő tinctura
A haj növesztésére és a hajgyökér erősbitésére, korpaképződés és ősszülés meggátlására. Különlegesség az eddig létező szerek közül. Főraktár: A. Zauner Bécs Währing Kirchengasse 5. Budapesten: Török József gyógysz. Király-utcza. Pozsony Herzog A. fodrász, Lőrinczkapu utcza 10.
1 üveg ára 1 forint. 1769

A LEGJOBB
SZIVARKA PAPIR
LE HOUBLON
FRANCZIA GYÁRTMÁNY
UTÁNZÁSOTÓL
ÓVATIK!!!
E szivarkapapir csak akkor valódi, ha minden, lap LE HOUBLON bélyegzőt magán hordja és minden karton az alant látható védjegygyel és aláirással van ellátva.

CAWLEY et HENRY, egyedüli gyárnokok, PARIS.

1000 frtot
azon hölgynek,
ki szeplőkenőcsöm

használata után a szeplőt, máj- és terhességi foltot, napégést és egyáltalán minden az arczbört csufitó színezetet el nem veszíti.
Szétküldöm utánvét mellett 1 tégely 2 frt 10 kr.

Haj az arczon. A hajat alkalmatlan helyről kiirtani, ugy hogy azok ismét ne nőjenek, eddig csak kivánság volt, melyet semmiféle szerrel kielégiteni nem lehetett. Feltünést fog okozni tehát szerem, mely nemcsak a hajat kiirtja, hanem az utánanövést gátolja. annál is inkább, minthogy a teljes sikerért a teljes készséget elvállalom, és kötelezem magamat sikertelenség esetén a pénzt visszaadni. **Egy kis üveg ára 5 frt, egy nagy üveg 10 forint.**
ROBERT FISCHER vegyész,
1745 Bécs, I., Johannesgasse 11.

Légszesz- és láng kemenczék — **Gömbkályhák** felső és alsó **fűtéssel.** — **Gömbkályhák légszesz fűtéssel.**

„WOJACZEK-féle szabadalom.“

Szénszükséglet 1000, faltégla után 3½, vám-mázsa. Vakfal, terracotta, padló, tábla, mész, cement, pengő-tégla, tüzmentes tégla és faltégla égetéséré, a nagy és kicsinyben gyártás számára, épit illetve szállit terveket az épités és gyártáshoz szükségelt utasitásokkal olcsó számitás mellett.

Azon t. cz. téglagyártulajdonosok és tek. hatóságok, kik uj gömbkályhákat épittetni vágy régi kályhát rendszerem szerint átalakittatni óhajtanak, velem személyesen értekezhetnek Szt Lőrinczen Budapest mellett a Lónyay gróf féle birtokokon, a hol egy uj 18 kamrás gömbkályha épittetik. Levelek szintén ugyanoda czimzendők.

Az épitészeti vállalat technikai irodája *Bécs, VIII. Alserstrasse 57,* a honnan uj és használt gépek a fenti czélokra megrendelhetők.

Gandy szab. gyapot
hajtó szijja
Teljesen tatlan tezve és *Leszáll.* Hamburg,

nyujthatkeszcsomagok. *Árak:* Bécs, 14 neuer Wandrahm. Opernring 13.
J. LEVY jr.
közp. raktár a kontinens számára. 2041

Atkölt özés miatt.
Körülbelül 500 stromlék mauthausenl granitból, fekete gránit, szélzáiai, fekete, szürke vörös és carraral márványból, kandalók, alakok és virág tartók márvány és érczből az ellismert legolcsóbb árakon végeladatnak.
Sirkövek vörös márványból már 4 frtól feljebb.
Az Entreprise de pompes funebres sirkő gyára Budapest, Kerepesi-ut 48 sz. 1463

Tanonczul
egy jó családból való 13—14 éves fiu, azonnal felvétetik **Szabó Károly** vas- és fűszerkereskedésében Nagykőrösön. 2108

Bécs első és legnagyobb
gyermekkocsi gyár
ED. SCHWEINEKER
Bécs, Neuflnthaus, Pelzgasse Nr. 22, ajánl **gyermekkocsikat** 6 frttól felfelé. **Arjegyzékek** 928 **kivánatra** bérmentve. 1937

Egy raczionális gazdatiszt,
ki 16 év óta működik e pályán egy nagyobb gazdaságon, a hol is szorgalma hüsége és iparkodása által a legnagyobb bizalmat nyerte jelenlégi állását, hol kasznári minőségben van alkalmazva, ez évi november 1-ével felcserélni szándékozik. Az illető 36 éves s beszél magyarul, németül és tótul. Szives ajánlatok intézendők Leonhard M. ezelőtt Jankovics urhoz Budapesten, Deák-utaza S. S. 100 jegy alatt. 2101

A párisi „AU PRINTEMPS“ divat-raktárban vásárolt kevésbé sérült áruk
végeladása
mától kezdve a nyári hónapok tartamára berendezett **fiók-üzletemben**
Dorottya-utcza 1. szám
a Totis és Kren czég volt helyiségében a „Magyar király“ szálloda átellenében tartatik. — Ugyanitt megrendelések gyártmányaimra, javitásokra stb. elfogadtatnak és pontosan eszközöltetnek.
Gazdag választék mindennemü **uri fehérnemüek, nyakravalók** és **mellfüzőkben**. — Az árak **ép oly olcsók** mint a főüzletben. Vidéki megrendeléseket a főüzletbe kérek intézni. — Pontos szétküldés utanvét mellett.
Mély tisztelettel
Philipsborn M.
főüzlete és gyára,
Fiók-üzlet: sugárut 59 és gyár-utcza sarkán.
Dorottya-utcza 1. szám.

Használt gépek eladása.
Egy support eszterga 20 láb hosszu, 15 hüvelyk magas erős vasággyal 60 mázsa nehéz.
Egy ugyanoly eszterga 15 hüvelyk magas 5 lépcső conussal 25 mázsa nehéz.
Egy egyenlitő pad 10 láb hosszu teljes, igen jó karban.
Egy fekvő gőzgép 25 lóerejü üsttel vagy

Irodalom.

A királyt regösökről.

A „Századok" most megjelent füzetében irodalomtörténetünk egyik legérdemesebb buvára: Szabo Károly érdekes czikket közöl a régi magyar regemondókról, a regösökről, kik egykor a királyi lakomák felderitői voltak, s kikre e onatkozolag Szabó egy régi oklevelet is fedezett föl. v A közleményből adjuk a következő részeket:

Az Árpád-királyok korában a királyi udvartartáshoz, a terjedelmes királyi és királynéi uradalmak kezeléséhez szükséges mindenféle szolgálatot az udvarnokok és cselédek teljesitették a részükről firól fira átengedett földek használatáért, a nélkül, hogy a kincstártól fizetést huztak volna; sőt ők fizettek a kincstár részére, a mennyiben a nem szabadokra kirótt szedővadóból (kollektából) vagy adóból felényi terhet tartoztak viselni, mint egy-egy földmivelő paraszt.

Az udvarnokok és cselédek roppant tömege, mely miatt volt annyira terhes királyaink szokásos körutjai alkalmával a király és kisérete megszállása, volt hivatva gondoskodni nem csak az udvari szolgalat ellátásáról, hanem a királyi háztartás anyagi és szellemi szükségei kielégitéséről is. A királyi kápolna (capella regia) személyzete végezte az udvarban az isteni tisztelet szertartásait; a tárnokok és pohárnokok gondoskodtak a királyi asztalra szükséges élelmi czikkek és borok kiállításáról; a vadászok vaddal, a halászok hallal látták el a királyi konyha szakácsait; a lovászok nevelték a királyi mencsében a harczi paripákat és kocsis lovakat; a király saját mesteremberei, ötvösei, csiszárai, nyergesei, kovácsai stb. állitották elő az udvar használatára s fényüzésére megkivántatott ipari müveket; a terhes idő öltésül szolgáló királyi vadászatok alkalmával mozgásba jött a vadászok peczérek, solymárok, madarászok serege; a királyi lakomák vidám zajat az igriczek zenéje élesztette s a kitörő jókedv csapongassit a regösök éneke füszerezte.

Ezen királyi regösökről, kik Anjou házbeli királyaink korában, midőn az ősmagyar királyi udvartartás az olasz müveltség befolyása következtében nagy változáson ment keresztül, már elpusztultak, s kiknek több mint ötszáz év óta hamvadó emlékezetét csak egy korutkban már a vegelenyészéshez közelgető népszokás és egyetlenegy, általlam mindjárt tüzetesebben ismertetendő oklevél tarotta fön, szándékozom a feledés fatyolát föllebbenteni, s a mennyire e ránk szállott gyér adatokból lehetséges, megkisérlem kifejteni, mi volt az Árpádok udvarában a királyi regösök kötelessége és szerepe.

A gróf Lázár-család medgyesfalvi levéltárában, melyet a mult nyáron Szilágyi Sándor és Koncz József barátim társaságában volt szerencsém átvizsgálni, akadt kezembe az az érdekes oklevél, melyben a királyi regösök eddig ismeretlen nevet kapnak is, magyarul is az általuk lakott falu Regtelők nevezet alatt. Valódi örömmel pillantottam meg, mert első tekintetre is észrevettem, hogy a puszta nevek nemcsak mint nyelvkincsek becsesek, hanem jelentésökkel egy gyenge fénysugárt is vetnek az Árpád királyok udvartartása fölött borongó homályba.

Ezen oklevél I. Lajos királynak Budán 1347. februar 2-án kelt levele, melyben átirja és megerősiti Pal országbirónak Visegrádon 1346-ban kiadott itéletlevelet, melylyel a Pest vármegyei Regtelők falu határának egy része irant az adományos Loránd comes budai aranykémlő és esküdt polgár ellen István, Csobod pesti polgár testvére, mint a szomszéd Pardi falu birtokosa által támasztott perben az adományos Loránd javára dönt, s egyszersmind Regtelők határait, a felek közt történt kiegyezés szerint, körülményesen leirja.

Sajnálni lehet, hogy az oklevél közepén mintegy 30 sor, az egésznek körülbelül fele, nedvesség által annyira meg van rongálva, hogy néhol a hartja is kiszakadozott, s e miatt ezen részint elmosodott, elhomályosodott, részint szakadozott sorokat csak több kevesebb házaggal lehet olvasni: de szerencsének mondhatjuk, hogy az itéletlevél elején az egész oklevél ránk nézve legérdekesebb és legtanulságosabb helye épen fönmaradt.

Ezek szerint a ma már nem létező Regtelők falu szomszédai a Pest vármegyei Pardi, Palota, Hartyán más néven Mező-Szentmárton és Szent-Mihály faluk voltak, melyek közül Pardi és Mező-Szentmárton elenyészett s ma csak Palota falu s a pusztává vált Szent-Mihály létezik. E két szomszéd helység fekvése azonban magában is biztos tájékozást szolgáltat az iránt, hogy Regtelők határa a Pest város határával szomszéd Palota falu és Szent-Mihály puszta között terült. — S minthogy a határleirás szerint Regtelők éjszak felé volt határos Palotával, bizonyos, hogy attól délre, és igy Pest mai határához közel, a budai királyi lakótól, — melynek közelében találjuk tul a Dunán a királyi solymárok és kovácsok által lakott Solymár és Kovácsi helységeket, — egy órányi távolságra sem feküdt.

E helység Regtelők nevezete, éppen ugy mint Solymár és Kovácsi helységeké, az ott lakott királyi cselédek nevével áll kapcsolatban,*) kik oklevelünkben mint combibatores Regales condicionarij wlgariter Regus dicti vannak megnevezve. Ezen egymásnak megfelelő latin és magyar nevezet pedig kölcsönösen értelmezi és világositja egymást. A combibator név, melyet Ducange középkori nagy latin szótárában hijában keresnénk, s mely hazai okleveleink roppant tömegében is csak itt tünik föl először, oly középkori barbar alkotásu latin szó, mely, mint a birsagium, mega, (megye), jurassor, sedria stb. hazánkban keletkezett és csak hazánkban volt használatban. A latin bibo s ebből alkotott combibare, combibatio, valamint a rege, regelés értelmét véve alapul, a királyi combibatorok, magyarul regösök tiszte nem lehetett más, mint a királyi udvar lakomáin való szereplés, illetőleg a vendégeknek regeikkel való mulattatása.

Ez értelmezés helyes voltát igazolja az a néhány adat, mely a hajdan általánosan, ma már csak hazánk egy pár félreeső vidékén divatozó regelési népszokásra vonatkozik, igazolja az a körülmény, hogy a regélő énekesek, kik az általok megtisztelt házi gazdától megvendégelést s jutalmazást kivánnak és várnak, énekeikben magokat ma is regösöknek vagy regeseknek nevezik.

A királyi udvarban szerepelt regtelki királyi regösök már I. Károly királyunk korában elenyészettek ugyan, mert az 1346-ban kelt itéletlevélből kitetszik, hogy a magtalanul elhalt királyi regösök Regtelök nevü faluja határának egy része iránt az adományos Loránd ellen a szomszéd Pardi falu birtokosa már az előtt 6 évvel, tehát 1340-ben pert inditott: de hogy a regelés szokása népünknél lakmározások alkalmával ezután több mint 200 év mulva is nagyban divatozott, bizonyitja Heltai Gáspár, ki Kolosvárt 1552-ben nyomtatott munkájának „A reszegségnec és tobzodásnac veszedelmes vóltárol való Dialogus"-ának, Kendi Antalhoz intézett ajánlásában a regelő hétről igy emlékezik: „Mindiárást a mi Wrunc Iesus Christus születésénec napia után koevetkezic az oerdegnec nagy innepe a Regeloe hét, ottan a fársáng etc. Ackor isznac az emberec, tobzodnac, lakoznac, és küelembküelembféle beaba való koelchéget müvelnek: Es noha azt müevelic, de kevesen gondolyác meg azért, mit müvelnec: Es szaz közzül sem gondolya egy, mely igen nagy buen legyen a Reszegség és a Tobzodás", munkájában pedig a regelés ellen igy menydörög: „De mind az által a soc duska i'alnak, a sok regelésnec, ninchen semmi vége: el sem hadgyác, mig bőven vgyan bőven reaioc hozzác az Istennec haragiát, ki ei veszti a foeldet és tuezel megolvaszttya, mint régente az oezen vizzel elvesztoete vgyan ezen buenekért."

Mint az idézett szavakból látjuk, a kolozsvári buzgó protestans lelkész Heltai határozottan kárhoztatja az ördög nagy innepén, a regelő héten, szokásban volt lakomákat és dalokat, s alig ha tévedek, ha azt hiszem, hogy épen az egyház kárhoztatása és tilalma miatt enyészett el népünknél a karássony utáni regélés szokása annyira, hogy gyakorlata korunkban csak Zala vármegye Göcsej nevezetü palócz szójárásu vidékén és Udvarhelyszék egyetlen egy falujában Kénoson maradt fön, másutt pedig e népszokás emlékezete is elveszett, mint elvesztek csekély kivétellel népköltészetünk régi gyönyörü vad virágai, a „virág énekek" név alatt emlegetett szerelmi dalok, melyeket a XVI. és XVII. század legtekintélyesebb papjai, ugy a katholikusok, mint a protestánsok, egy szivvel-lélekkel elitéltek, kárhoztattak és üldöztek.

Irodalmunkban a „regelés" szokását legelőször Pländer Ferencz novsi esperes ismertette a Tudományos Gyüjtemény 1838-iki évfolyamában „Göcsejnek esmérete" czimü czikkében.

„Néhány serdülő ifjak — irja Pländer, — Szt.-István-vértanu estvéjén**) különösen azon házaknak ablaka előtt, a hol férjhezmenő leányt sajditanak, a következő danajt éneklik:

„Kié fő, gazda,
Szálljon Isten házadra,
Serege magáé,
Őrző angyaláé,
Vetött asztaláé,
Telő poharáé,
Meg sült kappanjáé.
Bár a mi asztalunk szent ótár vóna,
Bar a mi kenyerünk szent ostea vóna,
Rók ökör, régi törvény, hajj regő rajtunk!
Azt is megengedte a nagy ur Isten. stb.

Végre ekkép fejezik be danájokat:

Ha beeresztőnek,
Becsiszegünk, becsoszogunk,
Cserfakéreg a bocskorunk,
Hajdina szóma a köntösünk.

Szegen vagyon esatos erszén,
Abba vagyon két száz garas,
Fele a gazdáé,
Fele szegén regélőké.
Rók ökör, régi törvény stb.

Ugyancsak a göcseji regélést Torkos Sándor, kinek Pländer közleményéről nem volt tudomása, a Magyar Nyelvészet 1860-iki évfolyamában „A regelés Zalamegyében" czimü czikkében, mint oly népszokást ismerteti, melyet csak nem régiben ismerhetett meg.

„Karácsony másod, tehát Szt.-István napján este felé több fiuból álló csapatok járják be a falut (mert ezen szokás is már csak a gyermekekre maradt), s minden házhoz bekopogtatván, következő mondókát hadarnak el (a szobaajtón kivül.)

„Meggyüttek szegény Szent-István szolgái hideg havas országbú, e'fagyott kinek fülő, kinek lábo, a kentek adományábú akargyuk meggyuogyittani.

Mongyuk-é vaj nyomgyuk?
Mongyuk!" (Ekkor belépnek a szobába stb.)

„A versek elmondása után a „szegény regösök" természetesen egy kis adományt kapnak s más házhoz távoznak. Különösen a leányos házakat keresik fel, hol szivesen is látják őket, mert azt tartják, hogy azon leány, ki valamely legénynyel együtt emlittetik a regösök által, a jövő farsangban okvetetlen férjhez fog menni, még pedig a megnevezett legényhez. Innen azon mondás: „elregélték őket."

Ezen regének minden strófája után visszatérő refrénjét, mely Pländer szerint: „Rók ökör, régi törvény, haj regő rajtunk!" Torkos szerint: „Riétöki rigi törviny, hej regő rejtem!", egy Torkos által később más zalai faluból kapott változék szerint pedig „Röjtököm régi törvény, hej regő rejtem!", ma már a göcseji nép sem érti, s annak valódi eredeti értelmét Torkosnak e szavak értelmezését megkisértő fejtegetése után sem birjuk csak hozzávetőleg is kivenni. Ez nézetem szerint azt bizonyitja, hogy e refrént nem maga a göcseji nép költötte, mert ez esetben az évenként folyvást énekelni szokott szavak értelme ennyire el nem homályosodhatott volna; és igy azt nem föltenni, hogy e refrén nem egyéb, mint a hajdani regősök régi énekének a nép közé szivárgott, de általa kellően nem értett s azért különféle változatokban mind inkább eltorzitott töredéke. E szavak értelmének meghatározását csak ujabb változékok gondos egybevetése után lehetne remény nünk, s épen ezért megérdemelné a fáradságot ez ének minden lehető változékait Göcsej egész vidékén, a hol még a regélés divatozik, a legpontosabban följegyezni és összehasonlitani.

A regélés szokása, a mennyire eddig tudjuk, a hazánk délnyugati szögletében fekvő Göcsej vidékén kivül még csak hazánk délkeleti szögletében a székelyföld egyetlenegy falvában, az Udvarhely közelében eső Kénoson maradt fön. A kénosi regések énekét a székely népköltemények avatott gyüjtője és ismertetője Kriza János „O-székely regesek dala" czim alatt közli:

Porka havak hullladoznak: de hó reme róma.
Nyulak, rókak játszadoznak: de hó reme róma....

Régi törvény, nagy rött ökör: de hó reme róma,
Annak fele regeseké: de hó reme róma.

Hátán átal hatvan kolbász: de hó reme róma,
Annak fele regeseké: de hó reme róma.

Szarva teli sült pereczczel: de hó reme róma,
Annak fele regeseé: de hó reme róma

Farka bojtján egy korsó ser: de hó reme róma,
Annak fele regeseké: de hó reme róma.

Füle teli apró pénzzel: de hó reme róma,
A maradjon a gazdának: de hó reme róma stb.

Ezen kénosi reges népszokásról Kriza egyik gyüjtőtársa ily fölvilágositást ad: „Midőn uj párkel össze, vagy idegen pár települ e helyiségbe, ezzel a régi énekkel tisztelik meg karácson másod napján reggel, a mit regelésnek neveznek. E végre előbb az idősebbek, azután a középkoruak, később, az ifjak nagyobb számmal elmennek az illető pár udvarára, hol énekelni kezdik: Porka havak esedeznek stb. Aztán a házajtóhoz menve tovább éneklik: „Régi törvény nagy rött ökör, annak fele regeseké" stb. mind végig.

Jakab Sándor kénosi lelkész pedig e népszokás eredetéről és jelentőségéről igy nyilatkozik: „E népdalban a fögondolat, miből az egész kifoly, a rött ökör, a mi nem egyéb, mint a bőség szarvának érzékitése egy fából kifaragott ökörben, mely kétségkivül meg is lehetett veresre festve, vagy ha nem volt is festve, de a hosszan határa aggatott sok kolbász és sült pecsenye igen könnyen kölcsönözhette neki a veres szint. Ezt az ökröt, mint a szájhagyomány tartja, az uj házaspár házához karácson első napján beállitották, melynek a szarvát az uj házas beaggatta sült pereczczel, olyan formával, mint a toroczkai somodi nevü kalács s ez a pereczmás is ilyen; a fülibe pénz téve, a farkára seres korsó kötve, (az ugynevezett magyar sert főzik még ma is minden tehetős székely családnál, és főzés után komlóval élesztik, a mi elég jó zamatu ital; ma ennek helyét inkább égett bor pótolja); a kődöke ugy volt fából alkotva, hogy benne a komló megállhatott. Az uj házaspár azzal a sorral szedegette le a rőt ökörről s adta át a regeseknek. A régi törvény semmi nem egyéb, mint ősrégi szokás, gyakorlat, mi az uj házasokat illetőleg megtisztelő ugyan, de némi erkölcsi kényszerrel van párosulva; mert fiatal házasok és legények mint egy banderium ugy rohanják meg a megtisztelés tárgyául kitüzött uj párt, s mig sült pereczczel s pálinkával jól el nem látják, addig házától bajjal távoznak. Ennyit tudhattam meg e népdal s a vele járó népszokás értelméről, s ennél többet róla a nyolczvan éves öregek sem tudnak mondani."

Ha a göcseji és székely reges éneket összehasonlitjuk, azokban csak a „rőt ökör, régi törvény" és a regösök vagy regesek emlegetését találjuk egyezőnek, kik Göcsejben a gazda csatos erszényében levő kétszáz garasnak vagy forintnak, Kénoson pedig a rőtt ökörre aggatott kolbásznak, pereczknek és korsó sernek, egyenlően felét követelik maguknak.

Megegyezik továbbá mind a két hely népszokása abban, hogy karácsony másod napján divatozik, s megtiszteltetést, áldáskivánást fejez ki. Göcsejben a gazda, gazdasszony és a házban levő eladó leány, Kénoson a fiatal házaspár részére. És igy, habár e két reges ének szövege is, szelleme is nagyon különbözik, a mennyiben Göcsejben a regélés, bizonyosan az egyház befolyása következtében, keresztyén szinezetet nyert, mig Kénoson ősibb, világiasabb alakban tartotta fön magát, a fentebb kimutatott lényeges egyezés arra utal, hogy e két éneknek közös forrásból kellett eredni: minthogy gondolni sem lehet, hogy e népszokást a göcsejiek a székelyektől vagy ezek amazoktól vették volna át, kik egymással legkissebb érintkezésben sem állottak, s egymásnak hirét is alig hallhatták és halljak. E közös forrás pedig arra a korra vihető vissza, midőn a regösök vagy regesek — mert Pländer közleményében a szegény regélők csak ujabbkori változék lehet, miután még Heltai Gáspár regelő hetet és regelést ejtett és irt. — a királyi szolgálatában állottak, s mint combibatores latin nevök mutatja, a királyi lakomák alkalmával szerepeltek.

Az Árpád-királyok udvarában zengett regék szövege, fejedelem, végtében elenyészett; ki gondolt volna azon korban e pillanatnyi mulattatásra szánt énekek föl gyözésére, melyekben nemzeti költészetünk gyöngyei, miveltségtörténetünk ki tudja mily nagyértékü adatai vesztek el? legfeljebb csak a göcseji és kénosi regösök ma már érhetetlenné vált remineziében sejthetjük a hajdani királyi regösök éneke töredékeinek homályos visszhangját.

De a nép, mely az ősi szokásokhoz a társadalom felsőbb rétegeinél sokkal szivósabban ragaszkodik, a regelés szokását a királyi regösök kihalta után több mint ötszáz esztendőn keresztül sem engedte kihalni; a nép a regösök emlékezetét és nevét, melyet Heltain kivül egy régibb iróink és szótár-szerkesztőnk sem ismert, s a magyar nyelv nagy szótára szerkesztői is csak Kriza közleménye után vettek föl, s melyet most már Anjoukori oklevéllel is igazolhatunk, hiven megőrzötte, mint az anyaföld megőrzi kebelében a rég romba dőlt épületek töredékeit s az emberi nemzet ősi miveltségének eltemetett emlékeit.

Hajdani nemzeti müveltségünknek rég eltelejtett egyik tényezői voltak a királyi regösök, kiknek eredeti magyar neve egy oly romok közt rejlett oszlop töredékhez hasonlitható, melyből a szakértő a romba dőlt épület arányaira és miveltára biztos következtetést tud vonni. Az egész, az igaz, arányi töredék; de nekünk, kiknek régi müveltségünk emlékeit hajdan több százados harczok rombolásai dulták föl, az ujabb korban pedig a gondatlanság és értetlenség is segitette veszendőbe menni, az ily csekély töredékek is becsesek, annál becsesebbek, minél gyérebbekké váltak és válnak. Nekünk föl kell kutatnunk, meg kell ismertetnünk, meg kell magyaráznunk miveltségünk emlékeinek bármily csekélyeknek tetsző töredékeit is: mert csak ezekből fogja valaha a hivatott lángész a régi magyar nemzeti élet és miveltség igaz és hü képét megirhatni. Az ő mesteri keze majd azokat a arányi töredék adatokat, melyeket mi egy penészes oklevélből, a régi irók, népdalok és közmondások egy-egy kifejezéséből kiolvasunk, a magyar miveltség történelem diszes épületébe egy-egy szegletkő, egy-egy ékesség gyanánt fogja beilleszteni. S akkor a romok kutatóinak, a töredékek összegyüjtőinek nevei hadd merüljenek a feledés örvényébe; csak a nemzetünk becsületére válandó mestermü legyen megalkotva, mely megvalósitja a czélt, melyért mi fáradtunk; e müben lesz majd a legméltóbban kifejezve az elismerés, hogy fáradozásunk nem volt hiában való.

Szabó Károly.

*) Oklevelünkben ezen helyiség, mint possessio condicionariorum Regalium és mint terra, Regteluk néven hanemczkészer fordul elő s ezenkivül csak egyszer van possessio Regteluke néven emlitve; a határleirásban pedig kétszer fordul elő a „partieula terre litigiosa trium aratorum Regteluk seu Regweig (Regvölgy) vocitata" nevezet.

**) Decsember 26-án, tehát épen a Heltai által emlegetett regelő hét első napján.

— **A tüzoltók hetanitása**, gyakorlati utbaigazitások jelentek meg Szarvason. Időleg a falusi és pusztai tüzoltás szervezésére. Három nagy lapon le van rajzolva minden tüzoltószer, s annak legkülönfélébb alkalmazása, ugy hogy e rajzok után könnyen megértheti akárki, hogy mino szereket, és különböző eseteknél hogyan kell azokat alkalmazni. Kiadja Oláh Miklós tornatanitó Szarvason. A három fali kép ára 1 frt. Van hozzá egy kis magyarázó füzet is. Ajánljuk a közégek figyelmébe.

Tanulmányok az egyetemes nyelvtani társaság köréből, kiadja Simonyi Zsigmond. Első kötet, harmadik füzet. Többnyire a Nyelvőr közleményeiből gyüjt külön folyamot. A most megjelent füzet tartalma: A hosszu é a nyelvjárásokban, Szántó Kálmántól. Hangtani adatok a szentesi nyelvjárásokból. Négyesi Lászlótól. Az esztergomi nyelvjárás. Scheiber Zsigmondtól. Egri nyelvsajátságok. Énekes Imrétől. Az ikerszókról. Csokonai nyelve. Kunos Ignácztól. Ujra a fosztó képzőről. Vikár Bélától. Föladatok. A kiadótól.

— **Folyóiratok**. A „Századok" juliusi füzetének első czikke Szabó Károlytól: „A királyi regösökről", szól, melyet bővebben ismertetünk. A második czikk is érdekes, Hurkrónikája, közli Szilágyi István. Roman történelmi forrás ez, mely nyomtatásban először 1856-ban Jassiban jelent meg és czime „Fragment historik"; ó-roman nyelven, cyrill betükkel irva és 1495-ből származik, Drágos vajda főkanczellárjától, Hurtól. Nehány szakasza Magyarországról is szól, különösen Máramarosmegyéről. Az egész nyolcz pergamen levélre van irva s állitólagos töredéke egy sokat emlegetett ós roman krónikának, és épen a románok legházagosabb történeti adatait egészíti ki. A német Roesler Róbert s utána Hunfalvy Pal elitélték e töredéket s a benne foglalt és általok ki is jelölt adatok tarthatatlanságának alapján kimondták, hogy e krónika ál-munkás a hitelességgel biró kutfő-munkák között helyet egyáltalán nem foglalhat. Szilágyi István az egész krónikát lefordittata Szálka Péter gyulafalvi g. kath. lelkész által, mint a ki jól érti az ó-román nyelvet. Bemutatja tehát az egész töredéket, hogy hazai tudósaink megitélhessék, birálat alá vehessék. Maga is igéri, hogy a következő közleményben jegyzetekkel fogja kiserni.

A földtani társulat folyóiratából a „Földtani közlöny"-ből, a 4—5-ik szám jelent meg, szokás szerint német szöveggel is. Az értekezések ezek benne: Adatok a Hargita déli részének petrographiájához, Budai Józseftől. A jekelfalvi és dobsinai diallagsarpentin leirása, dr. Roth Samutól. A kárpáti homokó különböző szinének okairól, dr. Steiner Antaltól. A Lókva hegység földtani viszonyai, Halaváts Gyulától. Egy balatonparti földsülyedésről, Bernáth Józseftől.

„Földrajzi közlemények," a földrajzi társaság füzetei. A juliusi füzet tartalma: Fiume, dr. Havass Rezsőtől, ki e közleményt a földrajzi társulat egyik közelebbi ülésén olvasta föl. Tunisz lakói. György Aladártól. A korinthi földszoros átvágása. A kosmopolitak, dr. Dezső Bélától, s ezeken kivül kisebb közlemények.

A kolozsvári orvos-természettudományi „Értesitő"-ből egyszerre két füzet jelent meg az egyik az orvosi szakközlemenyeket adja, s Purjesz József, Benel János, Klug Nandor irtak bele: a másik pedig népszerü előadásokat tartalmaz, Berde Áront61, Purjesz Zsigmondtól, Entz Gézától, Gamauf Vilmostól és Dadai Jenőtől. E füzetekből évenként nyolcz jelenik meg s a kolozsvári muzeumegylet vagy orvos-természettudományi egylet tagjai kapják.

A „Keresztény Magvető", az erdélyi unitáriusok közlönye, május-juniusi füzetében is tartalmasan szól az egyházi és iskolai ügyekről.

— **Füzetek.** „A körmöczbányai első, vagyis városi protestáns gymnazium története a XVI. és XVII. században," irta Hlutky József főreáltanodai tanár. A 42 lapra terjedő füzet figyelemre méltó adat a magyarországi tanügy történetéhez. — „Az emberi trágya a mezőgazdaságban", az erdélyi gazdasági egylet által tizenkét huszfrankos aranynyal jutalmazott pályamunka, irták Nikel Zsigmond és Fekete Lajos tanárok, kiadja az erdélyi gazdasági egylet Kolozsvárt. Gazdáknak való kis füzet. — „Az illeték egyenértéke (equivalens-adó) gyakorlati utmutatója", az 1881. május és julius elsején létrejött érvényes törvények és szabályok alapján összeállitotta és példákkal ellátta Popp György pénzügyi titkár. A 32 lapra terjedő füzet ára 20 kr, és Gyulafehérvárott jelent meg.

— **Füzetes vállalatok**. „A közlekedési eszközök történetéből" (szerkeszti Wührl Jákó) a hetedik és nyolczadik füzet hagyta el a sajtót. Szól a vasutak felsdatáról a háboru alatt; a vasuton utazás veszélyességéről; a vasutak viszonyáról a távirdához. Megkezdi a posták történetének ismertetését is már a füzetekben. Az illusztrációkban válogatósabb is lehetne. Például a moszkvai vasuti merenylet egy ismert képét „kisiklott vasuti vonat" czim alatt adja. Ara egy füzetnek 40 kr. A gr. Széchenyi Béla keleti utazásáról szóló Kreitner féle könyv forditásából a Révai-testvéreknél a 8-ik füzet jelent meg. Magából az eredetiből pedig (Im fernen Osten") Höder kiadásában a 22—25-ik füzetek. Mellékelve van Jesso sziget térképe.

— **Előfizetési felhivások**. Lovcsányi Gyula tanitóképezdei tanár Budapesten előfizetest nyit „Vág és vidéke" czimu müre. Nemcsak utirajz lesz, hanem a vidéknek történelmi multját is megismerteti, valamint földtani, természettani viszonyait, lakosait, mondáit, meséit. A Vág forrásától torkolatáig minden jelentékenyebb helyről megemlékezik s a varakat és népviseletet képekben is bemutatja. Előfizetési ára 2 frt. Szerző lakása: Budapest, I. kerület Szentháromság-tér. — Gyöngyössy Sámuel tiszamenti ref. lelkész ujabb egyházirodalmi müveire kaptunk előfizetési felhivást Miskolczról Ferenczi B. könyvárustól. Előfizetést hirdet a szerző következő ujabb müveire: 1. Köznapi templomi imák, főtekintettel az évszakokra, felrászonba kötve. 2 frt 2. Vasárnapi és ünnepi imák templomi használatra 2 frt. 3. Magyar protestáns egyházi szónoklatok, 3-ik és 4-ik füzet, egyenkint 1 frt 50 kr, mindakettő 3 frt. Előfizetni egyes müvekre külön is lehet, avagy aláirni s az aláirás kötelezvény gyanánt szolgal. A megrendeléseket a kiadó szeptember elejéig kéri tudatni. — Demeter és Kiss kiadóhivatala Deésről előfizetest hirdetnek Afganisztán Vártán „szamasujvári, palgár ürminy-magyar kalandariumára" Afganisztán Vártán a „Bolond Istók" ismeretes alakja, s ő irja a naptárt 1882-re mulattató tartalommal. A ki 55 krt küld be Deésre, bérmentve kapja meg az 50 kros naptárt. Gyüjtőknek tiz példányra tiszteletpéldány jár.

— **Egy kis röpiratot** kaptunk Kolozsvárról ily czimen: „Personal unio, pragmatica sanctio dualisticus jogtengelyén" egy 1849-iki Ferdinand-huszár örmestertől. A lelkesült hangon irt röpirat ára 50 kr

— **Zenemüvek**. A Rónavölgyi-féle zenemükereskedésben megjelent: „A kaczagó galamb" polka mazur, zongorára szerző Dalar Jenő, ara 60 kr. „Zenebimbók", magyar népdalokból gyüjté és kezdők számára könnyü modorban zongorara negy kézre alkalmazta Poor Vilmos, első füzet, ára 80 kr. — Steinacker kiadásában jelent meg: „Coppini Valse" zongorára Behr Ferencztől. (Francia czimlap.) Ára 1 frt 20 kr.

Tudományos apróságok.

— A braziliai császár, mint akadémiai főolvasó. Az égen uszó folyékony gömb. — A mi testünk az üstökössel rokon. — Védelem a ragályok ellen. — Toussaint módszere. — Pasteur kisérletei. — A tyuk-cholera és a lépfene. A typhus, sarlach stb, elleni óvszer. —

Pedro braziliai fejedelem oda állott a tudományos kutatások mühelyébe, megrabolta annyiak által lelkét drága egészségét az éjszakai nyugodalomtól, s beállott ex professo a csillagászat napszámosai közé. Nem mintha munkája csak napszámosi munka lenne, hanem mert az igények, a melyekkel a tudomány terén fellép, korántsem az elbizakodott fejedelem, de az egyszerü szerény közmunkás igényei.

A mostan látható üstökös buzditotta fel annyira mely égitest eleinte a déli földgömbön volt látható, s dr. Gould által lett felfedezve Cordobában, az argentini köztársaságban. Pedro braziliai császár nem tett ugy, mint Portugallia fejedelme VI. Alfonzo 1664-ben, ki midőn meglátta az üstököst az égboltozaton, dühösen a földre vetette magát, s pisztolyával fenyegette, hogy lelövi. Az üstökös pedig méltóságteljesen haladt tovább. A braziliai császár ellenkezőleg ugy üdvözölte a jövevényt, mint a mely hivatva van uj fényt vetni a tudomány egyes kérdéseire, s a Rio-janeirói csillagvizsgálón beható tanulmány tárgyává tevé. Kutatásainak eredményeit öt nap előtt küldte be a párisi akadémiának, hol azok több más tudósoknak hasonló kutatási eredményeivel felolvastattak.

És ezekből mint már mondottuk ujabb fény derül a tudományra. Először is konstatálva lett, hogy a látható üstökös magvának legközepe folyékony. Képzelje csak ezt el magának a szives olvasó! Ugy kell képzelnie, hogy ott az égnek ama helyén, melyet 14 millió mértföldnyi távolság választ el tőlünk, egy nagy csöpp foglal helyet. Hig, folyékony állapotban van és óriási nagysága daczára megvan benne mégis az összetartás, mely gömbalakot vétet föl vele.

De a vizsgálatokból kiderült az is, hogy ezen üstökösnek anyaga nem egyéb, mint szén, és annak bizonyos vegyei a hydrogénnel. Tudvalevő, hogy a viznek egyik összetevő eleme a hydrogén. Az is tudvalevő, hogy az emberi test legnagyobb része vizből áll, kevés szénből, mig a többi elemek mondhatni csak alig számbavehető — de azért nagyon is számbaveendő — mennyiségben vannak jelen. Ugy, hogy egy tudós azt a megjegyzést koczkáztatta, miszerint az ember nem egyéb, mint néhány font szén feloldva egy dézsa vizben. Es ime most azt látjuk, hogy az égnek eme üstökös jelensége is egyenlő anyagból van gyujtva velünk. A mi testünkből való test, a mi vérünkből való vér. Rokonunk az anyagvilágnak kapcsai szerint. Olyan lakója eme mindenségnek, mint mi, mely a naprendszernek tagja gyanánt kóborol a világ mindenségnek nagy térein örökös mozgásban egészen az idők halhatatlanságának örök végezetéig.

Azonban hagyjuk az égnek vándorát, hadd folytassa utját a mindenségben, s forditsuk tekintetünket a mindennapi élet szükségei és bajai felé. E bajok egyik legnagyobbjának óvszeréről van alkalmunk megemlékezni. Az apró gombák és gombanemü állatok által okozott betegségeket értjük.

Feltünhetett azolvasónak, hogy mily gyakran és részletesen foglalkozunk a betegségek gombaelméletével, a mikrobusokkal, mikrococcusokkal s mindenféle nevü és alaku apró lényekkel. Megvolt ennek is a maga oka. A legtöbb betegség mely embert és állatot érhet, s melytől nemcsak hogy védekezni nem lehet, de a melyet gyógyitani is igen bajos: mind ilyen lényektől származik. Méltó tehát, hogy foglalkozzék velök a tudós világ, s hogy mi is megemlékezzünk az eredményekről, melyeket eddig elérni sikerült.

Már megemlékeztünk egy alkalommal a Toussaint lyoni tanárnak találmányáról, mely az ezen lények által okozott betegségekre vonatkozik. Toussaint — mint talán emlékezni fognak még az olvasók — azt tapasztalta, hogy a megfertőzött és rostjaitól megtisztitott vér elveszti mérges hatását, ha 55 fokra hevitik. A lépfenés állatnak véréből p. o. csak egy csöppet kell egy más állatnak vérébe oltani, s a vele együtt átoltott mikrobusok igen rövid idő alatt lázas tünetek alatt el fogják ejteni eme második állatot is; de ha az átoltandó vért előbb 55 fokra hevitettük, akkor nemcsak hogy nem árt, de ellenkezőleg védő hatása van. Az olyan állat, melynek vérébe ezen ártatlanná vált vérből oltottunk, nem érez semmi kellemetlenséget vagy bajt akkor sem, ha később a legmérgesebben fertőzött vért oltjuk is belé. Már annak idején, mikor erről megemlékeztünk, figyelmeztettünk a nagy fontosságra, mely ezen találmány számára vár. És a következés megmutatta, hogy igazunk volt. Toussaint azóta több kisérletet tett e nemben, s igen nagy sikerrel. Alfordban 22 ürüt oltott be ilyen rostjától megfosztott és megmelegitett fertőzött vérrel, és azután ezen ürükbe a legerősebb mérget lövelte. Az ürük közül négy elveszett ugyan, de 18 teljesen épen maradt, holott más ily praeservativ oltással el nem látott ürük mind elhullottak.

Igen nagyfontosságu e téren az Alving és Cornevin tudósok találmánya. Szerintök minden attól függ, hogy a fertőzött és mikrobusoktól hemzsegő anyagot hová fecskendjük be. Ha az egyenesen a vérbe jut vagyis az erekbe, akkor nemhogy mérgező hatása lenne, hanem ellenkezőleg megóvja a testet minden további mérgezés ellen. Ellenben ha a fertőző anyag a bőr alá, a rostok vagy izmok sejtjeibe jő, akkor a mérgezés beáll, a mikrobusok millióinyi és millióny iszámban fejlődnek ki s elejtik az állatot.

Mindez az azonban csak másodrendü dolog azon nagy eredményekhez képest, melyeket e téren legujabban Patteur elért. Az olvasó e lapnak más helyén, nehány nap előtt olvashatta ezen eredményeket dr. Török Aurél szakértő tolláből. A fontosság, melylyel a tárgy bir, érthetővé teszi, hogy némely részleteire itt ujabban is kiterjeszkedünk.

Mint tudva van, a tyukok choleráját is mikrobusok idézik elő. Pasteur a tyuk cholerának mikrobusairól azt tapasztalta, hogy azok nehány hónapig a tiszta levegőn állva már nem okoznak a tyukoknak veszedelmet, sőt ellenkezőleg megoltalmazzák azokat minden további mérgezés ellen. De ugyanazok a mikrobusok, melyek a tyukra nézve már mint védőszer szerepelnek, a kanárit vagy fecskét még megölik, s a megölt állatok vérében olyanok keletkeznek, melyek már a tyukot is elpusztitják. A tyukcholerára nézve tehát Pasteur avval a hatalommal birt, hogy ugyanazon anyagot ártalmassá és hasznossá, ölővé vagy gyógyitóvá tehette tetszés szerint.

A lépfenét okozó mikrobussal azonban ez nem sikerült neki. Azt hiába hagyta a tiszta levegőn állani, esztendő multán is csak oly veszedelmes volt, mintha közvetlenül ment volna át egyik állatból a másikba. Csak a szervezetbe kellett jutnia s millió számban szaporodott el, s bekövetkezett a halál. Szaporodása azonban másnemü, mint a tyukkolera mikrobusáé. Ez utóbbi csak ketté válás által terjed. A sejtek egyszerüen kétfelé válnak s egy állatból lesz kettő, melyek mindegyike igen rövid idő alatt ismét kettéoszlik. A lépfene mikrobusa ellenben szaporodik ugyan igy is, de szaporodik spórák által is. Mintegy magvakat termel. Pasteur tehát arra a gondolatra jött, hogy nem-e lehetne valamiképen elérni azt, miszerint ezen mikrobusok is csak ketté oszlás által szaporodjanak, mint a tyukcholera mikrobusai, ellenben spórák által ne. Azt reménylette, hogy ez esetben a tiszta levegőn állva ezek is el fogják veszitени fertőző tulajdonságukat.

És valóban fáradozásait siker koronázta. Sok kisérlet után rájött, hogy a mikrobusok 42 C° foku hőnek kitéve még frisek maradnak, de már csak ketté oszlás által képesek szaporodni, ellenben spórák által nem. Az ilyen mikrobusok azután tiszta levegőn hagyva

Tanügy.

A közoktatás ügye Törökországban.

Széles e világ abban a téves hitben él, hogy Törökországban szörnyű rossz lábon áll a közoktatás ügye s a jámbor törökök csak most kezdenek mozogni e téren. De a ki vizsgálat alá fogja venni az o man birodalom tanügyi viszonyait, az csakhamar meggyőződik az ellenkezőről s szégyenkezve fogja bevallani, hogy ítéletében elhamarkodott volt s a törökök, kivált a közelmult időben nagyon sokat tettek a közoktatás s az általános müveltség emelésére. Nem veszszük ezuttal tekintetbe az egyetemeket, melyek a nagy mecsetekkel szoros kapcsolatban állnak mindenütt, a hol az izlam lobogóját lengeti a szellő, s a melyeken már régtől fogva derek tudósok tanitják az illető időszakok történetét, jeles tudósok, kitünő költők és irodalmárok, érdemes történetirók s hirneves államferfiak kerültek ki e medresszektől s nagy szolgálatokat tettek nemzetüknek. Még a szakiskolákról s a polgári orvosképzőről sem szólunk, melyek szintén nagy sikereket mutatnak fel; mellőzzük a jogi iskolát is, melyet a mostani uralkodó II. Abdul Hamid alapitott. A katonai intézeteket is csak röviden emlitjük, pedig ezek is sok jeles férfiut adtak Törökországnak. Ezek az intézetek a magasabb tudományoknak csak egyes szakmáit müvelik s nagyrészök el van zárva a nemzet fiainak zöme előtt. Azonban konstatálni akarjuk, hogy a közoktatásügyi miniszterium szervezése óta annyira elszaporodtak Törökországban az elemi és felsőbb tanintézetek, hogy alig akad helység, mely legalább elemi iskolával nem birna, s nem találunk várost, mely a felső iskolának hijával volna. A Galatai-Serai-lyceum a felső polgári iskolának egyik legelsője volt; Stambulban már régebben is volt felsőbb tanintézet, a Matyredjinasian, mely jeles tisztviselőkkel szolgált az országnak. A Dar-nel-Muallimin Dar-nel-Muallemát tanitókat és nevelőnőket képez. De a közoktatásügy legkitünőbb intézménye a császári polgári iskola (Mekteb Milkieh), melyet II. Abdul Hamid szultán alapitott 1877-ben kelt császári irádéjával.

A császári polgári iskolának a létrehozó intencioja szerint az a hivatása, hogy az állami szolgálat minden ágára müvelt, felvilágosult férfiakat neveljen, az államnak olyan polgári tisztviselőket adjon, kik tudományuk s erkölcsösségük révén igazán jó szolgálatokat tehessenek az állami közigazgatásnak s az állam szervezetét erős, egészséges virágzásra segitsék. Ez intézetet a szultán különös pártfogására méltatja. Jellemző az is, hogy annak megnyitását ép akkor rendelte el, mikor az országot veszedelmes háboru fenyegette s azállamkincstár kimeritésre szorult; ép akkor, midőn bizonyos szemszédállamok is bezárták iskoláikat s a tanuló-ifjuságot besorozták a hadseregbe. Az is érdekes, hogy ez iskola a czivilista költségén jött létre s a növendékek felvételénél minemü tekintetnek jelentkezők valására vagy nemzetiségére.

Érdekes adatokat találunk a császári polgári iskola oktatási módszeréről, melyet sz „Ozmanli“ egy czikke nyomán a következőkben ismertetünk.

Az iskola tanfolyama öt esztendőből áll, melyek közül a három első az előkészitő osztályokra, a két utolsó a felsőbb oktatásra esik.

Az előkészitő osztályok programmja teljesen összevág az európai lyceumok módszerével; a felsőbb osztályok arra hivatvák, hogy oktatás és nevelés nyujtsanak ama tisztviselőknek, ki pályájukat a különböző államhivatalokban akarják megkezdeni.

Az előkészitő osztályok kötelező tantárgyai között első helyen áll a török nyelv grammatikája és mondattana. A kezdők az első év alatt elméleti uton tanulják a török irodalmat, a második esztendőt hivatalos és nemhivatalos iratok szerkesztésével töltik.

A harmadik év a felsőbb irodalom tanitására van szánva. A francia nyelv tanulása szintén e programmon alapul; de mivel e nyelvet a diplomáciában s a tudományosság terén általában használják, az előkészitő iskola három osztályán kivül a két felső tanfolyamban is alapos tanulmányozásnak képezi tárgyát. A polgári iskolának minden tanitványa 1080 franczia leczkét kap az öt tanfolyam alatt. Azonfelül a népismet, földrajzot, statisztikát s a természettant francziául tanitják, hogy a növendékek tökéletesen elsajátithassák e nyelvet. A felsőbb osztályokban forditásokkal is foglalkoznak.

Az egyetemes történelem, melynek eddig a földrajz módjára nem nagy fontosságot tulsjdonitottak a törökök, a polgári iskolában természetes helyezését teszi a nevelésnek.

A törökök földrajzát és történetét az obligát tantárgyakon felül külön is kötelezőleg oktatják.

A mathematikai tudományokat egészen európai módra tanitják. Az oktatás kiterjed az elméleti és gyakorlati arithmetikára, mennyiségtanra, mértanra, trigonometriára, az elméleti és gyakorlati planimetriára, könyvvitelre s a börze-operacióknál előforduló számadásokra. E szakmát a kozmografia teljes folyama rekeszti be.

A természettudományokban a természettanra, továbbá a szerves és szervetlen vegytan ipari használatára szoritkozik. A természetrajz három ága praktikus gyakorlatokkal és kisérletekkel van összekötve.

A felsőbb osztályok tanitását a kereskedelmi tudományokkal, a gondolkodás tanával s a psychologiával fejezik be. A felsőbb osztályokban az államtudományokat is tárgyalják, különös figyelmet forditva a pénzügyi gazdálkodásra. A közigazgatásból adott oktatás tüzetesen ismerteti az európai törvényeket, rendeleteket s összehasonlitja ezeket az ottomán intézményekkel.

Mivel hogy külön jogi iskolája is van Törökországnak s ennek tanfolyamait a polgári iskola növendékei is látogathatják, a polgári iskola csak általános ismeretet nyujt a kereskedelmi, polgári és nemzetközi jogból. A jogi tanfolyamokat a török alkotmány s a reá vonatkozó törvények és rendeletek ismertetése zárja be.

Az ethnológia oktatásánál kiváló figyelmet forditanak ama nemzetekre, melyek az ozmán birodalmat alkotják, valamint azok eredetét, szokásait és speciális történetét is nagy gonddal tanitják.

A polgári iskolában fölvételt nyernek mindazok, kik tizennyolczadik évüket elérték, de a harminezadikon még ninesenek tul, polgári beesületüket nem vesztették el s jó hirnek és ép egészségnek örvendenek. A fölvétel egyéb feltétele a a felsőbb iskolák bizonyitványa vagy az alsóbb osztályok tantárgyaiból kiállott vizsgálat. A császári lyceumból kikerült növendékek a negyedik évfolyamba vétetnek föl.

Az iskolát végzett tanulónak, a szerint, a milyen pályát választott, a következő igénye van: 1. kerületi kormányzóságra; 2. irodai vagy osztályfőnökségre a miniszteriumban vagy más ezzel egyenlő rangu állásra; 3. az államtanács vizsgáló birájának tisztére; 4. követségi vagy konzulátusi titkárságra.

Az előléptetési törvény szerint a polgári iskolának ama növendékei, kik államszolgálatra adták magukat, fölvihetik a valiságig, az irodai vagy osztályfőnökök az al-államtitkárságig; a vizsgáló biró az államtanácsosságig; a követségi titkár a követ méltóságáig.

Az iskola mostani állapota a következő: A tanulók száma 150-re emelkedett. Ezek közül huszan már elnyerték okmányaikat s nagyrészök előkelő állást foglal el. Az ilyen intézetek nagyon alkalmasak volnának reá, hogy Törökország közigazgatását megszilárditsák, s a reformokat a nemzet saját eszközeivel létesitsék, ha a szerail-despotizmus s a palotauralom korrupciója el nem fojtaná csirájukban a reformáló törekvéseket.

A berlini javító-intézet.

1825-ben május hó 1-én értesültek a berliniek oly intézet megalapitásáról, melynek feladata jó utra terditeni az erkölcsileg sülyedt és földönfutó növendékeket. Ezen intézetet egy az elaljasodott s csavargó ifjuság felneveltetése czéljából alakult egyesület hozta létre.

Az egyesület tagjainak tudomására jutott az, hogy a fenyitő-házakban megfordult személyek névjegyzéke azon szomoru tények mellett bizonyit, hogy 6—10 éves gyermekek többször, 10—16 évesek pedig tizszer, sőt buszszor is vétettek fel a fenyitő-házba.

Meggyőződést szerzett magának az egyesület arról is, hogy a fenyitő házak tultömöttsége mellett ezen gyermekeknek a felnőttektől való elkülönitése szinte lehetetlenné vált, és hogy azok, ha a többiekkel — a felnőtt fegyenczekkel — együttesen laknak és társalognak, éppen nem javulnak meg, sőt erkölcsi tekintetben rendesen mint romlottabbak hagyják el a fenyitőházat, a mi különben valami természetes is.

Az egyesület czélja az erkölcsileg sülyedt és végkép megromlott ifju személyek lehető javitásáról való gondoskodás, hogy még ezek is hasznos tagjaivá lehessenek egykor az emberi társadalomnak. Az egyesület csak oly növendékeket vesz gondozása alá, akik már vagy a biráknak vagy pedig rendőri közegeknek adatak át megbüntetés végett; olyanokat, kiknek vétkük nem csupán könnyelmüség és a fiatal korból kifolyó meggondolatlanságban, hanem valóban rossz hajlamokban leli alapját; olyanokat, a kiket a szülők, gyámok és hozzátartozóik hasztalanul igyekeztek javitani; végre olyanokat, kik birói vagy gyámhatósági itélet folytán szülőik vagy rokonaik köréből vétettek ki ezért, mivel azok nem voltak oly helyzetben, hogy gyermekeiket javitani képesek lettek volna, vagy pedig mivel ők magok is oly erkölcstelen életet éltek, hogy körükben a növendéket továbbra is nagyni veszélyivel járna.

1825-ben az egyesület által létesitett javító intézet egy növendékkel nyitatott meg, 1826-ban május 1-én a növendékek száma már 33-ra rugtak.

Az intézet első igazgatójául Kopf T., berlini tanitó hivatott meg az egyesület által jelenlegi igazgatója pedig Ramme szintén berlini néptanitó, ki már 16 év óta hiven, teljes odaadással és kellő szakavatottsággal teljesiti nehéz hivatalát. Az igazgató oldala mellett működik még három tanitó és egy tanitónő. 1828-ig az intézetbe csak finövendékek vétettek fel, de ugyan ez évi május hó 5-én már öt leány-növendék is nyert bebocsáttatást.

Az intézet uj, kolosszális épülete, melyet 18 porosz mérgenyi területü, az intézethez tartozó oldalirtok vesz körül, 1866-ik évben márczius hó 20-án nyittatott meg nagy ünnepélyivel.

Az épület három törészből: a közép és két szárnyépületből áll. Míg a két emeletes középépület magában foglalja a vesztibült, az igazgató és a két nős tanitó lakását, a tanácskozási és az ünnepi termet, addig a balszárnyon a leányok, a jobb szárnyon pedig a fiuk helyiségei találtatnak. E két szárnyépület 120 fiu, 60 leány és a szükséges szolgaszemélyzet befogadására szolgál, s felosztik földalatti, földszinti, első és második emeleti lazakra.

A balszárny földalatti részében találunk mosókonyhát, a leányok fürdőszobáját, mángorló kamrát, vasaló szobát, élés kamrát, fraktárt és intézeti konyhát, földszinten van egy iskolaterem, ebédlőszoba, a III-ik családanya lakása, munkaszoba és a fehérneműek raktára; az első emelet magában foglalja a leányok három lakószobáját, ruhatárt, a tanitónő lakását, az I. és II. családanya lakosztályait és a betegek szobáit; második emeleten van három hálóterem és ezek mellett három előszoba, melyekben a leányok mosdószekrényei vannak elhelyezve.

A jobbszárny földalatti részében vannak a finövendékek fürdőszobái, élés és fakamrák, zöldségtisztitó szobák, a tanitók konyhái, a házmester és a főkertész lakószobái és a szivattyugép-szoba; földszinten találjuk a finövendékek ebédlő szobáját, három iskolatermet és a műhelyt; az első emelet magába veszi a fiuk hat lakószobáját a szükséges ruhatárakkal, egy nőtlen tanitó lakását, a felügyelők lakószobáit és a betegek termeit; második emeleten van hat hálóterem a finövendékek számára szintén előszobákkal. Az összes hálótermek czélszerü szellőztető készülékekkel vannak ellátva.

Az épület homloka előtt gyönyörü virágos kert terül el, mely az előtte elfutó orszagos uttól vasrácsozat által van elkülönitve. A szárnyépületek végén tornaszerekkel bőven ellátott tágas udvarok foglalnak helyet, melyek a két szárnyepület közt fekvő közép udvar által főleg azon okból el vannak választva, hogy a fiuk és lányoknak egymással való érintkezése megakadályoztassék.

Az intézet udvarai szép fiatal fákkal vannak beültetve. Ez udvarok mögött van még a gazdasági épületekkel és a nőtlen kertész segédek lakásaival, melyek mögött nagy kiterjedésü kertek és szántóföldek foglalnak helyet.

Az intézetbe szabályszerüen csak oly növendékek vétetnek fel, kik a 6-ik életévet már meghaladták, de a 16-at még nem léptek tul, egyes kivételes esetekben e szabálytól eltérni is lehet. Az intézetbe azon növendékek vehetők fel, a kikről már hiteles adatok alapján be van bizonyitva, hogy erkölcsileg vesszőfélében vannak, és hogy rajtuk az eddig alkalmazott nevelési eszközök mind hatástalanok maradtak. Amaz ifjak és leányok tehát, kik rossz hajlamaik, erkölcstelen magaviseletük miatt üzettek el hozzátartozóiktól, ezen intézethez a legközelebben állanak.

De nyissuk fel az igazgató által vezetett jegyzőkönyvet s lássuk, hogy a keletkezés első éveiben, mily előéletü növendékek léptek át az intézet küszöbét. Egyes növendékek felvételét a következő okok támogatták:

Egy 14 éves növendéknél: Feltünő hajlam a lopáshoz, miért is őt többször a fenyitőházba zárni és testileg fenyiteni kellett. Kétszinüség, álnokság és a munkától való iszonyodás.

Egy 10½ éves növendéknél: Egy nevelőintézet szökevénye; hónapokig tartó csavargása alatt folyton gyakorolta magát a lopás mesterségében. Rendkivül tisztátlan és a legmagasabb fokban romlott.

Egy 15 éves növendéknél: Mint inas először egy szabótól aztán pedig egy épitésztől szökött meg, hosszas ideig tartó csavargása alatt egy suhancz csapatnak mely lopás- és rablásból élt, lett vezére, e miatt testi fenyitésre és 2 évi börtönre itéltetett el.

Egy 14½ éves növendéknél: Nemcsak mesterénél üzte a lopást, de még két templomot is megrabolt, miért is egy izben 30, később pedig 40 korbácsütésre és hat havi fogságra itéltetett.

Egy 13½ éves növendéknél: Már korának 7-ik évében tartóztattatott le csavargás miatt.

Egy 18 éves növendéknél: Már életének 7-ik évében kezdett lopni s azóta életéhez a lopások egész láncczolata fűződik. 34 szer itéltetett el fogságra s testileg 20-or fenyittetett meg, de ez mit sem használt. Fogságából 16-szor szökött meg s akkor ujból üzte a lopást.

Látható ezekből, hogy az intézetnek mily elemekkel kell küzdenie.

Az elaljasodott növendékek hibáit és hiányait kiismerni, azokat gyógyitani és helyrepótolni, s ekként az igazi erkölcsi javulás utját egyengetni az intézet vállalta magára. Annek elérhetése czéljából felette szükséges, hogy az intézet jól ismerje a növendékek sajátságait és hajlamait; ez okból tőleg arról kell gondoskodnia, hogy a növendékek folytonosan felügyelete alatt álljanak. S ezt az által véite az intézet megoldhatónak, hogy minden 20 növendék mellé egy külön felügyelőt rendelt, a ki aztán a tanitási órákat kivéve mindig velük van. Ő a növendékekkel együtt lakik, hál és eszik, s ez által könnyebben képes azok hibáit, hiányait és rossz hajlamait megfigyelni. Az intézet feladatai közé tartozik még az is, hogy a növendékeket kellő oktatásban részesitse, tevékenységre és rendszeretetre szoktassa és minden kivülről jövő kedvezőtlen befolyástól védje.

Az oktatás kerete a népiskolák számára kiszabott ismeretek körét tul nem lépi. Iskolai tantárgyak a következők: valiástan, olvasás, irás, nyelvtan, történelem, földrajz, számolás, mértan, természettudományok, rajz és ének. A tanitás ideje mindig a reggeli órákra esik. 40—40 növendék képez egy osztályt. A finövendékek 3, a leányok pedig 2 osztályba osztatnak, ezek két, amazok pedig 3 tanteremben nyernek oktatás. A növendékek szellemi elhanyagoltsága nagy hátrányára van a tanulmányokban való előmenetelnek, mert az intézetbe lépő legtöbb növendék szellemi tekintetben csaknem ugyanazon a fokon áll, a melyen egy hat éves gyermek, daczára annak, hogy azok gyakran 13—14 évesek is. A belépett növendékek erkölcstelen tulajdonai sokszor már oly magas fokot értek el, hogy a főgondot azok gyógyitására kell helyezni, mi mellett aztán az iskolai tanitás csak kevés eredményt mutathat fel. Ép ez okból a növendékek ismeretkörét annyira tágitani, hogy az egyiket a nyilvános élet szükségleteit kielégithesse, az intézet egyik legnehezebb feladata. A vallás-erkölcsi érzelem ébresztése és ápolása fontos czélja az oktatásnak. A vallástanitás, reggeli és esti, valamint az étkezés előtti és utáni imák szolgáltatják ehhez a szükséges eszközöket.

Hogy a növendékek az intézetből való kilépésük után előbbi állapotukba ismét vissza ne essenek, az intézet nagy gonddal ápolja bennük a tevékenységi ösztönt. A munkára való szoktatás hatalmas gátot gördit a későbbi visszaesés utjába, ez okból az intézetben a munkatanitásra kiváló suly helyeztetik.

Az intézet fennállásának első éveiben a növendékeket, hogy a munkát megszokják, az intézeten kivül egyes gyárakban foglalkoztatták. Amde csakhamar kitünt, hogy a kivülről jövő kedvezőtlen befolyások az intézet minden gondoskodását és munkáját illuzóriussá tették, miért is a foglalkoztatás ezen módját régtén abban kellett hagyni. Intézkedés tétetett tehát, hogy a növendékek ezentul mechanikus munkák teljesitésére szoktattassanak, minek folytán saját intézetük házában látták hozzá a csavarok nagyban való előállitásához; de e téren is csakhamar seserüen kellett tapasztalniok azt, hogy nem a helyes uton járnak, s átlátták, hogy erkölcsileg sülyedt növendékek nevelésénél szellemet ölő munkát választani javító eszközül, czéltévesztett dolog. A sok hiába való kisérlet után végre is átkellett látni, hogy az intézetbe más praktikusabb munkát behozni felette szükséges. Hogy pedig ez annál könnyebben keresztülvitethessék, az intézetben alkalmazott felügyelők iparos osztályból vétettek, kik aztán mint felügyelők és egyszersmind mint munkatanitók is szerepelt-k, a kik tehát a növendékeket — az iskolai oktatás óráin kivül — egyes iparágakra oktatták. Jelenleg a növendékek, szabó, czipész, könyvkötő, asztalos munkákban, továbbá a kertészet és földmivelésben gyakorolják magukat. Pédaképen megemlithetjük itt, hogy 180 intézeti növendék számára szükséges czipész és szabómunkákat a felügyelők vezetése mellett mind ők maguk állitják elő.

Az intézet tágas kertjeiben három kertész felügyelete és vezetése alatt a kerti és mezei munkák kiváló figyelemben részesülnek. E munkát a növendékek erkölcsi és testi állapotára jelentékeny befolyással vannak.

A két rendbeli növendékek munkáikban kölcsönösen kiegészitik egymást; e tekintetben az intézet egy ideális társaság képét állitja elénk; mert mig a finövendékek, mint czipészek, szabók, asztalosok könyvkötők, kertészek, faragók stb. nyernek alkalmazást, addig a leányok varrással, földozással, mosással, főzéssel s több e felével foglalkoznak. Ugyszólván nem tudva veszi észre a növendék azt, hogy az ember bizonyos mértékben csak nem mindig másoktol függ, s hogy ezt csak a kölcsönös támogatás és kiegészités egyenlitheti ki, ekként szerez ő magának világos képet a segélynyujtás és a kölcsönös támogatás szükségességéről.

Az intézeti munkatanitás a növendékek rendszeretetre való szoktatását is czélozza. A rendet és pontosságot a belépő növendékek vagy nem ismerik, vagy pedig gyülölik. Az intézet személyzete szigoru pontosságot követel mindenben; itt minden órákra fel van osztva, az intézet egész organizmusa ettől tétetik függővé. A házi szabályzat e tekintetben kizárja a legcsekélyebb önkényt is.

Az alvásnak, a munkának, az étkezés és játéknak szóval mindennek van itt előre meghatározott időtartama. A rend és tisztaságra nagy suly helyeztetik: az intézet összes helyiségei, szobái a felügyelők vezetése mellett naponként tisztittatnak a növendékek által. S ha már a növendék ezen rendet megszokta s az abból kifolyó előnyöket megismerte, akkor a javulási utjában álló legnagyobb akadály el van háritva.

Hogy a növendékek mily időtartamon át maradjanak az intézetben, azt a körülmények határozzák meg. A kilépés nincs bizonyos előre meghatározott korhoz kötve, hanem mihelyt az igazgató látja, hogy a növendéknél az erkölcsi javulás már beállott s van biztos kilátás arra, hogy előbbi állapotába visszasülyedni nem fog, az intézetből elbocsáttatik.

A növendék kilépésével az intézet gondos keze tétlenül nem marad. Az intézet nagy sulyt helyez arra, hogy elbocsátott növendékének megfelelő álomást találjon; mert hiszen további erkölcsi fejlődése ettől tétetik függővé. Ez okból az intézet saját feladatának tekinti a növendéket oly iparosnál elhelyezni, a ki gondosan fog őrködni erkölcsi magaviselete fölött. Minden növendék tetszése szerint választhat magának iparágat. Utóbbi időben az intézet igazgatója arról győződött meg, hogy kisebb városokban a növendékek jobban fejlődnek és diczéretesebb magaviseletet tanusitanak, mint ha azok itt helyben levő mestereinbereknél alkalmaztatnak, ép ez okból jelenleg a növendékek nagyobb részet vidékre küldik munkára.

Hogy az intézetből kilépett növendékek miként viselik magukat, arra nézve elegendő bizonyitékot nyujt az, hogy évenként nagyszámu vidéki iparos fordul az igazgatóhoz oly czélból, hogy számukra alkalmas növendéket küldjön. Az ily növendéket felfogadó iparos időközönként jelentést tartozik tenni az igazgatónak arról, hogy mi nevezetes történt a növendék életében s főleg pedig milyen az ő erkölcsi magaviselete.

A leányok csak akkor hagyhatják el az intézetet, ha a házi munkák minden nemében már tökéletesen ki vannak képezve; valamint a fiuk ugy a leányok is a kilépés után még hosszu ideig állanak az intézet gondozása alatt. Hogy pedig a kilépett növendékek kezük munkájával szerzett csekély vagyonukat könnyelmüen el ne pazarolják, az intézet mindig készséggel veszi fel pénzszerzeményeiket s azokat kamatoztatja; ekként a növendékeket egyszerüségre és takarékosságra szoktatja.

50 évi időtartam alatt az intézet 1625 finövendéket és 428 leányt, összesen tehát 2053 növendéket adott vissza a társadalomnak; s ezzel kétségkivül fényes bizonyitékat adta életrevalóságának.

Krajcsik Soma.

Tanügyi hirek és adatok.

— **Az orsz. rabbiképzőintézetben** az 1881—82-iki iskolaév f. é. szeptember 1-én nyittatik meg. A beiratások és fölvételi vizsgálatok szeptember 1-én és 2-án lesznek, a rendes tanitás szept. 5-én kezdődik.

— **A vándortanitó és a magyar nyelv.** Beregmegye királyi tanfelügyelője Fischer Ferencz ezelőtt 2 évvel javaslatba hozta, hogy a bereg megyei Verchovinán a tankötelesek tanitása, különösen a magyar nyelv terjesztése végett állami vándor- (ambulans) tanitóságok állittassanak fel. Debina, Czebina, Zimtrillova és Dunkófalván az 1-ső vándor tanitóság az 1879-dik év őszén szervezve és felállitva is lett. Leviczky Miklós tanitó eléggé nem dicsérhető buzgalmának köszönhető, hogy a vándortanitóságot itt virágzásra emelte. Folyó hó 3 dikáu a munkács-vidéki tanit-egylet több tagja jelent meg a nevezett vándor tanitóság székhelyén Dunkófalván, hogy az elért eredményt megvizsgálja s a magyar nyelv tanitásának módszeres eljárását tanulmányozza. A megjelent egyleti tagokat a legnagyobb megelepetésben részesité a vándortanitó, mikor minden növendékéhez magyar nyelven intézte kérdéseit és arra hazai nyelvünkön sdott helyes feleletet hallott. Nem győzik elégge dicsérni az eredményt, melyet az idegen ajku 50 tanulótól hallottunk. A növendékek a tanitott összes tananyagot jól értették s abban mindannyian jártasok voltak, mert azt nemcsak helyesen elmondani, hanem anya-nyelvükre is átforditani tudták. Ugy a magyel királyi tanfelügyelőség, mint a kitünő tanitó a vándor tanitóság megtestesitése s a magyar nyelvnek ily módon való sikeres és gyors terjesztésében nemzetünk háláját méltán megérdemlik.

— **Iskolai takarékpénztárak.** A polgári iskolai tanárok országos egyesülete f. hó 3-án tartotta meg ez évi közgyülését. A gyülésen Luez Ignácz igazgató tárak kérdése is napi rendre került. Előadó a VI. k. polg. fiu iskola nagyérdemü igazgatója, Roller Mátyás volt, a ki éveken át gyüjtött adatok nyomán meggyőzőleg bizonyitá ez intézmény szükségképtő voltát; kimutatta, hogy a tapintatos vezetés által szép eredményeket lehet felmutatni s hangsulyozta, hogy az eredményt nem a pénz mennyiségében, hanem az erkölcsi eredményekben tartja nagy fontosságunak. Sőt a kezelés is épen beillik az iskola keretébe, a mennyiben a nagyobb gyermekek a pénz könyvelését gyakorlatban is eszközölhetik. Még ezelőtt sok tanitványnál hiányoztak a tanuszközök, mert erre eset vajmi ritkán fordul elő, miből a takarékossági szellem általánosulására méltán következtethetni. — Többen hozzászóltak a kérdéshez, s egy tanferfinak kivételével, mindnyájan elismerték annak fontosságát s terjesztését a közgyülés határozata is javasolja. A többek által hangsulyozott előnyök támogatására érdekes adatul szolgál az az eset is, mely Uj-Pesten épen a napokban volt beszéd tárgya. — Mády Lajos igazgatósága alatt történt, hogy két gyermek igen szegény sorsu atyjától, testvéreitől s jobb módu rokonaitól kapott filléreit rendesen fél e tevén, már kezdetben elhatározták azt, hogy a megtakaritott összeget atyjok keresetének előmozdtására fogják fordítani. Atyjok fuvaros és csak egy lova volt. Többs ör hallották az iskolába járó gyermekek, hogy csak az isten meg egy lóvetelre segitné meg, ugy többet tudna keresni. A gyermekek az iskolai év végével kivették a megtakaritott 15 frt 30 krjokat s átadták apjoknak, hogy vegyen rajta lovat. Az apa könnyes szemekkel beszéli ez esetet a városban, a mely általános figyelmet ébresztett az illető iskola, annak tanitói és az iskolai takarékpénztárak iránt!

Iskolai értesitő.

E rovat alatt számot akarunk adni az iskolai értesitőkről s azon leszünk, hogy a rovatot mentül teljesebbé tegyük. Ki akarjuk terjeszteni figyelmünket azon tőeredményekre, melyek az illető intézet szellemére, állapotára némi jellemző fényt deritenek. Az értesitőkben megjelent értekezéseket egyelőre csak emlitjük; a becsesebbekről a tanügyi birodalomban külön meg foguk emlékezni.

1. **A pozsonyi kir. kath. főgymnázium** értesitője. Közli Wiedermann Károly igazgató. Értekezés: Caesar munkái a gymnasiumban David Istvántól és A diaetesik Krajnyak Életéből. Tanári kar 17 tanárból áll, valamennyi a hittanár és hitszónok kivételével világi, rendes és tankepesitett tanár. A tantervi kimutatásból megemlitjük, hogy a magyar és német nyelvi dolgozatok czimén az V. VIII. osztályban külön össze vannak állitva. A tanári s ifjusági könyvtár igen gazdag, a „régi“ könyvtárban van 9119, a tanári könyvtárban 3877, az ifjusági könyvtárban 3136 dara. A gymnasiumi segélyegylet kiadott 638 frt 47 krt. Alaptőkéje 11808 frt 76 kr. Az Eötvös-alap 1140 frt. Ujabban Kolmár József tanár 1000 frtnyi alapitványt tett. Tanulók száma volt a magántanulókkal együtt 418, az év végén 402. Ezek közül ismétli az osztályt 25, pótvizsgálatot tehet (azaz csak egy vagy két tantárgyból elégtelen) 52, a többiek felléphetnek. Az érettségire jelentkezett 29, szóbeli vizsgálatot tett 26, ezek közül kitüntetéssel érettnek nyilvánittatott 6, egyszerüen érettnek 19.

2. **A budapesti VI. kerületi állami főreáliskolának** IX. évi értesitője, szerkeszté Hofer Károly. Értekezés: Az edényes viráglalanok rendszere, összeállitotta Dr. Borbás Vincze. Az iskola történetében panasz van az osztályok tulnépessége miatt, mely bajon csak az iskola czéljainak teljesen megfelelő ház segithetne. Tanárok száma hittanokon s rendkivüli tárgyakéin kivül 15. A tanárok közül többen (Beöthy Zsolt, Bodnár Zsigmond, Borbás, Hofer stb.) irodalmilag müködtek. Könyvtár tetemesen szaporodott. Az önképző kör Beöthy Zsolt tanárelnök vezetése alatt állo t. Volt franczia kör is. A segélyző egylet vagyona 1129 frt 69 kr, kiadása 118 frt 42 kr. A tanulók száma volt az év elején 540 (kilencz osztályban), kimaradt 69, meghalt 1, maradt 470. Ezek közül 37 ismétli az osztályt, 69 tehet javító vizsgálatot, 364 folléphet Érettségi volt kettő, január havában a tavali hátramaradtakkal s juniusban. Itt 42 jelentkezett vizsgálatra; 37 tett szóbeli vizsgálatot, ezek közül 4 kitüntetéssel, 28 egyszerüen érettnek nyilvánittatott.

3. **A nyitrai róm. kath. főgymnázium tudositványa** közzé teszi dr. Csősz Imre főgymn. igazgató. Értekezés. Az encyclopediták és befolyásuk Franeziaország vallás-erkölcsi, társadalmi és politikai életére. Bartos Józseftől. 50 l. Tanári kar állott 16 tanzárból. A végzett tananyagból megemlitjük, hogy a magyarból olvasták a IV. osztályban Arany Toldiját, az V-ben Arany balladáit, a VI-ban Shakespeare Corjolánját Petőfy forditásában, a VII. számos kisebb nagyobb költői s prózai olvasmányt, Bánkbánt stb. stb. A magyar irásbeli dolgozatok czimei külön össze vannak állitva. Az igazgató panaszkodik, hogy nincs az iskolával kapcsolt alumneum, kikel némely lelkétlen élelmező ellen, kik mindent elpalástolnak, mi a tanulót rontja. A nyitrai gymnasiumnak alumneumra alkalmas helyisége is voina. A gymnaziumnak van önképző Dugonics köre s segélyző vagyis sztAgoston-egylete, mely 134 tanulót részesitett tanszerekben. Ösztöndijas tanulója volt az intézetnek 15. Az érettségire jelentkezett 17 nyilvános és 2 magántanuló, mindnyájan éretteknek nyilvánittattak, kettő kitünő sikerrel. Az év végén volt az intézetnek 372 tanulója (római katholikus 263, zsidó 107, ág. hitv. 3). Az osztály ismétlésére utasitottak 69-et, pótvizsgálatra 40-et.

4. **A budapesti második kerületi áll. reáltanoda XXV. évi jelentése**, szerk. dr. Say Móricz kir. igazgató. Értekezés. Töredékek egy keleti utas naplójából, közli dr. Say Móricz. Tanári kar 25 tanárból áll (rendkivülieket beleszámitva). Az irodalmi olvasmányokból megemlitjük Herder Cid-jét, Goethe Iphigeniáját (VI. oszt.) Wilhelm Tellt-t Nathan der Weise-t (VII.) sat. Az intézetnek van ifjusági önképző köre, Révai, köre. Irodalmilag müködtek Brozik Károly, Heller Ag., Mandola József, Palóczi Lipót, Pasztavszky József, Say Moricz, Tiber Agost, Váradi Antal. Az élvezett ösztöndijak összege 3588 frt 54 kr. A szegényalap állása 2755 frt 44 kr (gyarapodás 112 frt 20 kr.) A tanév végén volt 314 tanuló. Az érettségire vonatkozó 23 tanuló; ezek közül 3 jelesen érettnek, 14 érettnek találtatott; 2 tanuló a vizsgálatnak egy év multva, 4 pedig annak félév multva való ismétlésére utasittatott.

5. **A budapesti kereskedelmi akadémia évi jelentése** közli Lewin Jakab igazgató. Értekezés: Adalékok a nemzetgazdaságtan történetéhez. Irta dr. Földes (Weisz) Béla 3—31. l. Tanárok száma 20. Iskolai ünnepelyek Weisz B. F. arczképének leleplezése, Dr. Szili közli a tanulók látóterje megvizsgálásának eredményét. (Először a mi lapunkban közöltetett.) Irodalmilag müködtek: Névy László dr Földes (Weisz) Béla, Tóth Gábor, Koos Gábor, dr. Barna Ignácz, Jónás János, Nordheim Gyula. Az intézet ifjusága több tanulmányi kirandulást tett, Flora gyárba, Stern-féle szeszgyárba, Wolfner-féle borgyárba, hajógyárba, Beimel és Herczl-féle keményitő gyárba, nagyobb kirandulást Salgó-Tarjánba, Oderbergen, Brunnen és Bécsen át a husvéti szünetekben. Iskolai takarékpénztár. 553 tanuló közt betett az egész éven át 233 tanuló összesen 1955 frt 70 kr. A lefolyt hat év alatt a betétek összesen 11160 frt 90 kr. Az olvasókörnek volt 192 tagja, bevétel kiadás 291 frt 27 kr. A segélyző pénztár állása 363 frt 95 kr 54 tanuló maradt a zárvizsgálatra, 50 a szótelire, 3 kitünően felelt meg, 36 egyszerüen; 8 javító, 1 ismétlésre utasittatott. Az év végén volt az intézetnek 350 tanulója; ezek közül javító vizsgálatra utasittatott 83, ismétlésre 39.

6) A bajai m. k állami tanitóképző intézet értesitője közli dr. Buttsek Samu igazgató. Mult évben volt hat heti magyar nyelvü póttanfolyam. Megjelent 104 német és szerb anyanyelvü. Ezekről az van mondva, „sokan ittlétük czélját komolyan nem fogták fel.“ Csak 4 tanitó jelentkezett vizsgálatra, s ezek közül kettő képesitő oklevelet nyert. A bunyevácz nyelv és a kosárfonás fakultativ tantárgyak voltak. Amarra 14, emerre 20 tanuló jelentkezett. Kettészett s mehészeti gyakorlatokban a tanulók rendesen részt vettek. Az intézetben selyemtenyésztési tanfolyam is tartatott. Az igazgató 25 növendékkel Budapestre ránduit. Iskolai takarékpénztár volt a gyakorló osztályban, a kezelő tanitó azon véleményben van, „hogy az intézmény magában véve czélszerünek lenni igérkezik, azonban az ugy is nagyon megterhelt tanitó vállaira uj és nem csekély terhet tesz.“ Kis értekezés is van az értesitőben az eperfa és selyemhernyó tenyésztéséről. A tanév végén volt 67 tanuló. A gyakorló iskolak 39. Ezek közül 32 tett takarékpénztárba 87 frt 84 krt. A könyvtár 700 darabra szaporodott.

7. **Értesitő a budapesti m. kir. állami felsőbb leányiskola** 1880—81. tanévéről, közli Bereez Antal igazgató A tanári kar a lefolyt tanév nov., decz., jan. és februar hónapjaiban két izben hat hat heti folyamban népszerü előadásokat tartott betekintet hetfőn és pénteken d. u. 4—6 felnőtt nők számára A tanári kar összesen 16 tagból állott Az irodalmi olvasmányokból megemlitendő A any Toldi-ja s Petőfy János vitéze (3. oszt.), Vörösmarty két szomszédvára s Zrinyitől Szigetvar veszedelme. (4. oszt.) Antigone, Coriolan (V.) Gyulai Vörösmarty-ja, Kemény néhány értekezése, Toldy esteje sat. (VI.) Közölve van az énekvizsgalat gazdag műsorozata. Az év végén a tanulók száma volt: 356. Ezek közt katholikus 94, ágostai ev. vall. 31, mózes vallásu 234 stb. A jövo tanévtől kezdve tandij 8 frt, beiratási dij 5 frt. Az intézetnek a lefolyt tanévben tiz osztálya volt.

8. **A kassai állami főreáliskola értesitője** az 1880—81. tanévről, közli Mauritz Rezső igazgató. Értekezés az anyagról, irta dr. Luez Ignácz (3—20.) Irodalmilag müködtek a tanárok közül Mauritz Rezső és Myskovszky Viktor. A tanulók előmeneteléről az igazgató ekképen nyilatkozik: A hol a tanulók száma oly csekely, ott normalis körülmények között 10%-ot, sőt a felsőbb osztályokban egyet sem volna szabad osztályismétlésre utasitani; de epen a normalis körülmények mines